POLIROM

Helen

FIELDING

Celebritate pentru o cauză nobilă

Colecția

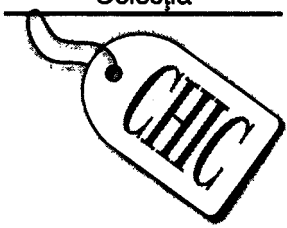

Colecţia CHIC este coordonată de Bogdan-Alexandru Stănescu.

Helen Fielding, *Cause Celeb*

Copyright © Helen Fielding, 1994
All rights reserved

© 2011 by Editura POLIROM,
pentru traducerea în limba română

Această carte este protejată prin copyright. Reproducerea integrală sau parţială, multiplicarea prin orice mijloace şi sub orice formă, cum ar fi xeroxarea, scanarea, transpunerea în format electronic sau audio, punerea la dispoziţia publică, inclusiv prin internet sau prin reţele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informaţiilor, cu scop comercial sau gratuit, precum şi alte fapte similare săvârşite fără permisiunea scrisă a deţinătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislaţiei cu privire la protecţia proprietăţii intelectuale şi se pedepsesc penal şi/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

www.polirom.ro

Editura POLIROM
Iaşi, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506
Bucureşti, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, sc. 1, et. 1, sector 4, 040031, O.P. 53, C.P. 15-728

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României:

FIELDING, HELEN

Celebritate pentru o cauză nobilă / Helen Fielding; trad. de Natima Mîndrilă. – Iaşi : Polirom, 2011

ISBN 978-973-46-2139-2

I. Mîndrilă, Natima (trad.)

821.111-31=135.1

Printed in ROMANIA

Helen
FIELDING

Celebritate pentru o cauză nobilă

Traducere din limba engleză
de Natima Mîndrilă

POLIROM
2011

Helen Fielding s-a născut într-un oraş industrial din Yorkshire şi a studiat la Oxford. A lucrat câţiva ani la BBC, realizând documentare despre Africa. De altfel, romanul său de debut din 1994, *Celebritate pentru o cauză nobilă*, aplaudat de critică la data apariţiei, are la bază experienţa africană a autoarei. În 1996, ziarista Helen Fielding dă lovitura de piaţă cu romanul *Jurnalul lui Bridget Jones*, vândut în milioane de exemplare în întreaga lume. Ecranizarea realizată de Universal Pictures în 2001, cu Renée Zellweger, Hugh Grant şi Colin Firth în rolurile principale, în regia lui Sharon Maguire, se bucură, de asemenea, de mare succes. În 1999, Helen Fielding continuă jurnalul simpaticului său personaj cu romanul *Bridget Jones: La limita raţiunii*. Filmul omonim, cu aceeaşi echipă celebră, a apărut în 2003. La Editura Polirom au fost publicate: *Jurnalul lui Bridget Jones* (2003, 2006), *Bridget Jones: La limita raţiunii* (2003, 2006) şi *Olivia Joules şi imaginaţia hiperactivă* (2005). *Celebritate pentru o cauză nobilă* este o satiră când amuzantă, când tulburătoare, care aduce alături fastul mediului artistic londonez şi ororile unei crize a refugiaţilor din Africa. Deziluzionată de viaţa ei ca agent de publicitate în Londra, ca şi de iubitul său, prezentator de televiziune de mare succes, dar care suferă de un puternic infantilism afectiv, Rosie Richardson părăseşte splendoarea ostentativă a civilizaţiei şi găseşte adăpost în Safila, o tabără de refugiaţi din deşertul african. Când foametea loveşte şi un aflux masiv de refugiaţi ameninţă să copleşească tabăra, guvernele şi agenţiile umanitare întârzie să ia măsuri. Folosindu-se de cunoscuţii săi din mass-media şi conştientă că singurul mod de a aduce repede hrană în tabără este să ceară ajutorul unor oameni celebri, Rosie se întoarce la Londra şi îşi asumă riscul de a organiza un apel umanitar. Peripeţiile adunării trupei de celebrităţi culminează cu obstacole neaşteptate, apărute în calea desfăşurării emisiunii salvatoare pentru tabără.

Pentru tatăl meu, Michael Fielding

Mulţumiri

Adresez mulţumirile mele către Gillon Aitken, Dr. John Colee, Richard Coles, Adrienne Connors, Will Day de la Comic Relief, Nellie Fileding şi familia sa, Paula, Piers şi Sam Fletcher, Dr. Osma Galal, Georgia Garrett, Kathrin Gruning de la Crucea Roşie şi Semiluna Roşie, Roger Hutchings, Mick Imlah, Tina Jenkins, Paul Lariviere de la Înaltul Comisariat al ONU pentru Refugiaţi, John Lloyd, John Magrath de la Oxfam, Judith Marshall de la Secţia de Entomologie a Muzeului de Istorie Naturală, Harry Ritchie, Dr. John Seaman de la Organizaţia Salvaţi Copiii, Jane Tewson de la Comic Relief, Sarah Wallace şi Jane Wellesley, pentru ajutor, sfaturi, consultanţă de specialitate şi multă bunătate; aceleaşi mulţumiri pentru Comic Relief, Médecins sans Frontieres, Oxfam, Crucea Roşie, Organizaţia Salvaţi Copiii şi Comisariatul Sudanez pentru Refugiaţi.

Îmi exprim aprecierea pentru cartea lui Peter Gill *A Year in the Death of Africa* (Paladin); pentru *Grasshoppers and Locusts: The Plague of the Sahel* (Panos) de John Rowley; pentru *Poverty and the Planet* (Penguin) de Ben Jackson şi pentru *Cultivating Hunger* (Oxfam) de Nigel Twose.

Şi mulţumiri speciale lui Richard Curtis.

Capitolul I

Pe vremuri mi se părea extraordinar faptul că o persoană ca Henry poate să existe cu adevărat, extraordinar că cineva poate fi transportat într-un mediu atât de straniu precum al lui şi să rămână absolut neinfluenţat de ceea ce îl înconjoară. Era ca şi cum ar fi fost acoperit cu un strat gros de substanţă impermeabilă de soiul celor care se aplică pe yahturile care navighează pe distanţe lungi.

Henry întindea un strat consistent de marmeladă de lux, dintr-un borcan de la Fortnum şi Mason, pe o felie de pâine nedospită din Nambula.

— M-am trezit în dimineaţa asta şi nu mi-a venit să Creţulescu-Cred – o familie de opt inşi în faţa cabanei mele, vrând să-şi mute cortul mai aproape de râu. I-am zis tipului: „Eu credeam că asta-i o blestemată de tabără de refugiaţi, nu o tabără de odihnă, dar vezi-ţi de treabă, zău că da. Ce contează bătrâna malnutriţie, dacă pe tine te interesează priveliştea?".

Luam micul dejun în Safila, imediat după ce se luminase de ziuă. Era o perioadă potolită, ora la care căldura nu devenise încă insuportabilă, cu tăcerea tulburată doar de cocoş şi de Henry, care era capabil să tacă din gură doar atunci când

dormea. În dimineaţa aceea eram deosebit de supărată pe el pentru că bănuiam că începuse o aventură cu Sian, una dintre cele mai fragile emoţional asistente medicale ale noastre. Ea stătea acum lângă el şi-i arunca nişte priviri numai bune de întins pe pâine prăjită. Sian era o fată cu fire dulce, care ni se alăturase cu două luni în urmă, după ce o dată se întorsese mai devreme din schimbul de noapte şi-l găsise pe cel care îi era soţ de optsprezece luni în pat cu un şofer turc de taxi de lux. Îşi continua terapia prin corespondenţă.

Betty vorbea despre mâncare, ca de obicei.

— Ştiţi, eu *chiar* aş mânca acum o budincă. Pe cuvânt, vă rog să mă credeţi. O budincă din pâine şi unt. Oooh, o minunăţie, cu stafide şi puţină nucşoară! Mă întreb dacă n-ar putea Kamal să ne facă o budincă din pâine şi unt dacă transformăm în cuptor cutia aia din metal pentru biscuiţi.

Era cinci şi jumătate dimineaţa. M-am ridicat de la masă, am ieşit afară şi-am suspinat gândindu-mă la felul cum micile sâcâieli de zi cu zi îţi umplu mintea şi te ajută să rezişti marilor orori. Mi-am luat o cană cu apă din rezervor şi m-am dus la poalele colinei să mă spăl pe dinţi.

Cantonamentul nostru se afla în spatele meu, cu colibele sale rotunde din lut, cu duşurile, latrinele şi cabana unde luam masa. În faţa mea se întindea platoul nisipos care adăpostea tabăra Safila, o cicatrice întinsă pe suprafaţa deşertului. La ora aceea lumina era foarte blândă, iar soarele palid abia se ridica la orizont. Grupate în jurul unei reţele de movile şi cărări ce duceau până la punctul unde se întâlneau cele două râuri albastre, se vedeau colibele care adăposteau

refugiaţii. Cu cinci ani în urmă, în timpul foametei cumplite de la mijlocul anilor 1980, erau şaizeci de mii de refugiaţi, dintre care mureau câte o sută pe zi. Acum rămăseseră douăzeci de mii. Restul se întorseseră în zona de la graniţa cu Kefti, acolo unde erau munţii şi războiul.

O pală de vânt fierbinte a făcut să foşnească iarba uscată. În dimineaţa aceea, mă preocupa ceva mai mult decât Henry. Prin tabără se stârnise un zvon despre o invazie de lăcuste care ameninţa recoltele în Kefti. În tabără circulau deseori poveşti de groază despre o ameninţare sau alta, aşa că era greu de ştiut ce să crezi şi ce nu. Auzisem vorbindu-se despre un nou val de refugiaţi aflaţi în drum spre noi, poate mii de oameni.

Din tabără începuseră să se ridice sunete – capre care erau mânate, râsete de copii care se jucau, glasuri de ceartă. Mai demult, strigătele care se ridicau spre noi şi ne înconjurau din toate părţile erau dintre cele care însoţesc foametea şi moartea. Mi-am muşcat marginea degetului mare şi am încercat să nu-mi amintesc. Nu eram în stare să mă gândesc din nou la perioada aceea. Dinspre cabană se auzeau paşi. Henry ţopăia prin cantonament, în drum spre coliba lui. Purta tricoul său preferat, imprimat cu un chestionar cu mai multe variante de răspuns, destinat celor care lucrează în misiuni umanitare:

(a) Misionar?
(b) Mercenar?
(c) Neadaptat?
(d) Deziluzie sentimentală?

Henry bifase punctul (b), ceea ce era o glumă, căci familia lui deţinea jumătate din nord-estul Angliei. Iar eu? Eu eram un hibrid între (c) şi (d), cu menţiunea fragilă din cap până-n picioare.

*

În vara anului 1985, la Londra, am fost victima unei iubiri fulgerătoare, o adevărată pacoste pentru o femeie. L-am cunoscut pe Oliver, subiectul reveriilor mele de nestăpânit, la Royal Albert Hall, la o reprezentaţie de gală cu *Gloria* lui Vivaldi. Eram ceea ce se numeşte o „boboacă": lucram ca agent de publicitate la un grup editorial, Ginsberg and Fink. Mă agitam de colo-colo în fuste scurte, încrucişându-mi şi descrucişându-mi picioarele strânse în ciorapi negri transparenţi în timpul şedinţelor şi bătându-mi capul tot timpul cu oameni cărora nu le păsa deloc de ce e în mintea mea. E amuzant cum îţi faci griji la douăzeci şi cinci de ani că nu eşti luată în serios şi consideri de la sine înţeles că eşti tratată ca un obiect sexual! Mai târziu, consideri de la sine înţeles că eşti luată în serios şi îţi faci griji că nu mai eşti tratată ca un obiect sexual.

Directorului companiei noastre, Sir William Ginsberg, îi plăcea să organizeze reuniuni restrânse cu personalităţi artistice şi talente din toate domeniile, fără să divulge dinainte invitaţilor cine mai participa. Pentru toţi neinformaţii aşa ca mine, aceste reuniuni erau un coşmar total. Te temeai să întrebi pe oricine cu ce se ocupă, ca nu cumva să afli că era autorul romanului *Dragostea în vremea holerei* sau un membru al trupei Beach Boys.

Până atunci fusesem la trei dineuri organizate acasă la Sir William şi nu eram sigură că îşi aminteşte cine sunt. Avea mai multe angajate tinere şi obişnuia să invite de fiecare dată una sau două dintre noi, chipurile pentru mintea noastră sclipitoare. Petreceam acele seri într-o stare de nervozitate reverenţioasă, vorbind foarte

puţin. Dar îmi plăcea să-i întâlnesc pe oamenii aceia creativi şi interesanţi. Şi voiam să-mi găsesc un loc în lumea lor. Era prima dată când fusesem invitată la o petrecere de proporţii şi mă simţeam extrem de emoţionată.

Sir William organizase o mică *soirée* înainte de concert: băutură pentru o sută de persoane în saloanele de la Royal Albert Hall; cincisprezece loje închiriate pe numele companiei; după aceea o cină restrânsă pentru cei câţiva aleşi, iar restul puteau să se ducă naibii.

Am ajuns cu întârziere intenţionată la Royal Albert Hall, mi-am examinat imaginea în oglinzile toaletei pentru doamne şi apoi am străbătut coridorul acoperit cu mochetă roşu-închis până la Sala Elgar. Un supraveghetor în uniformă mi-a bifat numele pe o listă şi a smucit uşa din lemn întunecat deschizând-o spre o explozie de lumină. Sala era aurie şi abundent luminată, iar oaspeţii cu papion negru se revărsau pe scara ornamentală din mijlocul ei sau stăteau rezemaţi de balustradele aurite de la nivelul superior. Era bizar să te afli într-o încăpere plină cu celebrităţi – aveai sentimentul că tu cunoşti pe toată lumea, dar că pe tine nu te ştie nimeni. Am pornit spre mesele unde se servea băutura, prinzând frânturi de conversaţie pe când mă strecuram cu greu printre invitaţi.

— Sincer, trebuie s-o spun, nu se remarcă prin nimic...

— Vezi, problema cu Melvyn...

— Jerome, ai telefonul mobil?

Am simţit o mână pe cot.

— *Mmmmm*! Cea mai răpitoare fată din lume! Ah, cerul fie lăudat, arăţi pur şi simplu divin! Inima mea are să cedeze de data asta, îţi jur.

Sunt absolut convins. Dă-mi un sărut, draga mea, haide!

Era Dinsdale Warburton, unul dintre cei mai importanți autori ai mei și o adevărată legendă a scenei engleze. Dinsdale își scrisese recent memoriile pentru compania noastră. Avea o mutră îngrijorată, părea puțin cam țicnit și era de o bunătate fără cusur.

— Dar, draga mea! izbucni Dinsdale cu sprâncenele aproape unite de indignare. Nu ai nimic de băut. Hai să-ți luăm ceva de băut! Hai să-ți luăm imediat ceva de băut!

Apoi privirea i-a fost atrasă de ceva, peste umărul meu.

— Oh, cel mai fermecător bărbat din lume! Băiete dragă, băiete dragă! Arăți absolut divin. Știi, te-am iubit, indiferent de ce-ai făcut în seara aceea. Arătai *extraordinar* de inteligent și de drăguț.

Oliver Marchant era realizatorul și prezentatorul unei emisiuni despre arte, exclusivistă și plină de succes, intitulată *Soft Focus*. Avea reputație de bărbat ideal pentru femeile inteligente, dar nu-mi trecuse prin cap că avea să fie atât de devastator. Dinsdale vorbea cu mine:

— Ai făcut cunoștință cu bărbatul ăsta extraordinar, draga mea? Îl cunoști pe Oliver Marchant?

Am intrat în panică. Oare cum ar trebui să răspunzi la întrebarea asta când e vorba de oameni faimoși? Da, te-am văzut la televizor? Nu... cu alte cuvinte, n-am auzit niciodată de tine.

— Da, adică... nu. Îmi pare... nespus de rău.

Oliver mi-a luat mâna.

— Iar ea este?

— Ah, cea mai fantastică fată din lume, băiete dragă, o adevărată zeiță.

— Bine, Dinsdale, dar cum o *cheamă*? a spus Oliver.

Dinsdale a părut că rămâne fără glas pentru câteva clipe. Pur şi simplu nu-mi venea să cred că mi-a uitat numele. Lucram în colaborare strânsă cu el de două luni.

— Sunt Rosie Richardson, am spus pe un ton de scuză.

— Îmi pare bine să te cunosc... Rosie Richardson, a rostit Oliver.

Era înalt, zvelt şi brunet, într-un costum bleumarin cu cravată obişnuită, nu cu papion, cu nodul lărgit la gât. Am observat cu exactitate cum îi cădea părul negru peste guler şi umbra întunecată de pe bărbie.

— Rosie, draga mea, o şterg în clipa asta să-ţi aduc ceva de băut. Am dispărut. Trebuie că *leşini* de sete, m-a anunţat Dinsdale şi a dispărut cu o expresie stânjenită.

M-am întors spre Oliver şi am descoperit că stătea de vorbă cu un prezentator de ştiri cărunt, care venise însoţit de fiica lui adolescentă.

— Cum merge, amice? l-a întrebat prezentatorul pe Oliver bătându-l pe umăr.

— Oh, aceeaşi veşnică mizerie. Ce mai faci, Sarah?

Oliver îi vorbea fermecător fetei, care roşise chiar mai mult decât mine. Mie mi-a aruncat o privire şi mi-a zâmbit, ca şi cum mi-ar fi spus „rezistă!".

— Pa-pa, Sarah, a zis el dulce când fata şi tatăl se pregăteau să se îndepărteze. Succes la examene, a adăugat el fluturând uşor o mână. *Târfă* scârboasă, a şoptit apoi printre dinţi urmărind cu privirea adolescenta care se îndepărta. Moare s-o facă!

Am râs.

— Deci, a spus el, te simţi bine?

— Ei bine, sinceră să fiu, mi se pare cam ciudat. Nu m-am aflat niciodată în aceeaşi încăpere cu atâţia oameni faimoşi. Toţi par să se cunoască unii pe alţii. E ca într-un club. Se cunosc *într-adevăr* unii pe alţii?

— Ai dreptate. Am crezut întotdeauna că e un soi de aristocraţie nouă, dar ai perfectă dreptate. E un cerc mai deschis. E Clubul Celebru. Singura condiţie ca să-i devii membru este ca publicul să ştie cine eşti, a spus el aruncând priviri întâmplătoare prin sală.

— Nu, nu, *tu* ai dreptate, m-am grăbit să-l asigur, chiar *este* un soi de aristocraţie. Ştii, domeniile la ţară şi vânătoarea... iar acum a devenit şi ceva ereditar: Julian Lennon, Kiefer Sutherland, Charlie Sheen...

— Dar asta se aplică şi în cazul fiecărei lansări sau decernări de premii la nivel înalt. Dar, de fapt, *este* mai degrabă un club, cu regulile lui precise. Trebuie să cunoşti protocolul. Acela mai puţin faimos trebuie să aştepte să fie abordat de cineva mai cunoscut.

În clipa aceea, Lady Hilary Ginsberg, soţia lui Sir William, l-a întrerupt şi i-a dărâmat teoria.

— Oliver, sunt atât de încântată să te văd! Cum merge emisiunea despre Lorca?

Oliver a părut dezorientat câteva momente. Nu o recunoştea.

— Hilary Ginsberg, sunt deosebit de încântată că ai putut veni, s-a grăbit ea să lămurească situaţia, cu spatele uşor întors spre mine, excluzându-mă. L-ai cunoscut pe Martin?

Lady Hilary se afla într-o perpetuă vânătoare de nume. Mă aplecasem deseori împreună cu ea

asupra listelor cu invitaţi celebri la dineurile ei, care erau ca un indice Dow Jones al faimei, cu artişti, actori, scriitori şi jurnalişti aflaţi în urcare sau în coborâre în funcţie de modă, de voinţa lui Dumnezeu sau de lăcomia lor de a apărea în public. Se părea că Lady Hilary adoptase această unitate de măsură pentru întreaga ei viaţă. Am auzit-o o dată vorbind, fără pic de ironie, despre motivul pentru care nu era foarte indicat să renunţe la un anumit nume de pe listă. Până şi prietenele ei erau invitate la dineuri cu Sir William numai dacă valoarea lor era în creştere, altfel trebuiau să se mulţumească cu prânzul luat doar cu ea.

Oliver continua teoria Clubului Celebru.

— Dacă îi pui pe doi dintre ei într-o încăpere plină cu ne-celebrităţi, vor sfârşi discutând unul cu celălalt, fie că se cunoscuseră înainte, fie că nu, cu condiţia... cu condiţia ca cel mai faimos dintre ei să-l fi abordat mai întâi pe celălalt, explica Oliver pe fundalul râsetelor celor din jur. Haide, Martin, eşti o celebritate, trebuie să ştii că e adevărat.

Când a sfârşit fraza, şi-a întors ochii spre mine şi a rămas privindu-mă.

În spatele nostru a apărut Sir William, cu glasul lui tunător, speriind pe toată lumea:

— Haideţi, haideţi! Cerule mare, am întârziat foar', foar' mult, o să ratăm trompetele, a strigat el şi, apucându-i pe Oliver şi pe romancier de cot, ca pe nişte găini bătrâne, i-a împins înainte.

Oliver era aşezat în spatele meu în lojă. În timpul întregului spectacol am fost într-o stare de agitaţie aproape insuportabilă. Mi s-a părut că-i pot simţi respiraţia pe gât şi pe spatele dezgolit de rochia decoltată. La un moment dat,

mâna lui mi-a atins pielea ca din greşeală. A fost cât pe ce să mor.

Când muzica s-a oprit şi aplauzele s-au stins, n-am îndrăznit să-l privesc. Am rămas cu privirea aţintită spre sala de concerte care se golea, în timp ce toată lumea părăsea loja, încercând să mă calmez. Am auzit pe cineva coborând scările în spatele meu. Era el. S-a aplecat şi m-a sărutat pe ceafă. Speram, cel puţin, că este el.

— Iartă-mă, a şoptit Oliver, dar am simţit că trebuie să fac asta.

M-am întors spre el, încercând să ridic o sprânceană.

— Mor să mănânc o pizza[1], mi-a şoptit el insistent. De ce nu te transformi într-o pizza?

— Pentru că nu vreau să fiu omorâtă.

— Nu mă refeream chiar la... omor.

Şi aşa au început obsesia şi lanţul evenimentelor care aveau să mă ducă, sigur, dar pe ocolite, până într-o colibă de pământ din Africa. Există oameni, mai ales în perioade de foamete cumplită, care devin aproape reverenţioşi când le spui că lucrezi la o organizaţie umanitară. În realitate, primul motiv pentru care am ajuns să mă interesez de Africa a fost acela că mă îndrăgostisem de cineva. Asta oferă cu exactitate măsura sfinţeniei mele, dacă chiar vreţi să ştiţi. Dacă Oliver m-ar fi cerut de nevastă în seara aceea, la Royal Albert Hall, n-aş fi auzit vreodată de Nambula. După cum s-a dovedit însă, ne-a întrerupt Sir William.

— Oliver, Oliver, unde crezi că te duci? Vino, vino cu mine, ne aşteaptă haleala!

---

1. În orig., *I could murder a pizza* (literal, aş putea omorî o pizza) (n.red.).

În mod cu totul tipic, şeful meu m-a ignorat: Oliver şi-a făcut o ieşire destul de elegantă, dar tot trebuia să mă confrunt cu faptul că acceptase să fie târât la o cină cu cei câţiva aleşi, după ce mă sărutase pe gât, fără să-mi ceară măcar numărul de telefon.

Cam vreo săptămână după concertul Vivaldi am trăit într-o stare de hiperexcitaţie sexuală, convinsă că Oliver va afla cine sunt şi mă va suna.

Dar Oliver n-a sunat. N-a sunat. M-am străduit să înlesnesc orice formă posibilă de contact. Am început să aranjez un număr nefiresc de ieşiri în oraş, seara, cu o prietenă care lucrase pentru el în urmă cu patru ani. Am urmărit *Soft Focus* de trei ori pe săptămână. Am sunat la biroul de presă al emisiunii şi am cerut lista cu programele pe următoarele trei luni, să văd dacă vreunul dintre ele are o cât de mică legătură cu unul dintre autorii noştri. M-am dus duminica la expoziţii. Am început să citesc în paginile de artă articole grozav de plicticoase despre pictorii est-europeni care folosesc tehnica vopselii împroşcate. Nici un noroc. Zero barat.

Capitolul II

Stau întinsă pe pat, goală, acoperită doar cu un cearşaf. Trupul meu e un obiect perfect, curat şi mătăsos. Oliver îngenunchează pe pat, îndepărtează încet cearşaful şi mă priveşte. Îmi atinge sânii de parcă ar fi nişte artefacte rare şi fragile, îşi trece palma peste pântecul meu cu încetineală savuroasă, până mi se taie respiraţia. „Oh, Doamne, Rosie", şopteşte el, „te vreau aşa de mult!".

Atunci s-a deschis uşa şi Hermione Hallet McWilliam a năvălit în birou.

— Ai făcut nota aceea informativă? Sir William întreabă unde este.

Cu toată apartenenţa ei la lumea bună, Hermione stătea tare prost la capitolul maniere.

— Aproape am terminat-o, Hermione, am anunţat-o întorcându-mă cu vioiciune spre computer.

— Nu pricep cu ce ţi-ai pierdut timpul până acum. Ţi-am spus acum o oră să o faci.

Apoi a ridicat receptorul telefonului şi a format un număr.

— Candida? Bună, eu sunt. Ascultă, o să fii la Larkfield la sfârşitul săptămânii? Este *absolut* splendid. Vine şi Ophelia, cu Hero şi Perpetua. Păi, cred că e excelent. Absolut. Sunt de acord cu tine. Nu, ai perfectă dreptate. Ei bine, salut-o pe Lucretia din partea mea. Pa!

Într-o bună zi va răspunde la telefon cuiva care se numeşte Belzebut!

Şi, brusc, sunt numai moliciune şi strălucire, înfăşurată într-un halat albastru pufos. Soarele ne scaldă în lumina lui pe când stăm la masa mea din bucătărie. E primul nostru mic dejun împreună.

„Oamenii pot fi foarte diferiţi unul de altul, nu-i aşa, Oliver?" spun eu.

„Iartă-mă, draga mea, ce-ai spus?"

„Eu, de exemplu, prefer o brioşă caldă cu coacăze negre la micul dejun. Pe de altă parte, tu preferi musli sau omletă cu somon afumat sau poate covrigi fierţi cu brânză", spun eu deschizând frigiderul imaculat şi dezvăluind o varietate de alimente tentante.

— Rosemary!

Hermione stătea deasupra mea, ţintuindu-mă furioasă cu privirea.

— Nu. Am. De gând. Să-ţi. Mai. Spun. O dată. Vrei te rog să-mi dai nota informativă pentru Sir William?

M-am întors la computer, sub privirile tăioase ale lui Hermione şi am început să copiez nota informativă scrisă de mână, care stătea pe biroul meu. Era una dintre încercările nebuneşti ale lui Sir William de a se face mai faimos.

23 iulie 1985
Pentru: Toţi membrii Departamentului de Publicitate
De la: Sir William Ginsberg
Ref: Îmbunătăţirea imaginii corporaţiei

Facem foarte mari eforturi pentru găsirea de noi modalităţi în vederea stimulării conştiinţei publice cu privire la aspectul responsabilităţilor

sociale ale companiei şi ale mele personal, ca preşedinte. În lumina recentului concert *Live Aid*, este foarte important ca firma Ginsberg and Fink să fie văzută aducându-şi modestul aport.

Pe neaşteptate, mi-au cuprins creierul primele contracţii care anunţau naşterea unei idei. Uluită de senzaţia încercată, am întins mâna după lista cu următoarele programe ale *Soft Focus*, care stătea deasupra unui teanc de hârtii pe biroul meu. Am parcurs-o în grabă cu privirea. Iată-l, acolo era!

PROGRAMUL 25 : *Ca urmare a concertelor Band Aid şi* Live Aid, Soft Focus *investighează noul fenomen al caritătii din perspectiva culturii populare şi analizează contribuţia diferitelor zone ale artei din întreaga lume la programele umanitare destinate eradicării foametei în Etiopia.*

Mi-am dat seama că aş putea să-i atrag atenţia lui Sir William asupra programului, mai ales că, evident, asta ar fi implicat numeroase consultări cu producătorul.

*

— Cărţi! Sir William a izbit cu pumnul în tăblia vastă a biroului său de mahon. O idee foar' bună. Să le ducem nişte cărţi. Locul ăsta geme de cărţi, sunt adunate peste tot. Le ducem acolo, un transport cu avionul. Din alea legate în imitaţie de piele moale. E o perspectivă foarte bună pentru un program de arte.

— Nu credeţi că etiopienii ar prefera mai degrabă ceva de mâncare? am întrebat.

— Nu, nu, nu! Cărţi. Fiecare individ în orice scenă imaginabilă le trimite mâncare. Au nevoie de ceva de citit cât o aşteaptă.

— De fapt, cu toate că alimentele sunt preocuparea principală, ar putea să existe ceva cu adevărat interesant pentru noi în ideea cu cărţile, a intervenit Eamonn Salt, ofiţerul de presă al organizaţiei umanitare SUSTAIN, trăgându-se de barbă.

— Serios? a întrebat Sir William trăgându-se şi el de barbă.

— Da, foarte serios. Încercăm să eliminăm imaginea procesului de dezumanizare a populaţiei africane indigene, aşa cum apare ea în articolele despre foamete din mass media, a continuat Eamonn cu tonul lui monoton. Căutăm să introducem noţiunea de persoană africană educată, de sete de cunoaştere a inteligenţei africane, în locul a ceea ce numim „mitul maimuţei muritoare de foame". Ideea dumneavoastră ar putea foarte bine să joace un rol în stimularea empatiei opiniei publice, în ciuda faptului că mulţi dintre colegii mei n-ar fi de acord. Aparţin altui curent de gândire. Deşi, firește, ne-am putea confrunta cu indignarea publică din pricina irosirii resurselor şi a caritătii cu produse de lux. Sunt sigur că sunteţi familiarizat cu argumentele.

— Foar' bine. Argumente. Cărţi. Tocmai cheia cu care să pui în mişcare chestia de la *Soft Focus*, a replicat Sir William.

— Dar etiopienii vor putea să citească acele cărţi, dacă sunt scrise în engleză? am intervenit eu.

— Ah, da, să nu uităm că foametea acoperă întregul Sahel. Cel mai bine ar fi să le trimitem în taberele de refugiaţi de la graniţa dintre Abouti

şi Nambula. Acolo sunt refugiaţi din Kefti cu studii excelente. Cei din Kefti au un sistem de învăţământ de calitate, bazat pe principiul celui britanic, a spus Eamonn.

— Unde se află Kefti? am întrebat.

— E o provincie rebelă din Abouti, la graniţa cu Nambula, în nordul Africii. Keftienii duc de douăzeci şi cinci de ani un soi de luptă sângeroasă pentru a-şi obţine independenţa de regimul marxist din Abouti. O cultură admirabil organizată. Foametea din Sahel i-a lovit probabil mai puternic decât pe oricine – ONG-urile nu pot ajunge la ei cu alimente din cauza războiului şi din motive diplomatice. În prezent se înregistrează un exod masiv al keftienilor peste graniţă, în Nambula. Malnutriţia este foarte, foarte gravă acolo.

— Ce-ar fi dacă le-am duce alimente şi am adăuga câteva cărţi? am spus.

— O idee a naibii de bună, a aprobat Sir William. De primă clasă. Bine gândit, fetiţo!

Îmboldidă de un zel neobişnuit, am început să organizez un apel către personalul corporaţiei pentru strângerea de alimente, să contabilizez cărţile rămase în stoc, să caut curse aeriene sponsorizate. Am sunat la *Soft Focus* şi am stabilit pentru săptămâna următoare o întâlnire cu Sir William, Oliver Marchant şi cu mine. În ochii mei dansa şi strălucea o viziune a Africii, cu triburile, tobele, focurile şi leii ei. Mă gândeam la Geldof[1], la ţeluri şi scop în viaţă, mă gândeam

1. Bob Geldof (n. 1951), cantautor şi activist politic irlandez, cunoscut pentru participarea la eforturile de combatere a sărăciei în Africa (n.tr.).

la personalul organizaţiilor umanitare, oameni pasionaţi, săraci şi gata să se sacrifice, salvându-i pe africanii recunoscători. Dar în primul rând mă gândeam la Oliver.

Capitolul III

— Unde-i napolitana mea Kit-Kat?

Henry stătea în faţa cabanei şi arunca priviri indignate în jur. Personalul îşi terminase micul dejun şi umbla de colo până colo prin cantonament, pregătindu-se să meargă în tabără. Sian s-a apropiat grăbită de el.

— Afurisita mea Katerina Kit-Kat! Am lăsat-o în Frida-Frigider şi cineva mi-a Şutu-Şutit-o.

Sian a început să-l liniştească vorbindu-i cu glas scăzut.

— Henry, eşti şi chior, şi prost, i-am strigat de peste drum. E sub antibiotice. Du-te şi mai uită-te o dată.

— Ding, *dong*! a făcut el răsucindu-se şi ridicându-şi sprâncenele sugestiv. Zău că *îmi place* când eşti severitatea întruchipată!

Apoi s-a răsucit şi a pornit ţopăind spre cabană, cu Sian mergând grăbită în urma lui.

Soarele începea să ardă. Primele şuviţe de fum au prins să se ridice deasupra taberei; de-a lungul cărărilor şi peste câmp se mişcau încet siluete: un băiat care mâna o căruţă trasă de măgăruşi, încărcată cu două burdufuri pântecoase din piele, pline cu apă; o femeie cu o legătură de vreascuri pe cap; un bărbat în *djellaba* albă care mergea cu un băţ lung purtat în echilibru

pe umeri şi cu mâinile sprijinite leneş de băţ. Peste câteva ore, lumina avea să devină orbitoare, iar căldura – dătătoare de claustrofobie, căci era uşor să-ţi imaginezi că te vei sufoca şi vei înceta să mai respiri.

Betty venea aferată spre mine, pe cărarea acoperită cu pietriş.

— Nu vreau să te deranjez înainte să-ţi începi efectiv ziua, draga mea, deşi... mi-a spus ea făcând ochii mari şi arătându-mi ceasul, deşi e ora şase. Dar mă întrebam dacă aş putea să-ţi şoptesc ceva la ureche.

Betty era o femeie rotunjoară care se apropia de şaizeci de ani. Ştiam despre ce vrea să-mi şoptească la ureche: despre Henry şi Sian. Şi mai ştiam că n-o să abordeze problema direct, că n-o să-mi spună „Nu cred că ar trebui să-i permiţi asistentului tău să aibă o purtare promiscuă faţă de asistentele medicale". Tot ce avea să facă va fi să-mi spună o povestioară despre cineva despre care n-am auzit niciodată şi care condusese o tabără de refugiaţi în Zanzibar sau poate în Ciad. Această persoană – surpriză, surpriză! – îngăduise asistentului ei să se culce cu asistentele medicale şi... ghici ce? Totul s-a sfârşit cu izbucnirea unei epidemii de SIDA, cu un cutremur sau cu un val uriaş de flux, ceea ce a determinat-o să decidă că de atunci înainte toată lumea va dormi în propria colibă de pământ.

— Putem discuta puţin mai târziu? am spus amintindu-mi brusc de periuţa de dinţi şi ridicând-o în sus. După ce termin cu spălatul.

M-am spălat pe dinţi şi am luat-o fără chef pe cărarea cu pietriş, spre coliba mea. Aveam multe de făcut în ziua aceea. Eu administram tabăra de refugiaţi pe care o înfiinţase SUSTAIN, organizaţia

umanitară care ne angajase pe noi toţi. Tocmai se împliniseră patru ani de când mă aflam la Safila. În primii doi lucrasem pe post de asistentă a administratorului, apoi preluasem atribuţiunea principală, cu Henry pe post de asistent. Trebuia să supraveghez rezervele de alimente, medicamente şi echipament medical, vehiculele, apa de băut, mâncarea – şi personalul, lucru care părea să-mi solicite timp mai mult decât orice altceva.

Am deschis uşa, o bucată de fier ruginit, şi am intrat în colibă. Casa mea din Safila era un cerc făcut din lemn şi pământ, cu diametru de vreo zece metri, cu podea de pământ bătătorit acoperită cu rogojini de papură şi acoperiş de frunze. Aveam un pat cu cadru de metal dotat cu plasă împotriva ţânţarilor, o masă de lucru, rafturi pentru cărţile şi dosarele mele, două fotolii din metal acoperite cu perne din cauciuc expandat îmbrăcate într-un material cu motiv floral hidos şi o măsuţă de cafea din plastic melaminat. Totul era acoperit cu nisip. Îţi intra printre dinţi, în urechi, în buzunare, în pantaloni. Îmi iubeam coliba, dar cred că mai mult pentru intimitatea pe care mi-o oferea decât pentru orice altceva.

Vorbeam de intimitate, dar după numai două minute s-a auzit un ciocănit şovăitor în uşă şi Betty şi-a strecurat capul înăuntru, cu un zâmbet înţelegător şi superior întipărit pe chip. A intrat înăuntru fără să fi fost poftită, m-a îmbrăţişat şi s-a trântit pe pat. Din tavan – o foaie mare de cort al cărei rol era să împiedice vietăţile care se strecurau printre frunzele acoperişului să-mi cadă direct în cameră – s-a auzit foială.

— Salut, micuţi prieteni, a spus Betty privind în sus.

Ah, nu, nu, nu! Era puţin cam devreme pentru o vizită a lui Betty în propria colibă.

— Eşti îngrijorată, Rosie, nu-i aşa? Şi, ştii, eu cred că ai dreptate să fii îngrijorată.

„E clar", mi-am spus, „acum îi dă drumul cu Henry şi Sian".

— Asta îmi aminteşte de vremea când Judy Elliot conducea tabăra de refugiaţi Mikabele, prin şaptezeci şi patru. A avut mai mulţi nou-sosiţi în stare foarte gravă, a trimis un mesaj cerând suplimentarea rezervelor şi au fost gata să-i taie capul pe motiv că ar fi reacţionat exagerat. Două luni mai târziu s-a înregistrat un aflux masiv, cu o sută de morţi pe zi în perioada cea mai gravă şi, firește, ea n-a avut nici personalul, nici echipamentul necesar.

Aşadar nu era vorba de Henry şi Sian. Ci de lăcuste.

— Ce ai auzit? Crezi că povestea asta e adevărată?

În cei patru ani de când mă aflam în Safila, fuseseră mai multe alarme legate de foamete, de cohorte de refugiaţi gata să se reverse peste graniţă aducând cu ei flagelurile holerei, meningitei, elefantiazisului şi Dumnezeu ştia ale câtor alte boli, dar niciodată, de când mă aflam acolo, nu fusese vorba de ceva serios. Uneori bănuiam că e doar un vicleşug al refugiaţilor ca să capete mai multă mâncare.

Jignită, Betty şi-a clătinat uşor capul.

— Nu trebuie să crezi în nici un caz că aş încerca să-ţi spun cum să-ţi faci meseria, Rosie dragă. Ştii că am cea mai mare admiraţie pentru tot ce faci, cea mai mare admiraţie. Dar, ştii, noi trebuie să ascultăm întotdeauna glasurile africanilor, glasul Africii.

Mi-a venit brusc să o muşc pe Betty sau să o pocnesc cumva peste faţă şi să nu mă opresc prea curând.

— Şi eu sunt îngrijorată, Betty, dar nu putem să alertăm autorităţile dacă nu avem un motiv concret. Ai auzit tu ceva ce eu n-am auzit?

— Ştii prea bine că ei, oamenii, sunt barometrul nostru. Iar dinţii-vântului, după cum le numesc africanii – s-a oprit puţin ca să-i apreciez metafora –, dinţii-vântului pot fi un dezastru cumplit. Ştii, zboară toată ziua. Acoperă kilometru după kilometru, mii de kilometri.

— Ştiu, asta spuneau şi ieri la centrul de distribuire, dar ai mai auzit şi altceva?

— Când Mavis Enderby era în Etiopia, în cincizeci şi opt, a fost o invazie care a distrus atâta grâu cât ar fi fost suficient ca să hrănească un milion de oameni vreme de un an. Firește, ceea ce mă îngrijorează cu adevărat, după cum îi spuneam Lindei, este secerişul. Hoardele astea se întind pe kilometri întregi şi întunecă soarele, ca un praf negru de cărbune.

— ŞTIU, am spus mai tare decât intenţionam, ceea ce a fost un lucru prostesc din partea mea, căci nu era momentul să mă enervez pe Betty. Ţi-a mai spus cineva şi altceva?

— Pot să mănânce într-o zi echivalentul greutăţii lor, ştii bine, este cu adevărat foarte îngrijorător, ca să nu mai spunem că se apropie secerişul, iar ele se pot mişca atât de repede, nori întregi de lăcuste...

Erau atâtea de făcut în dimineaţa aceea! Trebuia s-o determin pe Betty să plece, ca să pot gândi.

— Mulţumesc, Betty. Îţi mulţumesc foarte mult pentru sprijin. Este extrem de îngrijorător, dar

ştii... un necaz împărtăşit... Acum trebuie neapărat s-o iau din loc, dar îţi mulţumesc că ai discutat cu mine despre asta.

A funcţionat. Minunat. Mi-a luat spusele drept semnal, aşa că şi-a rostogolit ochii în orbite cu modestie afectată, s-a repezit la mine şi m-a îmbrăţişat scurt.

— Ei bine, ar trebui să coborâm în tabără dacă vrem să ajungem înapoi la timp şi să ne pregătim pentru noul doctor al Lindei, a spus ea şi m-a îmbrăţişat încă o dată înainte să iasă.

Ăsta era un alt lucru care mă preocupa. Astăzi urma să ne vină un nou doctor, un american. Betty urma să plece peste trei săptămâni, iar el o înlocuia. Trebuia să pregătim un prânz special ca să-l întâmpinăm. Se părea că Linda, una dintre asistentele noastre, cu o fire destul de distantă şi rece, lucrase împreună cu acesta în Ciad, cu doi ani în urmă, dar nu ne-a spus nimic despre el. Tot ce a făcut a fost să sugereze foarte clar că îşi scriseseră şi devenea foarte sfioasă de fiecare dată când se pomenea despre locul unde avea să fie cazat doctorul. Speram că se va dovedi un tip cumsecade, fiindcă eram un grup restrâns, bine sudat, cu relaţii foarte atent echilibrate, dar care puteau fi date peste cap cu uşurinţă.

M-am aşezat pe pat şi m-am gândit la ce-mi spusese Betty. În ciuda felului său sâcâitor de a se purta, era un medic foarte bun şi îşi cunoştea bine meseria, cel puţin în ce priveşte activitatea ei în Africa. Părea că lucrează aici de la începutul secolului al nouăsprezecelea. În zvonurile care circulau exista o logică înspăimântătoare. Kefti abia ce beneficiase de primul sezon ploios bun din ultimii câţiva ani. Una dintre cele mai

crude ironii ale Africii este că primele ploi îndestulătoare după o secetă prelungită produc condiţii ideale pentru lăcuste. Şi pentru că aceste vietăţi se mişcă într-adevăr cu repeziciune, o invazie în perioada secerişului era unul dintre puţinele lucruri, cu excepţia războiului, care putea determina un exod în masă.

M-am ridicat, am ales un dosar de pe raft şi am început să mă uit prin el. Încercasem să creăm un sistem de avertizare timpurie pentru Kefti, dar nu ne era de prea mare ajutor, căci nimeni nu avea voie să urce până acolo. SUSTAIN ne interzicea să mergem acolo din cauză că era zonă de război, iar guvernul Nambulei ne-o interzicea pentru că voia să păstreze relaţii amicale cu Abouti, cu care keftienii erau în război. Toate informaţiile pe care le deţineam erau cuprinse în acel dosar, plin cu diagrame referitoare la preţurile grâului pe pieţele din apropierea graniţelor, cu grafice ale înălţimii şi greutăţii la copii, cu mişcări de populaţie înregistrate peste graniţă. Mă uitasem prin el cu două zile în urmă şi nu văzusem nimic neobişnuit. Acum voiam doar să mă asigur.

Era necesar să iau rapid o hotărâre, fiindcă Malcolm trebuia să sosească la ora unsprezece împreună cu noul doctor. Malcolm era ofiţer operativ al SUSTAIN pentru toată Nambula. Nu era tocmai funcţionarul ideal, dar, dacă trebuia să declanşăm o alarmă, ocazia era foarte bună. Am decis să cobor în tabără şi să stau de vorbă cu Muhammad Mahmoud. El trebuia să ştie ce se petrece. Simţeam că încep să intru în panică, aşa că am băut nişte apă şi am încercat să mă calmez.

Când am ieşit în lumina albă, l-am văzut pe Henry purtând o discuţie intimă cu Sian, în faţa

colibei ei. O prinsese de sub bărbie, aşa cum se face cu un copilaş. Ea m-a văzut privindu-i, a roşit şi a intrat imediat în colibă. Henry s-a mulţumit să ridice din sprâncene şi să rânjească ironic. Arogant individ!

— Henry Montague! am strigat eu cu severitate. Du-te în camera ta!

Mi-a zâmbit vesel. Henry are un zâmbet aproape prea larg pentru faţa lui, zâmbetul deschis caracteristic clasei de sus. E întotdeauna elegant, cu părul negru atârnându-i pe frunte într-o pieptănătură afectată, probabil la modă în vremea când a văzut pentru ultima oară South Kensington. Încercam mereu să-l conving să şi-l prindă la spate cu o agrafă.

— O să stau de vorbă cu voi mai târziu. Între timp, puteţi pune în Toyota cele două răcitoare care sunt în cabană. Vreau să merg în tabără şi să mă întorc înainte să sosească Malcolm.

— Aleluia! Ding! *Dong*! Doamna Eficienţă! a spus el şi m-a cuprins cu un braţ într-o manieră care nu dezvăluia nici un fel de respect.

Nu ar fi avut rost să discut acum cu el despre povestea cu Sian. Orice mustrare sau avertisment ar fi fost scuturate, ca stropii de apă din blana unui căţeluş voios după ce a înotat.

Am pornit cu camioneta Toyota, într-o tăcere binevoitoare. Hotărâsem să nu-i pomenesc lui Henry despre lăcuste până nu vorbeam cu Muhammad. Muhammad Mahmoud nu era un conducător oficial în tabără, era însă mai inteligent decât oricine altcineva, inclusiv noi. Şi, în orice caz, un drum cu maşina nu prea lăsa loc pentru discuţii. Era nevoie de concentrare, chiar dacă nu te aflai la volan. Scuturaţi şi săltaţi de parcă ne-am fi aflat într-un uscător de rufe, trebuia

să ne relaxăm corpul, dar să-l păstrăm totuşi suficient de încordat ca să putem reacţiona când eram aruncaţi prea tare în sus, gata să ne lovim cu capul de plafon.

— Auzi aici! Sper că ţi-ai pus un sutien zdravăn pe dedesubt, bătrânico! mi-a strigat Henry.

Obişnuia să-mi spună asta de fiecare dată, închipuindu-şi că abia i-a trecut prin cap.

Coboram şerpuit pe drumul abrupt şi nisipos ce ducea la tabără şi vedeam de sus colibele, arcul de plastic alb al spitalului, pereţii pătraţi din papură împletită ce găzduiau clinica, centrul de distribuire a raţiilor, piaţa, şcoala. În ultimii patru ani, mizeria a fost înlocuită treptat cu condiţii de viaţă suportabile, atât pentru refugiaţi, cât şi pentru noi. Dar noi eram mulţumiţi cu toţii de aceste condiţii de viaţă suportabile. Ne apropiaserăm mult unii de ceilalţi. Mergeam seara la petrecerile lor cu focuri şi tobe, descoperind înfioraţi Africa fanteziilor noastre din copilărie. Le asiguram medicamentele, hrana şi asistenţa medicală de care aveau nevoie. Coboram cu barca pe râu, ne jucam cu copiii lor şi simţeam că trăim o aventură, iar ei se bucurau de energia noastră şi de emoţia naivă pe care ne-o trezea faptul că ne aflăm în Africa. „Am ieşit din tunelul disperării şi am aflat că putem nu doar să trăim, ci şi să dansăm", mi-a spus odată Muhammad în stilul lui ridicol de poetic. Trecuserăm printr-o criză împreună şi acum eram fericiţi. Dar refugiaţii din tabără erau în întregime dependenţi de alimentele trimise din Occident, iar asta îi făcea foarte vulnerabili.

— Pe toţi dracii! a urlat Henry la doi băieţi care dăduseră buzna în faţa maşinii, jucându-se de-a puii de găină.

Nu aveau voie să facă aşa ceva. Când panta dealului s-a terminat şi am ajuns în zona principală a taberei, după noi alerga un grup întreg de copii care striga *„Hawadga!"* – om alb.

Când am smucit portiera şi am ieşit din camionetă, căldura m-a izbit ca o pală fierbinte venită prin uşa deschisă a unui cuptor. Copiii ne-au înconjurat. Doamne, erau adorabili copiii! Cei mai îndrăzneţi alergau în jurul nostru, ţipând şi râzând; cei mai timizi stăteau aşa cum stau copiii peste tot în lume, cu un picior răsucit pe după celălalt, frecându-şi ochii şi apoi băgându-şi degetele în gură – aşa cum personalul medical îi învăţase vreme de cinci ani să nu facă. Doi dintre ei purtau ochelari făcuţi din paie după modelul ochelarilor noştri de soare. M-am aplecat spre ei şi am încercat o pereche. Au izbucnit cu toţii în hohote, ca şi cum ar fi fost lucrul cel mai amuzant care se întâmplase vreodată.

De obicei luam prânzul la ora douăsprezece, dar acum le cerusem tuturor să se întoarcă la cabană la ora unsprezece şi jumătate, ca să-i putem întâmpina pe Malcolm şi pe noul doctor şi apoi să mâncăm. La zece şi un sfert îmi terminasem treburile şi mă pregăteam să vorbesc cu Muhammad, dar a apărut o problemă la cabinetul oftalmologic al lui Sian, pentru că unii dintre pacienţi începuseră să ceară câte cinci bănuţi ca să permită să li se întoarcă pleoapele pe dos. Ei argumentau că oamenii din Wad Denazen, o altă tabără de refugiaţi, mai mare, aflată la aproximativ şaptezeci de kilometri, erau plătiţi cu câte cinci bănuţi ca să li se examineze ochii astfel.

— Spun că ar trebui să fie la fel şi aici, s-a plâns Sian disperată.

— Tipic pentru Wad Denazen, i-am răspuns.

Tabăra aceea era condusă de organizaţii umanitare italiene, ai căror angajaţi erau exagerat de emotivi şi cam leneşi. Francezii erau răi, dar italienii erau şi mai răi.

— Ce să fac? E groaznic să ne ceară bani, când noi încercăm să-i ajutăm.

— Spune-le că, dacă nu te lasă să le consulţi ochii, nu vei putea şti ce probleme au şi vor orbi. Şi-apoi vor muri, am zis. În chinuri.

— Nu pot să le spun aşa ceva! a protestat Sian cu ochii măriţi.

— Nu trebuie decât să fii fermă în privinţa asta. Nu se aşteaptă cu adevărat să capete bani, doar încearcă şi ei.

— Dar e oribil să...

— Sunt doar oameni. Şi tu ai încerca, dacă ai fi săracă aşa ca ei.

I-am privit chipul tulburat. De fapt, poate că n-ar încerca. Of, Doamne! Mi-am amintit cum este să fii proaspăt sosit. Există o mulţime de lucruri care te iau de pe picioare. Aş fi vrut să rămân şi să discut cu ea, dar trebuia să-mi continui treaba.

Cineva a venit în goană de la spital şi mi-a spus că au nevoie rapid de nişte ser fiziologic care, din anumite motive, era încuiat în celălalt Land Cruiser, şi numai Debbie avea cheia. Debbie era o fată solidă din Birmingham, cu o atitudine aspră în faţa vieţii, care se afla în Safila de la venirea mea. Era extraordinară cu refugiaţii. În timp ce străbăteam grăbită cărarea spre locul unde se afla, uitându-mă la ceas, am auzit din spatele meu un glas spunând:

— Ruo-ziii.

Era Liben Alye, care stătea sub un copac mititel cu Hazawi în braţe şi îmi zâmbea afectuos şi plin de speranţă. Am simţit un val de enervare, apoi altul de vinovăţie pentru că mă enervasem. Îmi era drag Liben Alye, dar el nu înţelegea niciodată ce înseamnă să te grăbeşti. Când l-am văzut prima oară, într-un grup de bătrâni, în vremurile grele, l-am remarcat pentru felul cum îşi ţinea fetiţa micuţă în braţe, mângâindu-i obrajii şi netezindu-i părul. Apoi am aflat că toţi copiii, şase la număr, precum şi toţi nepoţii, îi muriseră, cu excepţia lui Hazawi, şi de aceea o ţinea tot timpul lângă el. M-am ghemuit alături de el, i-am strâns mâna, am atins obrazul lui Hazawi la invitaţia lui şi am fost de acord că este cu adevărat foarte catifelat. Mi-am răsucit încheietura mâinii ca să-mi pot vedea ceasul şi mi-am dat seama că voi întârzia mult la întâlnirea cu Malcolm. Ei bine, asta era!

Mi-a luat secole să dau de Debbie, dar ea nu putea lăsa ce făcea, fiindcă tocmai extrăgea un vierme de Guineea din piciorul unei femei.

— Nu pot să mă întrerup, mi-a spus ea, altfel creatura asta blestemată o să iasă de pe băţul meu de chibrit.

Am urmărit-o cum răsucea foarte, foarte încet viermele gălbui şi lung în jurul băţului de chibrit, scoţându-l din piele.

— Ăsta-i afurisit de lung, i-a spus femeii care a zâmbit cu mândrie.

A continuat să răsucească delicat chibritul cu degetele ei butucănoase, până când a ieşit şi capătul viermelui, iar creatura a rămas atârnată, încolăcindu-se în jurul chibritului.

— Poftim, a spus ea întinzându-i-l femeii. Prăjeşte-l în puţin ulei, cu nişte linte, a mai adăugat

ea şi s-a prefăcut că-l mănâncă, făcând-o pe femeie să râdă.

— Ce părere ai despre Linda şi doctorul ăsta nou? m-a întrebat Debbie, în timp ce ne grăbeam la maşini. O să se zbenguie sau nu?

— Habar n-am.

— Fata aia are o gură la fel de strânsă ca fundul unui băiat de cor.

— Precis! Hmm... nu că aş fi convinsă de asta, fireşte.

În timp ce mă îndreptam spre adăpostul lui Muhammad, copiii alergau din nou în urma mea. Cei mai mulţi dintre ei aveau ţestele rase, cu un mic petic de păr lăsat în mijloc. Fiecare alesese o formă diferită pentru ciuful acela, aşa că formau o imagine amuzantă când erai mai înalt decât ei. Am făcut colţul şi am dat cu ochii de Muhammad, care stătea la intrarea adăpostului său.

Copiii au dispărut ca prin farmec. Muhammad era un bărbat cu înfăţişare remarcabilă şi cu o claie de păr sârmos care amintea prin verticalitatea ei de Kenneth Kaunda[1]. Purta o *djellaba* nefiresc de albă.

— Rosie, mi-a spus, ai fost plină de zel astăzi. Ai hotărât să-ţi creşti productivitatea?

Era o adevărată uşurare să intru în adăpostul lui, unde găseam linişte şi răcoare. Majoritatea refugiaţilor locuiau în colibe, dar Muhammad reuşise să facă rost de materiale şi de spaţiul necesar pentru a-şi construi o reşedinţă foarte aerisită şi elegantă. Semăna cu cabana noastră, o clădire lunguiaţă cu pereţi din papură împletită prin care putea să circule aerul. Din loc în

1. Primul preşedinte al Republicii Zambia, între anii 1964 şi 1993 (n.tr.).

loc, pătrundeau de afară puncte de lumină albă şi tăioasă. M-am aşezat pe un pat scund, aşteptând ca el să prepare ceaiul înainte să putem discuta. Avea o bibliotecă pe unul dintre pereţi. Se aflau acolo şi cărţi din stocul grupului editorial Ginsberg and Fink.

Era unsprezece şi douăzeci, dar nici o explicaţie nu l-ar fi putut face pe Muhammad să se zorească. Nu exista nici o modalitate de a grăbi servirea ceaiului; nici nu putea fi vorba de a renunţa la ceremonial şi de a acţiona într-o manieră expeditivă. Mai ales dacă întârziam la ceva anume.

Muhammad făcea mişcări măsurate, se ducea de colo-colo, aducea cesti micuţe, apoi încă două vreascuri pentru foc. Zahăr. Încă nişte apă. Încă puţin ceai. Încă un vreasc. O linguriţă. Naiba să-l ia! Acum o făcea intenţionat.

În cele din urmă, cu o lucire satisfăcută în ochi, mi-a servit o ceaşcă minusculă cu ceai, evident prea fierbinte ca să poată fi băut, şi s-a aşezat.

— Aşa.

— Aşa.

— Eşti foarte agitată dimineaţa asta.

Muhammad avea un glas slab, fragil şi un râs gutural.

— Nu, nu sunt.

— Ba da, eşti.

Cu mare greutate, am reuşit să păstrez o tăcere indiferentă.

— Aşa, a spus el în cele din urmă.

Ha! Marcasem un punct!

— Ei bine, care e cauza acestei agitaţii? Noul doctor?

Doamne, ce *afurisit* putea să fie!

— Nu, sigur că nu e noul doctor, pentru numele lui Dumnezeu!

A dat drumul unui hohot de râs adânc, apoi a devenit serios.

— Atunci poate că sunt dinţii-vântului, a intonat el dramatic.

— Of, Doamne, Muhammad, zi-le lăcuste, te rog!

— În sufletul tău nu e pic de poezie. Asta-i tragic.

— Haide, Sylvia Plath[1], ce-ai auzit?

— Aud că năvălesc în valuri, la zece kilometri distanţă, întunecând soarele şi înnegrind pământul.

— Şi ce ai auzit cu adevărat?

— Nu e bine, a zis el devenind serios. În ţinuturile înalte nu este mâncare. Ploile din ultimii ani au fost sărace. Oamenii trăiesc cu mai nimic şi nu fac decât să încerce să supravieţuiască până la seceriş.

— Dar recolta va fi bună anul ăsta?

— Da. Pentru prima dată, de mulţi ani. Numai să nu vină lăcustele. Dacă vin, va fi foamete cumplită şi oamenii vor veni aici.

— *Există* într-adevăr o invazie de lăcuste? Roiesc încoace?

— Lăcustele nu zboară, dar am auzit că au lovit în trei zone. Ştii că la început sunt cosaşi şi că apoi pornesc în marş, într-un covor întins, vălurit şi viu?

I-am aruncat o privire lipsită de expresie.

— Da, Muhammad, ştiu.

— Dacă oamenii ar avea pesticide, ar putea stropi cu ele şi le-ar distruge, dar nu au nimic.

---

1. Poetă şi romancieră americană (1932-1963) deosebit de talentată (n.tr.).

Şi, chiar dacă ar avea substanţe chimice, nu le-ar putea pulveriza din aer din cauza avioanelor de luptă ale armatei din Abouti. Curând vânturile vor începe să bată de la est la vest şi vor duce roiurile peste Kefti, până în Nambula.

— Şi tu crezi toate astea?

A dat din umeri şi şi-a ridicat mâinile. Apoi a privit în jos şi mi-a răspuns:

— E posibil.

E posibil. Am simţit din nou un val de panică. De obicei nu lua în seamă zvonurile de genul ăsta.

— Şi cum putem afla?

— Deocamdată trebuie să aşteptăm, să reflectăm şi să discutăm.

Voiam să rămân şi să continuăm discuţia, dar era douăsprezece fără douăzeci. Trebuia să plec.

— Malcolm trebuie să sosească dintr-o clipă într-alta cu noul doctor, am spus ridicându-mă.

— Am ceva să-ţi arăt, mi-a răspuns Muhammad.

Fireşte că avea ceva să-mi arate, ţinând cont că întârziasem. M-a condus afară, prin ieşirea din spate a colibei. Acolo, crescând din noroi, erau trei tulpini lungi şi subţiri de roşii, fiecare dintre ele purtând câte un pumn de roşii mititele, de felul celor care se vând foarte scump în supermarketurile de acasă. Ştia că nu are voie să facă asta. Refugiaţilor le era interzis să cultive ceva, căci ar fi transformat tabăra de refugiaţi într-o aşezare permanentă.

Muhammad a cules una din cele câteva roşii ale lui şi mi-a dat-o.

— Mulţumesc, i-am spus, mişcată. O să cer să mi-o prepare umplută.

După aceea şi-a pus mâna pe umărul meu şi m-a privit. Ce era în privirea lui – prietenie, solidaritate, milă? M-am fâstâcit şi am roşit.

— Ar fi mai bine să plec.

Când am ajuns la Land Cruiser, camioneta era închisă şi Henry avea cheile. Se făcuse ora douăsprezece şi toată lumea se întorsese la timp în cantonament, aşa cum le cerusem. Am bătut darabana cu degetele pe botul maşinii şi am aşteptat, sperând ca Henry să nu fi plecat cu ceilalţi uitând că are cheile la el. Ce nu îi spusesem lui Muhammad era că rămăsesem deja cu prea puţine alimente pentru tabără. Ar fi trebuit să ni se aducă un transport cu două săptămâni în urmă, dar primisem prin radio un mesaj de la ONU care spunea că alimentele nu vor sosi încă vreo câteva săptămâni, fiindcă vaporul care făcea transportul nu sosise încă în Port Nambula. Trebuia oricum să începem să reducem raţiile tuturor, chiar şi fără covoare vălurite şi vii care să acopere întreaga provincie Kefti şi fără roiuri de lăcuste cu fălci uriaşe care acoperă soarele.

M-am uitat la grupul de copii care alergau chicotind în jurul camionetei şi încercau să se urce în spate şi mi-am amintit de centrele de hrănire din timpul ultimei foamete. Atunci aveam un adăpost pentru copiii care se puteau hrăni singuri, unul pentru cei care erau prea slăbiţi ca să se hrănească, dar care aveau şanse să trăiască, şi unul pentru cei care aveau să moară cu siguranţă. Şi, brusc, mi-a venit să izbucnesc în plâns. Nu devenisem atât de tare pe cât credeam.

Capitolul IV

Visam că dau peste el în vreun Safeway, că mergem alături printre rafturi glumind pe seama altor clienţi, repezindu-ne să cumpărăm mâncăruri absurde ca să ne facem să râdem unul pe celălalt – conserve de plăcintă cu carne, blancmanger, pachete de curry de pui deshidratat. E de necrezut că, la un moment dat în viaţa mea, am petrecut ore în şir gândindu-mă la asta şi şlefuind fiecare detaliu al fanteziei.

După ce s-a aranjat efectiv întâlnirea reală dintre mine şi Oliver, mintea mi-a fost complet invadată, ca un cuib cu un cuc în el. Obişnuiam să încerc să mi-l alung din gând citind o carte, şi ajungeam să citesc de câte patru ori aceeaşi propoziţie fără să-mi dau seama. Mă uitam la ştiri şi nu pricepeam nici un cuvânt pentru că mă gândeam la el. Singurul lucru asupra căruia mă puteam concentra era noul meu proiect legat Africa, fiindcă era îmbibat de promisiuni sexuale legate de Oliver. Sâmbătă dimineaţa, înainte de întâlnire, m-am convins pe mine însămi că aveam mare nevoie să merg la Safeway – nu cel din vecinătate, ci altul, situat la câţiva kilometri distanţă, pe King's Road (unde locuia Oliver), fiindcă aveau mult mai multe feluri de paste făinoase făcute în casă.

A fost tragic, zău că da. Pregătindu-mă pentru expediţie, m-am îmbrăcat şi m-am dezbrăcat de mai multe ori. Nu voiam să par prea dichisită; doream o ţinută stilată şi în acelaşi timp comodă, ca şi cum ar fi fost aspectul meu obişnuit sâmbăta dimineaţa – şi voiam să arăt zveltă. Mi-am făcut un machiaj complet, dar apoi mi-am spus că ar putea să observe fondul de ten în lumina dură a zilei, aşa că am spălat fondul de ten şi m-am rezumat la rimel, creion de contur, ruj şi fard de obraz, apoi am luat-o de la capăt fără creion de contur şi ruj. Am îmbrăcat lenjerie de corp nouă, albă, apoi am schimbat-o cu una neagră. M-am întrebat dacă era ciudat să port şosete şi jartiere pe sub blugi şi n-am reuşit să ajung la un răspuns clar.

După ce am petrecut mai bine de o oră în Safeway şi m-am întors o dată ca să cumpăr o pungă cu scampi congelat, de care nu aveam nevoie şi care nici nu-mi plăcea, iar el tot n-a apărut, am blestemat cerul că unelteşte împotriva mea. „Te porţi ca o nebună şi-o bolnavă", mi-a spus prietena mea Shirley după ce i-am mărturisit toate astea. „Dacă mai aud încă o dată în seara asta cuvântul «Oliver», nu ştiu ce-ţi fac."

Şi Oliver însuşi s-a îmbolnăvit. Zăcea cu febră mare în apartamentul lui, vast, aerisit şi plin de coloane albe. I-am spălat aşternuturile, i-am făcut plăcinta ciobanului şi i-am dus-o la pat alături de o vază mică şi albă, de formă cubică, plină cu flori. După aceea am schimbat plăcinta ciobanului cu păstrăv la grătar, cu creson şi cartofi noi fierţi în coajă, pentru că plăcinta ciobanului e prea grea la stomac când eşti bolnav. A sosit mama lui. Era fascinantă şi bogată şi avea o dispoziţie exuberantă de la şampanie. Nu-i păsa

deloc de el, absolut deloc. Oliver nu cunoscuse niciodată afecţiunea şi grija adevărată. Iar mie mi-a dat de înţeles că asta nu-i treaba nimănui. „Nu l-am văzut niciodată atât de fericit cu cineva, draga mea", mi-a şoptit ea cu glasul profund de fumător de Sobranie, făcându-mi conspirativ cu ochiul.

Întâlnirea era programată pentru miercuri la ora şase. Marţi, la cinci şi jumătate, Hermione a trântit receptorul în furcă grozav de indignată.

— Sir William vrea să urci la el. Oliver Marchant e acolo. Se pare că era prin zonă, aşa că vrea să vă întâlniţi acum în loc de mâine.

Era o catastrofă, o catastrofă totală. Îmi rezervasem întreaga seară ca să mă pregătesc pentru întâlnire: să merg la o oră de aerobic ca să scap de cele câteva sute de grame în plus; să fac o baie de aburi şi să îmi îmbib pielea cu uleiuri parfumate; să-mi pregătesc ţinuta. De fapt, dacă întâlnirea asta n-ar fi fost mutată cu o zi mai devreme, s-ar fi putut să nici nu particip la ea, căci preparativele cosmetice şi alegerea hainelor m-ar fi împiedicat să ies din casă. Aşadar, am considerat sosirea prematură a lui Oliver ca pe unul dintre cele mai mari ghinioane care căzuseră vreodată pe capul meu. Dacă aş fi avut măcar timp să-mi refac machiajul!

Când am intrat în birou şi l-am văzut pe Oliver stând acolo, mintea mi s-a golit complet şi mi s-a uscat gura.

— Ah, a zis Sir William. Oliver, ea este reprezentanta noastră de la Departamentul de Publicitate, foar', foar' bună, Rosemary... ăăă...

— Richardson, a completat Oliver cu un zâmbet părintesc.

S-a ridicat în picioare şi mi-a strîns mâna. La atingerea lui, toate particulele din corpul meu au început să se agite nebuneşte ţipând „ATENŢIE! ATENŢIE! Alertă sexuală, toate sistemele în vibraţie!".

— Ce mai faci? m-a întrebat Oliver.

— Mulţumesc, bine.

Vocea mea a răsunat neaşteptat de puternic. Continuam să ne privim în ochi unul pe celălalt.

— Che-he che-he, a făcut Sir William curăţindu-şi gâtul, che-he, ei bine...

— Aşa deci. Încă nu te-ai transformat într-o pizza? m-a întrebat Oliver, ceea ce era destul de impertinent din partea lui, ţinând cont că şeful meu stătea în picioare, se uita la noi şi continua să „che-he".

— Ce-i cu asta? s-a mirat Sir William. Vrei o pizza?

— Poate mai târziu, şi-a continuat Oliver replica pentru mine, dar cu privirile întoarse spre Sir William.

În timpul şedinţei, Oliver a vorbit cel mai mult şi mare parte din cele spuse îmi erau adresate mie, ceea ce, firesţe, mi s-a urcat la cap.

— E un fenomen care mă fascinează, spunea el. Celebrităţile au promovat cauze umanitare încă din Primul Război Mondial, dar fiţi atenţi: mişcarea de acum va căpăta proporţii uriaşe. Peste cinci ani, nici o cauză nu va fi completă fără participarea unei vedete care s-o promoveze.

Am scos un sunet ciudat şi Sir William m-a privit enervat.

— Foar', foar' interesant, s-a răstit el. Desigur, celebrităţile provin din toate domeniile. Nu doar din lumea varietăţilor, ci din toate zonele, figuri remarcabile, binefăcători.

— Chiar aşa, a spus Oliver. Din cercul oamenilor de afaceri, chiar din zona editorială, aşa cum este cazul dumneavoastră.

Măgulit, Sir William s-a tras de barbă. Încă mai eram stânjenită de sunetul ciudat. Intenţionasem să sune ca un murmur de aprobare.

— Dar subiectul efectiv al acestui program, a zis Oliver, este modul cum ideea de a acorda ajutor umanitar ţărilor din Lumea a Treia intră în curentul principal de opinie. Înainte de Geldof era jalnic, doar o chestiune de plicuri alb cu negru care ţi se aruncau în faţa uşii. Acum donaţiile devin la modă, sinonime cu un mod plăcut de a-ţi petrece timpul.

— Foar' adevărat şi, aşa cum spuneam, mă duc eu însumi acolo, cu cărţile. Un mic acces de milostenie, a spus Sir William şi apoi s-a uitat la mine. Che-he, a făcut înclinându-şi capul în direcţia mea, che-he.

— Ah, crezi că ar fi posibil şi ai vrea să prezinţi călătoria lui Sir William la Nambula în programul tău? m-am grăbit să întreb.

Oliver mi-a zâmbit şi mi-a făcut cu ochiul.

— E o perspectivă cu siguranţă interesantă pentru noi, cu combinaţia dintre Sir William, Nambula şi cărţi. Să înţeleg că discutăm despre taberele de refugiaţi din Kefti?

— Exact, am zis topită de entuziasm faţă de cunoştinţele lui în treburile lumii.

— Ei bine, sunt convins că vom mai aborda acest subiect, ne-a asigurat Oliver, când proiectul nostru va fi mai avansat.

După aceea, când Oliver şi cu mine stăteam pe treptele clădirii care adăpostea Ginsberg and Fink, cu lumina aurie a serii căzând peste noi printre ramurile copacilor, el a spus:

— Vrei să mergem să bem ceva?

Exact ca în fanteziile mele. Nu-mi venea să cred. Eram înnebunită de fericire. Apoi, o fracţiune de secundă mai târziu, mi-am amintit că nu-mi epilasem picioarele şi m-am întrebat alarmată dacă n-aş fi putut să le rad în toaleta femeilor.

Chiar şi în maşină a fost ca un vis – mâinile lui pe volan, coapsa lui învelită în stofă moale, bleumarin, lângă genunchiul meu îmbrăcat în ciorapul negru şi – tragic! – transparent. Portierele erau tapisate cu piele crem, iar bordul era din lemn de castan. Indicatoarele de pe bord clipeau şi licăreau de parcă ne-am fi aflat într-un avion. Nu ne-am dus într-o cârciumă, ci într-un restaurant în care, dacă i-aş fi cerut chelnerului un aparat de ras, mi l-ar fi adus pe un platou octogonal de porţelan fără nici un comentariu.

— Oh, Lu-*ii*-gi!

În timp ce Oliver şi cu mine eram conduşi spre masa noastră, actriţa Kate Fortune îşi făcea o intrare spectaculoasă şi zgomotoasă, gata să-l dărâme pe *maître d'hôtel*, fluturându-şi părul negru şi mătăsos în toate direcţiile.

— Luigi! E *minunat* să te văd din nou. Mua! Mua!

— De fapt, doamnă, eu sunt Roberto.

O văzusem pe Kate Fortune la televizor cu o seară înainte, într-un miniserial despre o femeie-explorator care avea o pasiune neaşteptată pentru luciul de buze. Putea fi văzută des în reviste, îmbrăcată ca o zână sau în rochie cu crinolină, cu comentarii de genul „Fortune la patruzeci de ani". Cel mai rău a fost când a apărut într-un supliment color făcut pe tema vieţii unor vedete de cinema, câte una pentru fiecare deceniu, începând cu 1920. Apariţia ei a părut o gafă nefericită, o

încercare de autopromovare care n-a făcut decât să sublinieze prăpastia dintre Kate Fortune şi Marlene Dietrich sau Jane Fonda. În seara asta era îmbrăcată în stil Dallas. O bănuiam de mult că îi cam place să-şi fluture părul, dar acum am căpătat certitudinea, când, îndreptându-se spre noi şi gângurind „Oliver! Sunt atât de fericită să te văd!", şi-a prins în mână tot părul de pe partea stângă şi l-a azvârlit în ochii lui Roberto.

Oliver s-a ridicat galant în picioare ca să-i primească sărutările, aşa că acum avea pe fiecare obraz câte un cerculeţ de luciu de buze de culoarea piersicii. Mă ridicasem şi eu în picioare, dar m-a tratat de parcă aş fi fost femeia invizibilă, aşa că m-am aşezat la loc.

— Minunat, îi spunea ea lui Oliver trecându-şi degetele prin suviţele de păr. O să încerci să vii să mă vezi în piesa lui Shaw? Pot să-ţi las biletele săptămâna viitoare? Vei încerca să ne prezinţi şi pe noi în frumoasa ta emisiune?

— Vai, dragă, nu vreau să vin şi să stau la vreo piesă *jalnică*, a zis Oliver. De ce nu mă scoţi mai bine la un prânz?

Kate Fortune şi-a dat ochii peste cap, şi-a fluturat părul negru şi a spus:

— Eşti îngrozitor! O să-i spun lui Yvonne s-o sune mâine pe Gwen.

Apoi a luat-o spre masa ei, aruncând câte o privire veselă şi timidă în spate. M-am mirat că nu-şi ridică fusta, să-i arate lui Oliver chiloţii.

Oliver a comandat şampanie. Abia începusem să vorbim despre primele noastre experienţe sexuale, aşa cum se întâmplă de obicei, când Signor Zilli a năvălit în restaurant. Signor Zilli era un adevărat idol pe vremea aceea, un bufon italian cu fire explozivă interpretat de un excelent actor

de comedie pe nume Julian Alman. Era foarte ciudat să-l vezi în carne şi oase, ieşit din costum şi din pielea personajului.

— Oliver, salut! Fir-ar! Uite, poţi veni să vorbim ceva? Maşina mea a fost blocată. Fir-ar!

— Şi ce-ar trebui să fac eu? l-a întrebat Oliver nedumerit. S-o deblochez cu dinţii?

— Nu, uite, chestia e... aş vrea să discuţi tu cu tipul care a blocat-o.

Julian Alman părea să nu-şi dea seama absolut deloc că toată lumea din sală se uită la el.

— Dar dacă ai parcat pe linia dublă galbenă, e clar că ţi-o blochează. E noul tău Porsche?

— Da. Vezi tu, chestia e că eram încă înăuntru.

— Erai încă înăuntru?

— Da, încercam să ies din maşină.

— Julian, nu prea are sens ce spui. Ce te împiedica să ieşi afară?

— Păi, o să vezi, e cam mică pentru mine.

— Şi-atunci de ce ai cumpărat-o?

— Ei bine, îmi doream foarte tare modelul ăsta. Vezi tu, abia au fost scoase din fabrică, aşa că nu sunt decât trei în circulaţie şi, vezi tu...

— Of, Iisuse Hristoase! Julian, nu bagi de seamă că am lucruri mai importante de făcut? a spus Oliver făcând un gest spre mine.

— Nu, e în regulă, am intervenit. Du-te şi ajută-l, nu mă deranjează.

— Ah, grozav! Uite, îmi cer scuze, e foarte frumos din partea ta, mi-a spus Julian întorcându-se şi încercând să zărească ceva pe fereastră. Fir-ar!

Aşa că Oliver a ieşit să rezolve problema cu maşina blocată. S-a întors după zece minute arătând teribil de încântat de sine, ca să-mi spună

cum a reuşit el să-i convingă pe tipii care blocaseră maşina.

Apoi ne-am întors la primele noastre experienţele sexuale.

— Aşa că în trimestrul următor m-am întors la grupul meu de studiu care se ocupa de Blake, iar profesoară ne era ea... aceeaşi femeie căreia îi lăsasem o vânătaie din dragoste pe gât.

Porţiile de mâncare erau cam mici, spre norocul meu, căci nu prea aveam poftă de mâncare. Când Oliver şi-a terminat anecdotele sexuale de la Cambridge, i-am povestit cum a fost cât pe ce să fiu prinsă la dunele de nisip, goală, împreună cu Joel, de către un poliţist care a întrebat apoi dacă poate să ni se alăture.

— Şi cine era Joel?

— Iubitul meu din perioada studenţiei.

— Unde ai făcut facultatea?

— La Devon.

— Slavă Domnului că nu la Cambridge! a spus el cu un zâmbet indulgent. Asta explică accentul aspru. Şi ce-ai studiat la Devon?

— Agricultura, am răspuns şi am chicotit.

— Agricultura. Agricultura. Şi-a dat capul pe spate şi a râs. Eşti ca un personaj din Thomas Hardy. Ai călărit cai, ai purtat jupoane şi te-ai tăvălit în căpiţe de fân?

S-a aplecat şi s-a prefăcut că priveşte cu jind pe sub fusta mea.

— Nu, citeam cărţi despre rotaţia culturilor.

— Iar Joel era şi el fermier? Nu. Nu-mi spune, era sergent în armată, cu o sabie uriaşă şi strălucitoare. Nu? Era profesor de şcoală? Sau era cel care marca vitele?

— Era poet.

— Nu zău! E din ce în ce mai bine. Şi ce scria? „Era doar o fată de fermier..."[1]

— Nu scria prea mult în vremea când l-am cunoscut. Bea mult, fuma multă iarbă şi avea o fixaţie cu societăţile patriarhale capitaliste. Fraţii mei nu-l puteau suporta.

— Câţi fraţi ai?

— Patru şi o soră.

— Iisuse, ar fi mai bine să am grijă atunci. Aşadar, Joel era şi el din Devon?

— Nu, era din Londra şi îşi publica poeziile la Londra. De fapt, chiar la Ginsberg and Fink. Îl găseam minunat.

— Minunat? Îl urăsc pe Joel. Şi ce s-a întâmplat cu agricultura? De ce nu te lupţi cu placentele mieilor şi nu boceşti pentru garduri vii şi subvenţii?

— Chiar am lucrat la o fermă câteva luni după absolvire, dar după aceea mi s-a făcut dor de Joel şi am venit la Londra să locuiesc cu el într-o comunitate din Hackney. Am lucrat într-o cârciumă, apoi am găsit o slujbă în care făceam studii de piaţă în domeniul deodorantelor.

— Şi Joel ce făcea? Împletea vrejuri de linte şi fuma beţişoare parfumate?

— Cam aşa ceva. Plutea aproape tot timpul.

— Iar tu câştigai banii de care aveaţi nevoie?

— Nu câştigam prea mult. Oricum, după ce eram acolo de optsprezece luni, am fost cu Joel la o petrecere dată de Ginsberg and Fink, iar Sir William Ginsberg m-a plăcut din prima.

---

1. *She was only a farmer's daughter...*, titlul unei melodrame clasice într-un act, aparţinând lui Millard Crosby (n.red.).

— Cred şi eu că te-a plăcut, diavol bătrân şi scârbos!

— Nu, n-a fost aşa, am protestat indignată. M-a întrebat dacă aş vrea o slujbă temporară, pe perioada verii, în companie şi am acceptat.

— Când a fost asta?

— Vara trecută.

— Aşadar, Joel este încă în peisaj?

— Păi, nu, am spus şi era groaznic de real. Bunica mi-a lăsat nişte bani, pe care i-am investit într-un apartament. Iar Joel a spus că m-am întors la rădăcinile mele capitalist-patriarhale şi că sunt o târfă superficială şi bună de nimic.

— O târfă superficială şi bună de nimic. Înţeleg. Şi când s-au petrecut toate astea?

— Am cumpărat apartamentul în ianuarie.

— Ah, mulţumesc, Roberto.

Cum terminaserăm şampania, Oliver a comandat o sticlă cu vin roşu. Mă simţeam deja ameţită şi nu mai puteam să beau, dar Oliver părea complet treaz. Oamenii din restaurant se tot uitau înspre el şi un domn mai în vârstă a venit la noi, şi-a cerut îndelung scuze pentru că l-a întrerupt, a spus că ştie că asta i se întâmplă probabil tot timpul şi i-a cerut un autograf pentru fiica lui, care studia la Slade. Oliver a fost fermecător şi politicos, dar a devenit cam distant când a văzut că omul nu are stilou şi apoi foarte distant, când bărbatul a început să-i spună că fiica lui ar dori să discute cu el despre o eventuală angajare în televiziune. Omul a plecat, arătând dezorientat şi trist. Mi-am scos un cercel, pentru că mă durea urechea.

Oliver a comandat brandy pentru amândoi, apoi a zărit o altă celebritate, pe Bill Bonham, aşezat în partea opusă a sălii, şi s-a dus să stea

de vorbă cu el. Bill Bonham era un actor care juca de obicei roluri de hoţi inteligenţi în seriale de televiziune. Era şi regizor şi apărea întotdeauna în talk-show-uri, unde spunea clar şi răspicat că nu-i suportă pe proşti şi înjura copios. Chelise aproape în întregime şi îşi tundea foarte scurt părul rămas, ca să se potrivească. Purta mereu jachetă de piele şi blugi care i se lăsau sub burtă şi care adesea păreau gata să-i dea la iveală crăpătura dintre fese. Am urmărit plină de admiraţie cum Oliver discută animat cu el. Apoi au dispărut amândoi în direcţia toaletelor.

*

— Nu cred că Bill e mai faimos decât tine.

— Ei bine, Bill poate nu, dar Julian sigur este, a bombănit Oliver şi şi-a tras nasul de câteva ori.

— Nu, nu este nici el. Ai răcit? l-am întrebat cu tandreţe.

— Oh, ba este. E total nedrept, dar este, a spus Oliver mohorât, trăgându-şi din nou o nară.

— Este faimos într-un fel diferit. Tu eşti comentator la o emisiune de artă, iar Julian Alman e vedetă de film.

Oliver era la al treilea brandy. Îşi lărgise cravata şi îşi descheiase primii trei nasturi de la cămaşă, aşa că puteam să-i văd părul negru de pe piept.

— Dar ceea ce faci tu e cu mult mai valoros, l-am încurajat. Oamenii te percep ca o personalitate cu inteligenţă şi autoritate.

Şi-a încreţit nasul într-o expresie afectuoasă şi mi-a strâns genunchiul pe sub masă.

Chelnerul curăţa firimiturile cu un aspirator minuscul şi mi-am dat seama că absorbise şi cercelul pe care mi-l scosesem. Eram prea timidă ca să-i spun ceva, aşa că i-am destăinuit în şoaptă lui Oliver ce se întâmplase, iar el a izbucnit în hohote de râs sonore şi a rezolvat cu multă pricepere situaţia.

Când ni s-a adus nota de plată, am scos carnetul de cecuri şi m-am oferit să plătesc jumătate, dar Oliver s-a aplecat spre mine, mi-a apăsat uşor vârful nasului şi a scos cardul Gold American Express. Apoi a făcut un tur al restaurantului salutând toţi oamenii faimoşi, cu mine la braţ.

Când am ajuns la uşa mea, Oliver a oprit maşina, a răsucit cheia în contact şi şi-a desfăcut centura de siguranţă.

— Aşa. Ai de gând să mă inviţi înăuntru la o cafea?

Eram agitată şi mi se uscase gura din nou în timp ce urcam scările cu Oliver în urma mea. Eram mândră de noul meu apartament, consideram că are un aer parizian. Dar când a intrat, a izbucnit în râs. Am râs cu el, veselă, încercând să-i ţin isonul, dar a durat prea mult ca să rezist.

— Ce-i aşa de amuzant? am spus în cele din urmă.

— E aşa de micuţ şi de adorabil! *Dulce.*

A intrat în chicinetă.

— E din ce în ce mai bine. Ai *citate* pe perete.

Se uita la un tablou pe care mi-l dăduse mama şi pe care scria „Femeile şterse au case imaculate".

— Hmmm, înţeleg ce încerci să justifici, a spus el intrând în camera de zi. Doamne! M-ai scoate din minţi cu mizeria asta.

— Ce mizerie? am întrebat, sincer nedumerită.

— Casetele tale sunt toate scoase din carcase, cărţile tale sunt peste tot şi ăsta ce-i? a zis el ridicând cu un deget un elastic de păr răsucit. Parcă ar fi un vierme inelat.

Mă simţeam strivită. Fusesem educată să cred că oamenii care au un loc anumit pentru orice obiect şi care n-au nasturi şi creioane în farfurii sunt puţin ciudaţi.

— Mă duc să fac cafea, am zis.

Când am intrat în bucătărie mă simţeam ciudat de deprimată. Probabil că doar pentru că nu eram obişnuită cu alcoolul, care părea să nu-l fi afectat deloc pe Oliver. A venit după mine în bucătărie şi, în timp ce puneam ceainicul în priză, şi-a încolăcit braţele pe după mijlocul meu. Am uitat tot ce aveam în minte, m-am răsucit cu faţa la el şi ne-am sărutat cu adevărat. Era un real extaz să-l pot atinge, după ce îmi dorisem atâta timp să o fac. După o vreme, mâna lui a coborât de pe talie spre coapsă şi a început să-mi ridice fusta. Nu voiam să mă dezbrace, pentru că purtam ciorapi cu partea de sus dublă şi o pereche de chiloţi albi care nimeriseră în maşina de spălat cu o şosetă albastră, aşa că i-am luat mâna şi i-am dus-o pe sânul meu, ca să-i ofer o alternativă mai bună. Ne-am mai sărutat o vreme, dar echilibrul meu era cam precar şi mă temeam să nu mă prăbuşesc peste el. Oliver şi-a frecat buzele de obrazul meu şi mi-a şoptit:

— Pot să rămân la tine în seara asta?

— Nu sunt sigură, i-am răspuns, cuprinsă brusc de nervozitate.

A început să mă sărute din nou.

— Haide, nu fi prostuţă!

Atunci m-am temut să nu par imatură, aşa că am spus:

— Mmmm, mă duc să mă pregătesc.

Consideram că asta e o atitudine foarte matură şi-n plus avea avantajul de a-mi oferi şansa să-mi rad picioarele şi să scap de chiloţii albăstriţi la spălat. Am dat năvală în baie, mi-am smuls hainele de pe mine şi le-am îndesat în dulapul pentru aerisit, ca să nu las dezordine. Nu puteam folosi cremă epilatoare, nu aveam timp şi mirosea urât. Credeam că am un aparat de ras, aşa că am golit în mare grabă tot conţinutul dulăpiorului de sub chiuvetă, dar nu l-am găsit. Îl auzeam pe Oliver plimbându-se prin camera de zi şi am ştiut că epilatul complet al picioarelor iese din discuţie. Mi-am trecut mâna de-a lungul fluierului piciorului – nu era prea rău, dacă-ţi treceai palma în jos şi nu în sus. M-am spălat şi m-am parfumat în zonele-cheie. Mi-am periat dinţii. Mi-am dat seama că halatul meu albastru era în maşina de spălat, aşa că m-am înfăşurat într-un prosop, mi-am scos capul – numai capul! – prin uşa băii şi l-am văzut, superb în camera mea de zi, fumând, aşezat în fotoliul meu.

— Sunt gata, am spus radiind de emoţie.

Oliver şi-a ridicat privirea. M-am năpustit în dormitor, am pus veioza pe podea şi am intrat în pat, acoperindu-mă cu cearşaful până sub bărbie pentru că mi-era ruşine.

A venit şi el, cu scrumiera în mână. A pus-o pe măsuţa mea de toaletă, şi-a stins ţigara şi s-a aşezat. S-a întors cu spatele la mine şi s-a aplecat să-şi desfacă şireturile de la pantofi, ca un soţ. Părea cam lipsit de romantism că nu mă bagă în seamă, şi totuşi... S-a ridicat şi şi-a scos

cămaşa trăgând-o peste cap fără să îi descheie nasturii. Am urmărit linia muşchiului care cobora de sub braţ spre talie, l-am privit bucăţică cu bucăţică, evitând să-l văd în întregime. Şi-a descheiat pantalonii şi a ieşit din ei cu spatele la mine. Şi i-a împăturit şi i-a pus pe scaun. Apoi şi-a împăturit chiloţii, ceea ce m-a alarmat un moment, i-a aşezat ordonat peste pantaloni şi s-a strecurat sub pilotă.

M-am întors cu faţa spre el şi ne-am sărutat şi a fost fantastic să mă simt goală, lipită de el. Şi-a coborât capul şi mi-a sărutat sânii. Mi s-a tăiat respiraţia din pricina extazului. Apoi şi-a aşezat capul pe pieptul meu, eu i-am mângâiat părul şi a rămas nemişcat peste mine, cu braţele de-o parte şi de alta a trupului meu.

După câteva clipe am început să mă întreb nedumerită ce se petrece. Mi-am schimbat uşor poziţia, iar el şi-a ridicat capul până la gura mea şi a început să mă sărute din nou, respirând greoi. Şi-a făcut loc între coapsele mele depărtându-mi picioarele cu genunchiul, şi-a dus mâna în jos şi-apoi, dintr-o singură mişcare, a alunecat înăuntrul meu. Tânjisem atât de mult după el, cu o dorinţă ce mă copleşea, încât mi-am arcuit spatele, am ţipat şi m-am zvârcolit de plăcere. Dar, în toiul excitării, am început încet să-mi dau seama că Oliver nu se mişca deloc. Îşi lăsase toată greutatea pe mine, îşi cuibărise capul în scobitura gâtului meu şi stătea complet nemişcat. Am încetat şi eu treptat să mă mişc, aşa că am ajuns să stau la fel de încremenită. După aceea a început să sforăie.

După ce am depăşit şocul, am râs. M-am gândit la cei care locuiau dedesubt şi care auziseră

„Oh, oh, oh, oh, SFORRRR, oh, oh, SFORRR. Oh". A trebuit să-l trezesc după un timp, să-l fac să se mişte. Mă gândeam că o să mă sufoce. A fost foarte prost dispus şi încruntat. S-a ridicat şi s-a dus la baie, apoi l-am auzit intrând în camera de zi. După o vreme s-a întors şi a început să se îmbrace.

— Ce faci? am spus.

— Mă duc acasă. Dimineaţă trebuie să mă trezesc devreme.

Mi-am simţit trupul străbătut, de la gât în jos, de un set de cuţite de bucătărie.

— Nici să nu te *gândeşti* la una ca asta! Vino înapoi în pat.

— Dar...

— Dar... nimic! În primul rând, nu *pleci*; în al doilea rând, eşti peste măsură de beat şi dacă pleci de-aici cu maşina o să sun la poliţie; şi în al treilea rând, ai adormit peste mine la începutul a ceea ce trebuia să fie prima noastră noapte de pasiune. Şi ai sforăit. Acum treci înapoi în patul ăsta!

Asta se întâmpla înainte ca Oliver să-mi fi înfrânt spiritul şi să-mi fi transformat încrederea în propria sexualitate într-un bob micuţ şi uscat de mazăre. Gura i s-a asprit. Mă privea ciudat şi apoi a început să dea din cap, ca şi cum şi-ar fi aprobat propriile gânduri. A dat pilota deoparte şi m-a privit. Apoi s-a dezbrăcat la loc, dând la iveală, spre uimirea mea, o erecţie proaspătă. Iar când s-a încheiat totul, eram plină de mândrie şi de bucurie că eu, Rosie Richardson, îl adusesem pe Oliver Marchant la orgasm.

Mai târziu, când el adormise deja, am rămas trează şi l-am privit, i-am privit genele lungi şi

negre lipite de obraji, ca două omizi blănoase. În acel moment eram fericită, alungasem toate îndoielile într-un cotlon al minții. Nu-mi venea să cred că Oliver Marchant se află cu adevărat în patul meu. Știam instinctiv că e unul dintre bărbații care își protejează în mod exagerat propriul somn, dar am riscat totuși un sărut ușor pe obraz și m-am cuibărit tandră lângă el.

— Of, pentru numele lui Dumnezeu! Te porți ca o fetiță de cinci ani, a bombănit el și s-a întors cu spatele la mine.

*

Momeala nemernicului! Iar eu picasem de fraieră! Citisem undeva că „Femeile schimbătoare rezistă mai mult decât cele monotone. Ele sunt deseori omorâte, dar foarte rar părăsite." – exact genul de atracție pe care îl exercită și un mascul periculos: știi că n-o să te lege niciodată de el, dar nici n-o să te înjunghie. Este doar sentimentul incitant și felul cum dorința de a-ți atinge țelul îți absoarbe toată ființa – îți plângi de milă pentru că sunt atât de duri și încerci să-i schimbi. Chiar și atunci când i-am descoperit adevărata fire, tot mă mai gândeam că voi putea să-l schimb pe Oliver. Îmi spuneam că are nevoie doar de puțină dragoste și afecțiune și că își va schimba curând purtarea. Mă gândeam că l-aș putea iubi făcând abstracție de caracterul lui.

Prietena mea Rhoda, care era mai mare decât mine și americancă, spunea că sufăr de o adicție periculoasă și că n-ar atinge un bărbat ca Oliver nici cu capătul unui par.

— E în regulă, atâta timp cât poate să mă atingă el cu parul lui, am replicat poznașă.

Mai târziu, mi-a spus că Africa era doar o altă versiune a nenorocitului meu complex masochist şi că ar trebui să rămân în Anglia, să învăţ să mă iubesc pe mine însămi şi să ies cu indivizi anoşti. Dar eu i-am răspuns că citeşte prea multe cărţi americane de *self-help* şi că ar trebui să bea câteva păhărele ca să se mai înveselească.

Capitolul V

Perioada în care se pune pe picioare o afacere poate fi neplăcută pentru toată lumea: e ca şi cum ai învăţa să faci schi nautic – după ce te-ai ridicat în picioare e bine, dar sunt mult mai multe şanse să cazi, să te uzi şi să te enervezi decât să te ridici. Imaginaţi-vă scena, la trei zile după noaptea petrecută cu Oliver. Nici un telefon. Zero barat. Dar, cum eram tânără şi îl veneram, n-a reuşit să-mi treacă prin minte gândul de bun-simţ: „Ce bădăran!". Nu eram *chiar atât* de neghioabă să stau seara acasă şi să privesc telefonul cu ochi de psihopat, dar ar fi fost un comportament la fel de nevrotic dacă plecam şi lăsam robotul telefonic închis. Aşa că am trecut la sfârşitul fiecărei seri prin criza întoarcerii acasă unde nu mă aştepta nici un mesaj. Sau mă aşteptau trei mesaje şi descopeream că două dintre ele sunt de la Rhoda şi celălalt e de la Hermione, care mă întreba de ce, pentru numele lui Dumnezeu, nu-i spusesem despre mesajul Cassandrei, lăsat în după-amiaza aceea, în care o anunţa că Perpetua nu vine la cină.

În cele din urmă, în a patra zi, telefonul lui a sosit, pe când eram la birou; telefonul lui – e un fel de-a spune.

Era o voce de femeie, enervant de amabilă.

— *Alo*, vorbesc cu Rosie Richardson?

— Da.

— *Bună*, Rosie. Sunt Gwen, asistenta lui Oliver Marchant.

Asistenta lui? De ce asistenta? Într-o clipă am şi fost transportată într-un vis cu ochii deschişi, cu Oliver-în-spital.

— Oliver se întreba dacă eşti liberă în seara asta.

— Da, am răspuns cu o senzaţie delicioasă de agitaţie în stomac.

— Bine. Se întreba dacă ţi-ar plăcea să mergi în seara asta la festivitatea de decernare a premiilor Societăţii de Televiziune, la Grosvenor House.

— Da, ar fi...

— Super. Ţinută de gală, ora şase treizeci, pentru şapte. Oliver va trece să te ia la şase treizeci. Poţi să-mi dai adresa ta, Rosie?

Stilul acesta de epilog romantic al unei nopţi de pasiune este genul de lucru pe care faptul că eşti îndrăgostit îţi permite să-l accepţi; din cauza asta există suferinţe groaznice, de care trebuie să te fereşti ca de nişte fiare răzbunătoare.

Eram aşezaţi la o masă rotundă în sala uriaşă de bal a unui hotel. Deasupra noastră, patru candelabre gigantice îşi revărsau strălucirile peste masa de umeri goi, strasuri şi brâie elegante din satin, peste reflectoare, ecrane gigantice şi asistenţi de producţie alergând de colo-colo în mână cu scenarii tipărite pe hârtie galbenă, ce arătau plini de sine şi păreau pe punctul de a izbucni într-o criză de isterie. Ceremonia nu începuse încă şi întreg programul era deja în întârziere. Pe scenă repeta o trupă de dansatori îmbrăcaţi în costume strălucitoare, care se repezeau înspre

spectatori, făceau tumbe prin aer, apoi se răsuceau în partea opusă şi ridicau picioarele sus de tot, cu feţele întoarse tot timpul spre noi şi zâmbete de însoţitoare de bord întipărite pe chip.

În dreapta mea stătea Vernon Briggs, un bărbat corpolent care vorbea cu puternic accent de Yorkshire. Era director executiv la Channel Four, compania de televiziune care transmitea în direct ceremonia de decernare a premiilor. În stânga mea era Corinna Borghese, colega prezentatoare a lui Oliver la *Soft Focus*. Buzele ei subţiri, acoperite cu ruj roşu închis, erau strâns lipite una de alta din pricina tensiunii prea mari. Faţa ei, palidă pe sub ochelarii de soare, şi părul tuns scurt şi ţepos, vopsit în roşcat intens, tremurau precum cablurile de oţel ale unui pod suspendat. *Soft Focus* fusese nominalizat la un premiu şi, spre disperarea lui Vernon, Corinna insista să meargă împreună cu Oliver pentru a-l primi.

— Ideea e că am la fel de mult aport creativ ca şi el. Oricum, ar trebui să fiu trecută şi eu ca producător, dar chestia e că, dacă urcă el singur pe podium să ia premiul, e ca şi cum Oliver Marchant ar fi imaginea emisiunii *Soft Focus*, nu-i aşa? Iar eu pur şi simplu nu cred că este reprezentativ.

— Ascultă, iubito, vrei să-ţi spun eu în ce constă meseria ta? Stai pe fundul tău micuţ în faţa prompterului şi citeşti cu glas tare ce scrie acolo, a spus Vernon aplecându-se spre ea cu faţa uriaşă înroşită şi cu ochii aproape ieşiţi din orbite, scuturând un deget. Citeşti cu glas tare, asta faci. Exact ca la şcoală. Oliver este redactorul programului.

— Dacă te referi la faptul că Oliver are penis, atunci ai dreptate. Şi mie nu mi se adresează

nimeni cu „iubito"! a reuşit ea să rostească printre dinţii încleştaţi.

Eu aveam multă de bătaie de cap ca să-mi ţin rochia sub masă. Era o rămăşiţă dintr-o rochie de domnişoară de onoare transformată, din mătase, cu o fustă amplă, ţeapănă şi jenant de bătătoare la ochi. Pe vremuri, rochia fusese lungă, de culoarea piersicii şi demnă de Kate Fortune, dar eu o vopsisem, aşa că acum era scurtă şi neagră. În timp ce mă îmbrăcam suferisem un atac de panică. Când sunase soneria, eu eram urcată pe pat şi încercam să mă văd toată în oglindă, îmbrăcată într-o fustă foarte scurtă şi neagră din lycra peste un costum de baie întreg. În momentul acela şi numai în momentul acela, rochia de domnişoară de onoare păruse o idee bună. Mai târziu mi-am dat seama că nu trebuie să mergi niciodată, absolut niciodată undeva purtând o ţinută care să evoce, oricât de vag, o ciobăniţă, chiar şi o ciobăniţă care înainte fusese într-o mină de cărbuni. Fusta continua să dea dovadă de proastă creştere, răspândindu-se în jur într-un mod neacceptabil. Acum se ţesea din ambele părţi şi se încurca nu doar printre genunchii Corinnei Borghese, ci şi printre cei ai lui Vernon Briggs, care ne întorsese spatele amândurora.

— Îmi pare rău pentru fustă, i-am şoptit conspirativ Corinnei. Îmi doresc să nu fi îmbrăcat ţinuta asta idioată. Am încercat vreo opt înainte să ies şi am intrat în panică. Ţie nu ţi se întâmplă?

— Adevărul este că nu, mi-a răspuns ea. Încerc să-mi păstrez ţinutele cât mai simple.

Dinsdale, care stătea de partea cealaltă a mesei, mi-a aruncat o privire plină de înţelegere şi mi-a oferit o ţigară, pe care am luat-o cu toate că nu fumam de obicei.

— Te rog să nu fumezi lângă mine, a zis Corinna.

Seara nu începuse bine. Oliver nu venise după mine, ci îmi trimisese în schimb un şofer cu şapcă şi uniformă, care îmi spusese că Oliver a întârziat la studio şi că ne vom întâlni la Grosvenor House. Apoi petrecusem douăzeci de minute de groază în foaierul înţesat cu celebrităţi. Oamenii se holbau la mine, dar ştiam că o fac cu milă, din cauza rochiei mele sonate. Dinsdale a fost cel care m-a salvat şi de data asta. Pînă în momentul când m-a prins de braţ, fusesem deja de două ori la toaletă şi mă zgâisem timp de opt minute la planul de aşezare la mese prefăcându-mă că atât mi-a luat până să găsesc „Oliver Marchant şi invitaţii". Numai atunci mi-a trecut prin minte că Oliver trebuia să fi ştiut cu săptămâni în urmă că are nevoie de o parteneră pentru această ocazie. Oare eu eram doar o înlocuitoare de ultim moment? L-o fi lăsat baltă o altă fată? Poate una frumoasă şi talentată, critic literar, o autoritate în moartea existenţialismului în romanul european, cu un fund ca două bile de snooker.

Un stand-up comic bătrân, Jimmy Horsham, a început să discute cu mine şi nu se mai dădea dus. Faptul că avea rezervată o cameră la Grosvenor House pentru seara aceea fusese deja pomenit de câteva ori. Când şi-a făcut Dinsdale apariţia, a şters-o stânjenit.

— Draga mea, draga mea! Ce faci tu cu plicticosul ăla bătrân şi jegos? Ce i-o fi trecut lui prin minte, de şi-a permis? Ce idee absurdă! Haide, haide! Vino să testăm canapelele alea. Încerc să-l evit pe Barry, mi-a şoptit el confidenţial referindu-se la Barry Rhys, o altă legendă vie a teatrului şi cel mai bun prieten al lui Dinsdale.

Şi-a adus cu el şi viţelul-de-mare absolut, pe nevastă-sa. Cu cine ai venit? Nu cumva cu diavolul ăla spurcat şi bătrân de Ginsberg?

— Nu, sunt cu Oliver Marchant, i-am răspuns veselă.

— Dar unde este, draga mea? De ce te-a lăsat aici, pradă pentru vânători?

Dinsdale m-a privit feroce, cu sprâncenele aproape acoperindu-i ochii din pricina consternării.

— Întârzie la studio.

— Nu, draga mea. Nu, nu şi nu! Este acolo, uite-l, a spus el cu îngrijorare izvorând din fiecare trăsătură a feţei.

Am simţit un junghi de durere. Iată-l pe Oliver, în costum negru şi fără cravată, împărtăşind o glumă cu Corinna Borghese – ei bine, mai degrabă spunându-i o glumă. Se aplecase spre ea şi flutura expresiv o mână. Corinna privea ţintă drept înainte, cu o umbră de zâmbet indulgent jucându-i pe buze. Dinsdale m-a apucat de mână şi a început să mă târască spre ei.

— Uite-l, draga mea. Haide cu mine. Rezolvăm noi acum problema ta.

Mă simţeam ca un copil ai cărui părinţi nu veniseră să-l ia de la şcoală.

Oliver a părut uluit pentru o clipă când a dat cu ochii de mine.

— Rosie, salut, ce mai faci? Te căutam.

A zâmbit şi s-a aplecat să mă sărute. Mirosul lui mi-a stârnit în minte gânduri ameţitoare despre noaptea noastră de pasiune, dar el nu dădea nici un semn că şi-ar aminti-o.

— O cunoşti pe Corinna Borghese?

— Îmi pare bine să te cunosc, am spus simţind că încep să învăţ regulile de prezentare ale Clubului Celebru.

— Mulţumesc, a zis Corinna.

A urmat un moment de tăcere stânjenitoare.

— Şi ce mai faci? m-a întrebat Oliver.

— Bine, dar tu?

— Bine.

Cam ăsta a fost nivelul conversaţiei.

O oră mai târziu, toată lumea se aşezase la masă pentru cină şi eu mă rugam ca Oliver să nu se uite peste masă la mine şi să observe că nu reuşeam să vorbesc cu nimeni. Dar s-a uitat spre mine şi a observat că nu reuşesc să vorbesc cu nimeni. Am încercat să-i zâmbesc, dar a fost un zâmbet nenatural. Am avut senzaţia că e rictusul unui drăcuşor cu firimituri de brioşă între dinţi şi ochi galbeni.

— Te simţi bine? a articulat el muţeşte.

Am dat veselă din cap şi am hotărât că ar fi mai bine să o mai abordez o dată pe Corinna.

— Ei, arată grozav, am spus cu însufleţire privind meniul care oferea somon gravlax, pui în sos de vin alb şi smântână cu ravioli sau grătar de ton proaspăt cu *pommes parmentière*, urmat de spumă de ciocolată albă în crustă de zahăr.

— *Pommes parmentière* – bănuiesc că asta înseamnă cartofi piure, am zis.

— Este de-a dreptul ridicol! a replicat Corinna.

M-am gândit că se referă la faptul de a fi obligată să stea lângă mine.

— O vegetariană nu poate mânca aşa ceva! Unde e chelnerul?

— Nu mănânci peşte? Este ton.

— Ton?! s-a răstit ea cu venin, privindu-mă incredulă. *Ştii* ce se întâmplă când sunt prinşi tonii, spune-mi, ştii? Ai auzit despre delfini?

Conversaţia noastră nu s-a îmbunătăţit. A fost o adevărată uşurare când, după ce ultima

spumă de ciocolată albă în crustă de zahăr a fost luată de la masă, s-au aprins reflectoarele mari ale postului de televiziune. Celebrităţile adunate laolaltă s-au foit, s-au răsucit şi s-au aşezat mai comod, ca un cârd de porumbei. Eram înfiorată de emoţie. Urmărisem atât de des aceste ceremonii acasă, în faţa televizorului, iar acum mă aflam acolo! S-au auzit trompete, apoi un anunţ sonor, apoi alte trompete şi un regizor de platou scund şi gras, cu căşti pe urechi şi o grămadă de echipament electronic atârnat la spate, a început să bată din palme cu aer autoritar, apoi şi-a aplecat bărbia în piept şi a început să vorbească la microfon. Toată lumea a aplaudat supusă. Noel Edmonds a urcat pe scenă, s-a oprit în spatele unui pupitru şi ne-a făcut semn să încetăm cu aplauzele.

În acelaşi timp, un tânăr brunet şi slab, cu ochelari, a venit la Corinna.

— Bună, ce mai faci? a spus el cu glas scăzut şi plin de încredere, sărutând-o şi aruncând priviri rapide prin toată sala.

— ... este cineva care încântă de mulţi ani publicul de pe ambele coaste ale Atlanticului... continua Noel Edmonds.

— *Ciudat*, nu-i aşa? Ai vorbit cu Michael? Howard e terminat. O să-l ia Jonathan. Cu siguranţă. Tocmai intenţionam să discut cu Jean-Paul despre prezentarea lui.

— Vin cu tine. Nu mai stau aici dacă are de gând să urce pe podium şi să-l ia. E o discriminare sexuală strigătoare la cer! a spus Corinna, s-a ridicat şi a plecat.

*

Abia începeau să se stingă aplauzele după cea mai bună dramă.

— Grozav! Al naibii de grozav! a bombănit Bill Bonham. Mulţumeşte scriitorilor, operatorului de la lumini, îi mulţumeşte scârboasei de nevastă-sa şi după aceea, abia după aceea, se gândeşte să mă pomenească şi pe mine. Grozav. Eu n-am făcut altceva decât să joc afurisitul de rol principal. Zău aşa, grozav! Mulţumesc!

Domnul a luat aşa cum a şi dat. La masa noastră plină de resentimente, cei aşezaţi fierbeau şi sfârâiau la unison cu cei binecuvântaţi, într-un soi de solidaritate a celor bogaţi şi faimoşi şi totuşi roşi de ostilitate faţă de cei care căpătau o felie mai mare.

Pe scenă, Vicky Spankie, o tânără actriţă de la Royal Shakespeare Company, îşi primea premiul pentru cea mai bună actriţă. Era subţirică şi deosebit de drăguţă, cu părul negru aranjat într-o tunsoare bob şi era îmbrăcată în blugi şi jachetă de piele. În ultima vreme apăruse în toate tabloidele, după căsătoria cu un indian din jungla amazoniană.

— Dăruieşti şi dăruieşti şi dăruieşti şi dăruieşti şi tot timpul te macină această spaimă cumplită şi ai vrea să strigi „Uitaţi, sunt şi eu un om şi mi-e teamă", explica ea.

— Of, mă laşi! a bombănit Corinna, care hotărâse să vină înapoi şi manevrase în aşa fel încât să ajungă pe scaunul de lângă Oliver.

Vicky Spankie continua să vorbească.

— Mă întreb dacă aici s-ar putea întâmpla ceva de domeniul spiritualului. Un moment în care ne-am putea gândi cu toţii şi am putea

trimite ca niște valuri de iubire și normalitate către guvernul brazilian care îngăduie, în fiecare zi, să fie tăiați mii de acri de pădure tropicală.

Pe ecranul mare de deasupra ei, pe care se vedeau imaginile transmise în direct, imaginea s-a oprit pe Rani, soțul ei, care rămăsese perplex la masa lui. Purta papion negru în locul robelor tribale, dar își păstrase discul din buza de jos. Într-un interviu pe care-l citisem, reporterul o întrebase pe Vicky dacă Rani își scoate discul seara, provocând astfel o situație deloc plăcută.

— Vino aici, Rani, premiul este și pentru tine, l-a chemat ea.

Înmărmuritul Rani a fost împins în față, spre podium, apoi ajutat să urce scările de o tânără încântătoare îmbrăcată într-o rochie-teacă strălucitoare. Atunci toată lumea s-a ridicat în picioare, ovaționându-l.

Vernon Briggs înșfăcase microfonul regizorului de platou și vorbea în el pe un ton scăzut, dar furios:

— Faceți-o să tacă! spunea el. Marcus, dă-l pe indian *jos* de pe scenă și pe ea faceți-o să tacă *acum*! Faceți-o pe târfa asta neghioabă să-și *țină* gura. Mai avem încă o oră și patruzeci de minute până să se încheie, Marcus. Dați indianul *jos* de pe scenă, acum!

Chiar în acela moment, cameramanul a venit la masa noastră și l-a luat în obiectiv pe Oliver, ceea ce însemna că urma decernarea premiului pentru cea mai bună emisiune de arte. Corinna s-a înclinat spre el, să apară în cadru. Timp de o secundă trecătoare l-am văzut furios, apoi a început să discute cu Corinna în șoaptă. Aceasta și-a mușcat un colț al buzei de jos și a continuat să privească direct în obiectiv.

Pe imaginea de pe ecranul cel mare a apărut logoul premiului pentru cel mai bun program de arte. Microfonul lui Vicky Spankie a fost întrerupt şi o tânără care ţinea un scenariu în mână s-a apropiat în grabă de ea şi le-a făcut semn politicoasă, ei şi lui Rani, să coboare de pe scenă. Vicky şi-a ridicat capul sus şi a pornit-o val-vârtej spre ieşire, cu Rani pe urmele ei ţinând strâns premiul şi zâmbind radios, atât cât îi permitea discul din buza de jos. Când a trecut pe lângă masa noastră, a prins-o de braţ.

— Of, dispari, pacoste tâmpită ce eşti! am auzit-o şuierând printre dinţi.

Oliver şi Corinna erau încordaţi. Se transmitea ultimul dintre cele patru clipuri ale programelor nominalizate. Kevin Garside, un cântăreţ de muzică folk cu ţeasta rasă, interpreta cântece de protest ale minerilor. Erau compoziţii proprii şi le cânta acompaniindu-se la propria tamburină. Era urmărit de un grup de ţărani din Guatemala adunaţi într-o colibă, cu o expresie de stânjeneală politicoasă întipărită pe chipuri.

La camera de filmat aflată faţă în faţă cu Oliver s-a aprins lumina roşie. Pe scenă, Ian McKellen deschidea plicul. Ecranul era împărţit în patru. Într-unul din sferturi se vedea Oliver zâmbind relaxat şi Corinna care continua să-şi muşte buza.

— Şi câştigătorul premiului pentru cel mai bun program de arte este Sof...

Ecranul a înfăţişat-o pe Corinna zâmbind larg şi începând să se ridice de pe scaun.

— Sofama Kuwayo pentru emisiunea *Lamentaţie pentru cei dezmoşteniţi.*

Zâmbetul lui Oliver s-a păstrat nealterat până când s-a stins lumina roşie a camerei de filmat.

Pe scenă, Sofama Kuwayo îşi luase premiul şi îşi încheia discursul:

— ... în maşinile voastre Audi, Mercedes, BMW, îndreptaţi un gând pentru aceia care, mulţi dintre ei mai tineri decât copiii voştri, nu au o casă în care să se întoarcă. Cuvintele *lor*, experienţa *lor*, poezia vieţilor *lor* au dat naştere acestui program. Acest premiu este pentru ei.

— Ei bine, te-ai făcut de toată ruşinea, Corinna, nu-i aşa? a zis Oliver.

După vreo jumătate de oră, ne îndreptam spre Pizza on Plazza într-un grup alcătuit din studiat modestul Bill Bonham, Corinna, un individ căruia i se spunea Rats şi care era, se pare, basistul trupei EX Gap, Vicky Spankie care continua să lăcrimeze şi fără Rani, un actor de comedie pe nume Hughie Harrington-Ellis şi, în fine, Oliver, cu braţul în jurul umerilor mei.

— Hei, Hughie, au ţipat câţiva băieţi de pe refugiul din mijlocul străzii, e fantabulos!

Asta era una din expresiile de mare succes ale lui Hughie.

— Fantabulos! au continuat să ţipe băieţii, iar Hughie i-a răsplătit cu un zâmbet larg şi o fluturare din mână.

— Probabil ţi se întâmplă la fel tot timpul, am zis.

— O, nu, mi-a răspuns Hughie sec. E prima dată în viaţă când mi se întâmplă.

În restaurant, toată lumea s-a întors să se uite la noi. Toate mesele erau pline, dar şeful de sală a reuşit să mute nişte puşti şi să-i convingă să se împrăştie pe la alte trei mese. În doar câteva minute, stăteam cu toţii la masa lor cu chelnerii foindu-se în jurul nostru.

— Of, Doamne, e atât de stânjenitor. Probabil că ţi se întâmplă la fel tot timpul. Nu te superi, amice, nu-i aşa? a spus un puştan vârându-i lui Hughie sub nas o bucăţică de hârtie.

— Sigur că nu, a răspuns actorul, apoi a adăugat printre dinţi: căcăcios mic!

Vicky semna pentru chelner o fotografie pe care se întâmplase s-o aibă în poşetă.

La Bill Bonham a venit o fată.

— Scuzaţi-mă, aţi dori...? Probabil vi se întâmplă la fel tot timpul.

Mă rugam să vină cineva să-i ceară autograf şi lui Oliver, pentru că simţeam că se cufundă din nou într-o dispoziţie sumbră. Puţin mai târziu, mulţumesc lui Dumnezeu, au apărut două fete şi l-au rugat pe Oliver să le dea autograf pe meniu.

— Îmi cer scuze, va trebui să te obişnuieşti cu asta, mi-a spus el zâmbind complezent.

La uşă s-a iscat învălmăşeală şi a apărut Terence Twinkle.

— Salut la toată lumea! a strigat el spre masa noastră. Doamne, e un adevărat coşmar afară. De ce nu poate lumea să mă lase în pace?

Era îmbrăcat într-o haină albă, lungă până în pământ, din blană de nurcă.

Capitolul VI

Era douăsprezece şi jumătate când am intrat cu maşina de teren pe porţile cantonamentului. Maşina lui Malcolm, un Land Cruiser plin de abţibilduri, era deja acolo şi o mică procesiune îşi urma drumul spre clădirea latrinelor. În fruntea ei se afla Betty, îmbrăcată în roz, care gesticula şi râdea plină de emfază de parcă ar fi fost gazda unui personaj regal. Membrii echipei noastre se schimbaseră cu toţii în hainele cele mai bune – ţinute ridicole şi înzorzonate de pantomimă: rochii, fuste şi şalvari cu buline sau dungi viu colorate, modificate de croitorii din tabără. Malcolm purta un tricou galben şi o şapcă pe care părea că scrie ceva stupid. Iar alături de el, privind în direcţia opusă lui Betty, spre partea cealaltă a cantonamentului, era doctorul cel nou, care avea înălţime medie şi purta haine în culori şterse.

La sunetul maşinii noastre, întreaga procesiune s-a întors încet şi ne-a privit acuzator. Pe când coboram, Sian a apărut din cabană.

— Le-am spus că aţi avut probabil o situaţie de urgenţă în tabără, mi-a şoptit ea conspirativ. Cred că se simt bine cu toţii, numai că, ei bine, Betty...

Apoi a urmat un moment cam stânjenitor, când Henry, Sian şi cu mine ne-am îndreptat

spre procesiunea din faţa latrinelor şi nimeni nu ştia ce să facă în afară de a arbora un zâmbet stereotip. Din fericire, ne-a scos din încurcătură educaţia aleasă a lui Henry.

— Malcolm, dragul meu! a început el să strige când ne-am apropiat. Mă bucur nespus să te văd! Iar tu trebuie să fii noul doctor, sunt încântat să te cunosc, foarte încântat. E grozav să avem încă un bărbat aici, ca să mai diluăm densitatea puicuţelor.

Ajunsesem deja la grup, însă Henry trecuse pe pilot automat.

— Îmi pare rău că n-am fost aici să-ţi organizez tradiţionalul comitet de primire – am avut un pui de criză în gaura neagră din Calcutta, din cauza unor pungi cu plasmă.

Noul doctor a părut oarecum luat pe nepregătite. Dădea impresia că e un om plăcut, însă anost. Păcat.

— Bună, a salutat el calm. Sunt Robert O'Rourke.

Avea o voce profundă, care suna de parcă ar fi venit de undeva de foarte departe.

— Henry Montague, minunat, continua asistentul meu să strige în timp ce-şi strângeau energic mâinile. E grozav să te avem la bord! Iar ea este marea noastră *memsahib*[1] – Rosie. Ştiu că arată ca un obiect sexual, dar să ştii că e foarte severă.

— Severă, dar corectă, sper, a spus O'Rourke.

— Nu trebuie să-l iei în seamă pe Henry, a intervenit Sian. E din cauza educaţiei lui alese.

---

1. Compus din *ma'am* şi *sahib*, termen de adresare formală, folosit în colonii, pentru femeie europeană, albă (n.red.).

Gheaţa fusese spartă. Cu toată absurditatea comportamentului său, Henry ştia ce înseamnă cu adevărat bunele maniere.

— Mă bucur să te avem printre noi, am zis. Malcolm, mă bucur să te văd.

Malcolm a arborat obişnuitu-i zâmbet neghiob care îi dezvelea întreaga dantură, fluturându-şi ambele mâini deasupra capului.

— Vi s-a servit ceva de băut? am întrebat.

— Ei bine, nu, ne-am gândit că domnului doctor i-ar face plăcere să facă un tur de recunoaştere, a intervenit Betty. În definitiv, cantonamentul ăsta o să fie casă, dulce casă pentru prietenul nostru o bună bucată de vreme. De fapt, Malcolm, a adăugat ea coborând glasul, mi-ar face mare plăcere să stăm puţin de vorbă când ai un moment.

Doctorul o privea concentrat pe Betty. Atitudinea lui avea ceva hotărât. Apoi s-a uitat la mine şi a făcut un gest în direcţia taberei.

— E un loc foarte frumos.

Frumuos. N-am reuşit să-i localizez accentul.

— Foarte frumos, am zis.

Apoi am privit în jos şi am dat cu ochii de şosetele lui albe. Bleah!

O'Rourke şchiopăta uşor. Când Linda l-a condus la coliba lui, am încercat să mă uit discret la piciorul său, fără ca el să bage de seamă. Poate că avea un picior de lemn. În afară de trusa medicală, părea să nu mai aibă nimic altceva decât o geantă de umăr din prelată, asemănătoare cu o sacoşă de weekend. Dădea impresia că este adeptul principiului călătoriilor cu bagaj minim, dar dus până la extreme ridicole, ţinând cont că venise aici pentru doi ani. Speram că nu se va apuca să împrumute şampon de la alţii.

Ceilalţi din echipă arătau atât de curaţi şi de dichisiţi, că m-am gândit că ar fi nimerit să mă aranjez şi eu. M-am dus în coliba mea şi m-am privit în oglinda micuţă atârnată deasupra biroului, lucru pe care îl fac rareori. Ţin minte asta şi acum, pentru că a fost momentul când am văzut, pe lângă nasul înroşit şi părul în dezordine, primul rid care începuse să apară pe faţa mea, de la colţul nasului spre cel al gurii. Probabil că lumina acelei ore a zilei l-a pus în evidenţă. Mi-a produs un adevărat şoc. Întotdeauna am crezut că îmbătrânirea ar trebui să se producă în sens invers. Viaţa ar fi cu mult mai optimistă dacă ai începe-o ca o hârcă zbârcită şi ai deveni mai tânără, mai radioasă şi mai frumoasă pe măsură ce s-ar scurge anii, cu certitudinea că la sfârşitul vieţii tale cineva va fi fericit să se joace cu tine, să-ţi schimbe scutecul şi să te plimbe într-un cărucior până când te transformi într-un ovul. Încercând să alung într-un colţişor al minţii neplăcutele gânduri existenţiale, am ieşit în lumina fierbinte şi m-am îndreptat spre cabană.

Prânzul se încheiase, iar scena care se desfăşura era marcată de preocupare intensă: se deschideau plicuri cu mişcări furioase, se citeau scrisori în tăcere, cu sufletul la gură. În Safila e greu să supraestimezi importanţa poştei, căci primirea – sau absenţa – unei scrisori poate provoca schimbări majore ale stării de spirit. M-am uitat în jur şi am văzut că nici Malcolm, nici Betty nu erau acolo. Probabil că îi ţinea o conferinţă despre dinţii-vântului, aşa că era mai bine să mă asigur că nu-l scoate din sărite cu totul. Cu puţin autocontrol, am ignorat micul morman de scrisori printre care se vedea şi un pachet pentru mine şi am ieşit afară.

Când m-a văzut apropiindu-mă, Betty m-a privit cu vinovăţie.

— Ştiu că Rosie va zice că-s o panicoasă bătrână şi neghioabă, a spus ea, dar, Malcolm, eu chiar cred că este responsabilitatea noastră să luăm măsuri.

Se întâmpla ceva cu vocalele lui Betty când se purta de parcă ar fi interpretat un rol pe scenă. C*rued*, r*ues*ponsabilitate.

Malcolm părea deja disperat să scape de r*ues*ponsabilităţile lui Betty. Cu omul ăsta era nevoie de o abordare delicată. Era eficient, atâta timp cât totul era clasificat şi previzibil – însă aici lucrurile nu funcţionau niciodată astfel. De asemenea, era înzestrat cu genul de minte căreia îi plăcea să se învârtă foarte încet în jurul lucrurilor, examinându-le fără să se apropie prea mult.

— Ţi-a explicat Betty despre zvonuri? l-am întrebat.

— Da, da. Este... ăăă... am auzit ceva asemănător şi la Sidra. E un punct de vedere interesant. Cred că trebuie să aşteptăm şi să vedem, ăăă... să vedem cum vor decurge lucrurile.

Sidra era oraşul cel mai apropiat, unde se aflau biroul ONU şi nişte telefoane care funcţionau după capul lor.

— Ei bine, problema e că, dacă se întâmplă ceva, se va întâmpla atât de repede, încât nu vom fi capabili să luăm măsuri. Oricum nu stăm bine cu rezervele. Ştiai că ne-au anunţat de la ONU că nu pot face livrarea? Ştii când trebuie să ajungă vaporul?

— Eu, ăăă..., de fapt, speram să mă întorc cât mai repede la Sidra ca să port discuţii despre aspecte din domeniul acesta şi din altele... ăăă... aflate în strânsă legătură cu ele. Aşadar, *cred* că,

dacă vă descurcaţi aici şi nu sunt alte chestiuni de rezolvat, voi pleca imediat căci, după cum spuneam, sunt foarte multe de făcut la Sidra.

Hotărâsem că e mai bine să-i spun ce ştiu, dar totul suna puţin cam vag. În ceea ce mă privea, cea mai convingătoare dovadă a mea era că Muhammad credea că există o problemă. Dar când am încercat să-i împărtăşesc asta lui Malcolm, a sunat cumva dubios, aproape ca şi cum i-aş fi mărturisit că sunt îndrăgostită de Muhammad Mahmoud şi aştept gemeni de la el.

L-am făcut pe Malcolm să-mi promită că-mi va trimite o radiogramă în legătură cu transportul de alimente şi că va alerta biroul principal din Londra. A spus că va discuta situaţia cu înaltul comisar pentru refugiaţi al ONU, care superviza distribuirea alimentelor. Nu părea prea încântat de idee, iar eu nu eram convinsă că-şi va mobiliza întreaga forţă a personalităţii – atâta câtă avea – în respectiva discuţie.

— Ah, m-a întrerupt el privind undeva peste umărul meu. Mă gândeam dacă nu s-ar putea să-mi capăt şosetele înapoi înainte să plec. Ce zici?

M-am întors şi am dat cu ochii de O'Rourke, care a părut surprins, dar apoi a spus „Sigur" şi s-a aplecat să-şi scoată pantofii şi şosetele. Ambele lui picioare erau din carne şi oase. S-a îndreptat de spate şi s-a uitat la mine, împăturind şosetele şi întinzându-i-le lui Malcolm.

— Ştiam eu că am uitat să-mi iau ceva, a spus. Cred că va trebui să... ăăă... să-mi ţes unele.

Chipul i-a fost luminat de un zâmbet neaşteptat, care s-a aprins şi s-a stins foarte repede.

L-am urmat pe Malcolm până la poartă să-i fac semn de rămas-bun cu mâna, simţind că o

dădusem în bară. Malcolm superviza activitatea taberelor de refugiaţi de pe toate graniţele ţării, iar eu nu-l convinsesem să facă mare lucru pentru noi. Am înaintat puţin pe drum şi m-am oprit într-un loc de unde puteam să-i văd maşina străbătând câmpia şi stârnind trâmbe de praf în urma ei. Soarele ajunsese în înaltul cerului. L-am urmărit cu privirea mult timp, până când zgomotul motorului s-a stins, până când maşina a devenit un punct minuscul şi apoi a dispărut, iar singurul sunet care se mai auzea era cel al cicadelor. Am simţit cum mă copleşeşte singurătatea. Uneori apăreau momente precum acesta, când izolarea societăţii noastre restrânse se fărâmiţa şi îmi aminteam că nu facem altceva decât să ne jucăm de-a campingul în sălbăticie. Semănam cu unul dintre micile grupuri de colibe pe care le zăreşti din avion în drum spre Anglia, înconjurate pe toate părţile de mii de kilometri de deşert. Orice acţiune era împiedicată de nemărginirea distanţei şi a timpului. Chiar şi să ajungi la Sidra dura trei ore.

Când m-am întors în cabană, atenţia mi-a fost atrasă de corespondenţă. În pachet era o pereche de pantofi noi de sport, de la mama: negri şi înalţi ca nişte ghete. Mai erau şi cinci perechi de chiloţi negri, din bumbac. Primisem cinci scrisori – trei de la mama şi două de la prietene din Londra al căror scris îl recunoscusem.

Am deschis-o pe prima, ca să mă înveselesc, căci adoram scrisorile mamei. Aceasta începea, ca de obicei, cu *„Tocmai beam o ceaşcă de ceai cu un corn şi m-am întrebat: oare ce o fi făcând Rosie?...“*, dar apoi afară s-a stârnit zarvă, venind dinspre poarta principală.

Mă aflam în capătul îndepărtat al cabanei, aşa că în momentul când am sosit ceilalţi formaseră deja un cerc atât de strâns, încât mi-a fost imposibil să văd la ce se uită. După aceea grupul s-a împrăştiat şi l-am văzut pe O'Rourke făcând tuturor semn foarte politicos să se îndepărteze, ca şi cum ar fi încercat să ţină la distanţă de masa cu băuturi un grup de invitaţi la cină. Lângă peretele colibei lui Betty se prăbuşise o familie de keftieni, slăbiţi, murdari şi epuizaţi. Pe pământ zăcea o femeie cu membre subţiri ca nişte beţe, cu părul numai smocuri şi chipul lipsit de expresie al celui care suferă de malnutriţie gravă. Lângă ea, tatăl familiei ţinea un copil în braţe. Abia când m-am apropiat de ei mi-am dat seama că micuţul era mort.

Am încremenit. Pe vremuri, când trăiam aşa ceva în fiecare zi, descoperisem o modalitate de a face faţă situaţiei, o detaşare robustă, activă, care ne permitea să facem ce era de făcut. Dar acum fusesem prinsă cu garda jos. Am încercat să-mi reamintesc cum trebuie să mă port: nu te gândi la implicaţii, la ceea ce simt ei, la ce-o să se întâmple, doar hotărăşte ce e nevoie de făcut şi apoi fă, câte un singur lucru o dată. M-am dus în cabană, am găsit sărurile rehidratante şi biscuiţi cu aport energetic sporit. Mama avea nevoie de o perfuzie, aşa că O'Rourke şi Betty au organizat totul, în timp ce Henry şi cu mine am adus maşinile la poartă. Am mers până la spital în convoi, Henry şi eu într-o a treia maşină, împreună cu tatăl şi copilul mort. Tatăl plângea. Exista ceva extrem de dureros în această reacţie simplă – familia ta e înfometată, copilul tău e mort, aşa că plângi.

N-a durat mult să găsim oameni care cunoşteau familia, fiindcă tabăra fusese concepută ca o replică la scară redusă a provinciei Kefti, astfel încât toţi oamenii dintr-un anumit sat să stea împreună. Îmi doream cu disperare să vorbesc cu tatăl şi să aflu de ce veniseră. Era din cauza lăcustelor? Câţi alţi oameni aveau să mai vină? Ştiam că trebuie să amân până după înmormântare. Am hotărât să mă întorc la cantonament şi să văd dacă reuşesc să-l prind pe Malcolm prin staţia radio, la Sidra.

N-am reuşit să stabilesc legătura. Strigam necontenit: „Safila către SUSTAIN Sidra, Safila către SUSTAIN Sidra, Safila către SUSTAIN Sidra", dar nu se auzeau decât pocnituri. Nimic. Nici un contact. Am început să spun din nou „Safila către SUSTAIN Sidra", apoi mi-am culcat capul pe braţe şi am încercat să nu plâng. Am auzit sunetul unei maşini care oprea, aşa că am căutat să mă adun. Era ridicol! Nu puteam fi de folos nimănui dacă mă prăbuşeam aşa. Trebuia să mă întăresc. S-a deschis uşa. Era Debbie.

— Ai cheia de la frigiderul cu vaccinuri? m-a întrebat ea şi-apoi, văzându-mi faţa, s-a repezit spre mine. Te simţi bine?

— Da, sunt bine. Atâta doar că... îmi aduce aminte de...

— Ştiu.

— *Tu* te simţi bine?

— Da, dar... Ei bine... *Tu* ştii, nu-i aşa?

Trebuia să-i trimit lui Malcolm un mesaj, să-i anunţ evenimentul înainte să părăsească Sidra. Era o singură familie, dar aşa ceva nu se mai întâmplase de multă vreme şi se aflau într-o stare foarte gravă; în plus, mai erau toate zvonurile

acelea, aşa că trebuia să afle despre asta înainte să se întoarcă în capitală. M-am urcat în maşină hotărâtă să merg până în satul Safila. Acolo exista un birou cu staţie radio, la filiala locală a Comisariatului pentru Refugiaţi din Nambula. COR era una din nenumăratele abrevieri care ne umpleau discuţiile: COR, UNHCR, RESOK, ONG[1]. Noi aveam obligaţia să raportăm toţi nou-sosiţii la COR. Poate staţia radio din Safila funcţiona şi reuşeam să-i transmit un mesaj lui Malcolm. Am urcat în maşină şi am condus până în sat. Căldura se mai potolise şi soarele începea să se îmblânzească.

Biroul COR era înconjurat de un gard înalt de trestie şi de o curte neîngrijită. Într-un colţ, un porc râma într-o movilă de gunoaie. O fată cu un ochi bolnav de cataractă stătea pe un pat scund şi se ciupea de picior – era fiica lui Hassan. Purta o pereche de cercei de-ai mei. Când m-a văzut venind, a sărit de pe pat zâmbind radioasă cu ochii la cerceii mei şi m-a poftit în birou.

— *Hassan maquis.*

Hassan nu e aici.

Hassan era ofiţerul COR. M-am aşezat şi am încercat să obţin legătura cu Sidra. Se auzea acelaşi păcănit în gol. Fetiţa a întins mâna şi mi-a atins cerceii. Am clătinat din cap şi i-am arătat pe cei pe care-i dădusem data trecută. Mi-a zâmbit ruşinată. Apoi am încercat să prind

1. COR – Comisariatul pentru Refugiaţi, UNHCR (United Nations High Commissioner for Refugees) – Înaltul Comisariat al ONU pentru Refugiaţi, RESOK – Organizaţia pentru Refugiaţi din Kefti, ONG – organizaţie neguvernamentală (n.tr.).

El Daman, capitala. Nu se auzea nimic. Am continuat să încerc. Nimic.

Când am părăsit biroul era ora şase şi se întunecase deja. Întunericul se lasă cu repeziciune aici, odată ce soarele a apus. Farurile maşinii luminau plante cu forme ciudate ieşind din dunele de nisip. I-am depăşit pe ceilalţi, care se întorceau din tabără, chiar înainte să ajung pe culmea dealului şi m-am oprit în faţa lor lăsând motorul să meargă. Henry era la volan, cu Sian, Debbie, Linda şi Betty înghesuite înăuntru.

— Ce se întâmplă? l-am întrebat pe Henry.

— Toate bune, bătrânico.

— A pomenit vreunul din nou-sosiţi despre lăcuste?

— Până acum nu, din câte ştiu. Ai prins legătura cu Sidra?

— Nu. Nimic.

— Pe toţi dracii! Ghinion. Ne vedem acolo, bătrânico.

— Te aşteptăm cu cina, a spus Betty. Kamal ne pregăteşte un pui.

*

Tabăra părea foarte diferită noaptea, străină şi inaccesibilă. Colibele erau închise. Ici-colo se mai vedea câte o lumânare licărind în întuneric, dar aproape toată lumea era deja adormită. Fără soare nu era nimic de făcut. Am oprit în faţa spitalului, care era o cupolă de prelată albă fixată pe structură metalică. Am intrat şi m-am oprit imediat, privind în jur. La jumătatea şirului de paturi scunde din lemn era unul cu stativ pentru perfuzii la căpătâi. O'Rourke fixa punga la capătul unei lungimi de tub.

Mama era adormită şi respira zgomotos şi inegal. O'Rourke a făcut un semn precaut cu degetul mare în sus în direcţia ei şi-apoi mi-a făcut mie semn să mă întorc la intrare. Am mers împreună fără să vorbim şi am ieşit afară. I-ar fi prins bine să se bărbierească.

— Eşti bine? m-a întrebat mai întâi de toate, punându-mi o mână pe umăr.

Se vede că nu mă adunasem atât cât ar fi trebuit.

— Da, sunt bine, am şoptit. Ei cum se simt? Ce au spus?

Mi-a răspuns că familia era afectată de malnutriţie în proporţie de 75%, ceea ce era destul de grav. Copilul murise din pricina unei boli diareice, dar nu era holeră.

— Dar tatăl? El unde este? Se simţea bine, nu-i aşa?

— Se va simţi bine.

— Ai vorbit cu el?

— N-am avut ocazia.

— Atunci, mă duc să-l găsesc.

— Aşteaptă-mă două minute, vin şi eu cu tine.

L-am aşteptat şi am pornit amândoi spre adăpostul lui Muhammad. La distanţă de lămpile din spital, nu se mai vedea aproape nimic. Am mers în tăcere. O'Rourke părea relaxat. Avea să se descurce bine. Muhammad ne aştepta în uşă şi ne-a salutat. Apoi ne-a condus la locul unde stătea familia. Am rămas la distanţă mică de colibă în timp ce el a intrat. În faţa uşii ardea o lumânare. Tatăl a ieşit aplecându-se din mijloc şi aranjându-şi haina; părea mai slab decât dimineaţă. El şi Muhammad au discutat cu glas scăzut. Muhammad ne-a chemat să ne apropiem, iar tatăl a luat mâna lui O'Rourke şi i-a strâns-o,

vorbind plin de emoţie. După aceea mi-a strâns mie mâna şi ceilalţi membri ai familiei au ieşit şi au venit lângă noi. Semăna puţin cu a fi celebritate în Occident.

În cele din urmă am intrat în colibă. Exista o singură lampă, făcută dintr-o conservă de lapte condensat. O femeie fierbea cafea pe nişte cărbuni care ardeau mocnit. O'Rourke şi cu mine ne-am aşezat pe pat. Muhammad s-a aşezat în partea opusă şi a început să-l chestioneze pe tată. Trei copilaşi somnoroşi stăteau unul lângă altul pe podea. Nu s-au mişcat şi n-au scos un sunet timp de patruzeci de minute. Nu puteam să-mi imaginez nişte copii englezi făcând asta. L-am întrebat odată pe Muhammad de ce sunt atât de cuminţi copiii aici. Mi-a răspuns că, dacă scot vreun sunet în casă, sunt loviţi cu un băţ.

Bărbatul vorbea repede, în izbucniri scurte, cu ochii aţintiţi undeva la mijlocul distanţei dintre noi. Din când în când se oprea şi scotea din gât un zgomot slab, ca un bâzâit.

— Spune că şi-a părăsit satul pentru că avea copilul bolnav. Ceilalţi oameni nu au mâncare, dar aşteaptă secerişul. Numai el a văzut lăcustele făcând prăpăd în zonele de pe malul râului şi din cauza asta se teme că lăcustele vor sosi înainte de seceriş.

— Dar ceilalţi săteni?

— Le e teamă, dar se pregătesc să-şi apere câmpurile cu beţe şi cu foc.

— Nu au deloc pesticide?

— Nu, deloc.

Pe drumul de întoarcere, O'Rourke a spus:

— Eu cred că au fost trimişi aici să dea alarma, dar pe drum s-au îmbolnăvit mai grav decât se aşteptau. Nu mi se pare că aveau nevoie să vină.

— Oricum, cel puţin nu deocamdată, am adăugat.

— S-ar putea să ai dreptate, a conchis Muhammad.

Când ne-am întors la maşină, am descoperit că se adunase o mică mulţime. Fireşte că se împrăştiase vestea despre nou-sosiţi. Erau şi doi reprezentanţi ai RESOK, agenţia umanitară din Kefti, care doreau să discute cu mine. Mai întâi au vorbit cu Muhammad.

— Vor să ştie ce înseamnă situaţia asta pentru ei, a spus el.

— Fireşte.

— Nu vor ca fraţii lor să fie izgoniţi, dar nu există destulă hrană. Vor să ştie când soseşte vaporul.

Şi eu voiam să ştiu când soseşte vaporul. Nu era deloc o perioadă când să fii cu proviziile pe terminate.

— Poţi să le spui că şi eu văd lucrurile cam la fel ca ei şi că voi face tot ce pot? Nu e nevoie să se teamă.

În acel moment, O'Rourke a scos un ţâţâit dezaprobator, care m-a surprins.

Tipii de la RESOK aveau nevoie de asigurări mai consistente, iar starea de spirit era neplăcută, marcată de nelinişte.

— Nu cred că e momentul pentru o discuţie în grup, i-am spus în şoaptă lui Muhammad.

Acesta a dat din cap şi a spus ceva celor adunaţi acolo, care ne-au lăsat să plecăm. Pe când urcam dealul, l-am zărit pe Liben Alye stând pe marginea drumului, ţinând-o în braţe pe Hazawi, care dormea. Şi-a ridicat o mână şi ne-a făcut semn.

*

— Aaaah, n-am mai mâncat *pâté* de optsprezece luni şi atunci a fost mai degrabă o terină, după care nu pot spune că mă topesc. Bucăţelele alea de slănină îi dau toată savoarea, ciripea Betty entuziasmată.

Pateul era cadou de la O'Rourke. S-a dovedit că, pe lângă unicul bagaj, mai adusese şi o ladă mare cu bunătăţi. Frigiderul era acum plin cu brânzeturi exotice şi ciocolată din America. Pe raft erau ceai Earl Grey, ulei de măsline de calitate şi mai multe sticle cu vin. Se descurcase binişor trecând toate astea prin vamă. O'Rourke avea cu siguranţă succes. Era ca şi cum în curtea păsărilor ar fi sosit un cocoş, care dirija pe toată lumea cârâind şi bătând din aripi. Henry părea oarecum detronat, căci era obişnuit să fie singurul bărbat de la masă.

După vreo jumătate de oră de discuţii despre mâncare, O'Rourke a început să-şi piardă răbdarea.

— Cum stăm cu rezervele? m-a întrebat încet doar pe mine, dar toată lumea s-a întors să audă.

— Nu stăm bine. Am pierdut livrarea dinainte de ploile din iunie, fiindcă vaporul din Franţa n-a venit la timp. După ce a sosit în sfârşit, camioanele n-au mai putut ajunge la noi.

— Din cauza noroiului, nu?

— Şi a râurilor, a zis Debbie. Apa se revarsă la vale ca un torent, nu poţi să treci prin ea.

— Şi-atunci ce aţi făcut?

— A trebuit să trecem la înjumătăţirea raţiilor în luna august, am spus. Camioanele au reuşit să ajungă la începutul lui septembrie, dar cei de la ONU au trimis în sud parte din transportul

nostru, aşa că am primit raţii pentru două luni în loc de cinci.

— Şi ce înseamnă asta pentru voi?

— Ar trebui să primim un alt transport la începutul lui octombrie, dar vaporul întârzie din nou. Am micşorat raţiile, aşa că avem destulă hrană pentru câteva săptămâni, poate patru sau cinci, dar nu şi dacă încep să ne vină alţi refugiaţi.

— Şi raţiile vin de la UNHCR?

— Da.

— Şi nu puteţi primi alimente în regim de urgenţă de la SUSTAIN?

Am schiţat un zâmbet acru. O'Rourke era probabil obişnuit cu marile organizaţii umanitare din Statele Unite, care puteau dispune de bani într-un moment de criză.

— SUSTAIN asigură personalul de-aici, nu hrana. E o organizaţie excelentă. Ne-ar ajuta dacă ar putea, dar e o agenţie mică, fără bani.

S-a lăsat tăcere.

— Cred că va fi totul bine, am zis. Vaporul o să sosească în curând.

— Aşa crezi? m-a întrebat O'Rourke, apoi s-a întors spre ceilalţi: mai doriţi nişte brânză?

Apoi, dându-şi seama de ironia situaţiei, a zâmbit:

— Ei bine, aşa sunt îngrijiţi cei înfometaţi. Vrei, te rog, să-mi dai brânza Brie?

— Chiar aşa, chiar aşa, a spus Henry. Să mâncăm Brie.

După o vreme, O'Rourke s-a ridicat şi s-a dus la culcare, iar Linda l-a urmat la scurt timp. S-au schimbat o mulţime de priviri cu subînţeles, dar n-au fost deosebit de satisfăcătoare fiindcă nimeni nu ştia cu siguranţă ce înseamnă ele.

— Mai vrea cineva niște brânză, dacă tot e aici? a întrebat Henry trecând platoul prin fața fiecăruia cu o mână sprijinită de umărul lui Sian.

— Rosie, ți-o amintești pe Monica Hutchinson, cea care a condus tabăra Dessie în șaptezeci și trei? a spus Betty.

Ei bine, firește că nu mi-o aminteam, pe vremea aceea abia intram în adolescență.

— E ciudat, nu știu de ce, dar m-am gândit astăzi la ea.

— Serios?

— Da, era o femeie minunată.

Tăcere. Toată lumea a continuat să ciugulească din brânză.

— Minunată, dar puțin cam îngăduitoare. Oh, au avut un necaz îngrozitor la Dessie. Personalul avea obiceiul să se implice în relații personale, ceea ce eu consider a fi un lucru foarte neînțelept într-o comunitate mică; sunt sigură că ești de acord. În orice caz, Monica se făcea că nu observă, știi tu, oamenii rămân oameni. Dar s-a ajuns la o situație îngrozitoare, cu bătăi și scene oribile și până la urmă a trebuit ca două dintre asistentele medicale să fie trimise acasă. Dar, cel mai rău dintre toate, au avut plângeri de la biroul Ministerului Informațiilor, care sesizase ce s-a petrecut.

— Ce-a sesizat că s-a petrecut? am întrebat.

— Ei, știi tu, mi-a răspuns Betty.

Am mâncat din nou în tăcere. Nu îndrăzneam să mă uit la vreunul dintre ei.

— Trebuie să-ți spun, Betty, că nu mi-am dat seama că Ministerul Informațiilor își extinde sfera îndatoririlor până la bătrâna Vera Voaierism, a remarcat Henry.

Debbie a pufnit într-un râs nestăpânit, pe care l-a transformat într-un hibrid nu prea convingător de tuse şi strănut.

— Era o fată excelentă Monica, zău aşa.

Ca şi cum n-ar fi auzit, Betty continua să încerce să ne convingă că spusele ei nu erau o parabolă.

— S-a măritat cu Colin Seagrove, care a fost medic-şef la Wadkowli în şaptezeci şi şapte.

Îmi doream să rămân şi să stăm cu toţii la taclale. Toată această sporovăială stupidă era liniştitoare, dar ei au început să se ridice şi să meargă la culcare, aşa că m-am dus şi m-am aşezat pe coama dealului, unde am rămas destul de multă vreme, gândindu-mă. Debbie a venit şi ea după ce şi-a făcut duşul şi am discutat puţin despre nou-sosiţi, apoi am dat puţin din cap şi am făcut cu ochiul în direcţia colibei Lindei. Când m-am întors în colibă, am observat că uitasem să las în jos plasa împotriva ţânţarilor şi că pe cearşaf era un păianjen, cafeniu şi cu picioarele pline de umflături. L-am turtit cu un exemplar din *Newsweek* şi l-am aruncat afară. Am verificat patul la lumina felinarului de vânt, dar tot nu-mi făcea prea mare plăcere ideea de a intra în aşternut. Nu puteam să dorm pentru că îmi tot apărea în faţa ochilor familia prăbuşită lângă peretele colibei lui Betty. Câinii lătrau. Uneori, blestemaţii ăia de câini lătrau toată noaptea. M-am întrebat dacă Linda era într-adevăr în pat cu O'Rourke. Începusem să mă simt singură, dar apoi mi-am reamintit că există lucruri mai rele decât să fii singur.

Capitolul VII

Plângeam în pat lângă el, dar cred că nu a observat. Un fir subţire şi umed îmi şerpuia pe obraz şi-mi intra în ureche. Era sâmbătă noaptea, la două luni după ce mă culcasem pentru prima oară cu Oliver. Am coborât din pat şi m-am strecurat spre uşă încercând să evit porţiunile de podea care scârţâiau. Am întins mâna să-mi iau capotul şi am dărâmat un pahar de pe măsuţa de toaletă de alături.

— Ce mama naibii faci?

Am încremenit şi n-am răspuns nimic.

— Cât e ceasul?

— Nu ştiu. E întuneric, am şoptit.

Oliver şi-a luat ceasul de pe noptieră şi l-a trântit pe jos.

— Iisuse Hristoase! E cinci dimineaţa! Am dormit doar o jumătate de oră. Mulţumesc.

Am rămas acolo unde încremenisem până când s-a liniştit, apoi mi-am continuat drumul spre uşă. Era închisă. Am răsucit clanţa foarte încet şi am tras. Uşa a scos un scârţâit lung şi sonor.

Prin cameră a zburat o carte. M-am strecurat afară şi cartea s-a izbit în uşă, în urma mea.

Am ajuns în bucătărie şi mi-am făcut un ceai, apoi m-am dus în camera de zi, unde toate casetele şi cărţile mele erau aranjate în ordine alfabetică.

Toată săptămâna aşteptasem cu nerăbdare seara de sâmbătă. Atunci aveam întâlnire cu Oliver. El era un om foarte ocupat. Îi plăcea să se culce cu mine şi părea atras de mine, dar nu avea timp să ne vedem mai des de o dată pe săptămână. Iar eu înţelegeam, firește. Eram norocoasă că mă culcam cu Oliver Marchant. Hermione era absolut verde la faţă. Viaţa noastră sexuală era încă mai sălbatică şi mai spectaculoasă, pentru că eram nesigură de el şi trebuia să aştept. Era fructul zilelor petrecute în reverii cu ochii deschişi. Uneori, când îl simţeam în mine, îmi părea că mai visez încă.

Relaţia noastră era oscilantă, dar îmi spuneam: „Ce ai mai avea de făcut dacă ar fi perfect echilibrată?". Cum ar fi fost să stau locului, suspendată plictisitor, cu picioarele atârnând în aer? E mult mai bine să te afli în uşor dezavantaj, e mult mai distractiv să te balansezi încoace şi încolo încercând să ajungi puţin mai sus. E mult mai bine să ai fiorii aceia agonizanţi de pasiune decât să înduri cine nesfârşite în faţa televizorului, ghemuită pe canapea, în blugi şi-ntr-un jerseu vechi, fără să-ţi pese de cum arăţi pentru că în sinea ta eşti convinsă că el te iubeşte doar pentru ceea ce eşti. Mă uit la şirul de ciorapi şi jartiere de pe podeaua din camera de zi şi izbucnesc din nou în plâns. Nimeni nu şi-ar dori să se afle într-un balansoar cu un maniac ca Oliver, care te tot ridică în sus şi-apoi te trânteşte jos pe asfalt, în aşa fel încât cele mai sensibile părţi ale sinelui tău sunt zdrobite şi distruse. Ştiam că ar fi trebuit să mă scutur de praf, să-i dau cu tifla şi să plec. Dar nu puteam s-o fac.

*

Vineri m-a sunat la birou şi mi-a spus că-i pare foarte rău că uitase, dar avea o petrecere sâmbătă noaptea.

— Ah, grozav! Mi-ar face plăcere. Cine dă petrecerea?

— Rosie, chestia e că-i doar un eveniment restrâns, numai pe bază de invitaţie. Adică eu nu prea vreau să merg, dar...

Aşadar, eu nu puteam merge. Seara de sâmbătă se dusese. De fiecare dată când făcea asta mă gândeam că vrea să-mi dea de înţeles că s-a terminat. Iar Hermione asculta!

— Bine, nici o problemă, am spus încercând să par nonşalantă.

— Uite, o să te sun în seara asta, bine?

— Credeam că eşti ocupat în seara asta.

De ce nu puteam să ieşim astă-seară, în loc de sâmbătă?

— Uite, chiar am nevoie de o seară paşnică, acasă. Bine? Am avut o săptămână grea.

De ce nu putea să petreacă o seară paşnică, acasă, cu mine, uitându-se la televizor de pe canapea? N-am zis nimic.

— Te sun în seara asta.

Se enervase. Încălcasem misteriosul cod nescris.

— S-ar putea să ies în seara asta.

— Cu cine ieşi? m-a întrebat furios.

N-am răspuns nimic, uluită de tonul lui.

— Bine, dacă aşa vrei să joci. Te sun dimineaţă. Pa.

Zdrang!

— Bine, excelent. Ne vedem atunci. Da, minunat. Vorbim mâine, am spus în gol, zâmbind

nimănui, cu privirea ridicată spre Hermione. Pa, iubitule.

În seara aceea m-am dus la Shirley, am bocit puţin, am băut o sticlă de vin, am chicotit vorbind despre bărbaţi – „Bărbaţii? Nu poţi trăi cu ei, nu poţi trăi fără ei" –, am probat nişte haine şi m-am întors acasă cu taxiul, într-o dispoziţie sensibil mai bună.

Când am ajuns, mă aştepta un mesaj pe robotul telefonic.

— Bună, dovlecelul meu din Devon. Voiam doar să-ţi aud glasul. Îmi pare rău c-am fost aşa afurisit după-amiaza asta. O să-ţi povestesc eu. Mmmmm... Mi-ar plăcea să fii lângă mine acum. Sună-mă după ce asculţi mesajul, dacă vrei.

Eram puţin ameţită. L-am sunat. A fost tandru, ne-am spus măscări. Am aranjat să luăm prânzul duminică. Apoi ne-am mai spus nişte porcărele. Eram într-o dispoziţie romantică. Bietul de el, cu presiunile la care e supus, cu munca lui oribilă şi obligaţiile sociale!

— Ştii ce? mi-a spus. Vin la tine mâine, după petrecere. N-o să întârzii, e doar o obligaţie de serviciu.

Iar eu m-am gândit „de ce nu?".

*

Sâmbătă am vorbit cu Rhoda. Mergea şi ea la petrecerea la care se ducea Oliver. Avea loc la o biserică veche din Notting Hill. Cinci sute de invitaţi. Poate că el nu ştia despre asta. Poate că nu se putea deduce din conţinutul invitaţiei.

— Dă-i papucii, fato! mi-a spus Rhoda.

Am rămas acasă. Mă gândeam că va veni înainte de miezul nopţii. La unsprezece am

îmbrăcat un corset din mătase neagră şi ciorapi cu portjartier. Grozav îi mai plăceau lui Oliver ciorapii cu portjartier! La ora unu m-am băgat în pat, cu ciorapii pe mine. Am dormit agitat şi întrerupt. La trei, când a sunat soneria, eram trează. El era mort de beat. De data asta, chiar şi în timp ce făceam sex prin toată camera de zi, am fost supărată.

După ce am ajuns, în cele din urmă, în pat, l-am întrebat despre petrecere.

— Au fost mulţi oameni?

— Da, ăăă... de fapt, nu. Nu prea.

— Cine a fost acolo?

Mi-a spus despre invitaţi ca şi cum ar fi istorisit o poveste.

— ... şi atunci Vicky Spankie a căzut victimă farmecului meu.

— Ce vorbeşti? Credeam că nu o placi.

— Hei, hei, nu-mi face de-astea! Doar am dansat cu ea şi am stat de vorbă. E o fată dulce. E complet absurd că s-a măritat cu idiotul ăla de indian oportunist. Nu le dau mai mult de trei luni. A judecat-o greşit.

— Eu credeam că ea l-a judecat greşit.

— Detectez cumva o notă de gelozie, dovlecelul meu? Nu-i nevoie, nu-i nevoie. Şi totuşi, are sâni frumoşi.

Mi-a pipăit sânii cu gesturi de beţiv. Am avut senzaţia că mi-a rămas ceva în gât.

*

La ora şase, când m-am întors din camera de zi şi m-am strecurat în pat, nu s-a trezit. Nu s-a trezit nici când m-am ridicat eu din pat, la unsprezece. M-am foit vreo două ceasuri prin apartament,

am încercat să citesc ziarele, dar nu-mi stătea mintea la nimic. Singurul lucru care m-a înveselit a fost un articol publicat într-unul din tabloide, intitulat „Douăzeci de lucruri pe care nu le-ai ştiut niciodată despre indienii din jungla amazoniană". În partea de sus a paginii era o fotografie artistică a lui Vicky alături de Rani; Vicky privea în direcţia acoperământului pentru vintre purtat de soţul ei, cu o expresie oarecum dezamăgită.

La ora unu, Oliver încă nu se trezise. Afară era o zi frumoasă şi caldă. Mi-am imaginat toţi ceilalţi oameni din Londra, perechi-perechi, fericiţi, fete cu iubiţi care voiau să iasă cu ele stând în parcuri la soare, citind ziare, ţinându-se de mână, sărind în maşini şi îndreptându-se spre cârciumi de ţară. Şi iată-mă pe mine, bântuind prin propriul apartament îmbrăcată în halatul albastru pluşat, singură, dar străduindu-mă să nu fac vreun zgomot ca să nu-l trezesc şi să se înfurie, fără să pot măcar să-mi spăl părul şi să mă îmbrac.

„La naiba cu asta", mi-am zis. Am dat drumul la apă în cadă. L-am auzit foindu-se în dormitor. M-am dus să-mi iau uscătorul de păr şi hainele.

Stătea sub pilotă ca o fiară în vizuină. Avea ochii roşii şi bărbia acoperită cu ţepi scurţi. S-a uitat la mine ca şi cum m-ar fi urât.

— *Încerc* să dorm, mi-a spus.

Mi-am luat hainele şi uscătorul de păr fără să spun o vorbă.

Am intrat în cadă simţindu-mă oribil. Eram sătulă, sătulă, sătulă! Îmi uram munca, o uram pe Hermione, dar în primul rând eram furioasă. Nu aveam nici o putere. Trebuia să corespund pretenţiilor lui, altfel mă părăsea. Nu aveam nici

o posibilitate să-i forţez mâna, decât aceea de a-l părăsi, iar asta nu puteam s-o fac pentru că eram îndrăgostită de el. Am ieşit din cadă, m-am fardat, m-am îmbrăcat şi mi-am uscat părul.

Am hotărât că trebuia să mă conving să-l las baltă. Aveam să ies şi să mă plimb la soare, iar apoi, la întoarcere, aveam să-l trezesc şi să-l dau afară. Tocmai îi scriam un bilet când a apărut în cadrul uşii, în pantaloni şi fără cămaşă. Obrajii îi erau îmbujoraţi şi i se ridicase părul în creştet, ca unui ţânc. L-am văzut evaluându-mi dispoziţia. A venit şi a îngenuncheat pe podea, în faţa mea, şi şi-a vârât nasul între sânii mei. Apoi mi-a luat faţa în palme şi a mângâiat-o cu vârfurile degetelor.

— Rosie, mi-a şoptit cu glas sincer, tu eşti atât de perfectă!

Simţeam cum mă înmoi. Nu doream suferinţa despărţirii de el, ci căldura dragostei.

— Eu ies, am spus nesigură.

— Ieşi? De ce?

— Pentru că e o zi frumoasă.

— Draga mea dragă, iartă-mă. Am fost un animal detestabil. Arăţi minunat. Haide, vino să bem o cană de cafea şi să stăm pe terasă.

M-am dus în bucătărie călcând apăsat şi zgomotos şi-am început să fac cafea. Nu ştiam ce ar trebui să simt. Întâi simţeam ceva şi după aceea altceva. Când m-am întors în camera de zi, el adunase toate lucrurile de pe podea şi mă aştepta cu braţele larg deschise. Era un bărbat foarte, foarte frumos. Şi totuşi, n-am reacţionat. S-a ridicat el, mi-a luat cănile cu cafea din mâini, le-a pus pe măsuţă, m-a cuprins în braţe şi a început să fredoneze cu accent franţuzesc „Trrrebuie să-ţi aminteşti, un sărrrrut e doarrr un

sărrut, un zâmbet doarrr un zâmbet"[1]. N-am vrut să râd, dar am făcut-o. Apoi m-a luat pe sus şi m-a dus în pat. E greu să crezi că nu eşti dorită când face dragoste cu tine în felul acesta.

De data asta, când ne-am întins pe perne, nu şi-a aprins ţigara şi eu nu m-am cuibărit lângă el. Eram în starea aceea de după sex, când ai impresia că întregul tău corp a trecut printr-o modificare chimică fabuloasă şi glorioasă. O parte din mine era în întregime vrăjită de el, o parte din mine voia să-mi încolăcesc braţele pe după el şi să-i spun că îl iubesc atât de mult. Dar restul era încă rănit şi plin de presimţiri sumbre.

Eram convinsă că-şi doreşte să stau cu capul pe pieptul lui, cum făceam de fiecare dată. S-a întins şi a încercat să mă cuprindă cu braţul, dar m-am tras de lângă el.

— Ce-i necazul?

— Nimic.

Îmi era atât de teamă că nu se va mai purta frumos, încât nu puteam să-i explic.

Mi-a mângâiat părul şi a mormăit ceva care semăna cu „te iubesc".

— Ce?!

— Te iubesc.

Era formula magică, momeala, avantajul oferit la negociere, expresia încărcată de sens care putea să însemne totul sau nimic. Şi vraja a funcţionat, aşa cum ştiam că se va întâmpla.

— Şi eu te iubesc, am spus.

Pentru că era adevărat.

Am petrecut după-amiaza aceea discutând îndelung despre problemele lui Oliver, despre

1. Versuri aproximative din cântecul *As time goes by*, compus în 1931 şi devenit celebru odată cu filmul *Casablanca* (1942) (n.red.).

presiunea la care era supus la serviciu şi despre motivul pentru care îi părea atât de greu să aibă relaţii. I-am pregătit o cină gustoasă, l-am ascultat, am empatizat cu el şi se părea că lucrurile vor merge mai bine între noi. Am hotărât că avea nevoie doar de puţină iubire şi înţelegere. Am petrecut împreună şi noaptea următoare. Era pentru prima oară când petreceam împreună două nopţi una după alta.

*

— Ah, intră, te rog! Cum merge? Mai ai vreo veste de la Marchant?

— Eu...

Puteam să jur că Sir William ştia ce făcuserăm Oliver şi cu mine cu o noapte înainte. Mi l-am închipuit pe Oliver apropiindu-se de mine pe sub pilotă, pregătit să mă ia.

— Ce-i necazul, fetiţo, ţi-a mâncat pisica limba?

Problema era că puseul de mărinimie literară al lui Sir William devenise un subiect tabu între Oliver şi mine.

— Nu cred că au de gând să vină şi să filmeze în Africa, am îndrăznit eu, dar cred că ar putea să vă includă în discuţii. Oricum, ar trebui să facem puţină publicitate în presă.

— Hmmm. Şi când ar trebui să fie asta?

— De acum în şase săptămâni.

— Ei bine, dacă afurisita de treabă n-o să apară la televizor, probabil nu are rost să mă duc acolo. Aş putea să te trimit doar pe tine.

— Ce?

— Ai putea să te duci tu acolo, fetiţo, singură, să supraveghezi fotografii.

Era pentru prima oară când pomenea despre o eventuală plecare a mea. Nu eram sigură dacă

vreau să mă duc. Nu ieşisem niciodată din Europa. Dar în următoarele săptămâni ideea mi-a părut din ce în ce mai atrăgătoare.

*

— Ah, este vorba de seara asta.

Era asistenta lui Oliver, ca de obicei.

— Oh, bună, ce mai faci?

Hermione şi-a ridicat privirile la mine şi a pufnit pe nas.

— Bine, mulţumesc. Acum, în legătură cu seara asta. Cină la Richard şi Annalene, pentru Dalai Lama.

— Scuză-mă, Richard...

— Richard Jenner. I-ai văzut filmul?

— Nu chiar. De fapt, nu l-am văzut.

— Aha. Păi, nu-ţi face griji. O să văd dacă-ţi pot trimite o casetă prin comisionar. Ce părere ai? Deci Oliver o să vină să te ia la opt. A spus să nu te îmbraci prea elegant.

Oliver m-a sunat peste o jumătate de oră, prefăcându-se că e o simplă discuţie, dar am bănuit că voia să afle cu ce o să mă îmbrac. Trecuseră două săptămâni de când petrecusem toată duminica împreună şi asta era prima noastră ieşire oficială în calitate de cuplu. A spus că va veni să mă ia la opt şi un sfert. Era ora opt când a sunat soneria. Eu încă îmi uscam părul şi eram pe la jumătate cu tema pentru petrecere, privind filmul cu adevărat impresionant al lui Jenner, în care iubita lui, Annalene, juca rolul unei chelneriţe poloneze. Eram agitată ca naiba şi luam din când în când câte o înghiţitură de gin cu tonic ca să mă mai calmez. Când am deschis uşa, nu era Oliver, ci un alt şofer cu şapcă.

Am mers multă vreme până în Cartierul Docurilor şi ne-am oprit pe o alee îngustă dintre două depozite negre. La intrarea în clădire, fusese tăiat un arc din zid şi înlocuit cu sticlă. Înăuntru era un steag pe care scria „Apartament model", înfipt într-un ghiveci plin cu plante tropicale.

Am apăsat soneria sub care scria „Jenner" şi am observat o lentilă care se îndreptase spre mine din dispozitivul soneriei: era un interfon cu cameră video. După un timp, un glas de femeie a spus:

— Da?

— Sunt Rosie Richardson. Am venit cu Oliver Marchant, dar el întârzie la studio.

— Vino sus, e la etajul al treilea.

S-a auzit un bâzâit, dar eu am împins în loc să trag şi am ratat momentul. A trebuit să sun din nou.

— Da?

— Îmi cer scuze, nu am...

Bâzâitul s-a auzit din nou, dar tot n-am reuşit să deschid uşa la timp, aşa că a trebuit să sun încă o dată şi să aud vocea extrem de exasperată a persoanei de la capătul celălalt. De data aceea am reuşit şi am intrat într-un foaier mirosind a hotel şi acoperit cu mochetă cenuşie care urca până pe pereţi. Când am ieşit din lift la etajul al treilea, am auzit zgomote de petrecere venind dinspre o uşă deschisă, în partea dreaptă a coridorului.

Uşa dădea spre o platformă micuţă situată în vârful unei scări în spirală. Dedesubt era un mare spaţiu gol, cu unul din pereţi făcut în întregime din sticlă, orientat spre Tamisa. Întreaga podea era suspendată pe stâlpi din metal şi înconjurată cu balustrade, iar dedesubt era o altă

podea. În mijloc se putea vedea până jos, unde se afla o piscină neobişnuit de lungă şi îngustă. Totul în rest era vopsit în alb.

Pe platformă erau vreo treizeci de persoane, dintre care un grup restrâns privea spre râu, altul se zgâia în jos la piscină, iar restul erau aşezaţi în cerc pe nişte scaune foarte, foarte ciudate care semănau cu nişte sculpturi în fier forjat pe care se puseseră perne. De sus, totul părea o pictură suprarealistă, cu invitaţi care fuseseră modelaţi în forme neobişnuite de scaunele pe care şi le aleseseră. L-am văzut pe Richard Jenner, un omuleţ de-o şchioapă, lungit pe un soi de şezlong care îl poziţiona cu picioarele mai sus decât capul.

Am început să cobor scara de fier forjat, făcând prea mult zgomot cu tocurile. Când am ajuns la baza ei, n-am ştiut ce să fac. Vedeam câteva chipuri faimoase, dar nu cunoşteam pe nimeni. Grupurile păreau bine închegate şi între ele se întindeau suprafeţe mari de podea. Nimeni nu purta pantofi. Am rămas acolo, ţeapănă şi stânjenită, până când Richard Jenner m-a zărit, s-a rostogolit lateral din scaunul lui şi s-a grăbit să se apropie de mine. M-a apucat de mână şi a început să-mi vorbească cu voce scăzută şi nazală:

— Bună, draga mea, ai ceva de băut? Hazel, băutură, băutură, băutură, a spus el făcând semn cu mâna unei fete îmbrăcată în uniformă de subretă franţuzoaică, aflată lângă o masă plină cu băuturi colorate. Poftеşte, vino şi ia un loc, să-ţi fac cunoştinţă cu nişte invitaţi, tu eşti...? Spune-mi, adu-mi aminte.

— Sunt Rosie Richardson, am fost invitată de Oliver Marchant.

— Desigur, draga mea, desigur, ne-am mai întâlnit, desigur.

Nu ne mai întâlnisem.

— Mă bucur să te văd din nou. Uite, e una din băuturile mele speciale, mi-a spus el întinzându-mi un cocktail de culoarea piersicii. Tocmai a sunat Oliver. A spus că nu mai întârzie mult. Acum, draga mea, te-ar deranja să-ţi scoţi pantofii? Nu vrem să rămână urme pe podea.

De fapt, mă deranja foarte mult, fiindcă ciorapii mei aveau o găurică în dreptul degetului mare, dar mi-am scos ascultătoare pantofii simţindu-mă brusc măruntă şi şleampătă şi i-am întins unei servitoare care aştepta.

— Mulţumesc, draga mea. Mă tem că Dalai are un adevărat coşmar cu programul şi probabil nu va reuşi să ajungă. Dar vor veni Mick şi Jerry – Doamne-ajută! – şi au venit deja Blake, Dave Rufford şi Ken, mi-a spus pe un ton conspirativ, fluturându-şi mâinile în direcţia ferestrei.

Într-adevăr, acolo, alcătuind un mic grup, se aflau un membru marcant al Parlamentului din aripa liberală, percuţionistul unei trupe de rock din anii şaptezeci şi un regizor de reclame care făcuse recent saltul la marele ecran, cu un film a cărui acţiune se desfăşura în canalele din jurul Londrei.

Scaunul care îmi fusese indicat era o versiune gigantică a unui taburet de bucătărie, confecţionat din fier forjat. A trebuit să mă caţăr pe el ca să mă aşez şi, cum stăteam şi îmi legănam uşor băutura din pahar, mă simţeam ca un copilaş aşezat pe un scaun înalt. Femeile erau toate îmbrăcate în rochie lungă, neagră. Celelalte culori nu figurau printre alternative la alegerea ţinutei. O femeie care stătea mai jos decât mine şi-a

întins gâtul, şi-a arcuit buzele într-un zâmbet care nu a avut nici un efect asupra ochilor ei şi a fost suficient de amabilă să mă întrebe cu ce mă ocup.

— Lucrez în domeniul editorial.

— Oh, chiar aşa? Şi ce faci?

Interesul ei n-a fost capabil să supravieţuiască faptului că lucram doar la departamentul de publicitate şi, după un schimb de replici formale, şi-a întors capul cu un zâmbet vag. Singura discuţie pe care am purtat-o până la venirea lui Oliver a constat în mulţumiri adresate chelneriţei care-mi aducea cocktailuri. Îmi era imposibil să comunic cu altcineva din poziţia aceea, iar coborârea de pe scaun era o aventură pentru care nu aveam curaj. Aşa că m-am mulţumit să stau tăcută şi să ascult.

Hughie Harrington-Ellis era cocoţat incomod pe marginea unui taburet din fier forjat şi discuta cu un alt muzician din anii şaptezeci care părea că se numeşte Gary. Nu reuşeam să-l încadrez cu exactitate, dar ştiam că este membrul unei trupe care mai cânta încă, în ciuda vârstei mijlocii. Dacă te uitai la el, puteai să-l iei drept directorul unei bănci. Li s-au alăturat Dave Rufford împreună cu soţia lui. Rufford era înalt şi avea o faţă lunguiaţă şi plină de unghiuri ascuţite. Purta ochelari de soare şi un costum lăbărţat, verde închis. Soţia lui, care avea în jur de patruzeci de ani şi era extrem de elegantă, ţinea în braţe un bebeluş.

— Salut, amice, a spus Gary. Cum merge?

— Supravieţuim, supravieţuim, a spus Dave. Uite, el e Max. O pacoste mică şi urâtă, nu-i aşa?

Hughie se ridicase cu exagerată cordialitate ca să-i salute pe cei doi şi urmărea bebeluşul cu o expresie de detaşare fascinată.

— Vedeţi voi, ceea ce e atât de minunat la copiii mici este că nu recunosc deloc celebritatea, a spus el. Tu, Maximilian, pur şi simplu n-ai idee de cine eşti înconjurat, nu-i aşa?

— Corect, a spus Gary.

— Pacoste mică şi urâtă, a spus Dave.

— Ascultă, ţi-ai luat calu' ăla? a întrebat Gary.

— Mda. E un afurisit.

— Dave s-a apucat de vânătoare, i-a spus Gary lui Hughie.

— O, nu, a făcut Hughie.

— Se crede un lord pe domeniul lui, a zis soţia cu un glas deosebit de cizelat.

— Şi unde-l ţii? a întrebat Dave.

— Am construit alte grajduri, fiin'că în cele vechi ţineam maşinile Ferrari, aşa că am făcut grajdurile astea noi exact pe stilu' celor vechi. O să-mi ţin şi unele dintre vinuri acolo fiin'că nu sunt mulţumit de pivniţele din refectoriu. Am chemat un individ care mi-a zis că e prea multă umezeală, aşa că am făcut alte pivniţe sub grajdurile cele noi care au, se pare, temperatura corectă.

— Sper să nu se balege caii în vinul tău Château Margaux, dragule.

— Exact, a spus Gary. Hi-hi-hi!

— N-ar observa diferenţa dacă ar face-o, a murmurat soţia.

— Conduci vreun Ferrari? a întrebat Hughie.

— Nu. De fapt, puţin. Le-am cumpărat mai mult ca investiţie. Nu că s-ar câştiga prea mult. Nu, de obicei conduc Astonul sau Rollerul. Dar tu? Ţi-ai luat o maşină decentă?

— Oh, nu, nu! Eu mă mişc de colo-colo într-un bătrân Ford Fiesta, a spus Hughie. Am atâta bătaie de cap ca să nu fiu, ştii tu, „zărit", că pur şi simplu nu mă pot duce nicăieri într-o maşină mai ostentativă.

Dave Rufford a părut absolut zdrobit, dar numai pentru o clipă.

— Da? Ei bine, eu mi-am pus folie reflectorizantă pe geamuri, a spus el.

Una dintre chelneriţe a venit şi s-a aplecat spre Richard. Acesta a vorbit ceva cu ea părând nefericit, apoi s-a ridicat să se adreseze grupului cu aerul unui om care e pe punctul să anunţe moartea unui copil.

— Hei, toată lumea, acordaţi-mi un moment de atenţie, vă rog. Mick şi Jerry nu pot să fie cu noi în seara asta. Au o problemă. Îmi pare rău, iubiţii mei. Vă transmit toate îmbrăţişările lor călduroase.

Când a apărut Oliver, eu sorbeam agitată din pahar de ceva vreme. A coborât scările arătând fantastic într-un pardesiu lejer, din stofă moale bleumarin, şi cămaşă foarte albă. Şi-a rotit privirile prin încăpere şi a izbucnit în râs când Jenner a pornit în mare grabă spre el.

— Richard, nemernic nebun, pentru numele lui Dumnezeu, ce faci cu oaspeţii tăi? Arată ca un tablou de Hieronymus Bosch.

A scuturat mâna lui Richard, a îngăduit să i se ia pardesiul şi a refuzat cocktailurile oferite.

— Nu mă ating de băuturile tale preparate, Richard, am păţit-o o dată. O să beau un scotch, dacă ai.

Apoi a venit direct la mine şi m-a sărutat pe buze.

— Îmi pare sincer rău, iubito, am fost prins la studio, ce groaznic trebuie să fi fost pentru tine! A avut Jenner grijă de tine? Richard, cum ai îndrăznit s-o aşezi pe scaunul ăsta idiot?

Mi-a luat mâna şi m-a ajutat să mă ridic în picioare. Când m-am ridicat, mi-am dat seama

că sunt beată. Din fericire, Richard îl luase pe Oliver cu el, aşa că speram că nu observase. Am rămas locului, îngrozită.

Cineva a anunţat cina. În încăpere s-au stârnit tot soiul de răsuciri şi salturi până când oaspeţii s-au extras din scaune şi au pornit-o toţi în aceeaşi direcţie.

Creierul meu a început să se învârtă cu viteză destul de mare. Încercând să ţin sub control un atac de panică incipient, mi-am concentrat toată atenţia asupra scărilor, numărând treptele. Atâta timp cât nu cădeam şi nu spuneam nimic, nimeni n-avea să ştie. Jos erau mai multe mese rotunde, acoperite cu feţe de culoare albă. Am ajuns cumva în scaunul meu. În faţa mea se afla o farfurie hexagonală cu o pasăre mică, împănată cu un ou de-al ei. Oliver stătea de cealaltă parte a mesei, alături de iubita lui Jenner, care părea să aibă cam doisprezece ani. Era foarte frumoasă, îmbrăcată toată în negru, şi discuta cu Ken Garside, directorul companiei care făcuse filmul despre canale.

M-am uitat la ei încercând să-mi focalizez privirile. Frânturi din conversaţia lor ajungeau până la mine. Vocea ei era melodioasă, precum a unei Miss Londra, şi tonalitatea scădea la fiecare propoziţie până la exact aceeaşi notă.

— Ce? Nu! *See*-rios?

Se părea că jos se petrecuse ceva dezgustător, legat de canale, şi anumite chestii se tot scurgeau în piscină.

— E foarte *rău*, ştii. Crezi că ar trebui să... ştiu eu... să scoatem toată piscina afară?

Părea să creadă că Ken Garside ştie totul despre instalaţiile sanitare, pentru că făcuse filmul despre canale. Acesta părea foarte nedumerit. Am băut

nişte apă, sperând să-mi limpezească mintea, dar în loc de asta mi-a întors stomacul pe dos. Am simţit o agitaţie pe dinăuntru, urmată de un val de greaţă.

Oliver îl salvase pe Ken Garside de la discuţia despre canalizare şi vorbea cu Annalene despre filmul lui Jenner.

— Serios, Annalene... foarte, foarte impresionat... scapă de nemernicul ăsta bătrân... întinde-ţi aripile!

Nu înţelegeam de ce este atât de entuziasmat. Fata era ţeapănă de-a dreptul şi proastă. Filmul era un gunoi total, însă îl auzeam extaziindu-se:

— Definitiv... inovator... esenţial.

Individul care stătea de cealaltă parte a mea mi-a atins braţul făcându-mă să tresar.

— Vrei te rog să-mi dai untul? Salut, sunt Liam.

Ştiam. O altă celebritate.

— Salut, eu sunt Rosie.

Mi-am mobilizat toată concentrarea ca să-i pot întinde untul.

— Te simţi bine?

— Da, mulţumesc, mă simt bine.

Nu mă simţeam bine deloc. L-am privit printre gene pe actorul irlandez, care jucase în urmă cu un an într-un film despre IRA. În ziare apăruseră interviuri cu el, în care spunea: „Nu pot să iau în serios lucrurile astea legate de sex-appeal" şi ridica în slăvi virtuţile căsniciei. Obişnuia să se fotografieze cu cei doi bebeluşi ai lui şi cu o soţie delicată, cu care era împreună încă din liceu. În ultima vreme circulau zvonuri cum că ar avea o aventură cu un model şi fusese fotografiat ridicând două degete în sus şi spunând fotografilor să se ducă la dracu'.

— Îi cunoşti pe mulţi din cei prezenţi?

— Nu, nu.

În momentul acela, îmi doream ca nimeni să nu discute cu mine. Pur şi simplu n-ar fi fost un lucru înţelept. Dacă puteam să rămân tăcută, cu ochii aţintiţi la o felie de pâine, atunci totul avea să fie bine.

— Nici eu, a spus el. La naiba, nu l-am cunoscut pe nici unul dintre ei. Nu l-am cunoscut nici pe Richard Jenner. M-a sunat pur şi simplu. Ţicnitul naibii!

— Atunci, de ce ai venit? am zis, încercând să-mi determin creierul să stea nemişcat.

Chiar atunci a apărut Hughie Harrington-Ellis şi s-a aşezat pe celălalt loc de lângă mine.

— Mâncăm? a întrebat el.

Gândul la mâncare nu-mi făcea deloc bine. Mi-am înfipt furculiţa în oul minuscul al păsăruicii simţindu-mă ca o ucigaşă de copii. Am luat o muşcătură şi am simţit un gust oribil, neplăcut amestecat cu ceva dulce de pe pieliţa potârnichii. Mi s-a ridicat stomacul, apoi s-a potolit.

Hughie s-a întors cu spatele la mine şi a început să discute cu actorul irlandez. Îi auzeam vocea cu accent irlandez, plină de indignare:

— Tabloidele... gunoaie, jeguri... reptile... la dracu', nu e treaba lor!

— Nu spuneai asta când apăreai în ele cu soţia şi bebeluşii, nu-i aşa? am îngăimat cu limba încleiată.

— După cum spunea Oscar, „Pe vremuri, bărbaţii aveau roata de tortură, acum au presa", a spus Hughie ignorându-mă, cea mai josnică formă de viaţă, „incapabilă să facă diferenţa între un accident de bicicletă şi prăbuşirea unei civilizaţii". Asta-i din Shaw.

— ... vindicativă... demnă de tot dispreţul.

— ... am pus să-mi facă un şemineu lângă baie, din bucăţi din pilastrul ăsta antic grecesc.

Îl auzeam pe Oliver, de peste masă.

— Vezi, problema cu Melvyn...

— Gunoaiele naibii...

— Am vândut două Ferrari.

— ... două sute de miare...

— ... i-ai văzut spectacolul? De toată jena!

— ... pare al naibii de mult pentru un şemineu, dar...

— ... deziluzii de admirator al Renaşterii...

— ... te uiţi la istoria antică în timp ce faci baie şi tragi o ţigară...

Mi-am dat seama brusc că o să-mi fie rău. Unde era toaleta? M-am uitat de jur împrejur. Albeaţă, rochii negre şi papioane foarte strălucitoare pe cămăşi foarte albe îmi dansau în faţa ochilor şi se intersectau unele cu altele. Podeaua nu era lipită de pereţi, ci constituia una dintre platforme. Eram obligată să merg câţiva metri pe această podea din lemn înainte să ajung măcar la o altă scară în spirală. Oliver s-a uitat spre mine. Am simţit voma urcându-mi în gât, am dat să mă ridic în picioare, m-am aşezat la loc, mi-am dus politicoasă mâinile căuş la gură şi am vomat în ele.

*

Când am ajuns, în cele din urmă, cu capul pe perna mea în seara aceea, îmi doream să fi murit. La început, Oliver a fost bun. A venit glonţ la mine, mi-a dat şerveţele şi mi-a şoptit:

— E în regulă, stai liniştită, te scot eu de-aici, vino.

S-a aşezat între mine şi celelalte chipuri, m-a cuprins în braţe şi m-a condus spre scări.

— Haide, haide, următoarea, încă una.

Priveam în jos, chipurile erau tot acolo, roz ca nişte purceluşi.

După o vreme am ajuns în baie, care era albă ca una de spital. Mi-am spălat gura şi faţa şi m-am întins pe pardoseala rece dorindu-mi să rămân acolo, să trăiesc acolo dacă era posibil şi chiar să mă mărit cu ea. Îi auzeam pe Oliver şi pe Richard Jenner afară. Oliver părea furios.

Când am ieşit afară, n-a mai fost la fel de bun. Am vomat din nou, în straturile de flori din faţa apartamentului.

— E ca şi cum aş scoate afară un afurisit de căţel, a spus el, şi-a aprins o ţigară şi s-a sprijinit de perete.

— Îmi pare rău, tare rău, am şoptit.

— N-ar fi trebuit să bei cocktailurile lui Richard. De fiecare dată face aşa. E complet ridicol!

— De ce nu m-ai prevenit?

S-a lăsat tăcere.

— Aşa deci. E vina mea, nu-i aşa? a spus el cu glas plăcut. E vina mea. Desigur. Dar nici tu nu trebuia să le dai pe gât unul după altul, nu-i aşa? m-a întrebat el cu o privire sălbatică. Nu trebuia, nu-i aşa? Nu trebuia să le dai pe gât. Câte ai băut?

Începusem să învăţ cum să procedez când era în asemenea dispoziţie – nu făceam nimic. Dacă nu făceai şi nu spuneai nimic, nu avea la ce să reacţioneze.

— Câte ai băut? m-a întrebat din nou, în timp ce mergeam spre maşină.

Nu i-am răspuns. S-a întors brusc cu faţa la mine, strivindu-mă cu prezenţa lui.

— Câte... pahare... ai... băut?

Se uita furios în jos, cu gura strâmbată într-un rictus. Lângă noi era o cutie poştală, în care a tras un pumn cu sete. Probabil l-a durut, însă n-a reacţionat. Apoi s-a întors şi a deschis portiera maşinii.

— Treci înăuntru!

O vreme am mers în tăcere.

— Rosie, a spus el acum cu voce calmă, bine controlată. Te-am întrebat câte pahare ai băut. Câte pahare, Rosie?

Un alt val de vomă mi s-a ridicat în gât. Am înghiţit sonor.

— Sper că *n*-o să-ţi fie rău *din nou*. Să opresc maşina?

Am scuturat din cap.

— Câte pahare ai băut?

Linişte. Torsul motorului.

— Câte pahare ai băut?

Am continuat aşa, în van, până în King's Cross. Când am ajuns la Westway, s-a mai calmat.

A oprit maşina în faţa casei mele. Mi-am ridicat ochii spre el. Era frumos şi părea nebun, cu sprâncenele încruntate şi gura contorsionată.

— Nu vin cu tine.

Destul de corect. Am privit în jos, plină de regret. Haina mea era plină de mâncare nedigerată.

— Până la urmă am făcut-o.

— Ce?

— M-am transformat într-o pizza.

*

Nu m-am aşteptat să mă sune după aceea. Ştiam că mă făcusem de ruşine. Eram un pericol pentru mine însămi şi pentru toţi cei din jurul

meu. A durat trei zile până să scap de mahmureală. În a patra zi m-am dus la Shirley cu Rhoda şi am petrecut seara de sâmbătă în faţa televizorului, mâncând bomboane de ciocolată Milk Tray. Pentru prima oară de când îl cunoscusem pe Oliver, am început să cred că viaţa era posibilă şi fără el; ba chiar că ar putea fi mai plăcută. Înainte, începusem să mă tem că în mine era ceva ascuns şi oribil, ceva ce nu înţelegeam. Asta ar fi explicat de ce Oliver era uneori drăguţ cu mine şi mă iubea, iar alteori nu mă voia deloc, era rău şi distant.

— Nu *tu* eşti oribilă, *el* este, mi-a spus Shirley. Noi te iubim tot timpul.

— Nu mi-aş băga mâna în foc pentru asta, a spus Rhoda.

— Dar nu poate fi în întregime vina lui, le-am atras atenţia.

— Uite, ştii ceva, taci din gură. Nu judeci deloc, a spus Rhoda.

— OK, ai vomat în maşina lui, a zis Shirley.

— Nu am vomat în maşina lui.

— OK, ai vomat pe prietenul lui.

— Nu am vomat pe Hughie Harrington-Ellis. Am vomat în pumni şi o cantitate mică a ajuns pe Hughie Harrington-Ellis.

— Eu cred că a fost un gest cu simbolism perfect.

— Un act existenţial.

— Nu aveţi *deloc* idee despre ce înseamnă asta. Prea dramatizaţi, am spus.

*

Când am ajuns acasă, eram într-o dispoziţie excelentă. Făcusem o greşeală şi mă îndrăgostisem de tipul nepotrivit. Şi ce-i cu asta? Lucruri

de genul ăsta se pot întâmpla oricui. Nu era nici un dezastru. Mâine mă aştepta o altă zi. Pentru mine, una mare – hopa! Mi-a alunecat în pantaloni. Ha-ha! Liberă! Liberă ca o pasăre, liberă ca un peşte. Apoi a sunat telefonul.

— Bună, dovlecel. Aici grăsunul.

N-avea nici un rost, îl iubeam. Iubeam textura vocii lui. Îi iubeam vocalele prelungite cu preţiozitate. Îi iubeam micile glume.

— Grăsunule, am şoptit.

Contact, căldură, prietenie, uşurare: sfârşitul sentimentelor de ură pe care le cultivasem în mine.

— Eşti bine, dovlecel? Mi-e dor de tine. Le-am spus tuturor replica aia a ta, „până la urmă, am făcut-o, m-am transformat într-o pizza". Eşti aşa de *dulce*. Ascultă, ghiceşti unde sunt?

— Unde? am spus, încercând să nu par prea prietenoasă.

— În Notting Hill Gate.

Era la doar cinci minute distanţă. N-am zis nimic.

— Ascultă, iubito, îmi pare rău că am fost aşa de furios în seara aceea. Eram băut. Mă gândeam că am putea pleca undeva câteva zile, împreună. Ştii că te iubesc.

— Chiar mă iubeşti? am spus înmuindu-mă. Şi mie îmi pare rău, am fost dezgustătoare!

— Atunci, ajung la tine în cinci minute.

Săptămâna următoare, cu o zi înainte de cea în care ar fi trebuit să plecăm, a anulat. A spus că se simte prins în capcană, din cauză că relaţia noastră devine prea serioasă. La două zile după asta am avut o noapte minunată împreună şi el m-a întrebat ce părere am despre ideea de a mă muta cu el. Tot un pas înainte şi doi înapoi! Abia

ce luasem serios în considerare posibilitatea despărţirii, când el a apărut şi s-a oferit să mă scape de suferinţă. Ar fi trebuit să-l părăsesc, dar nu eram în stare.

Ce bine ar fi dacă mintea omului ar putea fi spălată! De atunci au existat atâtea ocazii când aş fi vrut să-mi ridic partea de sus a craniului, ca pe vârful unui ou fiert, să-mi scot creierul şi să-l clătesc sub robinet ca pe-un burete murdar şi-apoi să-l storc iarăşi şi iarăşi, până rămânea apa curată. Iar după aceea să iau un furtun cu jetul căruia să-mi curăţ bine craniul golit, ca să iasă toată mizeria, să pun creierul curat înapoi, să dau cu un jet de apă şi peste partea de sus a capului şi apoi s-o pun la locul ei. Aşa, n-aş mai fi fost tristă, nici rănită, nici deziluzionată, ci curată, naivă şi voioasă din nou.

În absenţa posibilităţii de a-mi spăla creierul, am început să privesc călătoria în Africa ca pe o evadare. Mă gândeam la spaţiile vaste, goale şi deschise, la deşerturi, la savane şi-mi spuneam că poate viaţa în Africa e mai simplă: pură, neîntinată, lipsită de compromisuri, plină de sens.

Capitolul VIII

La două zile după sosirea familiei în tabără, mă aflam în birourile UNHCR din Sidra. Kurt, unul dintre angajaţii mai tineri, vorbea la telefon cu glas ascuţit dând drumul din când în când unui râs enervant, dispreţuitor şi gâlgâitor şi apăsa agitat cu degetul mare pe butonul din capătul de sus al pixului.

— Nu! Nu te cred! Dar ştii foarte bine părerea mea, că nu se descurcă prea bine cu personalul local. Nu, zău aşa. L-am văzut cu Kamal. Ei spun că e rasist, ştii doar. Eu unul nu ştiu, dar zău aşa...

M-am foit nerăbdătoare pe scaun. Kurt a articulat mutește „nu durează mult" şi a continuat. Purta obişnuitul cardigan bleumarin al angajaţilor ONU peste o cămaşă albă şi apretată, cu mâneci scurte, fără îndoială.

— Nu! a dat el drumul unui alt hohot de râs gâlgâit. Ascultă, am pe cineva aici, dar spune-mi, ce zici de sfârşitul săptămânii? Vii la Port Nambula? Am putea să facem scufundări dacă ai chef.

Butonul pixului continua să facă clic, clic, clic. Îmi venea să-l plesnesc cu el peste încheieturile degetelor.

— Ascultă, cred că Francine mi-a spus că au brânză Gouda la magazinul duty-free... Da,

Gouda adevărată, știi, cu stratul protector subțire și roșu. (Alte chicoteli.) Cincisprezece dolari, cred. Poți să-mi aduci și mie? Adu-mi patru. Și poți lua și niște bere?

M-am ridicat și m-am așezat la loc. Cu o dimineață în urmă, când m-am dus în tabără, am aflat că în timpul nopții sosiseră încă patru familii, într-o stare mai gravă decât prima. În timpul zilei refugiații au continuat să sosească. Până seara aveam o sută zece nou-sosiți. Cinci decese. Stația radio tot nu mergea, așa că am pus cele trebuincioase în mașina de teren și m-am dus la Sidra.

Kurt a acoperit receptorul cu mâna.

— Doar câteva minute.

— Am o mulțime de făcut, Kurt. Și mă grăbesc. Trebuie să vorbesc cu tine.

Dar el revenise deja la convorbirea lui.

— Dar nu te *cred*! Și când s-a întâmplat asta? Vineri? O, nu! Dar știi că va trebui să aibă grijă, dacă nu, zboară. Și ce spui despre scufundări? Vii?

I-am spus lui Kurt că mă întorc mai târziu, am ieșit din clădire și m-am îndreptat spre mașină. Persoana cu care trebuia neapărat să vorbesc era André, șeful UNHCR din Sidra, atâta doar că André nu era acolo, numai inutilul și neghiobul de Kurt. Era ora douăsprezece și eu nu rezolvasem încă nimic. Dimineața aceea am avut senzația că alerg prin smoală. Se întâmpla mereu astfel când veneam în oraș și începeam să încerc să obțin întrevederi, numai că de data asta era foarte important.

M-am urcat în mașină și am străbătut orașul în sens invers, până la biroul regional COR din Sidra, simțind cum mi se pune un nod în stomac. Trebuia să rezolv problema asta, să raportez situația, să obțin rezerve de alimente din stocul

de urgenţă, să aflu ce se întâmplă cu vaporul şi să mă întorc în tabără. Pe când mă apropiam de piaţa în aer liber, am frânat să evit o capră şi maşina din spate a intrat în mine. Era o camionetă taxi, cu cincisprezece oameni în spate. Nimeni n-a fost rănit. Unul dintre faruri s-a spart şi partea din faţă a fost puţin zgâriată, dar asta era tot şi, în plus, fusese vina şoferului de taxi. Cu toate acestea, a fost nevoie să se desfăşoare o discuţie îndelungată şi s-a adunat o mulţime uriaşă.

Eram aproape de piaţa de carne. Dintr-o camionetă parcată în apropierea noastră, plină cu intestine de oaie, venea un miros alarmant. Bărbaţi, capre, câini, copii şi biciclete se adunaseră în jurul nostru. Toţi cunoscuţii mei din Sidra păreau să fi ajuns în mod miraculos acolo şi a trebuit să trec, cu fiecare din ei, printr-un elaborat ritual de salut.

— *Klef*? (Bine?)

— *Klef*. (Bine.)

— *Domban*? (Bine?)

— *Domban*. (Bine.)

— *Dibilloo*. (Bine.)

— *Del dibilloo*. (Chiar bine.)

— *Jadan domban*? (Deci, totul e bine?)

— *Domban*. (Bine.)

— *Dalek*. (Bine.)

Odată mi-am dat seama că într-o singură zi petrecusem trei ore şi şaptesprezece minute numai ca să le spun oamenilor „Bine?".

Au fost dezbătute toate amănuntele accidentului, împreună cu un număr din ce în ce mai mare de părţi interesate. Toţi continuau să fie de acord că nu fusese vina mea, dar la un moment dat discuţia ajungea să degenereze cumva în dispută. Se făcuse groaznic de cald. Aveam

nisip în gură şi în urechi şi simţeam că mi se înmoaie picioarele de căldură. Şi nu aveam pălărie la mine.

Apoi atmosfera a devenit urâtă. În Nambula trebuia să te fereşti mereu de momente ca acesta, când situaţia se înrăutăţea şi începea să scape de sub control. În ţara asta, legile care reglementau circulaţia erau aproape la fel de periculoase precum condusul autovehiculelor. Dacă omorai pe cineva într-un accident, familia victimei avea dreptul să te ucidă pe loc. Am decis că venise momentul să anunţ accidentul şi să las oficialităţile să se ocupe de el. Am sărit în maşină şi, ignorând protestele, m-am întors la sediul ONU. De data asta, slavă Domnului, André era acolo.

— Ai avut o coliziune cu o *maşină*? Ce *coşmar*! Ai nevoie de ceva de băut.

— Un scotch dublu. Ba nu, unul triplu.

Mi-a adus o Fanta. André era canadian, cam de aceeaşi vârstă cu mine, de înălţime medie şi avea o ţinută dreaptă, păr şaten deschis, un nas acvilin pe o faţă lătăreaţă şi dinţi foarte albi. Zâmbea tot timpul. Era cam impertinent, dar avea suflet bun.

După ce am făcut cele necesare în privinţa accidentului, am început să-i povestesc despre nou-sosiţi. M-a ascultat cu atenţie, punând din când în când întrebări ciudate, dând din cap şi spunând: „U-hu. Bine, e-n regulă. U-hu". André îşi puncta fiecare afirmaţie cu „Bine, e-n regulă".

— Bine, e-n regulă. Da, am auzit despre zvonurile astea. E-n regulă. Bine, deci avem o problemă. Nu. Avem un semn de întrebare. Posibilitatea existenţei unei probleme.

— Când trebuie să sosească vaporul?

— Bine. Vaporul trebuie să sosească de marţi într-o săptămână, bine? Dar asta e poziţia oficială. Ne confruntăm cu o situaţie delicată căci, din cauza diferitelor neînţelegeri şi întârzieri din Europa, suntem efectiv cu o livrare în urmă. Ceea ce înseamnă că întreaga zonă stă prost cu raţiile, care se vor termina între trei şi şase săptămâni. Bine, e-n regulă. Vine vaporul. Distribuim alimentele, ceea ce ne-ar putea lua două săptămâni şi începem cu tabăra care are rezervele cele mai mici. Bine? În concluzie, chiar şi taberele care vor fi la zero în momentul livrării ar trebui să poată să revină imediat la raţii complete şi, în teorie, toată lumea ar trebui să aibă raţii complete timp de cel puţin două luni.

— Mai spune o dată.

A repetat îndatoritor, dar tot nu-l puteam urmări.

— Aşadar, va fi totul bine dacă vaporul aduce ceea ce te aştepţi să aducă, am spus cu îndoială.

— Da.

— Şi dacă ajunge la timp.

— Şi dacă ajunge la timp.

— Care-i problema cu vaporul ăla?

— Aş vrea să ştiu, draga mea, dar cred că... Bine, e-n regulă. Spun doar că legăturile dintre Nambula şi Irak nu ne ajută deloc.

— Deci patinăm cu toţii pe gheaţă subţire?

S-a uitat la mine.

— *Tu* nu eşti îngrijorat?

— Bine, e-n regulă, lasă-mă să-ţi spun cum văd eu treaba. Situaţia nu este aşa cum ar trebui să fie şi din cauza asta am tot bătut în telex şi m-am tot dus la El Daman şi retur în ultima lună. Povestea cu lăcustele a apărut pe-aici în

ultimele câteva zile şi o tratez cu un oarecare grad de scepticism, ţinând cont că e în interesul keftienilor să ne sperie.

— Dar nu sunt doar vorbe. Avem o sută zece de nou-sosiţi într-o stare foarte gravă.

— Bine. Ceea ce-mi spui despre Safila e ceva ce nu vreau să aud în momentul ăsta, bine? Ceea ce am eu de gând să fac este să transmit la El Daman şi la Geneva că avem confirmări evidente ale acestor zvonuri şi să le cer să solicite verificarea situaţiei din Kefti, de la capătul dinspre Abouti. Ai anunţat la COR?

— Încă nu.

Ne-am dus împreună, cu maşina, la COR. Comisariatul pentru Refugiaţi din Nambula nu era capabil să facă mare lucru în această situaţie pentru că nu avea bani sau resurse, dar putea să exercite presiuni asupra ONU şi a altor agenţii umanitare din capitală. Problema era că, din nefericire, comisarul din Sidra nu conducea cea mai organizată dintre organizaţii.

Am fost conduşi în biroul lui şi l-am găsit vorbind la telefon, ridicându-se şi umblând cu un aer maiestuos. Era îmbrăcat din cap până în picioare în denim prespălat, cu pantaloni caraghios de bufanţi. Ne-a făcut semn să ne aşezăm în maniera lui obişnuită, care spunea „totul e bine, vă aflaţi pe mâinile unui om educat, raţional, impresionant de inteligent şi de bine informat". Asta era mica vanitate a lui Saleh.

— *Wellyboo. Foonmabat, da dirra bellbottom*, striga el în receptor cu glas ce căpăta accente ascuţite din pricina indignării.

Nu cunoşteam decât câteva cuvinte din limba vorbită în Nambula, dar îmi plăcea sonoritatea ei.

— *Fnarbadat. Birra bra. Dildo baboon*, striga Saleh rostogolindu-şi ochii în orbite în direcţia noastră, ca şi cum ar fi spus „uitaţi-vă cu ce idioţi trebuie să am de-a face aici".

După încheierea convorbirii telefonice, şi-a lipit palmele de tăblia mesei din faţa lui şi a zâmbit cu ochii închişi.

— Aşadar, cu ce vă pot fi de folos?

André a început să-i povestească, dar el a spus:

— Un moment, vă rog, cu vocea devenită brusc serioasă şi autoritară.

În acel moment, a început o căutare prelungită prin toate compartimentele servietei lui care stătea deschisă pe masa de lucru, apoi, cu mare atenţie, prin toate dosarele şi sertarele. Nimeni nu spunea nimic.

Nu era ceva neobişnuit. În Nambula, timpul nu era un bun preţios. Cei mai mulţi dintre oameni aveau mult prea mult la dispoziţie şi nu era considerat nepoliticos să-l risipeşti pe al altora. Căutarea a durat cincisprezece minute. La capătul ei nu s-a descoperit nimic şi nu s-a dat nici o explicaţie. În cele din urmă, Saleh a închis servieta, şi-a dres discret glasul şi a spus:

— Continuaţi.

André a început din nou.

— Un moment, vă rog.

Saleh s-a ridicat şi a ieşit din încăpere. L-am auzit vorbind în limba nambulană cu o femeie de afară.

După alte cincisprezece minute s-a întors şi s-a aşezat. De data asta, discuţia a durat mult mai mult, iar Saleh a adoptat o expresie de gravitate sepulcrală.

— Mda, înţeleg. Oh, dar asta e deosebit de serios. Sunt deosebit de îngrijorat. Vedeţi, contactul

nostru cu Safila prin staţia radio nu funcţionează, altfel sunt sigur că Hassan, colegul meu de-acolo, m-ar fi informat.

— Da. Din cauza asta am venit eu la Sidra. Am discutat cu Hassan. Trebuie să dăm alarma, iar dumneata trebuie să faci presiuni asupra donatorilor, am spus.

— Ah, *Miss* Rosie ! Sunt convins că ştiţi că nu mai putem iniţia apeluri umanitare pentru keftienii aceia. Prietenii noştri din Abouti nu vor accepta aşa ceva. Cele mai multe probleme şi le-au făcut singuri.

Era o veste proastă. Până atunci, COR fusese mai mult decât doritor să-i ajute pe keftieni după ce treceau peste graniţă. Probabil că în cadrul guvernului intervenise o schimbare de politică. Am insistat să aflăm de la Saleh ce anume se petrece, dar el s-a mulţumit să zâmbească.

— Prieteni, nu am libertatea de a discuta acest subiect.

Înainte de a ieşi din biroul lui, am întors capul şi am văzut că reîncepuse cercetarea, luând-o iarăşi de la servietă.

La întoarcere ne-am oprit la sediul ONU ca să încercăm să-i telefonăm lui Malcolm în El Daman, dar linia, care funcţionase atât de eficient pentru bâlbâiala aiurită a lui Kurt, era moartă de-a binelea. Aşa că m-am mulţumit să redactez o scrisoare pe care André a promis că i-o va trimite lui Malcolm cu următoarea poştă spre El Daman.

Am părăsit sediul ONU, am străbătut cu maşina străzile largi şi drepte ale oraşului Sidra trecând pe lângă clădiri scunde din gresie, am ieşit de pe suprafaţa asfaltată şi m-am îndreptat spre munţii Sidra, stranii şi roşiatici. Se înălţau direct din deşert ca nişte muşuroaie gigantice,

modelate de vânt şi nisip în forme netede. Pe drumul hurducat ce ducea la Safila, presărat cu bolovani şi gropi, eram plină de presentimente sumbre. După cele petrecute ultima oară, se comentase o mulţime: toată lumea spunea că nu va mai îngădui să aibă loc o altă foamete. Acum, aveam toate avertismentele sub ochi şi nimeni nu părea capabil să întreprindă ceva în privinţa asta.

Era ora patru când m-am întors de la Sidra şi cantonamentul era pustiu. Am întors camioneta şi m-am îndreptat spre spital. M-a întâmpinat acolo o scenă aidoma cu cea pe care mi-o aminteam din urmă cu cinci ani: fiecare pat ocupat, mirosul de diaree, plânsetele. Întreaga echipă de rezidenţi străini se afla acolo, cu excepţia lui Henry, plus cinci membri din personalul medical keftian. O'Rourke stătea aplecat deasupra unui copil şi îl palpa sub cuşca toracică.

Betty s-a repezit la mine într-o clipă.

— Mă tem că ţi-ai ales un moment groaznic de nepotrivit ca să pleci. Au mai sosit alţii şaptezeci în lipsa ta şi s-au înregistrat patru decese. Şi avem cazuri de holeră. La tine a fost bine?

Aşadar erau o sută optzeci de nou-sosiţi. Nouă decese. Şi holeră. Iisuse!

— A fost oribil, absolut oribil, a continuat Betty. Îţi aminteşti ce-ţi spuneam ieri dimineaţă? Dumnezeu ştie câţi alţii sunt pe drum, a spus ea scoţând o batistă şi tamponându-şi ochii.

O'Rourke m-a văzut, a dat să se ridice, a observat-o pe Betty şi s-a aplecat la loc.

— Aţi deschis secţia pentru holeră?

— Da, firește. Sunt instalaţi cu toţii acolo, Linda e cu ei.

— Şi toţi nou-veniţii sunt aici? I-aţi izolat pe ceilalţi?

— Nu, nu. Dr O'Rourke le-a făcut analizele şi i-am lăsat pe cei sănătoşi să meargă la grupul din satul lor. Nu era corect să procedăm altfel. E grozav de bun, ştii şi tu.

— Sunt din aceeaşi zonă cu ceilalţi?

— Da, nu. De fapt, nu sunt prea sigură.

Am făcut un tur prin spital. Sian măsura un bebeluş întinzându-i picioruşele subţiri pe rigla gradată şi calculând raportul greutate-înălţime. A ciupit uşor pielea de pe coapsa micuţă. O clipă a rămas aşa cum fusese ridicată, aşa cum rămâne albuşul când îl baţi cu zahăr. Apoi m-am dus la O'Rourke şi m-am oprit în spatele lui. Era concentrat să găsească o venă pe scalpul unui copil, ca să-i poată pune o perfuzie.

— Salut, Rosie, a spus el fără să ridice ochii.

— Salut, i-am răspuns în şoaptă.

— La naiba!

S-a sprijinit de spătarul scaunului, şi-a şters fruntea, apoi s-a apucat din nou să caute. Până la urmă a reuşit.

— Bine, acum vino să stăm de vorbă.

M-a condus ceva mai departe.

— Ai discutat cu Betty?

— Da.

— Situaţia e destul de urâtă, dar o ţinem sub control.

— Vin tot din cauza lăcustelor?

— Da, însă sunt toţi din aceeaşi zonă. S-ar putea să fie doar ceva izolat, să batem în lemn.

— Ce-i cu holera? Nu crezi că ar fi trebuit izolat întregul lot?

— Le-am făcut analizele şi sunt în regulă. Nu sunt de părere să umplem secţia de izolare cu oameni care nu au nevoie să se afle acolo...

— Eu sunt de părere că trebuie să fim foarte atenţi, ştii cum se petrec lucrurile de genul ăsta. Ai început vaccinarea împotriva rubeolei?

— Aveam de gând, a ciripit Betty alăturându-ni-se, dar doctorul O'Rourke a spus...

M-am uitat urât la el. Prea o făcuse pe şeful, ţinând cont că abia sosise.

— Am vaccinat, i-am zis, fiecare refugiat nou sosit împotriva poliomielitei, rubeolei, difteriei, tusei convulsive, tetanosului şi a TBC-ului. Ultimul lucru pe care-l dorim este o epidemie. Trebuie să vaccinăm astăzi restul de nou-veniţi.

— Doctorul O'Rourke a spus că de asta ar trebui să se ocupe personalul medical local, a încheiat Betty cu răsuflarea tăiată. Şi s-a făcut.

*

Henry deschisese din nou centrul de hrănire. Mamele şedeau pe rogojini aranjate în şir ordonat şi hrăneau copiii din căni de plastic portocalii. Acestea erau cazurile cele mai grave. Fuseseră scoase trei oale uriaşe de metal, iar Henry şi Muhammad discutau cu bucătarii.

Mi-am lăsat mâna pe cotul lui Henry.

— Cum merge?

— Ah, Rosie, cotoroanţă bătrână! Bine, bine. Toată lumea la spărtură, toate mâinile pe pompe etcetera etcetera.

Dar nu şi-a ridicat ochii spre mine. Era foarte palid şi avea pungi sub ochi. Muhammad stătea în spatele lui. Pe pielea cafenie de pe tâmple avea broboane de transpiraţie. Ştiam cu toţii cât de uşor puteau să scape lucrurile de sub control şi bolile să înceapă să secere oamenii ca pe muşte.

— Personalul medical local le-a explicat nou-sosiţilor despre zonele în care pot să-şi rezolve necesităţile fireşti? Îi ţin departe de râu?

— S-a rezolvat totul, bătrânico.

— Trebuie să vorbim la RESOK, Rosie, a intervenit Muhammad. Şarpele fricii se strecoară printre ei.

I-am aruncat o privire crâncenă.

— Îmi cer scuze. Voiam să spun că sunt puţin cam agitaţi.

Am vrut să verific farmacia, să văd cum se descurcă cei de-acolo, dar era închisă, aşa că m-am întors la Henry şi i-am cerut să se ocupe de asta, iar apoi m-am dus la adăpostul lui Muhammad şi am stat acolo, aşteptând sosirea celor de la RESOK. Avea să fie o întâlnire delicată. RESOK era organizaţia umanitară din Kefti şi ar fi trebuit să nu aibă nici o legătură cu politica, dar locuitorii acelei zone erau foarte duri şi intransigenţi când era vorba de drepturile lor. Mă durea spatele din cauza drumului cu maşina şi simţeam cum mi se scurge transpiraţia pe şira spinării. Singurul lucru bun era că sistemul de organizare a taberei părea să funcţioneze bine. Totul era bine orânduit şi ţinut sub control.

Muhammad s-a întors cu O'Rourke.

— A vrut să fie lângă tine la întâlnirea asta, mi-a explicat Muhammad cu o privire piezişă.

O'Rourke părea stânjenit.

Întâlnirea s-a dovedit o afacere dificilă şi mult prelungită. La început s-a băut cafea, apoi s-a purtat o conversaţie greoaie, cu Muhammad traducând pentru ambele părţi. O'Rourke n-a spus nimic. Stătea la masă faţă în faţă cu mine şi îmi arunca din când în când câte o privire sau dădea aprobator din cap.

Am hotărât să n-o iau deloc pe ocolite, aşa că le-am prezentat situaţia aşa cum mi-o descrisese André. Ceea ce a dat naştere la oarecare agitaţie.

— Ei cred că, dacă anumite zone au hrană pentru şase săptămâni şi nici un nou-sosit, atunci parte din acea hrană ar trebui să fie deja aici, a spus Muhammad. Te întreabă de ce n-ai adus-o cu tine.

Am încercat să le explic, dar începuseră deja să strige. Nu puteam să-i învinovăţesc. Am încercat să-mi închipui ce s-ar întâmpla dacă s-ar termina mâncarea: toţi aceşti tineri radicali s-ar transforma în schelete muritoare de foame. Muhammad murind de foame. Nu puteam îngădui să se întâmple asta – dar cum puteam să mă refer la o singură viaţă şi s-o consider mai importantă decât o alta?

Încăperea a răsunat de o altă salvă de strigăte, majoritatea îndreptate spre mine.

Pe neaşteptate, O'Rourke a izbit cu pumnul în masă şi s-a ridicat în picioare.

— Iisuse Hristoase! a strigat el. Nu-i faceţi zile fripte femeii ăsteia! Ea face tot ce poate. Aţi văzut cum au mers lucrurile astăzi – ceas. Asta i se datorează ei. Da, aveţi dreptate, e ridicol că nu ne soseşte în tabără un convoi cu alimente în după-amiaza asta, dar nu e vina ei. Unde vă e bunul-simţ?

A urmat o tăcere uluită. O'Rourke a tuşit, şi-a plecat ochii, s-a uitat la Muhammad cu o privire răutăcioasă şi i-a făcut semn cu mâna.

— Tradu, te rog.

Muhammad a tradus. Nimeni n-a scos o vorbă.

— Continuă, Rosie, a spus O'Rourke.

Eram siderată. Refugiaţii aveau obiceiul să trateze femeile venite din străinătate ca pe nişte

bărbaţi onorifici, însă uneori tot trebuia să lupţi ca să-ţi păstrezi autoritatea, iar O'Rourke în rolul cavalerului îmbrăcat în armură strălucitoare numai de ajutor nu îmi era. Am continuat totuşi. Le-am spus, cu mai multă încredere decât simţeam, că ritmul în care soseau noii refugiaţi era constant şi că ne vom descurca până ce ajungea vaporul. Muhammad s-a ridicat în picioare şi a ţinut un discurs, pe care reprezentanţii RESOK l-au primit cu murmure şi înclinări ale capului. Apoi întâlnirea a fost declarată închisă şi oaspeţii au ieşit, strângându-mi mâna politicos şi bătându-l respectuos pe spate pe O'Rourke.

După ce au ieşit cu toţii, m-am întors spre el:

— Mulţumesc, dar nu e nevoie să-mi porţi tu bătăliile.

— Of, Doamne, îmi pare rău. Sunt un prost! M-am gândit doar că ţi s-au adunat prea multe pe cap. Încercam să-ţi fiu de ajutor.

— Vezi-ţi doar de treaba ta, eroule! i-am spus şi apoi am zâmbit şi a zâmbit şi el.

Era totul în regulă, chiar era.

*

Imediat după apusul soarelui a trebuit să mă întorc la cantonament. Întregul bazin nisipos radia o lumină portocalie, ce părea să emane de la pământ mai degrabă decât din cer. Vântul se oprise şi mirosea a pământ şi a fum. Siluete se mişcau liniştit ici-colo – capre care erau mânate, un bărbat călare pe un măgar, prea mare faţă de vietate, cu picioarele aproape târându-se pe pământ. O cămilă străbătea câmpia cu paşi săltaţi, gâtul lung şi maxilarul ieşit în afară mişcându-i-se în faţă şi-n spate. Din tabără se auzeau

strigăte – copii care se jucau, râsete, capre. Mi-am amintit ce se auzea atunci şi cum era. M-am gândit la cele petrecute cu patru ani în urmă, la hrănirea oamenilor, la ridicarea construcţiilor, la instruirea personalului, la vaccinări, la toată munca depusă pentru întemeierea acestei văi fericite. Deasupra mea, pe cerul roşiatic nori grei se adunau spre un punct fix, ca o prevestire rea.

Era în aceeaşi perioadă a zilei când privisem pentru prima oară Safila de sus, în noiembrie 1985. Venisem într-o misiune umanitară-fulger cu cărţile lui Sir William. Atunci fusesem ca un turist, luată de la aeroport şi dusă la un hotel dotat cu aer condiţionat, mi se făcuse turul regiunii şi mi se arătaseră privelişti impresionante. Pe atunci nu existau colibe. Refugiaţii locuiau în corturi îmbrăcate în plastic alb în perioada ploilor, iar nisipul adunat în cutele lor crea un efect remarcabil. Îmi amintesc că-mi spusesem, de la distanţă, cât de frumos este. Îmi amintesc că eram fericită doar pentru că mă aflam în Africa şi departe de casă.

Capitolul IX

— Mi-ai căzut dragă, dar nu te *iubesc*.

— Dar ai spus că mă iubeşti.

— Te ador.

— Nu e acelaşi lucru.

— Poţi spune că e o relaţie de iubire.

— Deci ţi-am *căzut* dragă, dar nu mă *iubeşti*, adică în timpul căderii ai deviat şi ai aterizat în altceva.

— Rosie, dacă ai de gând să începi să te prosteşti...

Era un dans familiar şi nebunesc, în timpul căruia Oliver se eschiva, se ascundea şi se răsucea ţinându-şi sentimentele schimbătoare deasupra capului meu, dându-le drumul la îndemâna mea şi apoi săltându-le ca să nu le pot ajunge. Şi ce făceam eu? Încercam să merg înainte sau să renunţ? Ca şi cum ceea ce simţea el ar fi avut ceva de-a face cu ce meritam eu să primesc! Ca şi cum iubirea ar fi fost ceva ce câştigai ca pe o decoraţie şi, dacă m-aş fi conformat fiecărui sfat din fiecare revistă apărută în luna aceea, dacă mi-aş fi ţinut zilele numai cu legume şi abur fierbinte, dacă aş fi scăpat de toată celulita, aş fi purtat numai haine marca Nicole Farhi, mi-aş fi preparat singură pastele, aş fi învăţat gimnastică sexuală avansată, dacă nu i-aş fi impus

prezenţa mea, dacă l-aş fi susţinut întotdeauna, în ciuda faptului că mi-ar fi fost de ajuns propriile probleme, dacă aş fi excelat în carieră fără să fiu intimidată, dacă mi-aş fi vopsit genele, dacă aş fi citit toate cărţile existente despre pictorii cubişti şi m-aş fi îmbrăcat cu uniforme obraznice de şoferiţă de autobuz, Oliver ar fi putut să decidă că mă *iubeşte*, nu doar că i-am căzut dragă, chiar dacă nu mă iubea încă în adevăratul sens al cuvântului. Dragostea nu merge aşa, firesc, altfel, numai fetele din reclamele pentru maşini cu două locuri ar avea iubit.

Am pornit o ceartă pe subiectul unde va ajunge relaţia noastră, imediat după ce ar fi trebuit să mergem la un prânz al Clubului Celebru, acasă la Julian Alman. Asta era una dintre modalităţile noastre preferate de a ne face nefericiţi. Întotdeauna eu eram cea care începea aceste discuţii, în primul rând pentru că purtarea lui Oliver mă făcea să fiu atât de nesigură pe mine. Dacă întrebi prea des încotro se îndreaptă o relaţie, întrebarea are obiceiul să se transforme în „unde s-a dus relaţia noastră". Din nefericire însă, Dumnezeu a înzestrat femeia cu o nevoie interioară irezistibilă de a afla încotro se îndreaptă relaţia în care este implicată şi de a-şi obliga partenerul să discute subiectul în amănunt de fiecare dată când sunt pe punctul de a întârzia undeva.

După ce am ajuns la un impas neconcludent pe frontul iubirii, Oliver şi cu mine am trecut la haine – în particular, la ţinuta pe care mi-o alesesem pentru acea zi. Lui Oliver nu-i plăceau hainele mele. N-a spus-o niciodată atât de explicit, dar era limpede. El avea un gust excelent şi o mulţime de bani. Eu fusesem întotdeauna nesigură

pe ceea ce îmbrăcam la fiecare ocazie în parte, dar înainte subiectul nu mă preocupase în mod serios. Pur şi simplu mă obişnuisem cu asta, aşa cum te obişnuieşti să trăieşti cu gândul că eşti supraponderală. Dar acum problema hainelor se transforma în discuţii interminabile şi înnoura fiecare întâlnire cu Oliver. Îmi dăduse o mână de ajutor cumpărându-mi o rochie Alaia, scurtă şi neagră, ca să pot arăta la fel cu toate femeile în cadrul îndatoririlor pe care le îndeplineam. Cu toate că era doar un prânz obişnuit de duminică, am sfârşit înghesuindu-mă în ţinuta Alaia gen corset, doar de dragul încrederii în sine.

— Ce zici, par grasă?

— Nu, a suspinat el.

M-am cocoţat pe un scaun şi am examinat un colăcel imaginar de grăsime în oglinda măsuţei de toaletă.

— NU EŞTI GRASĂ, a strigat el printre dinţii încleştaţi, în timp ce eu mă răsuceam încercând să-mi văd fundul.

Ce s-a întâmplat cu femeile din generaţia mea? Cine ne-a blestemat să ne petrecem viaţa întreagă dorindu-ne să fim cu trei kilograme mai slabe? Nu eram anorexică sau bulimică, nu dezvoltasem o altă tulburare de alimentaţie vrednică de a fi inclusă într-un manual, dar tot reuşeam să consider tot ce mâncam ca îngăduinţă faţă de mine însămi şi mâncatul – o dovadă de slăbiciune. Doamne, ce ruşine mi-e să-mi amintesc de asta acum!

În maşină, răniţi sufleteşte şi extenuaţi ca războinicii de pe vremuri, am trecut la subiectul de ceartă numărul patru, anume plecarea mea în Africa. Cu cât mai nefericită deveneam, cu atât eram mai nerăbdătoare să plec şi cu atât

era Oliver mai hotărât să mă împiedice. La vremea aceea nu înţelegeam de ce. Cred că, în parte, pur şi simplu nu dorea să plec pentru două săptămâni. Dat fiind faptul că pretinsese că nu mă iubeşte, că nu este îndrăgostit de mine sau orice altceva s-o fi petrecut în capul lui, era nejustificat de gelos, atât pe toţi ceilalţi bărbaţi din lume, cât şi pe timpul meu. Dar cred că în primul rând voia să rămân aşa cum eram, cu întreaga existenţă gravitând în jurul lui, susţinându-l în permanenţă, şi ca nimic din ceea ce făceam să nu aibă vreo importanţă deosebită pentru mine însămi. Simţise că, dacă merg în Africa, totul avea să se prăbuşească şi să se facă fărâme, căci era foarte intuitiv.

Cearta a continuat cu furie în maşină. Orice cuplu se ceartă. Certuri când eşti tensionat pentru că ai întârziat, certuri când eşti beat, certuri când te-ai săturat, certuri când eşti obosit, certuri după petreceri, când unul este gelos pe celălalt pentru că a flirtat. Certurile n-ar trebui să conteze. Dar Oliver era atât de inteligent, de elocvent şi de crud, încât toate certurile noastre mă dărâmau complet şi-mi lăsau sentimentul că personalitatea mea şi toate lucrurile în care crezusem au dispărut în întregime. Îmi doream să le înregistrez şi apoi să le dau altcuiva să le asculte, ca să-mi dovedesc că nu sunt nebună. Eram îngrozită de el când era prost dispus. Când am ajuns la Julian Alman, stăteam ghemuită în scaunul meu privind drept în faţă fără să spun vreun cuvânt, sperând că va dispărea pur şi simplu.

— Foarte bine, dacă ai de gând să fii aşa în continuare, poţi foarte bine să stai în maşină, a spus el, a luat cheile şi a intrat în casă.

Am rămas acolo copleşită de suferinţă vreo jumătate de oră, până când m-am putut aduna suficient cât să iau un taxi până acasă. Mai târziu, în seara aceea, a venit la mine şi a început să-mi spună cât de mult i-ar plăcea să aibă copii cu mine. Două zile mai târziu a încetat să mă mai sune, fără nici o explicaţie şi nu mi-a răspuns la telefon vreme de patru zile. Când a sunat în cele din urmă, mi-a spus că mă iubeşte şi eu l-am întrebat când ne întâlnim. Mi-a răspuns că nu-şi găseşte agenda şi a dispărut încă două zile. Săptămâna următoare am luat-o de la capăt.

Uneori mi-e greu să-mi aduc aminte de ce l-am iubit atât de mult. Era inteligent şi amuzant şi frumos, iar eu îl adoram cu genul acela de atracţie indusă chimic, care nu încetează niciodată. Oliver era schimbător, dar niciodată, absolut niciodată, un om plicticos. Şi, chiar dacă am ajuns să-l urăsc, la început a fost amuzant să ies cu o celebritate. A fost amuzant să simt că plesnesc de satisfacţie când ieşeam cu el şi toată lumea voia o bucăţică din el, dar eu eram cea care îl ţinea de braţ. A fost amuzant să ştiu că Hermione era geloasă. A fost amuzant să-i spun mamei că ieşeam cu un bărbat care lucra în televiziune. A fost fantastic să particip la toate evenimentele acelea mondene şi să-i cunosc pe toţi oamenii aceia. Dacă nu m-aş fi dus în Africa, aş fi acceptat probabil nebunia lui Oliver şi aş fi continuat.

În călătoria aceea din 1985, de când am intrat până am ieşit din Nambula au trecut patru zile. Doar patru zile.

Când Sir William a ştiut că *Soft Focus* nu va filma călătoria, a hotărât să nu vină, dar a cheltuit o mulţime din banii proprii ca să cumpere

alimente. Eu nu aveam altceva de făcut decât să mă asigur că emblema Ginsberg and Fink apărea în toate fotografiile. Era aplicată pe sacii cu alimente şi pe lateralele camioanelor care îi transportau. Aveam cutii cu pungi de hârtie şi semne de carte, toate cu emblema companiei.

Pe drumul de la aeroportul din El Daman, priveam din taxi în timp ce treceam pe lângă un şir de proiecte abandonate: parcul ornamental de pe malul râului, cu alei şi arcade acoperite în întregime de nisip, pancarta enormă, decorată pe margini cu lei şi leoparzi, care anunţa „Grădina Zoologică Municipală El Daman", în faţa unui gard în care se căsca o gaură uriaşă. Am trecut pe lângă terenul municipal de golf, pe care păşteau caprele. Vedeam taxiuri cu portierele spânzurând, mormane de pietriş pe marginea drumului, un grup de femei mergând împreună braţ la braţ râzând, cu rochii rupte şi murdare şi pantofi scâlciaţi, apoi Ministerul Municipal al Lucrărilor Publice din El Daman, cu aleea de acces numai gropi, cu pilonii de la intrare crăpaţi şi cu pete de noroi în interiorul cândva alb. M-am simţit eliberată. Mi-am spus că mă aflam într-un loc unde era bine doar să te simţi bine; să ai fantezii grandioase care nu duc la nimic.

Am fost condusă dintr-un birou într-altul de către Malcolm, care mă prezenta şi îmi obţinea autorizaţiile. Am stat în camioneta lui de teren, îndepărtându-mi rochia de corp, ca să las aerul să circule. M-am sprijinit de spătar năucită şi extenuată de căldură şi mi-am spus că aici nu poţi cere prea mult de la tine însăţi sau de la ceilalţi. Nu trebuia să te îmbraci cu grijă, să te machiezi, să arăţi perfect, să fii sofisticată, să te măriţi cu un prinţ chipeş, să reuşeşti în viaţă.

Puteai să laşi lucrurile baltă fără să auzi vreun cuvinţel de la superiori, de la cei devotaţi în întregime performanţei şi mai buni decât tine în toate privinţele, care îţi privesc cu răceală fiecare ezitare şi poticneală. O parte din mine, care până atunci zăcea în pat înfricoşată, aici putea măcar să se ridice şi să iasă afară. Eram în întregime egoistă şi îmi spuneam că Africa ar putea să-mi facă mult bine.

Chiar şi când am ajuns pentru prima dată în tabără n-am înţeles cu ce am de-a face. Am stat o vreme şi am admirat priveliştea, apoi m-am întors şi m-am alăturat fotografului şi celor de la SUSTAIN care stăteau de vorbă chiar în faţa intrării în cantonament. Un camion venea înspre noi pe drum. Era vopsit în culori vii, cu partea din spate îngrădită cu bare din metal care împiedicau încărcătura să cadă. Dinspre el venea un vacarm înspăimântător de voci omeneşti. Când a trecut pe lângă noi, am văzut că în partea din spate erau înghesuite, ca nişte vite, fiinţe umane atât de slabe, încât capetele lor păreau nişte cranii. În timp ce se îndepărta, un trup subţire a căzut printre bare şi s-a prăbuşit la pământ, iar o femeie care era încă în camion a scos un strigăt şi şi-a întins braţele spre corpul căzut pe când camionul îşi continua drumul. Trupul zăcea pe drum, lângă noi: avea gâtul rupt şi capul îi atârna într-o parte.

Multă vreme după aceea am încercat să nu-mi amintesc cele două zile petrecute în tabără. Fusesem şocată când urmărisem emisiunea transmisă la BBC despre foametea din Etiopia în 1984, cu introducerea concisă şi obsedantă a lui Michael Buerk: „E în zori şi soarele care se ridică din frigul pătrunzător al nopţii... luminează o foamete

de proporţii biblice, acum, în secolul douăzeci. Locul acesta, spune personalul organizaţiilor umanitare, este locul de pe pământ cel mai apropiat de iad".

Am fost şocată când am urmărit concertul *Live Aid* şi am văzut filmarea cu un copil înfometat care încerca să se ridice în picioare, pe fundalul unei melodii cântată de trupa Cars. Dar a fost un şoc care ţinea oarecum la distanţă: se făcea ceva în privinţa asta, vedetele se implicaseră, îţi trimiteai cele cincizeci de lire şi ştiai că ţi-a păsat şi că ai făcut puţinul care îţi stă în putinţă. Aşa ceva nu trebuia îngăduit să se mai întâmple vreodată.

Dar în momentul acela trăiam pentru prima dată şocul sentimentului că lumea nu oferă siguranţă, că nu e guvernată de dreptate şi că nimeni în care puteai avea încredere nu deţine vreo responsabilitate. Era ruşinea pentru sentimentul că sunt părtaşă la responsabilitatea faţă de aceste orori, că am renunţat şi am încetat să acţionez într-o situaţie de urgenţă în care aş fi putut fi de ajutor. Îmi era imposibil să mănânc. Îmi era imposibil să dorm. Panica m-a copleşit. Simţeam că port pe umeri vinovăţia întregii lumi. Mă gândeam că voi fi descoperită, etichetată ca atare în presă şi trimisă la închisoare. Era ca şi cum aş fi întrezărit un colţ al unei crime masive şi întunecate în care eram şi eu implicată şi pentru care urma să-mi primesc pedeapsa.

*

Nici după întoarcerea la Londra n-am scăpat de panică. Era perioada Crăciunului şi eu stăteam în case împodobite festiv şi mă simţeam ca

un copil la o petrecere a adulţilor, auzind cum vocile se îndepărtează din ce în ce mai mult şi simţindu-mă incapabilă să vorbesc. Oraşul părea că se strangulează singur, un labirint de străzi sufocate şi înţesate de prea multe maşini, prea multe magazine, prea multe restaurante, prea multe din toate. Mă făcea să devin claustrofobă. Mă făcea să vreau să ţip. Îl înfuriam la culme pe Oliver pentru că ieşeam afară şi stăteam în maşină. Obişnuiam să stau nemişcată privind ploaia prin parbriz şi gândindu-mă la noaptea africană, la cerul înalt şi plin de stele şi dorindu-mi să mă întorc.

Pe scurt, devenisem un adevărat ghimpe în talpă.

*

— Şampanie?

Julian Alman ridicase vesel sticla veche.

— Crăciun fericit! mi-a urat.

Sticla mai avea eticheta cu preţul: costase 27,95 lire.

— Un pahar cu apă, te rog.

Oliver a oftat.

— Minerală sau plată?

— De la robinet, te rog.

Julian a închis uşa frigiderului pentru băuturi îmbrăcat în mahon şi a dispărut la bucătărie.

— Aş vrea să încetezi cu chestiile astea, a spus Oliver.

M-am înfundat în duritatea de piatră a unei canapele Biedermeier.

— O să beau exact ce vreau.

Oliver s-a apropiat de şemineu şi a privit tabloul de van Gogh de deasupra lui.

— Urât, nu-i aşa? a spus el. Este singurul pe care şi-a permis să-l cumpere.

Întreaga încăpere era urâtă. Pereţii erau zugrăviţi în verde închis. Mobilierul era vechi şi greoi. Podeaua era din marmură. Iar tabloul de van Gogh stătea îndărătul unui geam dublu securizat, în spatele căruia clipea luminiţa unui sistem antifurt. Ferestrele aveau zăbrele.

Julian a reapărut aducând un pahar cu apă.

— Mergem sus?

Locuia singur într-o casă înaltă şi subţire, cu cinci etaje, din Fulham, înţesată cu efecte arhitecturale aplicate. Am urcat opt şiruri de scări cu balustrade curbate şi ornamentate. Am trecut pe lângă uşi din lemn întunecat, pe lângă piese de mobilier disparate şi greu de recunoscut, pe lângă tablouri încadrate în rame grele cu luminiţe roşii clipind îndărătul lor şi pe lângă draperii ţepene, tivite cu dantelă ce amintea de paspoalurile pantalonaşilor cauciucaţi, de bebeluşi. În cele din urmă, am ajuns la camera de la ultimul etaj, în întregime nedecorată. Încăperea avea o masă de lucru plină de hârtii, o canapea enormă, din anii şaptezeci, îmbrăcată în catifea reiată maro şi cu un arc ieşind prin ţesătură, podele goale, fotolii-pară împrăştiate peste tot şi postere cu Pink Floyd pe pereţi. Aici îşi petrecea Julian tot timpul. Deseori dormea pe canapea, căci patul lui cu stâlpi din secolul al şaptesprezecelea îi dădea dureri de spate.

— Fir-ar să fie, am uitat ţigările! a spus el şi a pornit-o pe scări în jos.

M-am strecurat în spatele mesei de lucru şi am privit pe fereastră, pe sub streşinile înclinate. Era întuneric şi ploua. Am urmărit maşinile

deplasându-se în două şiruri continue şi casele albe, în stil georgian, de peste drum.

A sunat telefonul şi Oliver a răspuns. Era un telefon cu panou, cu butoane etichetate: „bucătărie", „garaj", „spălătorie", „baia de la etajul doi".

— Alo? Janey? (Janey era noua prietenă a lui Julian.) Sunt Oliver. Ce mai faci, iubito? Ai sunat să vezi ce face bătrâna balenă naufragiată?

Glasul lui Julian a bubuit străbătând casa scărilor.

— Fă-mi legătura! În bucătărie, te rog.

— Stai puţin, Janey.

Oliver a ieşit la capătul scărilor şi a urlat:

— Cum să-ţi fac legătura?

— Apasă... şi apoi apasă „bucătărie".

— Ce să apăs?

— „Reţine".

— „Reţine" şi apoi „bucătărie"?

— Da. Nu. Apasă pe „reţine", apoi pe „bucătărie", apoi pe „transfer".

— Bine!

S-a întors la telefon.

— Îţi fac legătura cu Julian, în bucătărie, a spus el şi a apăsat butoanele. La naiba!

S-a dus înapoi în capul scărilor.

— Am întrerupt legătura.

— Ce?

— Am întrerupt legătura!

— ... numele lui Dumnezeu...

— Sun-o tu. Era Janey.

— Cine?

— Janey.

N-a existat niciodată un bărbat mai debilitat de bogăţie ca Julian.

Imagini ale Africii mi se roteau la nesfârşit în minte. Nu le puteam opri. Îmi spuneam că voi

înnebuni. Pe panoul telefonului se aprindeau beculeţe. Am plecat de la fereastră şi m-am aşezat pe o „pară", îmbrăţişându-mi genunchii cu braţele şi odihnindu-mi capul pe găurile blugilor. Oliver s-a întors în cameră.

— Rosie, aş fi vrut să nu ieşi îmbrăcată cu blugii ăştia. Arăţi ca o membră a unei trupe de adolescente. Ce s-a întâmplat cu toate hainele tale frumoase?

— Le-am vândut, am răspuns continuând să-mi ţin capul plecat.

— Ce-ai făcut?

— Le-am dus la un magazin numit „Răzgândiri". Mi-au dat cinci sute de lire pe ele şi am de gând să trimit banii la Oxfam[1].

— Cât de naivă poţi fi? Ce mare lucru o să însemne gestul tău? Şi cum ai de gând să trăieşti dacă nu te poţi îmbrăca adecvat?

— Contează ce porţi pe dinăuntru, Oliver.

— Oh, chiar contează? Vorbeşti serios? Mulţumesc, Maică Tereza, m-ai călăuzit spre lumină.

Mi-am păstrat capul plecat şi n-am zis nimic.

— Iisuse, Rosie, când ai de gând să termini cu asta? Uite, o să trimit *eu* la Oxfam cinci sute de lire dacă-ţi doreşti chiar aşa de mult. Du-te şi ia-ţi hainele înapoi. Când ai făcut asta?

— Poţi foarte bine să le trimiţi şi tu cinci sute.

— O să le trimit o mie, bine? Tu îţi iei hainele înapoi şi toată lumea va fi fericită.

Mi-am ridicat capul şi l-am privit.

---

1. Confederaţie internaţională alcătuită din 15 organizaţii care activează în 98 de ţări din lume, al cărei scop este găsirea unor soluţii durabile pentru combaterea sărăciei şi a nedreptăţii (n.tr.).

— Şi-atunci, ce am făcut eu de fapt?

— Măcar ai priceput cum se poate aborda situaţia.

— Nu mă poţi mitui ca să-mi schimb convingerile.

— Of, Doamne, scuteşte-mă de viori! Să-i dea cineva o ceapă, a spus el pe un ton batjocoritor, apoi mi-a observat privirea. Bine, îmi pare rău, ştiu. Dar n-ai putea să încerci să păstrezi măcar un contact, oricât de slab, cu realitatea?

Pasul greoi şi stângaci al lui Julian se apropia pe scări. A intrat înăuntru, s-a trântit pe canapea şi a aprins o ţigară cu un aer de întristare profundă.

— Margarita fură din frigider.

— Cine? a spus Oliver.

— Femeia care face ordine după mine. Ai cunoscut-o pe Margarita. Aveam şase sticle de Moët în frigider şi acum sunt numai patru. Zău că nu-i corect. Sunt mai mult decât generos cu ea. Fiul ei îmi curăţă maşinile de cinci ori pe săptămână şi lasă numai scame pe ele. Ce-ar trebui să fac?

— Taie-le capetele, am zis.

— Taci din gură, a intervenit Oliver.

Oliver se apropiase şi se uita la scenariile unei campanii de publicitate pentru British Telecom, care îi fusese oferită lui Julian. Julian îşi făcea griji că personajul pe care-l interpretează nu este suficient de amuzant.

— Cât îţi dau? a întrebat Oliver când Julian i-a întins scenariile.

— O sută de mii.

— Nu-i destul. Ar fi trebuit să ceri două.

M-am ridicat şi am ieşit. Am coborât tropăind un şir de scări până la baia camerei de oaspeţi

de la etajul patru. Era de mărimea apartamentului meu şi avea pereţii îmbrăcaţi în oglinzi. Pardoseala părea tăiată dintr-o singură bucată de jad şi în centru, stând pe gheare de vultur din fier forjat, era o cadă jacuzzi cu aspect fals victorian. Colacul vasului de toaletă se asorta cu pardoseala. Am lăsat capacul în jos şi m-am aşezat. Cu privirea aţintită în oglinda cu ramă aurită din faţa mea, am văzut camionul înţesat cu oameni care mureau de foame şi trupul căzând printre bare. Chipul meu nu mai semăna cu chipul meu. La picioarele mele era un scăunel de marmură pe care stătea un alt telefon cu panou. De cuierele din alamă de pe uşă, înfăţişând capete de vulturi, atârnau două halate de baie pufoase. M-am ridicat şi am ieşit pe platforma scărilor.

Vocea lui Julian bubuia.

— Întotdeauna poţi s-o faci mai bine, nu-i aşa, Oliver?

— Ai avut vreodată măcar o vorbă bună despre *Soft Focus*? Măcar o dată?

Am urcat foarte încet scările şi am intrat în cameră. Amândoi şi-au ridicat speriaţi privirile, ca şi cum s-ar fi trezit cu un lunatic printre ei. M-am aşezat pe scaunul din spatele mesei de lucru. După ce m-au văzut aşezată, s-au uitat unul la celălalt, şi-au ridicat grijuliu scenariile şi au început să discute din nou despre reclame.

Printre hârtiile din faţa mea era o factură cu antetul Clubului de Sănătate Leighton. Am ridicat-o. „Julian Alman, abonament pe un an complet şi social, 3.500 lire sterline".

— Hm!

Şi-au ridicat amândoi privirea.

— De ce ai făcut asta? am întrebat.

— Lasă hârtiile lui Julian în pace!

Am întins factura spre ei.

— Trei mii cinci sute de lire sterline. Pentru ce?

— Trebuie să scad în greutate.

— Trei mii cinci sute de lire ca să scazi în greutate?

— Rosie, a spus Oliver, vrei să încetezi naibii să fii mai catolică decât Papa?

— Ştii ce s-ar putea face cu banii ăştia în Africa?

— Ştiu, dar eu *dau* bani pentru Africa, m-a asigurat Julian pe un ton de scuză. Atâta doar că nu îi dau pe toţi. Şi ce importanţă are ce fac cu cei pe care îi păstrez?

— Ei bine, a spus Oliver, exact asta îi spun şi eu. Fie că îi dai sau nu, dacă nu ai de gând să îi dai, nu are importanţă pe ce îi cheltuieşti. Fie că îi dai pe cai, acţiuni la bursă, tablouri de Picasso, cuptoare cu microunde – e exact acelaşi lucru.

— Nu avem dreptul să trăim în lux şi să ne mărginim la gesturi simbolice când jumătate din lume e săracă.

— Cămaşa din păr de capră nu ţi se potriveşte, scumpo.

M-am ridicat cu o atitudine teatrală, m-am dus la fereastră şi le-am întors spatele.

— A luat-o razna, n-o băga în seamă.

— Risipă şi excese. Risipă şi excese. Asta îţi roade sufletul, am spus întorcându-mă şi privindu-i ca Lady Macbeth.

Apoi m-am întors la loc şi mi-am izbit fruntea de geam de trei ori. Mi s-a părut că-l aud pe unul dintre ei chicotind. Când m-am întors, amândoi

arătau ca niște băieței, ca și cum n-ar fi știut ce să facă.

— Eu ies puțin afară.

— Doar n-ai de gând să stai din nou în mașină! E ridicol.

— Mă duc să mă plimb.

— De fapt, mai bine m-aș duce eu la plimbare, a spus Julian.

— Plouă al naibii, cu găleata!

— Ei bine, atunci rămâi tu aici, a spus Julian părând foarte îngrijorat. De fapt, așa ar fi cu mult mai bine, Oliver, fiindcă n-ar mai trebui conectat sistemul de alarmă.

Și atunci, firește, Oliver a hotărât imediat că vrea să vină și el la plimbare prin ploaie.

Am stat toți trei tremurând sub copertina de la intrare în timp ce Julian încerca să conecteze sistemul de alarmă.

— Fir-ar să fie! Stați așa, trebuie să intru din nou în casă.

Când a deschis ușa, cea mai asurzitoare sonerie pe care am auzit-o vreodată s-a pornit deasupra capetelor noastre. Julian a luat-o la fugă de-a lungul coridorului, a alunecat pe covorașul indian de pe podeaua lustruită și s-a izbit cu trupul uriaș de calorifer.

— Fir-ar! a blestemat el luând-o din nou la goană.

Soneria se auzea din ce în ce mai tare. Cinci minute mai târziu s-a oprit, și Julian a apărut gâfâind.

— Bine, a spus el și a început să meșterească din nou la cutiuța de lângă sonerie.

— Haide, Julian, ce faci acolo?

— Stați așa, e doar data nașterii mamei și apoi codul cardului meu bancar, a spus el îndreptându-se

de spate şi privindu-ne. Ştiţi, chestia nostimă e că, dacă tastezi greşit codul, nu te mai lasă să-l introduci încă o dată dacă nu tastezi un alt cod înainte, ceea ce e nemaipomenit de bine, fiindcă împiedică oamenii să-şi încerce norocul. Oh, fir-ar!

Soneria a început să sune din nou.

Până la urmă, plimbarea a fost un succes neaşteptat. Fusesem cu toţii prost dispuşi în ultimele ore şi ne străduiam să schimbăm atmosfera, aşa că starea de tensiune a devenit bună dispoziţie. Julian şi Oliver erau flămânzi, dar am refuzat să merg la restaurant şi i-am determinat să mergem la o cârciumă. Era o cârciumă plăcută, cu un foc bogat şi decoraţiuni de Crăciun, unde serveau cina completă de Crăciun la un preţ de 4,95 lire, pe care l-am considerat acceptabil. M-am înveselit şi am reuşit chiar să mănânc puţin din curcanul lui Oliver. Era ciudat cu Oliver. Înainte, aveam mereu sentimentul că păşesc pe o gheaţă atât de subţire, încât, dacă nu-mi concentrez întreaga atenţie încercând să-l mulţumesc, va dispărea ca din puşcă. Acum căpătasem obiceiul să mă port fără nici un fel de consideraţie pentru orice şi-ar fi putut dori şi aşteptam mereu să explodeze şi să dispară. Bună parte din timp îmi doream să o facă. Dar n-o făcea.

Destul de repede am devenit mai puţin agitată. Începusem procesul calmării, al asimilării şi al compromisului, care e necesar ca să poţi trăi confortabil în lume aşa cum este ea, şi probabil că din cauza asta lipsa de echilibru nu se schimbă niciodată. Dar, dedesubt, viziunea mea despre viaţă era complet modificată. Mi-a luat o vreme să-mi dau seama ce ar însemna asta pentru mine şi Oliver.

Capitolul X

Era ora unu într-o noapte de sâmbătă, mai degrabă într-o dimineaţă de duminică, în apartamentul meu. Oliver s-a ridicat de pe canapea cu o faţă ameninţătoare şi a început să-şi pună haina, pardesiul amplu, moale, albastru-închis, care îmi plăcea atât de mult.

— Ce faci?

— Mă duc acasă.

„Nu, nu", mi-a trecut prin cap, ca de fiecare dată. „Te rog, te rog nu pleca." Făcuse asta de atâtea ori până acum! Ştiam ce înseamnă: aveam să mă prăbuşesc în pat plângând cu şiroaie de lacrimi, să zac trează în pat jumătate de noapte, să mă trezesc duminică dimineaţa singură, fără sex, fără glume, cu croasante inutile în frigider, cu aşternutul călcat inutil, cu chiloţii cei mai frumoşi îmbrăcaţi inutil. Nici Shirley, nici Rhoda nu mă putea consola până dimineaţă. Durere, respingere, totul se terminase cu Oliver.

În mod obişnuit, în acest punct izbucneam în plâns, îmi încolăceam braţele în jurul lui, îmi ceream iertare pentru orice îl deranjase, îl imploram să rămână. M-au năpădit toate sentimentele familiare şi lacrimile şiroiau pe obraz. M-am ridicat cu inima frântă, m-am apropiat de el, l-am privit, i-am văzut furia întipărită pe chip

şi-apoi, dintr-odată, m-am oprit. Sentimentele fuseseră spulberate. Era ca şi cum butonul unei rachete uriaşe fusese apăsat iar şi iar şi în cele din urmă cedase. ÎNCHIS.

— Bine atunci, pa, am spus. Ai grijă să închizi cum trebuie uşa de la intrare.

Am dat drumul la televizor. Transmiteau *Tot înainte, India*![1]. Pe masă era un ciorap de Crăciun plin cu dulciuri, trimis de mama. Mi s-a făcut poftă brusc de un Rolo şi am mâncat tot tubul.

Atunci a sunat soneria. Am cumpănit îndelung până să hotărăsc să deschid cutia cu bomboane Maltesers. A sunat din nou. Şi din nou. Apoi nu s-a mai oprit.

BZZZZZZZZZZZZZZZZZZZZZZZZZZZZZZZZZZZZZZZZZZ. Mi-am spus că nu poate continua aşa. BZZZZZZZZZZZZZZZZZZZZ. Trebuia să se oprească. BZZZZZZZZZZZZZZZZZZZZZZZZZZZZZZZZZZZZZ.

Nu s-a oprit.

M-am dus la interfon.

— Da?

— Iubito, îmi pare rău. Vin înapoi sus.

— Nu.

— Ce?!

— Nu.

— Nu te aud, cu bâzâitul ăsta.

— Nu. Ai vrut să te duci acasă, du-te acasă.

Linişte. BZZZZZZZZZZZZZZZZZZZ

Africa, îmi era foame cu adevărat, o foame de lup. Am mâncat o Milky Way şi-apoi, după un timp, mi-am amintit de croasante. Croasante cu ciocolată. M-am dus la bucătărie, am pus trei pe o farfurie şi m-am întors cu ele în camera de zi. Atunci am auzit cheia în broască. Rahat! Îi dădusem o cheie înainte să plec în Africa.

Oliver ţinea în mână genul de buchet de flori roz şi galbene, cu imitaţie de dantelă pe marginea celofanului, pe care le cumperi de la benzinării cu 2,95 lire.

— Dovlecel, a spus întinzându-mi buchetul.

— Am spus nu.

— Ei, ei, haide acum.

Şi-a deschis braţele spre mine, zâmbind încrezător.

— Ai spus că te duci acasă. Du-te acasă.

S-a holbat la mine, nevenindu-i să creadă.

— Haide, a fost doar o ceartă.

— Mi-ai făcut asta de prea multe ori.

— Rosie, te rog, a spus el venind înspre mine şi încercând să mă îmbrăţişeze. Te rog. E ora două dimineaţa.

M-am desprins din îmbrăţişarea lui cu aceeaşi răceală cu care se îndepărtase el de mine de atâtea ori.

— Tu ai impresia că poţi să mă închizi şi să mă deschizi ca pe un robinet. Când mă vrei, sunt acolo. Când nu mă vrei, foarte bine, voi rămâne la locul meu până când mă vei vrea data viitoare. Acum pleacă. Vorbesc serios. Du-te.

— Nu face asta, mi-a cerut el înfricoşat. E prea... e prea... oribil.

— Prea oribil? am zis. Prea oribil? N-a fost prea oribil şi când mi-ai făcut-o tu, acum o jumătate de oră? N-a fost prea oribil după petrecerea

lui Bill Bonham? Şi după ce am fost la *ET*? Şi după ce am luat cina cu fratele meu? Şi când am spus că nu cred că emisiunea ta despre Lorca este cea mai reuşită din toate câte ai făcut? N-a fost prea oribil atunci? A contat ce simţeam când rămâneam singură în toiul nopţii? Uite, ia un croasant pentru dimineaţă. E cu ciocolată. Foarte bun.

Am luat o muşcătură şi am mestecat-o.

Chipul i s-a întunecat din nou.

— Nu întinde coarda prea mult, bine? mi-a spus pe un ton ameninţător. Sunt extrem de obosit şi începe să mi se termine răbdarea.

— Mmmm, sunt delicioase, am spus.

A pornit furios, cu paşi mari, spre uşă, dar apoi faţa i s-a boţit.

— Ar fi prea trist să ne despărţim astfel. Te rog. Gândeşte-te numai la asta. Gândeşte-te la ce înseamnă.

— A trebuit să mă gândesc la asta de nenumărate ori, am spus liniştită. Acum vezi şi tu cum este.

— Nu înţeleg de ce faci una ca asta.

Era practic pe punctul de a izbucni în plâns.

Toate lucrurile pe care obişnuia să mi le spună mi-au revenit ca prin minune în minte.

— Uite, ţi-am spus cât de clar se poate că vreau să fiu singură în seara asta, bine? Şi nu sări pe mine în halul ăsta. Te sun în timpul săptămânii, bine? Acum lasă-mă, te rog. Te porţi ca un copil răsfăţat care nu obţine ce vrea. Noapte bună.

Când am reuşit în cele din urmă să-l facă să plece, plângea. Era şi destul de beat. A alunecat în timp ce cobora scările. A încercat să urce din nou la mine. Şi mă simţeam atât de bine! Dar,

după ce primul val de entuziasm s-a stins, m-am simţit rea şi ieftină. Şi am auzit, undeva în minte, vorbele mamei: „două rele nu fac un lucru bun".

Relaţia noastră a mai continuat şchiopătând o vreme, dar nu avea nici un rost. După ce îmi căzuse crusta de pe ochi, nu avea cum să meargă. Întreaga poveste se bazase pe dorinţa mea de a-l câştiga, ceea ce făcea ca toate inconsecvenţele şi cruzimile lui să pară obstacole ce trebuie depăşite şi nu defecte respingătoare care acum îmi săreau în ochi. Eram îngrozită de răceala din sufletul meu. Dacă aş fi fost într-o dispoziţie mai puţin extremă, probabil că aş fi nutrit gânduri mai dure despre dragoste, despre faptul că ea înseamnă să accepţi tot pachetul, cu bune şi cu rele. Mi-aş fi spus că a fost şi vina mea că am lăsat dansul acesta bizar să înceapă şi să se desfăşoare astfel, fără să încerc să mă împotrivesc. Dar acum totul îmi apărea în alb şi negru. Butonul de schimbare fusese desfiinţat.

*

Mă holbam la ecranul computerului de zece minute. Încercam să scriu un comunicat de presă, dar nu reuşeam. Hermione îmi tot arunca priviri agitate. Se purta mult mai frumos cu mine de când mă întorsesem. Sir William ştia acum cine sunt. Era foarte îngrijorat că sunt slabă şi ciudată şi nu putea să interpreteze situaţia decât bănuind că am venit cu vreun parazit în stomac. Bănuiam că el îi spusese să mă ia mai uşor. Sau poate că era doar acea admiraţie pentru cel care a fost într-o zonă de coşmar.

Mă holbam furioasă la ecran şi încercam să mă concentrez. Spre norocul meu, a sunat telefonul.

— Ah, bună, sunt Gwen. Cum te simți?

— Bine, mulțumesc.

— Uite, e vorba de seara asta.

M-am simțit dintr-odată deranjată de faptul că făcea întotdeauna aranjamentele pentru noi prin intermediul secretarei. Era o persoană prea importantă ca să-și piardă timpul cu discuții. Deseori bănuiam că procedează astfel numai ca să mă împiedice să pun întrebări.

— Nu te supăra, dar există vreun motiv pentru care Oliver nu poate să mă sune el însuși acum?

— Ah, ăăă... Păi, știi ce ocupat este.

— Da, știu, dar ce face exact în acest moment?

— Ăăă... el, ăăă... a spus că e ocupat.

— Înțeleg. Și care-i mesajul?

— Spune că nu va reuși să ajungă la tine decât în jur de ora zece fiindcă are o întâlnire. Ah, și n-o să vrea să mănânce, așa că ia masa fără el.

— Bine, mulțumesc.

Din nou asta! O întâlnire neașteptată până la ora zece, cu mâncare, despre care nu îndrăznea să-mi spună el însuși. Grozav! Îmi petrecusem toată ora din pauza de prânz ca să cumpăr cina pentru noi de la Marks and Spencer. Oare cine era? Vicky Spankie? Corinna? Altcineva? Asta însemna că voi sta toată seara întrebându-mă, ca el să apară, morocănos și vinovat, la unsprezece și jumătate. Și totuși, nu se va-ntâmpla așa. Nu și de data asta.

— Hermione?

— Ce este?

— Vrei să-mi faci o favoare?

Hermione m-a privit precaută.

— Ce anume?

— Nu mare lucru. Doar să suni la numărul ăsta de telefon, să spui că eşti asistenta mea şi că îi transmiţi lui Oliver scuzele mele. Nu voi reuşi să fiu în seara asta acasă, pentru că am o întâlnire care va dura până la ora unu.

— Nu fi absurdă!

— Of, haide, nu fi o pacoste afurisită, i-am spus făcându-i cu ochiul.

Nu-mi păsa ce crede despre mine. Oricum, uram slujba asta stupidă.

— Haide, te rog, i-am spus întinzându-i o bucată de hârtie cu numărul lui Oliver. El îmi face întotdeauna aşa.

–Ah, bine atunci.

După convorbire, a izbucnit în hohote ascuţite.

— Ce tare! *Trebuie* să-i spun Cassandrei. A fost absolut strălucit! Să-i fie de învăţătură de minte.

Iar când a sunat telefonul meu, câteva minute mai târziu, a înşfăcat receptorul înainte să ajung la el şi i-a spus lui Oliver că sunt într-o şedinţă. Din nefericire însă, s-a lăsat dusă de val.

— Da, sigur că o să-i transmit mesajul, dar e înspăimântător de ocupată. Sincer, nu ştiu dacă reuşesc s-o prind. De ce n-o suni peste câteva luni?

A trântit receptorul în furcă şi m-a privit încântată, aşteptând laude. Dar eram îngrozită.

— Câteva luni? Of, Doamne!

— Ah, pentru numele lui Dumnezeu, nu mai fi aşa bleagă! Pun pariu că ţi-am făcut un bine. Ţi-ar plăcea să vii la Larkfield weekendul ăsta?

Când am ieşit de la serviciu, mă aştepta peste drum cu un braţ de trandafiri roşii. Balanţa se înclinase categoric în partea opusă. Apartamentul meu începuse să arate ca o florărie. N-aş fi

putut să imprim lucrurilor o turnură mai bună nici dacă aş fi plănuit asta în opt luni de terapie. Şi totuşi, problema era că n-ar fi mers dacă mă prefăceam. Nu merge niciodată în cazul ăsta.

*

Era Valentine's Day, ziua căsătoriei lui Julian Alman cu Janey. Oliver era cavaler de onoare. Fusese o poveste de dragoste fulgerătoare. Julian se predase recunoscător şi doritor în faţa ofertei abundente de frumuseţe, căldură şi normalitate a lui Janey. Uneori puteai s-o vezi pe Janey la televizor de trei ori pe noapte, făcând reclamă la sutiene şi deodorante. Înaltă, blondă, cu siluetă de trestie, ochi migdalaţi şi pometi pentru care ar fi meritat să ucizi, era întruchiparea sofisticării şi a eleganţei – până când deschidea gura. Atunci, ei bine, atunci era gălăgioasă, vulgară, hilară, amuzantă, bună, dar categoric nu elegantă. În sala de bal de la Claridge, clanul din East End al lui Janey se amesteca plin de încredere cu lista de oaspeţi a lui Julian, înţesată de celebrităţi, dând paharele peste cap şi râzând zgomotos. Cu toate astea, Janey plângea.

— Tati n-o să ţină discursu' ăla blestemat fin'că-i prea ruşinat în faţa găştii ăsteia.

M-am uitat în jur la mulţimea de oameni din industria spectacolului şi am înţeles punctul de vedere al domnului Hooper. Şi totuşi. Era o nuntă. Iar el era tatăl miresei. Cine avea să vorbească despre Janey pe vremea când era fetiţă?

— Nu putem discuta cu el? Sau poate că unul dintre fraţii tăi ar vrea s-o facă.

— Nu, vreau să-l ţină tati! a spus ea izbucnind din nou în plâns, cu suspine. Dar nu asta-i

partea cea mai rea! Julian zice că nici el n-o să-şi ţină discursu'.

— De ce nu?

— Zice că se teme că Oliver va fi mai amuzant decât el.

Oliver şi Julian se aflau în colţuri diferite. Îl vedeam pe Oliver aplecat cu o atitudine febrilă asupra cartonaşelor sale, repetându-şi anecdotele. În costumul de dimineaţă, Julian umbla în cerc şi arunca priviri într-o parte şi-n alta, bombănind şi încleştându-şi mâinile: Julian, în cea mai dezorientată şi jalnică dispoziţie, chiar în ziua nunţii lui.

M-am dus în colţul lui Oliver şi l-am cuprins pe după talie.

— Oliver.

N-a ridicat ochii.

— Încerc să-mi repet discursul, după cum poţi vedea foarte bine. Te deranjează?

— Absolut deloc.

M-am întors cu spatele şi am pornit în direcţia opusă. A venit după mine şi şi-a pus mâinile pe braţele mele.

— Iartă-mă, iubito, iartă-mă. Sunt doar preocupat. Vrei să-ţi citesc puţin?

— Nu.

— Îmi pare rău că m-am răstit, dovlecel. Ce doreai?

— Ştii că Julian i-a spus lui Janey că n-o să ţină nici un discurs, pentru că îi e teamă că vei fi mai amuzant decât el?

— Ei bine, asta e problema lui, nu-i aşa? N-ar fi trebuit să mi-o ceară, dacă avea de gând să se poarte aşa.

— Oliver, este ziua nunţii lui.

— Exact. Ziua nunţii *lui*. Ar fi trebuit să se gândească dinainte.

— Du-te şi discută cu el. Spune-i că nu-l vei eclipsa.

— Probabil n-o să am cum să evit. Oricum, el e celebrul comic. Poate să aibă grijă de el însuşi.

— De cât timp îţi e prieten? Ştii că nu-şi poate scrie singur glumele. Dă-i câteva din ale tale. Spune-i că nu vei spune decât câteva cuvinte.

— Nu pot face asta. Oamenii au aşteptări de la mine.

— Dacă cineva renunţă la discurs, ar trebui să fii tu. Du-te şi vorbeşte cu el.

Dar nu s-a dus, mizerabilul! Lucrase la discursul acela toată săptămâna şi a înnebunit pe toată lumea cu el. Iar Julian şi-a pierdut stăpânirea de sine şi publicul, s-a bâlbâit, s-a poticnit şi s-a aşezat la loc părând traumatizat. Nimeni n-a pomenit-o pe Janey, nici măcar o dată. Tăcerea din maşină, în drum spre casă, a fost una dintre cele mai josnice din toată relaţia noastră.

*

Ce trebuia să fac? Aveam sentimentul că toată platforma pe care îmi construisem viaţa se făcea bucăţi. Crezusem că găsirea unei pasiuni atât de arzătoare ca aceea dintre mine şi Oliver era răspunsul la absolut totul. El era căpitanul von Trapp al Mariei[1] mele. Crezusem că faptul de a fi acceptată într-o lume strălucitoare şi sofisticată mă va încânta. Mă aflam pe scara unei cariere în lumea aceea şi crezusem că posibilitatea de a

1. Personajele principale ale musicalului „Sunetul muzicii" (n.tr.).

o urca îmi va oferi satisfacţie. Dar, în loc de toate astea, înotam dezorientată în aer şi în nimicnicie. Nu găseam nici un sprijin pe care să-mi pun piciorul. Am vorbit mult cu mama la telefon în perioada aceea.

— Încă nu te-ai găsit pe tine însăţi, mi-a spus ea. Şi nu poţi s-o faci alături de Oliver. Oamenii fie absorb, fie emană, iar Oliver absoarbe. Fă ceva. Preia controlul. Acţionează.

Necazul era că mă temeam de el. Cu toate că eram hotărâtă să-l părăsesc, nu voiam să-i rănesc mândria şi să-l incit la răzbunare. Nici nu voiam să ne rănim unul pe celălalt mai mult decât o făcusem deja. Aşa că am conceput un plan pe care l-am considerat perfect.

*

— Cred că ar trebui să ne căsătorim, am spus.

Era sâmbătă seara. Oliver scria frenetic la masa lui de lucru, încercând să termine un scenariu înainte să plecăm la teatru. Nu era nevoie să-l termine decât miercuri. Nu făcea altceva decât să provoace o criză. Eram deja în întârziere.

S-a uitat ţintă la computer, apoi s-a întors foarte încet.

— Ce-ai spus?

— Cred că ar trebui să ne căsătorim. Ieşim deja de opt luni împreună. Nu mai pot continua decât dacă ştiu încotro se îndreaptă relaţia noastră; decât dacă ai intenţii serioase cu mine.

Presiune, solicitare emoţională. Le-am văzut acţionând asupra chipului său, i-am văzut gura înăsprindu-se şi faţa crispându-se.

— Le-ai numărat, nu-i aşa?

— Da.

— Deci ieşim împreună de opt luni şi douăsprezece zile. Şi crezi că asta înseamnă că trebuie să mă însor cu tine?

— Am nevoie de implicare.

— Ah!

S-a ridicat şi a străbătut parchetul lustruit, îndreptând în trecere o revistă de arhitectură aşezată pe o poliţă de sticlă.

— Ai nevoie de implicare.

S-a dus la fereastră şi s-a oprit acolo cu spatele la mine, încă liniştit, calmul dinaintea furtunii.

— Opt luni şi trebuie să mă însor cu tine.

I-am văzut umerii încordându-se. A început să se plimbe prin cameră cu paşi mari.

— Mama mă-sii, Rosie! Mama mă-sii! N-am nevoie de asta. N-am vrut niciodată să fiu cu tine, de la bun început. Nici n-am vrut în mod deosebit să mă culc cu tine.

Ştiam că spune asta doar ca să mă rănească, dar a funcţionat. A izbit cu pumnul în măsuţa albă de lângă el.

— Iisuse! Care-i necazul cu tine? Eşti un soi de schiloadă emoţional? Ei? Asta eşti?

— Ăsta-i doar un clişeu. Nu-i corect.

Se uita ţintă la mine, cu privirea aceea sălbatică a lui.

— Asta eşti? Ei?

În cameră se formase un adevărat ciclon de energie. M-am aşezat lângă uşă şi am aruncat o privire scurtă să văd unde mi-e geanta.

— Răspunde-mi! Îţi spun să-mi răspunzi. Eşti schiloadă emoţional sau nu?

— Îmi pare rău, dar aşa sunt eu. Am nevoie de iubire, am nevoie de siguranţă. De asta am nevoie.

Bang! Pumnul, din nou.

— De asta ai nevoie? De asta ai nevoie? Am auzit bine?! Acum sunt răspunzător pentru ceea ce ai tu nevoie?

Încă un brânci.

— Julian şi Janey s-au căsătorit.

— Aha, deci asta e, nu-i aşa? Trebuie să facem ce-au făcut Julian şi Janey. Trebuie să fim Julian şi Janey. Ei bine, poate că Julian simte altceva pentru Janey. Poate că Julian a vrut să fie cu Janey de la bun început. Poate că Julian a vrut să se însoare cu Janey.

— Şi tu nu vrei să te căsătoreşti cu mine?

M-a privit incredul.

— Nu, Rosie. Nu. Nu vreau să mă căsătoresc cu tine. Ce Dumnezeu te-a făcut să crezi că aş vrea să mă căsătoresc cu *tine*?

— Şi de la început n-ai vrut să te culci cu mine. Nu m-ai dorit niciodată. Eu te-am obligat să faci totul. Cum crezi că mă fac să mă simt lucrurile astea?

Bang! Trosc! Scenariul a căzut pe podea şi s-a împrăştiat pe lemnul lustruit.

— Nu mai suport aşa ceva. Mi-a ajuns! a urlat el.

Foarte bine. A spus-o, am şters-o. Mi-am cules haina şi poşeta şi-am luat-o spre uşă. La naiba! Totul se întâmpla prea repede. Îl vedeam cum începe să intre în panică. Se înmuiase şi venea spre mine.

— E groaznic să mă gândesc că te-am făcut să suferi fiind cu tine, Oliver. Îmi pare rău. Dar te iubeam atât de mult! Eşti mult prea bun pentru mine. Nu vreau să-ţi fiu povară.

Cu voce slabă, jalnică. Perfect. S-a oprit o clipă şi umbra unui rânjet răutăcios i-a apărut

pe față. Trebuia să plec. Repede, repede. M-am întors spre ușă. Am deschis-o.

— Îmi pare rău că te-am făcut să-ți pierzi timpul, am spus cu voce încărcată de regrete.

Apoi am închis ușa și-am luat-o la fugă. Am coborât scările. Am ajuns în hol. L-am auzit urlând:

— Rosie, dă-o dracului de treabă!

Am deschis ușa, am închis-o, am alergat, am ajuns la capătul străzii, m-am uitat peste umăr, l-am văzut fugind după mine, am văzut un taxi, l-am strigat, m-am suit în el.

— În Camden Town, vă rog!

La Shirley, nu acasă. Pentru încă vreo câteva zile.

Capitolul XI

— De ce vrei să faci asta?

Doamna Edwina Roper, şeful de personal de la SUSTAIN Marea Britanie, mă privea cu răceală dindărătul ochelarilor ei mari, moderni şi de bun gust.

— Vreau să ajut.

— Îţi dai seama că sunt o mulţime de feluri de a ajuta, fără să te repezi să mergi în Africa. Ne-ai putea ajuta cu strângerile de fonduri sau cu publicitatea.

— Vreau să fac din viaţa mea ceva cu sens.

— Cred că vei descoperi că activitatea umanitară în Africa nu este chiar atât de plină de sens cum îţi imaginezi. Ce nu e bine în viaţa ta acum?

Am privit pe fereastră, unde ploaia curgea peste Vauxhall. Peste drum era un şir de magazine cu înfăţişare jalnică: un chioşc de ziare, un magazin cu obiecte sanitare la mâna a doua. În vitrină se vedeau o cadă fără robinete şi un vas de toaletă fără colac, sprijinite de perete.

— Nu îmi place nimic la ea. N-are nici un rost.

— Ar fi o presiune cam mare asupra săracilor Africii să dea un sens vieţii lui Rosie Richardson.

— Credeam că veţi fi recunoscătoare, am spus stânjenită.

— Ştiu. Dar aici nu e vorba de recunoştinţă. Îmi soliciţi o slujbă, una foarte interesantă.

— Ştiu că există un post liber în Safila. Vreau să fac asta şi o voi face bine.

— Ce te face să crezi că o vei face bine?

— Pentru că o voi face, am o diplomă universitară în agricultură.

— Agricultura este unul din lucrurile pe care nu va trebui să le faci în Safila.

— Ştiu. Dar am cunoştinţe despre apă şi... ăăă... canalizare.

A ridicat o sprânceană.

— Mă pricep să organizez... terenul, mă pricep să mă port cu oamenii, am multă energie şi vreau foarte, foarte mult să fac asta. De ce şi-ar dori un om aşa ceva?

S-a uitat la CV-ul meu.

— Cred că ai fi mai utilă aici, într-o unitate de voluntari.

— Dar nu asta îmi doresc să fac! Dacă nu mă vreţi, mă duc la altă organizaţie şi cineva o să mă accepte. Ştiu că toată lumea are nevoie de personal în momentul ăsta. Am fost acolo şi ştiu cum este.

S-a ridicat în picioare şi s-a sprijinit de partea din faţă a mesei de lucru.

— Eu cred că oricine îşi pune prea mari speranţe în ceea ce va face Africa pentru el este predispus la eşec în teren. Ai pus punct recent unei relaţii, Rosie?

Am rămas fără grai. De unde ştia?

— Ei bine, da. Dar nu din cauza asta vreau să merg acolo. Lucrurile stau exact invers, am încheiat relaţia fiindcă am vrut să-mi schimb viaţa şi să fac ceva care merită să fie făcut.

— Eşti sigură că *tu* ai încheiat relaţia? m-a întrebat privindu-mă cu subînţeles şi aplecându-se spre mine.

Nu-mi venea să cred! Oare era posibil de imaginat ca Oliver să fi ajuns la ea?

— Îl cunoaşteţi pe Oliver Marchant?

S-a întors în spatele mesei de lucru şi s-a aşezat, şi-a sprijinit bărbia în palme şi mi-a zâmbit părinteşte.

— Nu. Dar fac meseria asta de foarte multă vreme.

N-am spus nimic.

— Dacă vrei cu adevărat să faci asta, va trebui să-ţi acorzi un răgaz înainte să iei o hotărâre. Postul din Safila s-a ocupat, cel puţin temporar. SUSTAIN organizează un curs de specializare în ajutor umanitar în caz de dezastre, lângă Basingstoke. Durează şase luni. Dacă vrei să-l urmezi, te recomand cu plăcere.

M-am târât înapoi în apartamentul meu, respinsă, şi am găsit pe robotul telefonic mesaje de la toată lumea de sub soare: Julian Alman, Bill Bonham, până şi de la scârboasa de Vicky Spankie; spuneau că au auzit că Oliver m-a lăsat baltă şi mă întrebau dacă mă simt bine. Evident, Oliver se dusese peste tot şi desfătase pe toată lumea cu povestea lui. Foarte bine, mi-am spus. Nu mă deranja să fiu umilită dacă asta însemna pace.

Singura persoană pe care am sunat-o înapoi a fost Julian. Firește, a încercat imediat să transfere legătura în altă parte şi a întrerupt-o. M-a sunat imediat.

— Scuză-mă, dar s-a... ăăă... întrerupt.

— Te-am sunat ca să-ţi mulţumesc pentru mesaj. A fost foarte frumos din partea ta.

— Oh, eu, ăăă... ei bine... Janey şi cu mine... ştii tu. Eşti în regulă?

— Sunt foarte bine. S-ar putea să ţi se pară un pic ciudat, dar îmi va fi cu mult mai bine fără Oliver.

— Ah, bine. Hmmm. Da. Îmi dau seama.

— Aţi avut o lună de miere frumoasă?

— Hmmm. Păi eu... ştii, eu cred că relaţiile sunt... hmmm... destul de dificile, nu-i aşa?

Of, Doamne!

— Mie-mi spui! Ascultă, nu-ţi face griji pentru mine. Şi transmite-i lui Janey dragostea mea.

— Da. Noi doream doar să-ţi spunem, ştii, că ne pare foarte rău şi că, dacă putem face ceva pentru tine, îţi vom fi mereu alături.

— Mulţumesc. Deocamdată voi pleca pentru o vreme. Aşadar, aveţi grijă de voi şi sper să ne vedem curând.

— Da. Unde pleci?

Era să rostesc Basingstoke, dar apoi mi-am dat seama că nu are chiar aerul necesar de mister.

— Plec, pur şi simplu. Dar ţinem legătura. Transmite-i lui Janey dragostea mea.

*

— 'M pare foar' rău să aud asta. Foar' rău. Sherry?

— Mulţumesc.

Sir William se agita încercând să manevreze sticla şi să se tragă de barbă în acelaşi timp.

— M-am tot gândit. M-am tot gândit. Poate că o fată ca tine are nevoie de ceva mai multă... de ceva mai multă implicare, aşa ca în vremurile bune.

— Cred că am nevoie cu adevărat de o schimbare completă în acest moment.

— Ei bine, eu zic că pilula e vinovată.

— Poftim?

— Pilula, contracepţia. O catastrofă. Tipii nu-şi mai asumă nici o responsabilitate. Nu recunosc un lucru bun nici când le sare-n ochi.

Am înghiţit în sec. Era posibil ca Oliver să-i fi spus şi lui povestea? Chiar nu puteam să scap de influenţa lui? Sir William mi-a întins paharul cu sherry.

— Nu înţeleg la ce vă referiţi, dar mi-a făcut mare plăcere să lucrez pentru dumneavoastră. Apreciez faptul că aţi acceptat să-mi întrerup activitatea. Şi îmi pare rău că trebuie să plec.

— Mă gândeam că aş putea să te transfer la o altă filială a corporaţiei, ce părere ai? Sus, în Scoţia. E tocmai sezonul potârnichilor. Ţi-aş putea face cunoştinţă cu nişte băieţi excelenţi de pe-acolo, vânători pe cinste. Nu nişte nimicuri!

— Sunteţi foarte amabil, dar mi-am făcut deja planurile. Vreau să merg să lucrez în Africa.

— Da, am auzit ceva despre asta. Nevasta lui Roper spunea ceva.

Aşadar, Edwina Roper îl cunoştea pe Sir William. Se pare că nu mai era nici un secret.

— E foar', foar' demn de laudă că faci asta. Trebuie s-o spun. Mi-aş dori să pot merge şi eu acolo, să-mi aduc aportul. Prea multă, afurisită implicare!

A rămas cu privirea pierdută în gol şi am încercat să mi-l imaginez pe Sir William renunţând la toate ca să meargă şi să trăiască în savană.

— Şi totuşi, ştii, n-aş vrea să te pripeşti în treaba asta.

— Nu mă pripesc deloc.

— Te-ai hotărât deja, nu? Îmi place să văd hotărâre la o fată. Păi... bine atunci, foar' bine. Când vrei să pleci?

— Imediat ce îmi puteţi da drumul. Bănuiesc că e necesar un preaviz de o lună.

— Nu, nu, nu! La naiba cu asta! Pleci când vrei. Dacă vrei, poţi pleca chiar acum. E foar' bine. Dă-i 'nainte!

*

Când s-a împlinit o săptămână de la momentul plecării mele din apartamentul lui Oliver, a început necazul. Sâmbătă seara, la şapte fără un sfert, a sunat soneria. Am ştiut că e el.

— Da?

— Bună, dovlecel. Sunt eu.

— Cobor acum, am spus, fiindcă nu voiam să urce la mine în apartament.

Stătea în faţa uşii, în pardesiul lui bleumarin. Cămaşă foarte albă, fără cravată. Frumosul, atât de frumosul Oliver. M-a luat în braţe şi căldura familiară împreună cu mirosul lui aproape că au dărâmat totul.

— Du-te şi ia-ţi haina.

— Nu, Oliver.

I s-a boţit faţa ca unui băieţel. Părea atât de rănit, atât de lipsit de apărare! Of, Oliver! Oliver, pe care am crezut că îl iubesc atât de mult!

Am urcat să-mi iau haina.

— Unde mergem? am întrebat pe când urcam în maşină.

— Ai să vezi.

Am străbătut Hyde Park prin ploaie în şuvoiul lent al traficului, ascultând scâncetul ştergătoarelor

de parbriz. Oliver tăcea. I se zbătea un colţ al gurii. Şi-a pus mâna pe claxon şi a lăsat-o acolo, în ciuda semnelor de liberă trecere pe care i le făcea şoferul maşinii din faţă şi abia atunci mi-am dat seama la ce risc mă expun. Am cotit la dreapta după semafor şi am trecut pe lângă clădirile urâte din cărămidă care mărginesc parcul. Apoi am intrat în parcarea de la Albert Hall. Măcar era un loc public!

— Mergem la un concert?

— Ţi-am spus, ai să vezi.

Am intrat prin uşa de sticlă, am ajuns în foaierul circular cam ponosit unde spectatorii concertului hoinăreau fără ţintă, am intrat în lift, am urcat nişte scări şi am străbătut un coridor acoperit cu mochetă roşu-închis până la... Sala Elgar. Un paznic în uniformă l-a salutat pe Oliver şi a deschis uşile de lemn întunecat spre o izbucnire de lumină. Sala era aurie şi scânteietor luminată, dar complet goală. Uşa s-a închis în urma noastră. Mi-a venit brusc să ţip de groază.

— Aici ne-am întâlnit prima oară, nu-i aşa?

Era calm. Vădea un autocontrol primejdios.

— Da.

Speram că paznicul se mai află încă în faţa uşii. Mi-am închipuit cum este mituit să scape de cadavrul meu, cum mă scoate impasibil din clădire într-o valiză pe rotile.

Oliver mi-a luat mâna. Am decis să stau liniştită, să-mi păstrez calmul şi să-i cânt în strună orice ar fi făcut. M-a condus tremurând peste covorul roşu şi-apoi sus, pe scara aurită şi ornamentată. În centrul încăperii se afla o masă drapată în mătase roşie, cu o sticlă de şampanie într-o frapieră de argint şi două pahare.

M-a condus la masă. A căzut teatral în genunchi, a scos din buzunar o cutiuţă căreia i-a ridicat capacul dând la iveală un diamant enorm.

— Vrei să te căsătoreşti cu mine?...

*

— Rosie, vreau să te căsătoreşti cu mine.

Stăteam la un capăt al mesei, cu capul plecat. Glasul lui era calm încă, netulburat.

— Vreau să te căsătoreşti cu mine.

Tăcere. Îl simţeam cum începe să zvâcnească.

— Ţi-am pus o întrebare. Vrei să te căsătoreşti cu mine?

— Am trecut deja prin toate astea. Nu poţi şterge ceea ce ai spus săptămâna trecută. Ai spus că nu m-ai dorit. Povestea noastră n-a mers. Mi-am făcut deja planurile. Plec de aici.

— Îţi cer să te căsătoreşti cu mine.

— Ştii ce furtunoasă a fost relaţia noastră, pentru amândoi. Relaţiile nu trebuie să fie aşa. Mi-a ajuns, şi la fel şi ţie. Vom fi mai fericiţi dacă ne vedem de propriul drum.

Îşi încleştase foarte, foarte strâns degetele de marginea mesei, făcând faţa de masă să alunece şi frapiera să vină încet spre el.

— Mă auzi, Oliver? Înţelegi ce spun?

— Ţi-am pus o întrebare civilizată şi aştept un răspuns civilizat. TE... CĂSĂTOREŞTI... CU... MINE?

— Nu.

Faţa de masă continua să alunece şi unul din pahare s-a răsturnat.

— Oliver, te rog, nu face asta. Haide, vino să plecăm. Putem discuta în altă parte.

— Aştept un răspuns. TE CĂSĂTOREŞTI CU MINE?

— Nu.

A căzut şi celălalt pahar, iar frapiera ajunsese aproape în faţa lui. Am privit în sus, la candelabrele cu lumină blândă.

— Rosie, ÎŢI CER SĂ TE MĂRIŢI CU MINE!

— Of, tacă-ţi gura, prost nebun ce eşti, doar *taci* din gură! am spus şi am luat-o la goană din nou.

*

Când am ajuns acasă, a trebuit să deconectez soneria cu o şurubelniţă. Maşina lui a rămas în faţa casei vreme de o oră. Apoi a sunat telefonul. Maşina era tot acolo. Poate suna Shirley. Am ridicat receptorul.

— Te iubesc.

— Mă iubeşti.

— Te iubesc.

— Eşti sigur? Eşti sigur că nu mă adori? Sau că nu ţi-am căzut dragă, dar nu mă iubeşti, sau că nu e o legătură sentimentală în care de fapt tu nu iubeşti? Sau e doar mândrie rănită?

A trântit receptorul în furcă. A sunat iarăşi, imediat. M-am băgat sub masă şi am scos micul ştecăr din priză. Atunci s-a făcut linişte.

Maşina a rămas în faţa casei toată noaptea. Era acolo când m-am trezit la ora patru. Era tot acolo dimineaţa, când mă spălam pe dinţi. Am sunat-o pe Shirley şi am întrebat-o dacă pot să stau din nou la ea. Am început să-mi împachetez lucrurile într-o sacoşă. La ora zece au răsunat bătăi în uşa apartamentului meu. Cineva îl lăsase să intre. Mi-am înşfăcat sacoşa, am ieşit în balcon,

am trecut în cel de alături, am bătut în uşa cu geam a vecinului şi Simon, inginerul ochelarist şi slab care locuia în apartamentul învecinat, şi-a făcut apariţia, foarte surprins. Bătăile în uşa mea continuau.

— Vrei să fii aşa de bun şi să-mi dai voie să ies prin apartamentul tău?

Am văzut cum îi apare în ochi o lucire răutăcioasă.

— Aha, deci e încă una din certurile voastre furtunoase?

— Haide acum, e ceva serios. Dă-mi voie să ies.

— Ce se întâmplă?

Se aplecase peste balcon şi încerca să se uite în camera mea de zi. Bătăile continuau.

— Hei, încetează acolo! Unii dintre noi încearcă să doarmă, a strigat Simon cu un rânjet sardonic.

Bătăile în uşă au încetat.

Am trecut glonţ prin camera lui, am ieşit, am coborât scările, am ajuns afară, apoi după colţ, apoi după un alt colţ şi într-un alt taxi. Începusem să mă pricep grozav la genul ăsta de fugă – şi să mă simt la capătul puterilor.

*

Luni dimineaţa intenţionat m-am dus mai târziu la serviciu, dar ştiam că acolo sunt în siguranţă. Oliver nu s-ar fi făcut de râs în public. Mi-am golit biroul, m-am dus acasă, am împachetat, am deconectat robotul telefonic şi am pornit spre casa părinţilor mei, în Devon. S-a dovedit că acel curs de acordare a ajutorului umanitar în caz de dezastre începuse deja, dar i-am convins să mă accepte cu întârziere de câteva

săptămâni şi m-am mutat la Basingstoke. În cutia mea poştală de la colegiu au început să apară scrisori de la Oliver. Erau când dure, când afectuoase. Vorbeau despre slăbiciunea mea de caracter, despre cum l-am făcut să se simtă prins în capcană, supus la presiuni, pentru că îl iubeam prea mult. Despre cât eram de superficială şi neghioabă, că priveam lumea prin ochelari cu lentile roz. Despre cum îi ruinasem viaţa cu prezenţa mea nedorită şi cum totul se întâmplase din vina mea, pentru că nu fusesem mai puternică. Apoi erau altele în care îmi ridica în slăvi calităţile, îmi vorbea despre toate sentimentele pe care le trezisem în el şi mă implora să mă întorc. N-am reacţionat nicicum. În cele din urmă, a încetat.

Cursul a fost copleşitor la început. Era minunat să fiu din nou liniştită şi singură, să-mi pot vedea de muncă. Şi totuşi era foarte trist, pentru că îmi pierdusem încrederea în dragoste şi în mine însămi. Faptul că ajunsesem în cele din urmă să înclin balanţa cu Oliver în partea opusă nu-mi era de ajutor. Ce rost mai avea iubirea dacă era doar un joc de-a „vezi cui îi pasă mai puţin", dacă era un tumult atât de ridicol, fără oprire? Ce rost mai aveam eu, dacă am îngăduit ca o astfel de relaţie să devină centrul întregii mele vieţi şi apoi am dat totul peste cap?

Uneori găseam uşurare transformându-l pe Oliver într-un monstru în mintea mea. Îmi spuneam că în lume pot exista bărbaţi de soiul ăsta. Bărbaţi care trebuie să se afle tot timpul la comandă, care trebuie să-i pedepsească pe cei care trezesc în ei sentimente pe care nu le pot controla. Bărbaţi care te momesc cu tandreţe până când ajungi să te crezi în siguranţă şi-apoi te

trântesc de pământ. Bărbaţi pe care îţi este imposibil să-i iubeşti fără să-ţi pierzi demnitatea. Bărbaţi capabili să-i rănească pe aceia care îi iubesc cel mai mult. Dar, până la urmă, eu mă îndrăgostisem de un astfel de bărbat, deci în ce lumină mă făceau să apar toate astea?

Am hotărât să devin mai puternică. M-am dedicat în întregime cursului, buchisind serile din manuale. Am păstrat legătura cu Safila şi cu Edwina Roper de la SUSTAIN. Miriam, administratorul taberei de la Safila, mi-a scris că asistentul ei temporar pleacă în august şi mi-a promis că va face presiuni ca să îl înlocuiesc eu. Instructorul meu a trimis la SUSTAIN referinţe excelente. În iunie, a sosit o scrisoare de la ei în care îmi ofereau postul. Mi-am părăsit apartamentul, mi-am luat rămas-bun şi am pornit spre Nambula.

Capitolul XII

—Pentru ce am muncit toţi anii ăştia, dacă ei o să înceapă din nou să moară de foame? a spus Debbie.

Era a doua zi după ce mă dusesem să-l văd pe André la Sidra. Stăteam în jurul mesei din cabană şi ne beam cafeaua după cină. În seara aceea munciserăm până foarte târziu. Se făcuse miezul nopţii până să terminăm şi eram cu toţii cu nervii întinşi la maximum. În momentul acela aveam patru sute de nou-sosiţi. Începuseră să vină din zone diferite ale regiunii Kefti şi toţi vorbeau despre lăcuste şi despre recolte pierdute.

— Cred că nu avem altceva de făcut decât s-o ţinem tot aşa în următoarele zile, să punem sistemul în funcţiune şi să ne obişnuim cu noua situaţie, am spus străduindu-mă să par plină de încredere. Ne descurcăm foarte bine. Am fost foarte mândră de noi toţi ieri, când m-am întors.

Tentativa de discurs mobilizator zăcea în mijlocul mesei ca un peşte mare şi jilav.

— Totul e foarte bine, aşa e, dar n-ar trebui să ne aflăm într-o asemenea situaţie, a spus Linda cu gura crispată.

— Nu e vina lui Rosie, a intervenit Sian.

— Nici nu spun asta, a spus Debbie copleşită de ruşine. Firește că nu. Atâta doar că e cam nasol, asta-i tot.

— Chiar aşa. Blestematul de Seren-Sastiseanu-Sistem e de vină, a spus Henry. Trebuie să-ţi spun că arăţi al naibii de sexy cu pata aia sub ochi, Sian. Îmi cam dai fiori.

Sian s-a supărat şi a început să-şi frece faţa. Până şi firea glumeaţă a lui Henry dădea greş în seara asta. Biata Sian, atât de îngrijită şi de curată, nu avusese timp să se spele. În mod normal, Henry ar fi trebuit să ştie că nu e cazul să pomenească asta. Toată atmosfera grupului fusese alterată. Nu mai eram siguri unul de celălalt. Mi-am dat seama că ar fi trebuit să fiu un lider mai bun, mai capabil să ridic moralul trupelor şi să duc la bun sfârşit ceea ce era de făcut.

— Dacă nici mâine nu reuşesc să prind legătura prin radio, mă duc la El Daman, am zis. Nu fiţi îngrijoraţi, nu vom lăsa să se întâmple alt dezastru. (Nesăbuite cuvinte!) Deocamdată, trebuie să dovedim de ce suntem în stare.

— Să dovedim cui? Cui ar trebui să dovedim de ce suntem în stare? a întrebat Linda.

Avea dreptate. Eram într-adevăr singuri. Ce ar fi trebuit să facem? Puteam să încercăm să ţinem bolile sub control, dar dacă rămâneam fără alimente şi medicamente şi dacă refugiaţii aceia malnutriţi şi infestaţi cu boli continuau să se reverse, eram terminaţi. S-a lăsat tăcerea peste noi şi am ascultat greierii care ţârâiau afară, în întuneric. Un măgar răgea înnebunitor şi straniu, ca un claxon de maşină.

În cele din urmă a vorbit O'Rourke.

— Eu cred că vedem cu toţii jumătatea goală a paharului, pentru că suntem obosiţi. S-ar putea foarte bine să constatăm că fluxul de nou-sosiţi se opreşte în câteva zile şi că situaţia e sub

control. Oricum ar sta lucrurile, trebuie să acceptăm că şi responsabilitatea noastră are o limită. Suntem doar un mic grup de oameni. Doar atât putem face, şi o facem bine. Nu-i aşa? a întrebat el uitându-se la mine, încercând să mă susţină.

— Ba da.

— Corect. Haide, gaşcă! Subiect închis. Îl încuiem deocamdată într-o cutie. Pauză, a anunţat Henry.

Situaţia părea de-a dreptul forţată. Am încercat să mă alătur sporovăielii de la cină, dar simţeam nevoia să tac. Probabil că şi ceilalţi.

— Mi-aş dori să putem apela la un adult.

Vorbele mi-au scăpat fără să-mi dau seama, dar deocamdată era exact ce trebuia spus.

— Şi eu la fel, zău că da, m-a secondat Debbie.

— Şi eu, a zis Henry.

— Eu *sunt* un adult, dar vreau la mama! a spus şi O'Rourke.

După aceea a fost mult mai bine. Numai Betty a rămas tăcută. S-a ridicat imediat ce am terminat de mâncat şi părea că nu e deloc în apele ei. M-a îngrijorat. Am lăsat-o o vreme, apoi m-am dus după ea.

*

Betty a fost uimită să mă vadă la uşa ei, căci intram rareori la ea în colibă. Şi-a trecut absentă mâna prin păr strâmbându-şi ochelarii de pe nas.

— Ah, bună. Eu doar... ăăă... făceam puţină curăţenie.

Am aruncat o privire peste umărul ei. Pe masa din plastic melaminat era un spray pentru lustruitul mobilei şi o cârpă de praf. Lustruia o masă din plastic? Anxietatea îi făcea pe oameni

să se manifeste în felurile cele mai ciudate. Stătea tot acolo, blocând intrarea.

— Pot să intru? Voiam să stăm puţin de vorbă.

Şi ea făcuse asta, destul de des, cu mine.

— Da, desigur, vino înăuntru. Vrei un pahar cu apă?

Când s-a întors cu spatele la mine să toarne apa, am văzut cum încep să i se scuture umerii. Plângea. M-am ridicat pe jumătate.

— Betty...

— Of, nu, te rog, nu. Să nu-ţi pară rău pentru mine.

S-a întors spre mine, ştergându-şi ochii cu mâneca.

— Sunt doar o femeie bătrână şi proastă. O femeie bătrână, proastă, neghioabă şi inutilă.

O parte din mine – trebuie să recunosc – a gândit: „Ei bine, s-ar putea să ai dreptate". Dar apoi am văzut-o atât de dărâmată şi de tristă şi m-a durut cu adevărat. M-am aşezat lângă ea.

— Sunt bătrână, bătrână! Bătrână şi terminată. Uită-te la mine! Toată lumea crede că sunt o femeie neghioabă şi bătrână. Nu aveţi nevoie de mine aici. Îl aveţi pe O'Rourke, e mult mai bun decât mine. Aţi fi mulţumiţi cu toţii să nu mă mai vedeţi, atunci aţi rămâne un grup doar de oameni tineri. Sunt inutilă, absolut inutilă!

— Nu eşti inutilă. Cum poţi spune una ca asta? Eşti un medic excelent.

— Şi la ce bun? La ce bun? Nu putem face nimic cu tot ce se întâmplă, nu-i aşa?

Am lăsat-o să mai plângă puţin.

— Putem. Cu toţii facem câte ceva. Şi vom face în continuare.

Asta a făcut-o să plângă şi mai tare. Ajunsese la limita unei crize de isterie.

— Betty, uită-te la mine!

M-a privit plină de speranţă. Îndărătul lentilelor, ochii erau mici şi roz, ca ai unui purceluş.

— Am venit să te văd şi să te rog să rămâi. Avem nevoie să rămâi.

Of, Doamne! Vorbele îmi ieşiseră din gură fără să-mi dau seama. Dar era un gând care se înfiripase pe jumătate mai demult şi părea modalitatea perfectă de a o înveseli.

S-a luminat puţin, apoi a început din nou să plângă.

— Spui asta doar ca să mă faci să mă simt mai bine. De ce să mă întorc acolo?

— Dar soţul tău...?

— Acel... monstru, cu fătucile lui de doi bani! Nimeni nu mă vrea. Aşteaptă până ajungi la vârsta mea. Eşti bun de aruncat la gunoi.

— Nu spune asta, e nedrept. Aşa sunt făcute de obicei femeile să se simtă, dar nu e adevărat.

A mai plâns puţin.

— *Eşti* un medic minunat, ştii cât de valoroasă eşti pentru noi – ai toate cunoştinţele necesare despre medicina practicată în Africa. Eşti iubită în tabără, iar noi vom fi pierduţi dacă pleci. O să mă duc la El Daman să-i spun lui Malcolm că avem nevoie de tine ca să trecem prin încercarea asta.

— Dar acum îl aveţi pe O'Rourke.

— O'Rourke nu e ca tine. Nu are... nu are calităţile tale. Vrei să rămâi?

Părea mai calmă acum.

— Ei bine (smiorc-smiorc), ei bine, cred că... dacă doriţi să rămân şi... dacă Malcolm spune că pot rămâne... Şi-a înghiţit ultimele lacrimi şi s-a adunat: Ştii, eu sunt conştientă că sunt o băgăreaţă bătrână şi nesuferită, dar ţin cu adevărat la voi, ţin cu adevărat la voi toţi!

Când am plecat de la ea, era calmă şi somnoroasă, ghemuită în pat şi gata să adoarmă. Mi-a trecut prin minte că, dacă Africa are nevoie de noi, uneori avem mult mai multă nevoie noi de ea.

*

În timpul nopţii au venit încă treizeci de refugiaţi, iar dimineaţa staţia radio tot nu funcţiona. Am decis că nu am altceva de făcut decât să merg în capitală, să-i iau pe Malcolm şi pe cei de la ONU la şuturi în fund. Probabil că mesajele ajunseseră la ei până în acel moment, dar trebuiau determinaţi să le ia în serios. Când am ajuns pe asfaltul şoselei spre El Daman, era perioada cea mai aglomerată a zilei: ora cinci, când deşertul revenea la viaţă şi lumina gălbuie strălucea printre firele de praf. Autobuzelor, camioanelor şi maşinilor ruginite li se alăturau turme de capre şi cămile mânate spre locurile de adăpat, animale de povară aproape ascunse sub baloţi de paie de sub care ieşeau doar patru picioare subţiri şi comice. În faţa mea, soarele cobora şi se dizolva ca o pastilă purpurie, atingând pustietatea nisipoasă cu roşeaţă şi foc.

Eram încordată, cu ochii în patru. Camioanele din Nambula erau monştri gigantici împodobiţi cu beculeţe colorate, desene înfăţişând animale din junglă, bucăţele de staniol şi decoraţiuni de Crăciun. Roţile lor, prost strânse, se scuturau primejdios, iar partea din spate, supraîncărcată, se înclina în unghiuri înspăimântătoare. La fiecare câţiva kilometri treceai pe lângă câte o dovadă izbitoare a ceea ce putea să ţi se întâmple: un camion răsturnat, zăcând cu roţile în aer; un altul făcut bucăţi, având în spate un şir de trei

maşini turtite; un altul, foarte lung, răsturnat pe-o parte, cu o maşină mică zdrobită sub el.

Nu m-am izbit de nimic, dar am fost oprită la două baraje de securitate şi a trebuit să mituiesc ca să-mi pot continua drumul. Se făcuse ora unsprezece noaptea când am ajuns la periferia El Damanului. Traficul se desfăşura greoi, chiar şi la ora aceea. Am trecut pe lângă primele mahalale ale oraşului, presărate cu focuri, şi am ajuns la monolitul scânteietor al hotelului Hilton, ridicat departe de mirosuri şi zgomot, ca un castel medieval. Am evitat centrul luând-o pe şoseaua aglomerată ce ducea spre aeroport şi am intrat pe străzile liniştite şi largi ale zonei rezidenţilor străini, unde casele demnitarilor din guvern şi clădirile organizaţiilor umanitare apăreau din spatele zidurilor de beton cu modelele lor perforate. Când am oprit în faţa cartierului general al lui Malcolm Colthorne, respectiv a birourilor şi a sediului SUSTAIN, nu am găsit decât un paznic. Era prezent în sensul că stătea în picioare, dar dormea şi el.

În cele din urmă a fost trezit de zgomotul pe care l-am făcut zgâlţâind poarta şi bătând în ea şi mi-a dat drumul înăuntru. Am intrat în vârful picioarelor într-o cameră de oaspeţi şi am savurat luxul de a mă afla într-un pat adevărat, înconjurată de pereţi adevăraţi.

*

Îmi este teamă de ventilatoarele instalate pe tavan. Privesc aripile greoaie de albatros rotindu-se cu fâşâit sec şi-mi imaginez ce s-ar întâmpla dacă ar cădea. S-ar roti nebuneşte prin încăpere retezând braţe şi capete. Ventilatorul din biroul

lui Malcolm avea o rotaţie poticnită, aşa că l-am urmărit cu privire vigilentă sprijinindu-mi capul de perete în timp ce ascultam desfăşurarea verbală înceată a rostogolirilor înainte şi a saltu-rilor lui înapoi.

Ceea ce mi-a explicat Malcolm într-un răstimp care a părut să dureze toată dimineaţa a fost că tocmai căpătase o săpuneală de la biroul central pentru că dăduse o alarmă falsă despre o mulţime de copii orfani, vreo zece mii, care se înşiruiseră de-a lungul liniei frontului războiului civil din nord, flămânzi, goi şi înarmaţi cu kalaşnikovuri. Când au fost localizaţi de un ziarist de la Reuters, s-a dovedit că sunt de fapt vreo douăzeci, înar-maţi cu beţe subţiri. Malcolm se străduia să-mi sugereze, într-un mod extrem de ocolit, că nu avea de gând să se facă de ruşine în răstimp de două săptămâni cu o a doua poveste de groază.

M-am aplecat calmă spre el, sprijinindu-mi coatele pe masa lui de lucru şi l-am privit ţintă. I-a luat ceva vreme până să potolească.

— Malcolm, i-am spus, în cei patru ani de când lucrăm împreună, am insistat eu vreodată pentru ceva?

— Fireşte, a spus el cu tonu-i obişnuit des-tinat să ridice moralul trupelor. Ai insistat tot timpul şi pentru orice, eşti o persoană foarte insistentă.

Am luat-o de la capăt.

— Vreau să înţelegi că vorbesc cât de poate de serios şi că sunt absolut încredinţată că am dreptate. Potenţialul situaţiei din Kefti este atât de devastator şi de serios, constituie o amenin-ţare atât de înfricoşătoare, încât trebuie să anun-ţăm la Londra acum – nu în după-amiaza asta, nu luni. Acum!

A fost o vreme când bărbatul din faţa mea era cunoscut drept Malcolm Invincibilul: un apelativ plin de ironie, după cum se dovedea mai mult decât evident în dimineaţa aceasta. Copleşit şi intimidat de scorpia care devenisem, a scris un mesaj sub dictarea mea şi sub ameninţătoarea mea supraveghere. A bombănit şi a scâncit pe tot parcursul redactării. Iată rezultatul la care am ajuns împreună:

SUSTAIN EL DAMAN PENTRU LONDRA URGENT ŞI DE MAXIMĂ IMPORTANŢĂ

ROSIE RICHARDSON RAPORTEAZĂ 440 DE NOU-SOSIŢI DIN KEFTI LA SAFILA, ÎNTR-O STARE AVANSATĂ DE MALNUTRIŢIE, CU 24 CAZURI DE HOLERĂ ŞI 19 DECESE. REFERIRILE LOR LA INVAZII DE LĂCUSTE (CARE DISTRUG RECOLTELE ŞI ROIESC) ÎN ZONELE MUNTOASE, COMBINATE CU ZONE INFESTATE CU HOLERĂ, SUGEREAZĂ CĂ UN AFLUX DE MARI PROPORŢII DE REFUGIAŢI AR PUTEA FI IMINENT ÎN CAZUL ÎNRĂUTĂŢIRII SITUAŢIEI. SE PARE CĂ ACESTE MENŢIUNI CONFIRMĂ ZVONURILE CARE CIRCULĂ INTENS PRINTRE OFICIALITĂŢILE RESOK ÎN ULTIMELE DOUĂ SĂPTĂMÂNI.
ÎN ORICE CAZ [asta era adăugirea lui Malcolm], STUDIILE DE AVERTIZARE TIMPURIE NU ARATĂ NICI O DEVIERE DE LA TIPARUL OBIŞNUIT. VEŢI ÎNŢELEGE CĂ RAPOARTELE SUNT IMPOSIBIL DE CONFIRMAT, DEOARECE PERSONALULUI SUSTAIN ÎI ESTE INTERZIS ACCESUL ÎN KEFTI.
DUPĂ CUM AVEŢI CUNOŞTINŢĂ, TRANSPORTUL DE ALIMENTE DESTINAT ZONEI ESTICE A NAMBULEI ESTE ÎN ÎNTÂRZIERE.

ÎNTREAGA REGIUNE ESTE LA LIMITĂ CU REZERVELE DE HRANĂ. TABĂRA SAFILA MAI ARE RAŢII COMPLETE DOAR PENTRU CÂTEVA SĂPTĂMÂNI. REZERVELE MEDICALE SUNT ŞI ELE MICI, ÎN SPECIAL SĂRURILE PENTRU REHIDRATARE, SERUL FIZIOLOGIC, ANTIBIOTICELE ŞI VACCINURILE ÎMPOTRIVA RUBEOLEI.
ROSIE SOLICITĂ LONDREI SĂ ABORDEZE UNHCR ŞI EEC[1] CU PRIVIRE LA APROVIZIONARE. CERE CA DR. BETTY COLLINGWOOD SĂ FIE PĂSTRATĂ PE LÂNGĂ DR. ROBERT O'ROURKE PÂNĂ LA REZOLVAREA SITUAŢIEI.
RUGĂM RĂSPUNDEŢI URGENT, ASTĂZI.

Malcolm era un laş bătrân. A insistat ca întregul mesaj să vină de la mine, nu de la el. Apoi, mai târziu în dimineaţa aceea, când am văzut ce expediase până la urmă, am constatat că adăugase următorul paragraf:

AŞ DORI SĂ SE ÎNŢELEAGĂ BINE CĂ ACEST TELEX ESTE TRIMIS LA INSISTENŢA LUI ROSIE RICHARDSON. PERSONAL, NU CONSIDER NIMERIT SĂ FAC AFIRMAŢII NEFUNDAMENTATE ŞI ÎMI REZERV DREPTUL LA OPINII ULTERIOARE.

Cu alte cuvinte, refuza să-mi susţină poziţia. Cu cât mai mult încercam să-mi argumentez cazul, cu atât mai mult îmi spunea că exagerez. Mi-a amintit de toate spaimele de care avuseserăm parte în trecut. Mi-a atras atenţia asupra dezavantajelor diplomatice de a striga că vine

1. *European Economic Community*, Comunitatea Economică Europeană, organizaţie internaţională redenumită în 1993 Comunitatea Europeană (n.red.).

lupul. Mi-a spus să mă duc înapoi şi să mai fac verificări.

Era vineri, ziua sfântă, şi totul era închis. Am sunat pe rând la ONU, la alte organizaţii umanitare, la COR, la EEC. N-am găsit pe nimeni. Singurul meu noroc a fost că la reşedinţa consulului britanic, Gareth Patterson, avea loc o serată. Cei mai mulţi dintre oamenii cu care trebuia să discut aveau să se afle acolo.

Mi-am pierdut toată ziua prin birou, scriind scrisori, telefonând fără să-mi răspundă nimeni şi urmărind telexul. M-am dus până la depozitele ONU din aeroport, dar paznicii nu m-au lăsat să intru. N-am primit nici un răspuns de la Londra. Eram furioasă pe Malcolm, căci era numai vina lui. Transformase telexul într-un mesaj bun de pus în tava cu documente de distrus. Şi timpul se scurgea nemilos...

Când Malcolm şi cu mine am ajuns în faţa reşedinţei consulului britanic, la şase şi jumătate, petrecerea era deja în toi. Casa s-ar fi integrat excelent într-un complex hotelier de lux de pe coasta kenyană, decorat în stilul „sat african". Patterson însuşi o proiectase, optând pentru încăperi fără tavan, înalte până la acoperişul de frunze şi mobilate cu fotolii de trestie, perne moi, plante tropicale curgătoare, un papagal într-o colivie de lemn şi cu o preferinţă insistentă pentru tapiţeria pictată manual. Reşedinţa avea toată un singur nivel, cu excepţia unui dormitor exotic construit la nivelul al doilea. Acolo unde ar fi trebuit să fie nisipul moale şi alb şi valurile albastre şi săltăreţe ale Oceanului Indian, se vedeau apele lente şi cafenii ale râului cu maluri noroioase.

Priveliştea acestei porţiuni de râu era una mai degrabă deosebită. Cu câţiva ani în urmă,

Nambula achiziţionase un avion cu reacţie la mâna a doua de la Liniile Aeriene Afgane. Aflat la primul lui zbor, pilotul îl adusese până deasupra El Damanului, zărise luminile pistei şi executase o aterizare perfectă. Atâta doar că nu pe pistă, ci în râu. Nimeni nu fusese rănit în aterizarea graţioasă, în mod neaşteptat amfibie. Pasagerii au parcurs prin apă drumul până la mal. Faţă în faţă cu locul ales de Patterson pentru a-şi construi casa se afla o insuliţă în care avionul se oprise în cele din urmă, într-un unghi caraghios. Încă se mai afla acolo, oferindu-i consulului material permanent pentru anecdote.

În seara aceea de vineri, fuseseră puse lumini în copaci. Erau şi umbreluţe de hârtie în paharele cu băuturi – imitaţie a punciului de fructe, căci Patterson reuşise să pună mâna pe o ladă de rom –, iar pe terasă cânta o orchestră de percuţionişti. Era evident că Patterson întârziase să-şi ia concediul şi răsfoise prea multe broşuri de turism cu călătorii la mare distanţă. La sosire, Malcolm şi cu mine am rămas o vreme la capătul aleii şi am privit petrecerea ce se desfăşura de cealaltă parte a pajiştii. Îi puteai deosebi lesne pe cei ce lucrau pe teren, căci hainele le rămăseseră prea largi din pricina alergăturii. Am văzut-o pe June Patterson clătinându-se de la un grup restrâns la altul, purtând o tavă plină cu pahare cu umbreluţe, care păreau că nu vor avea o viaţă prea lungă pe lumea asta. Părul ei blond şi buclat se revărsa ca un morman de gogoşi. Purta o ţinută gen pijama, foarte cambrată, din nailon albastru şi pantofi negri cu toc înalt şi subţire. Toată lumea se prefăcea că n-o vede. L-am observat pe Patterson zărind-o, părăsindu-şi partenerii de discuţie, grăbindu-se spre ea

şi luându-i cu tandreţe tava din mâini. Apoi s-a aplecat spre ea şi i-a vorbit cu atitudinea unui director de şcoală primară în faţa unei obrăznicături de cinci ani. În timp ce-i priveam, a tras-o protector spre el, a ţinut-o aşa o clipă şi a sărutat-o pe frunte. O nevastă mare amatoare de alcool nu este cea mai bună achiziţie pentru un consul britanic într-o ţară musulmană, mai ales într-una care devine din ce în ce mai fundamentalistă cu fiecare săptămână ce trece, dar Patterson îşi iubea soţia. Cred că o iubea mai mult decât cariera, mai mult decât reputaţia, mai mult decât îi păsa de ce-aş putea gândi eu, Malcolm, ambasadorul Franţei, reprezentantul ONU sau oricare alt neisprăvit. Într-un fel, asta era trăsătura cea mai frumoasă a consulului.

L-am urmărit cum se face nevăzut cu tava proaspăt salvată. În costumul lui safari albastru deschis, cu favoriţii şi chipul atrăgător dar cam prostuţ, amintea de atmosfera anilor şaptezeci. Îmi evoca gazda unui concurs televizat sau jumătatea unui duet fată-băiat, care cântă îmbrăcaţi în salopete evazate, pe scaune de bar asortate. Apoi am simţit că mă bate cineva pe umărul drept şi m-am întors să văd cine este. Dar nu era nimeni.

— Ha-ha! Te-am păcălit de data asta, nu-i aşa?

Patterson stătea la stînga mea, încântat de farsa făcută.

— Hei, ce faceţi, oameni buni, fără un pahar în mână? Arăţi splendid în seara asta, tânără doamnă! Veniţi să vă distraţi şi voi.

— Salut! apăru Caspar Wannamaker, de la organizaţia U.S. Arms Around the World: înalt,

blond, texan şi ucigător de plictisitor. Cum merg treburile la ferma voastră?

I-am spus, încercând marea cu degetul.

— La naiba! a făcut el. Doar nu vrei să intri în belea din cauza asta! Sunt sigur că vrei ca situaţia să fie verificată în Abouti, să alertezi sediul central al organizaţiei, dar, să fim serioşi, există o sută de tabere ca Safila în ţară. Nu poţi declanşa o situaţie internaţională de urgenţă de fiecare dată când într-una din ele apare o mână de refugiaţi cu probleme.

— Patru sute nu sunt o mână.

— Ei, haide! Se întâmplă tot timpul. În orice caz, vaporul o să ajungă aici în câteva zile. Nu-i nici o problemă.

Mi-a ţinut după aceea un mic discurs despre pericolul de a te apropia prea mult de refugiaţi.

— Trebuie să păstrezi distanţa, ştii, ca să ai o imagine obiectivă. Nu te poţi lăsa manipulată. Nu poţi fi una dintre ei, doar ca să-ţi uşurezi micuţa conştiinţă liberală.

I-am zâmbit politicoasă şi m-am îndepărtat. Activiştii din ONG-urile europene, organizaţii neguvernamentale mici, precum SUSTAIN, se adunaseră laolaltă. M-am apropiat de un mic grup de francezi ce făceau parte din personalul medical. Ei erau marii preoţi şi marile preotese ale modei în organizaţiile umanitare: purtau uniforme fine din bumbac kaki şi bluze lejere din mătase cu decolteuri interesant croite.

— Este ridicol şi perfect tipic, a spus Francine, medic pediatru, scuturând din cap şi trăgând enervată dintr-o ţigară mentolată. Avea un glas înfundat, nazal şi semăna cu Charlotte Rampling.

— Sistemul este complet idiot, a adăugat Jeanne, o fiinţă micuţă şi agitată. E inutil până

şi să vorbeşti cu acest UNHCR. Idiotul ăla de Kurt, care locuieşte acolo, este un dezastru total pe capul omului. La Wad Denazen s-au auzit aceleaşi poveşti despre lăcuste. Şi ei se aşteaptă la nou-veniţi.

La Wad Denazen, francezii lucrau împreună cu italienii. Tabăra se afla cam la optzeci de kilometri de noi, tot în apropierea graniţei cu Kefti.

— Ce aveţi de gând să faceţi? am întrebat.

— Ei bine, purtăm discuţii cu ai noştri de la Paris, dar ştii că suntem o organizaţie medicală. Nu ne ocupăm de hrană. Ce-am putea face?

— Aveţi ceva ser fiziologic şi antibiotice pe care să ni le împrumutaţi temporar?

— Dacă avem, vi le vom trimite, desigur, a spus Francine, dar, ştii, ne confruntăm cu aceleaşi dificultăţi ca şi voi.

— Mulţumesc. Într-o zi vă vom ajuta la rândul nostru.

Dar ştiam că nu vor avea nimic de care să se poată lipsi.

Omul de care aveam nevoie cu adevărat era Gunter Brand, şeful UNHCR din Nambula: omul care deţinea puterea în comunitatea organizaţiilor umanitare. Se purta cu familiaritate cu oricine, avea un cap mare ca al unui cal şi un râs foarte sonor. Până atunci bântuise gălăgios printre invitaţi etalându-şi engleza perfectă şi stilul exagerat de plin de încredere în care socializa. L-am găsit discutând cu André.

— Şi atunci a zis „e din cauza vidului din capetele lor". Huah! Hahahaha! Ahahahaha! Ahahahaha! necheza Gunter.

Încă nu făcusem cunoştinţă cu el. Se afla în El Daman de numai şase săptămâni, dar avea o

reputaţie excelentă bazată pe cariera desfăşurată în America Centrală.

— Salut! a spus André. Mă bucur să te *văd*. Gunter, ai cunoscut-o pe Rosie Richardson, administratorul taberei Safila, de la organizaţia SUSTAIN?

— Hei, mă bucur să te cunosc. Ce petrecere nebună, nu? Ai mai văzut vreodată o casă atât de *ciudată* în Africa? Englezii au cele mai neobişnuite gusturi.

— Da, cred că Patterson avea cam multe *piña colada*[1] pe planşeta cu proiectul.

Gunter n-a răspuns nimic.

— Ascultaţi, aţi *văzut* părrrul nevesti-sii? a încercat André să mă ajute. Eu nu pricep ce se-ntâmplă cu femeia asta, bine? Adică, ziceam că *eu* sunt o sugativă, dar, zău aşa, Dumnezeule maaaare!

Am simţit, în mod absurd, că-mi ies din pepeni pentru că un canadian şi un german insultau nişte englezi; era ca şi cum cineva din afara familiei ţi-ar fi insultat mătuşa.

— Ţi-a spus André despre problemele cu care ne confruntăm în Safila? Suntem foarte îngrijoraţi.

André stătea puţin în spatele lui şi scutura frenetic din cap. Pe chipul lui Gunter a trecut o undă de enervare.

— Da, André mi-a vorbit despre situaţia din Safila.

— Şi ce-o să se întâmple?

— După cum bănuiesc că ţi-a spus André, situaţia este cercetată.

---

1. (În sp. în orig.) Cocktail pe bază de rom, cremă de cocos şi ananas (n.red.).

— Cu tot respectul, Gunter, nu cred că avem prea mult timp.

Mi-a aruncat o privire aspră.

— Nu este locul să discutăm despre asta, dar o să-ţi spun cum văd eu lucrurile. Cred că ai dreptate, există într-adevăr o problemă cu lăcustele în Kefti. Dar nu una serioasă. Vor fi invazii, câteva recolte vor fi pierdute. Dar vor fi localizate. Probabil că veţi avea încă o sută sau două de nou-sosiţi în Safila şi ne vom asigura că voi, la fel ca toate celelalte tabere aflate de-a lungul graniţei, care se află *în aceeaşi situaţie*, veţi primi asistenţa necesară. Toată lumea repetă că va mai fi un 1984. Crede-mă şi ascultă bine ce-ţi spun! Nu va mai exista un alt 1984. Oricum, voi citi cu tot interesul ceea ce ai de spus, dacă binevoieşti să laşi un raport la biroul meu. Acum o să te rog să mă scuzi, a fost o mare plăcere să te cunosc...

Şi a plecat departe, cât mai departe, de cealaltă parte a pajiştii pe care se aflau invitaţii la petrecere.

— Balon dezumflat... balon dezumflat... Dez*a*strrru! a spus André.

— Mulţumesc frumos!

— Dă-mi voie să-ţi spun despre Gunter, bine? Gunter are dreptate în toate privinţele, bine? Gunter nu simte nevoia să-şi explice deciziile profesionale. Gunter nu va reacţiona la provocări decât dacă Gunter este cel care provoacă. Gunter nu discută chestiuni de serviciu în ocazii sociale. Bine?

— Aşa că am călcat în strâchini pe toată linia?

— Absolut pe toată linia, a spus el râzând. Nu contează, ia o ţigară.

— Nu, mulţumesc.

— Ascultă, nu-ţi face griji în privinţa lui Gunter, bine? Totul e sub control. Am vorbit la Wad Denazen despre posibilitatea ca ei să cedeze o parte din raţiile lor suplimentare pentru Safila. Sunt chiar bine aprovizionaţi.

— Şi ce-au zis?

— N-au fost prea încântaţi de idee, dar va fi în regulă, bine?

— Dar spun că au şi ei nou-sosiţi.

— Nu-ţi mai face atâtea griji. Te preocupă perspectiva cea mai sumbră. Ai anunţat conducerea organizaţiei tale?

— Am trimis un telex astăzi. Nici un răspuns.

— Bine, e-n regulă. Când te întorci?

— Mâine dimineaţă. Avem patru sute patruzeci de nou-sosiţi, din trei zone diferite ale regiunii Kefti.

— Câte decese?

— Nouăsprezece.

— Doaaamne Dumnezeule, oraşul sicrielor! Bine, lasă asta în seama mea. O să trec pe la biroul vostru şi-o să discut cu Malcolm mâine după-amiază. Ai auzit că vaporul trebuie să ajungă în zece zile, bine? O să vă descurcaţi până atunci?

— Nu! Ei bine, depinde de câţi vor mai veni şi dacă reuşim să ţinem sub control îmbolnăvirile. Problema sunt medicamentele, mai mult decât orice altceva. Avem nevoie de vaccinuri împotriva rubeolei, de săruri de rehidratare şi de antibiotice.

— Bine, e-n regulă. Pe-astea ţi le pot obţine. Le aduc cu mine când vin în tabără.

— Şi-n plus, staţia radio nu funcţionează. Şi avem şi câteva cazuri de holeră.

— Bine. Ascultă, nu-mi place deloc, intri într-o stare proastă. Bine, e-n regulă. Acum ia-ţi ceva

de băut. Relaxează-te. Îmi dau seama ce e în mintea ta, dar n-o să se întâmple, bine? Vaporul trebuie să ajungă. Voi sunteţi în fruntea listei. Veţi fi aprovizionaţi în decurs de două săptămâni. Bine?

— O să vii să vezi cum stau lucrurile?

— O să vin să văd cum stau lucrurile.

Apoi m-a privit nesigur.

— Eşti sigură că veţi avea un aflux masiv?

— Cred sincer că e posibil.

André a privit în jur, apoi m-a tras deoparte.

— Ascultă, ce-ţi spun acum e neoficial, bine? Eu cred că va trebui să aşteptăm multă vreme vaporul ăsta. Şi cred că ai dreptate să te agiţi.

— Atunci, ce să fac?

— Cred că va trebui să obţii nişte dovezi mai concrete că ne putem aştepta la o afluenţă de proporţii, bine? În ultimii ani, au fost cam mulţi care au strigat că vine lupul, iar în perioada asta relaţia dintre donatori şi Nambula nu este tocmai afectuoasă. Legătura noastră cu Abouti va fi de ajutor, dar va dura trei săptămâni, poate o lună, să ajungă transportul aici. Cel mai bine ar fi dacă ai putea să faci ceva acolo, la capătul vostru, să încerci să obţii nişte dovezi concrete despre amploarea acestei probleme. Bine? Poţi să trimiţi pe cineva în Kefti?

— Ştii care sunt problemele.

— Sigur, sigur. Ştiu. Oricum, gândeşte-te la asta. Dar *să nu te duci tu*, bine? Trimite un curier. Acum, haide să ne luăm ceva de băut. Să petrrrecem cu Patterrrrson!

— Nu mă simt în stare, îmi pare rău. Încearcă să vii la Safila cât mai curând.

Mi-am luat la revedere şi i-am mulţumit lui Patterson. June se retrăsese cu ceva timp în

urmă. Malcolm era pornit să petreacă până la sfârşit şi a spus că pot lua eu Toyota, iar el va găsi pe cineva să-l aducă. Am traversat pajiştea şi aproape că am dat peste Jacob Stone la capătul aleii.

— Pleci aşa devreme? Hai să tragem un fum.

Ne-am aşezat în faţa maşinii lui. Jacob, medic evreu solid, cu barbă deasă şi neagră, venise în Nambula în perioada când era un stat musulman moderat şi când prim-ministrul ales era un avocat cu studii în Marea Britanie. Venise ca medic în cadrul unui ONG, la fel ca O'Rourke. La doi ani după sosirea lui, totul s-a schimbat şi s-a declarat legea islamică, *sharia*.

Jacob fusese martor la câteva amputări făcute cu o sabie ruginită. A fost prezent la una din ocaziile publice când tăiaseră cuiva antebraţul drept şi partea inferioară a piciorului stîng şi toată lumea privise. A deschis un azil pentru victimele acestui gen de amputări. Şi-apoi, după ce văzuse destulă oroare şi cangrenă, şi-a oferit guvernului fundamentalist serviciile de chirurg. S-a oferit să efectueze amputările în condiţii sterile şi sub anestezie. Şi ei au fost de-acord.

I-am povestit despre problema noastră în timp ce el rula jointul cu mişcările lui ciudate, în acelaşi timp stângace şi îndemânatice, având întipărită pe chip o expresie de îngrijorare. Faţa îi îmbătrânise alarmant de când nu-l mai văzusem. L-am întrebat dacă el crede că e corect ceea ce face. Dacă e de părere că poate îmblânzi brutalitatea şi nedreptatea cu un dram de omenie, făcând lucrurile puţin mai bune.

— Omenia este fundamentul, este tot ce avem.

Jacob plutea, era limpede că jointul nu era primul din seara aceea.

— Oamenii ca noi nu pot muta munţi. Dar putem urca pe pantele muntelui şi acolo să facem ce putem. Dacă în sufletele noastre ne pasă, atunci... Rosie, uită-te la lună, bine? E ca şi cum... numai din cauză că nu putem ajunge pe lună, nu înseamnă că nu putem merge cu maşina până la Sidra.

Dragul de Jacob! Acum tot intră şi iese de la Cloisters, o clinică psihiatrică particulară selectă din Cotswolds.

În seara aceea mi-a spus să merg mai departe şi să cred în ceea ce consider eu însămi că e bine sau rău. A spus că nu putem decât să sperăm să facem câte o fărâmă de bine; că, dacă urma să salvez chiar şi o singură viaţă, atunci merita.

— Dar vorbim despre mii de vieţi! Iar sistemul e atât de lent şi de încâlcit! Ce-o să mă fac?

Atunci i-a venit ideea.

— Foloseşti celebrităţi.

— Ce spui? Ce fel de celebrităţi?

— Celebrităţile despre care mi-ai povestit, în cercul cărora te învârteai când erai la Londra. Ai o poziţie perfectă. Întoarce-te acolo şi atrage atenţia tuturor. Întocmeşte singură un apel pentru situaţie de urgenţă, transmite-l la televizor. Fă o grămadă de valuri. Ăsta e modul în care poţi obţine destul de repede ce vrei. În plus, odată ce Safila devine un reper mediatizat, nimeni nu-şi va mai permite să lase să apară situaţii de urgenţă. Gândeşte-te puţin. Lăcuste! E o poveste grozavă pentru mass media.

A început brusc să mestece în gol şi să-şi rotească braţele.

— Nu pot rata aşa ceva! a adăugat.

— Dar tocmai de toată chestia asta cu celebrităţile am vrut să scap venind aici.

— Nu poţi scăpa de asta. Aşa merge lumea acum.

A mai tras un fum prelung din joint.

— Celebritate pentru o cauză nobilă, a spus rar şi mi-a trecut ţigara.

Am fumat în tăcere o vreme, apoi m-a întrebat:

— Cât de mult îţi pasă?

— Cum poţi să mă întrebi asta? am şoptit.

— Ei bine, atunci nu fi mofturoasă. Fă-o. Fii pragmatică.

Când am ajuns în pat, am stat trează multă vreme. M-am gândit la tabără aşa cum putea fi în momentul acela, cu noii refugiaţi coborând dealul clătinându-se prin întuneric, cu şirul de trupuri pregătite să fie îngropate dimineaţa, învelite în pânză de sac. Nu puteam să abandonez tabăra şi să mă întorc la Londra. Cu siguranţă că nu era singura modalitate de a rezolva problemele. Nu plecasem atât de departe doar ca să mă întorc cu un blid de cerşetor în mână!

Capitolul XIII

În dimineaţa de după petrecerea lui Patterson cu punci de rom, m-am dus la biroul lui Malcolm şi l-am găsit stând la fereastră şi citind un telex. Purta un tricou roz pe care scria „Paraşutiştii fac în pantaloni". Mi-a întins telexul.

SUSTAIN MAREA BRITANIE, LONDRA

AM LUAT CUNOŞTINŢĂ CU ÎNGRIJORARE COMENTARIILE DUMNEAVOASTRĂ REFERITOARE LA NOU-SOSIŢI ÎN TABĂRA SAFILA. SUNTEM CONŞTIENŢI DE ÎNTÂRZIEREA VAPORULUI. CONFIRMĂM CĂ DR. BETTY COLLINGWOOD POATE RĂMÂNE DEOCAMDATĂ. VOM FACE TOT CE NE STĂ ÎN PUTINŢĂ AICI, DAR AVEM NEVOIE DE CONFIRMĂRI SUPLIMENTARE ŞI DE DATE CONCRETE. AŞTEPTĂM REACŢIA ONU ŞI ODA. NE PUTEŢI INFORMA ASUPRA PĂRERILOR DE LA CAPĂTUL VOSTRU?

Măcar primisem un răspuns, dar nu ştiam cât de mult ar fi putut să facă SUSTAIN. Chiar dacă aveau stocuri de urgenţă la alimente, nu aveau bani să ni le trimită cu avionul şi n-am fi avut altceva de făcut decât să aşteptăm, pur şi simplu, să se organizeze un alt transport pe

mare. Alergam din nou prin smoală. Nimic nu avea să se clintească.

M-am aşezat şi mi-am scris raportul pentru Gunter. L-am rugat pe Malcolm să-l ducă la sediul ONU şi să-i pună pe cei de-acolo în legătură cu SUSTAIN Marea Britanie. Eu trebuia să mă întorc la Safila.

*

Betty a fost încântată de vestea că cei de la SUSTAIN au vrut ca ea să mai rămână. La ora când ne-am aşezat cu toţii la cină în seara aceea, devenise doamna Majoretă-Şefă a Safilei, hotărâtă să înveselească pe toată lumea.

— Aşa. Cum procedăm cu cina de Crăciun? Cred că ar trebui să o pregătim cum se cuvine anul acesta, se adresa ea cu vioiciune comesenilor care o priveau nedumeriţi când am intrat în cabană. Putem lua un curcan din piaţă, ca anul trecut – atâta timp cât nu trebuie să-l omor eu! Hahaha! Apoi, am o reţetă excelentă de umplutură, cu bucăţele de pâine, roşii şi usturoi, cu puţin ou şi suc de lămâie. Mi-aş fi dorit totuşi să avem şi nişte ciuperci. A cerut cineva să i se trimită aici budincă de Crăciun? Cred că vom avea nevoie de două sau trei.

O'Rourke îşi îngropase capul în palme.

— De porumb dulce putem face rost. Cârnaţi, de la Hilton. Vai, dar ce ne facem de păstrăvi? Nu putem avea o cină de Crăciun fără păstrăv *à la* Bruxelles!

— Poate am putea confecţiona nişte varză din frunze şi lipici, a sugerat O'Rourke.

Cealaltă noutate evidentă din răstimpul absenţei mele era un bărbat care avea o ciupercă

pe picior şi care se stabilise în faţa cabanei noastre. Când trecea cineva pe lângă el, ţipa şi îşi arăta acuzator cu degetul piciorul atacat de ciupercă.

— Îl tot trimitem de-aici, dar el se întoarce mereu. E din satul Safila, mi-a explicat Sian. Nu putem face nimic cu piciorul lui, boala e prea avansată. Ne-am oferit să-l ducem la spital în Sidra, dar nu vrea să meargă, crede că-i vor amputa piciorul.

— O să-i amputez eu piciorul cu un cuţit de bucătărie dacă o ţine tot aşa, a spus O'Rourke. Betty, am o idee grozavă pentru umplutură!

— Zău aşa, Robert, a spus Linda. Nu-mi place felul în care glumeşti pe seama africanilor!

Linda avea într-adevăr tendinţa de a lua lucrurile foarte în serios. Era o tânără zveltă, mereu încordată, cu o poziţie foarte dreaptă a spatelui, care-ţi dădea impresia că jucase minunat hochei la şcoală.

O'Rourke şi-a aprins o ţigară aţintindu-şi privirile drept înainte.

Muhammad a apărut în cantonament şi-am tresărit când l-am văzut. Obrajii îi erau scobiţi, iar pielea de sub ochi întinsă.

— Am fost trecuţi la jumătate de raţie, Rosie.

Mi-a trecut prin minte că Muhammad slăbise intenţionat, ca să ne îmboldească să acţionăm. Când am coborât cu el în tabără, m-am uitat atentă la toată lumea. Erau oare deja mai firavi, mai slăbiţi sau doar îmi imaginam eu?

M-am dus la centrul de hrănire să iau diagramele greutate-înălţime şi le-am dus la adăpostul lui Muhammad ca să le discutăm împreună. În loc de Muhammad, l-am găsit pe O'Rourke înăuntru,

fierbând apă pentru ceai. Mi-a spus că stăpânul casei avea să se întoarcă imediat.

M-am aşezat pe unul din paturi şi am început să mă uit pe diagrame. O'Rourke a venit în spatele meu, privindu-le peste umărul meu.

— Cine a făcut astea? m-a întrebat. Nu pot fi corecte.

Mi-a arătat o cifră şi mâna lui s-a atins de a mea.

— Nicăieri nu este atât de grav pe cât arată astea. Cred că aici sunt câteva valori crescute.

M-am răsucit să-l privesc. Se uita ţintă la mine şi în acea zi ochii lui aveau culoarea alunei. Am simţit că roşesc şi m-am întors la diagrame.

— Aşadar, ONU spune să aşteptăm, ceea ce e tipic. Care e poziţia lui Malcolm faţă de toate astea?

— Şi el este precaut. Crede că exagerez.

— Băiatul ăsta e un triumf al artei îmbălsămării, a spus O'Rourke clătinând din cap.

Muhammad s-a întors şi a spus:

— Trebuie să acţionăm!

Valuri de dezinformare pluteau încolo şi-ncoace pe deasupra problemei noastre. Nu mai ştiam ce să cred. Fără îndoială, keftienii exagerau situaţia, iar cei de la ONU o minimalizau.

— André zicea că ar trebui să meargă cineva în Kefti şi să verifice, am zis.

*

Muhammad plecase să găsească nişte soldaţi din armata keftiană cu care să discute ideea noastră. În mod oficial, militarii din Frontul de Eliberare a Poporului Keftian nu aveau voie să intre în tabără fără uniformă, dar de unde puteam

şti noi cine este soldat şi cine nu? O'Rourke se dusese în celălalt capăt al adăpostului şi se aşezase faţă în faţă cu mine, în partea opusă a camerei. Nu ştiam prea bine de ce se află aici. Părea să fie întotdeauna prezent în locurile unde se întâmpla ceva important. Era bine să-l ştiu pe-aproape.

Muhammad s-a întors în scurtă vreme. În adăpostul lui erau patru paturi făcute din buşteni şi sfoară şi aşezate în formă de potcoavă. Soldaţii au intrat şi s-au aranjat de jur împrejurul încăperii, unii stând pe pat, iar alţii în picioare, în spatele lor.

Muhammad a început să le vorbească, apoi ne-a tradus.

— Ei spun că ne pot duce la lăcuste şi să-i vedem pe oamenii aceia care călătoresc spre noi fără mâncare. Ne pot aştepta la graniţă, cu maşinile lor.

— Cât va dura? am întrebat.

Au urmat discuţii.

— Poate o zi sau două.

Am triplat perioada de timp.

— Dacă vom merge până la urmă, am spus, trebuie s-o facem curând, fie mâine, fie poimâine, să facem nişte fotografii şi să le ducem la sediul ONU din El Daman.

— O să văd dacă ne pot duce mâine, a spus Muhammad.

— Stai puţin, aici e vorba de un război, a spus O'Rourke. Oare este un risc acceptabil? Ce ne aşteaptă acolo?

— Avem numai trei probleme, i-a explicat Muhammad. Minele, raidurile aeriene şi ambuscadele armatei din Abouti.

— Păi, în cazul ăsta, ce mai aşteptăm? a spus O'Rourke.

— Cât de periculos este, cu adevărat? l-am întrebat pe Muhammad.

Au urmat alte consultări.

— Trebuie să mergem de la graniţă, printre coline, până la trecătoare, apoi să străbatem câmpia, până la munţi. Drumul ăsta de la graniţă până la trecătoare a fost minat, dar s-au scos toate minele. E folosit în mod regulat de vehiculele FEPK şi nu a mai fost nici o mină, de mai multe luni. Vor trimite un camion în faţa noastră şi putem conduce pe urmele lui aşa că, dacă există totuşi vreo mină, o vor detona ei şi noi vom fi în siguranţă.

— Grea treabă pentru băieţii din camion, a spus O'Rourke.

— Sunt soldaţi şi e război, a spus Muhammad.

— Care-i situaţia cu raidurile aeriene? am întrebat.

— S-a ajuns la un acord cu Nambula şi nu se apropie de graniţă. După ce trecem de trecătoare vom călători noaptea, iar ei nu zboară în timpul nopţii.

— Şi ambuscadele?

Muhammad le-a spus ceva soldaţilor şi aceştia au râs.

— Spun că nu există ambuscade, că drumul este bine apărat.

— Ne putem baza pe informaţiile lor? am spus. Doar vor să mergem acolo, nu-i aşa?

— Nu voi îngădui să vă inducă în eroare în privinţa asta, a spus Muhammad.

— Deci crezi că vom fi în siguranţă?

— Ţi-am spus cum cred eu că stau lucrurile. Nu consider că ar fi un risc mare, dar nu cred că ar trebui să faci tu drumul ăsta. Mă voi duce eu.

— Dar n-are rost să mergi de unul singur. Eşti refugiat, pe tine n-au să te asculte. E nevoie şi de unul dintre noi.

— Mă duc eu, a spus O'Rourke.

— Nu, eu mă duc, am spus.

Amândoi voiam să ne ducem. Scopul justifica riscul, trebuia să aflăm ce se pregăteşte acolo pentru tabăra din Safila. În plus, în lumea modernă există puţine aventuri pe care să le trăieşti, iar asta era o aventură. Eram pe cât de indulgenţi cu noi înşine, pe atât de curajoşi.

— Nu ai nici un motiv să vii, Rosie, mi-a spus Muhammad. E mai bine să luăm un doctor din Occident care să confirme situaţia şi, în caz de accident sau de boală, voi traduce pentru doctorul O'Rourke.

— Eu sunt cea care va trebui să se confrunte cu tipii de la ONU. Dacă e să fiu convingătoare, e necesar să văd totul cu ochii mei şi să fac fotografii.

— E mai bine să luăm un bărbat.

— De ce?

— Aşadar, plecăm poimâine, a spus O'Rourke în cele din urmă. Toţi trei.

În timpul cinei s-a stârnit multă indignare din pricina atitudinii celor din El Daman. Planul de a pleca în Kefti a căpătat un răspuns mai puţin unanim.

— Dacă te duci acolo şi eşti împuşcată, va trebui să vină cineva după tine şi să te aducă, a spus Linda. Şi nu va fi prea grozav pentru SUSTAIN dacă o să se publice în toate ziarele că personalul organizaţiei călătoreşte împreună cu rebelii, duşmanii guvernului din Abouti.

— Dar nu va fi prea grozav pentru SUSTAIN nici dacă emisiunile de ştiri de la BBC anunţă că în tabăra Safila se moare de foame, nu crezi? a spus O'Rourke.

— Nu se compară, a spus Linda.

— Va fi mult mai problematic să hrănim câteva mii de oameni în plus decât să se aducă trei cadavre din Kefti.

— Of, Robert, pentru numele lui Dumnezeu! a spus Linda.

— Pe toţi dracii din iad, e puţin cam multă Tilda Tensiune pe-aici pentru gustul meu. Eu voi fi cel de sub pat, îmbrăcat cu vestă antiglonţ, a spus Henry şi a şters-o.

— Eu pur şi simplu nu vreau să fiţi omorâţi, a spus Debbie. Nu merită riscul!

— Nu vom fi omorâţi, am spus. Am vorbit cu Muhammad şi cu nişte soldaţi din FEPK.

— Eu consider că e un risc rezonabil, ţinând cont de scop, a spus O'Rourke.

— Ei bine, dragii mei, ştiţi cu toţii, e minunat. Dar nu uitaţi: e război, a spus Betty.

Henry a reapărut cu o sticlă de brandy. Probabil o păstrase pe undeva. A turnat băutura în căni portocalii de plastic pălăvrăgind îndelung. Toată lumea a băut. Chiar şi Linda. Chiar şi Betty.

După vreme, O'Rourke a spus:

— E un plan periculos, riscant, iresponsabil, răzvrătit şi neprincipial.

— Da, e complet iresponsabil, s-a răstit Linda.

— E un plan necugetat, imprudent, încăpăţânat, neraţional şi perfid, am spus.

— Eu cred că ar trebui să mergem, a încheiat O'Rourke.

*

Uşa colibei mele zăngănea.

— Pe toţi dracii, ce se petrece înăuntru? Ai vreun negru ascuns acolo?

Henry a dat buzna înăuntru, cu o sticlă de gin şi o cutie cu suc de portocale deshidratate.

— Vreau să zic, ai o sticlă cu apă? M-am gândit să bem un ultim păhărel împreună, cât mai eşti încă întreagă, cu toate membrele de zeiţă la locul lor, ca să spun aşa.

Am simţit brusc un val puternic de afecţiune, poate pentru că mi-era teamă, şi l-am îmbrăţişat.

— Ei, stai cuminte, bătrânico! Doar nu vrem ca Sir Terence-cel-Tare să vină la petrecerea noastră. Sau vrem?

Henry băuse câteva păhărele înainte să vină încoace. După ce a mai băut câteva, a devenit neobişnuit de serios.

— Eşti convinsă în privinţa excursiei ăsteia smintite, hazardate, iresponsabile, nerezonabile, în stilul Dumnezeu-cu-mila?

La vremea aceea aveam o fixaţie să folosim şiruri lungi de adjective.

— Nu-ţi tempera vorbele, Henry. Simte-te liber să exprimi ce gândeşti!

— Drum minat. Raiduri aeriene. Belea cât casa dacă sunteţi prinşi. Tabăra lăsată din nou de izbelişte pentru patru zile. Merită, bătrânico?

— Nu m-aş duce dacă n-aş crede că merită.

— Ador să acord încredere deplină gândirii tale, bătrânico, pur şi simplu ador să o fac, a spus el scurgând ultimele picături din pahar. Dar trebuie să-ţi spun că mă îngrijorează alegerea companionilor de călătorie.

— Dar Muhammad e un om extraordinar!

— Nu vorbesc despre Muhammad, ci despre blestematul de Zeno-Zeul-Sexului.

— Cine?

— Doctorul Zeno-Zeul-Sexului.

Deci era gelos pe O'Rourke!

— O'Rourke nu e un zeu al sexului. (Era doar o jumătate de minciună.) Este un medic amabil, sensibil, responsabil, cinstit, încăpăţânat şi nu foarte dominator. Şi ştii de ce trebuie să vină.

— Chiar aşa, chiar aşa... Ai nevoie bărbat. Ai nevoie doctor coasă picioarele loc. Nu mă poţi lua mine. Oricum, trebuie laşi adjunct comandă, nu doctor. Nu poţi lua Betty. Betty e medic, dar nu-i bărbat. Tot nebună.

Toate cuvintele de legătură dispăruseră din creierul lui Montague!

— Ai dreptate. De asta trebuie să vină.

— Seducător păcătos!

— Nu fi ridicol! Între mine şi doctorul O'Rourke nu este nimic şi nu e un seducător păcătos. Pe lângă toate celelalte, nu eşti într-o poziţie care să-ţi permită să împrăştii calomnii, dat fiind înfricoşătorul tău trecut romantic.

— E altceva, a chicotit el.

— Ba nu e altceva.

— Cred că ar fi mai bine să mă duc eu în locul tău.

Nu-l văzusem încă pe Henry beat cu adevărat până atunci. Uitasem cât e de tânăr. Şi părea înspăimântat. Poate că din cauză că rămânea la conducerea taberei.

— Sunt numai patru zile. Te vei descurca excelent. O să revedem totul mâine. Ştii exact ce să faci.

A sărit pe neaşteptate în picioare, m-a cuprins cu braţele pe după gât şi şi-a frecat uşurel capul de mine, ca un copilaş.

— Mi-e frică, Rosie. Totul a scăpat de sub control. Nu vreau să fii sfârtecată de-o bombă. Nu vreau să se distrugă totul, să ni se umple prăvălia cu oameni care mor de foame.

Henry: nu atât de bine etanşeizat şi lăcuit pe cât crezusem. Îmi era mai drag pentru asta. L-am mângâiat pe creştet şi l-am liniştit ca pe un bebeluş.

*

Se scurseseră cam patruzeci de minute de când trecusem graniţa dintre Nambula şi Kefti. Îmi dădeam seama că O'Rourke este încordat pentru că îşi ţinea mâinile pe volan la 10-2, strâns încleştate, în loc să-l ţină din partea de jos şi să-şi sprijine cotul pe geam, aşa cum era stilul lui obişnuit. Îi priveam genunchii în blugi alături de ai mei, în pantaloni de bumbac. Făceam asta pentru că îmi abătea gândurile de la ceea ce se întâmpla. Urmam la vreo sută de metri vehiculul FEPK, înaintând exact pe urmele lui. În camionul militar se aflau trei soldaţi şi Muhammad, care voia să călătorească împreună cu aceştia până ajungeam în zona periculoasă, ca să poată discuta cu ei. Şi în Toyota noastră erau trei soldaţi, care stăteau în spate. Când ajungeam în zona periculoasă, urma să oprim până se făcea întuneric, apoi Muhammad urma să se mute în maşina noastră şi porneam din nou la drum cu farurile camuflate. Era cam ora trei şi soarele se afla încă sus pe cer.

Drumul începea să urce, părăsisem deşertul şi acum vedeam tufişuri şi copaci de ambele părţi ale drumului. Era o zonă mai umedă şi mai răcoroasă, iar aerul avea un iz proaspăt. Camionul FEPK dispăruse din ochii noştri, după o curbă. Tot ce am auzit a fost un bubuit înfundat. O'Rourke a apăsat pe frâne. Deasupra copacilor se înălţa un fum negru. Cei doi soldaţi din spatele

nostru au strigat şi au sărit din maşină, alergând către tufişurile din stânga noastră.

Am întins mâna spre clanţa portierei.

— Rămâi în maşină, mi-a cerut O'Rourke în şoaptă.

— Ar putea fi o ambuscadă. Trebuie să ieşim, am şoptit la rându-mi.

— Aşteaptă.

— Trebuie să mergem mai departe, Muhammad este în....

— Aşteaptă.

Atunci s-a petrecut a doua explozie. Aerul din faţa noastră a dansat precum cel de deasupra asfaltului încins. Am aşteptat iarăşi, încordaţi din pricina tensiunii. Părea de necrezut că se întâmplase atât de curând.

— E-n regulă, a spus O'Rourke după o vreme, a pornit motorul maşinii şi am luat-o încet pe urmele camionului aşteptând încordaţi un alt şoc până ce am ajuns după curbă.

— Iisuse Hristoase!

Cabina fusese azvârlită la doi metri şi jumătate de restul vehiculului. Pe marginea din stânga a drumului am văzut partea de jos a unui picior. Partea din spate a camionului stătea ridicată în sus, cu o gaură în laterală şi *djellaba* lui Muhammad ieşea afară pătată toată de sânge roşu-aprins. Unul dintre picioare îl atârna fără vlagă peste marginea găurii şi ciotul celuilalt, de sub genunchi, sângera abundent. O'Rourke ieşise deja pe jumătate din cabină, cu geanta în mână. Am dat să deschid portiera de pe partea mea.

— Ieşi pe partea asta şi vino după mine.

Am făcut cum mi-a spus. Ne-am dus la Muhammad, care era conştient, dar vorbea incoerent. O'Rourke i-a legat un garou deasupra

genunchiului. Din ciot continua să țâșnească sânge arterial roșu-aprins. M-am întors cu spatele și am vomat. În fața ochilor îmi jucau puncte negre și am crezut că voi leșina.

— Așază-te jos acolo unde ești. Nu te uita la nimic.

— Mă duc să verific cabina, am spus și am luat-o înainte, pe lângă partea din spate a camionului.

— Așteaptă!

Am continuat să înaintez. Credeam că mă port normal. I-am simțit mâna pe braț. M-a întors cu fața spre el și mi-a pus mâinile pe umeri. Mă privea foarte calm.

— Așteaptă doar. Stai aici două minute. Stai aici și uită-te la mine.

S-a întors și l-am văzut scoțând ceva din geantă și făcându-i lui Muhammad o injecție. Acesta continua să zacă cu partea de sus a corpului pe bancă și cu cea de jos atârnând prin gaura din laterala camionului. După aceea, O'Rourke a ridicat ce mai rămăsese din picioarele lui Muhammad și le-a întins pe banchetă. Am văzut pe spatele cămășii lui o pată mare și întunecată de transpirație și brațele pline de sânge până la coate. Și-a șters palmele de blugi, apoi și-a ridicat privirea spre mine.

— E-n regulă.

Mi-a aruncat un zâmbet încrezător, ca și cum ne-am fi confruntat cu un soi de provocare și ne-am fi descurcat excelent. Când s-a apropiat de mine de data asta, mi-a pus o mână pe spate și m-a călăuzit spre cabina camionului.

— Așa. Nu te uita înăuntru până nu văd eu ce e acolo.

Roţile dispăruseră, iar cabina se sprijinea pe caroserie. O'Rourke a deschis portiera şi a urcat înăuntru. Am aruncat o privire peste spatele lui şi am văzut capul şoferului, care fusese strivit de bord şi din care picura un lichid limpede şi sânge. Părul îi era plin de sânge coagulat. Soldatul mai vârstnic părea să fi îndoit în două. M-am uitat din nou în altă parte.

— Sunt morţi amândoi, a spus O'Rourke ieşind din cabină. Unde-i celălalt?

L-am găsit pe celălalt soldat într-un desiş, la câţiva paşi mai încolo. Îi intrase în stomac o bucată de metal de la laterala camionului. L-am ajutat pe O'Rourke să se ocupe de soldat, dându-i din geantă lucrurile de care avea nevoie. Începea să se întunece. L-am dus împreună la camion, eu ţinându-l de picioare. O'Rourke îi lăsase bucata de metal în stomac. Pata de sânge de pe uniformă a început să se împrăştie ca cerneala pe o foaie de sugativă, mai întunecată la margini. I-am susţinut picioarele în timp ce O'Rourke se urca prin spate şi l-am întins pe podea. Am urcat şi eu şi l-am aşezat pe banca opusă celei pe care zăcea Muhammad şi pe care O'Rourke o acoperise cu o pătură. Soldatul era în continuare inconştient, de la calmante.

M-am aşezat pe bancă lângă Muhammad, i-am ridicat capul în braţele mele şi l-am mângâiat. Era cald şi respira cu greutate. Mă bucuram că încă nu ştie ce i s-a întâmplat.

— Crezi că o să fie bine? am întrebat.

— Poate, a şoptit O'Rourke.

Mi-a trecut prin minte că eu fusesem cea care sugerase călătoria asta, deci toate acestea se întâmplaseră din vina mea şi Muhammad îşi pierduse piciorul. Vederea mi s-a întunecat şi,

mult timp mai târziu, l-am auzit pe O'Rourke spunându-mi:

— E bine, e bine acum.

Eram întinsă undeva în întuneric, acoperită cu o pătură şi, când l-am văzut pe O'Rourke la lumina unei torţe, mi-am amintit ce se întâmplase. Îngenunchease lângă mine şi-mi dădea nişte apă să beau.

— N-ar trebui să-l ducem pe Muhammad înapoi la Safila? Îl putem deplasa?

— Şşşş... Ia-o mai uşurel deocamdată.

— Nu crezi că ar trebui să ne întoarcem în tabără?

— Am impresia că suntem la doar câţiva kilometri de Adi Wari. Cred că ar trebui să-l ducem acolo şi să sperăm că există un spital. Dacă nu, facem rost de o escortă şi ne întoarcem la Safila.

— Ce părere ai, mergem cu maşina?

— Nu.

— Atunci, aşteptăm până se luminează şi pornim pe jos?

— Cred că da. Îl cărăm amândoi pe Muhammad.

— Cu soldatul ce facem?

— Va fi mort până mâine. Dacă scot metalul din el, moare acum, dacă nu-l scot, va muri până mâine.

În camion plutea mirosul metalic, greţos al sângelui şi nu puteam fuma, pentru că podeaua era plină de kerosen. Am coborât şi am stat o vreme afară, fumând o ţigară. Am fi putut să aprindem un foc şi să ne facem ceai, dar nu voiam să riscăm să fim văzuţi din aer. Ne-am mulţumit să mâncăm puţină pâine şi să bem nişte apă. Am urcat înapoi în camion, ne-am întins unul lângă altul pe banca alăturată celei pe care zăcea Muhammad şi ne-am înfăşurat în

pături. Am fi stat mult mai comod în Toyota, dar nu voiam să-l mişcăm din nou pe soldatul rănit. Muhammad era liniştit, dar soldatul delira şi ţipa adesea.

Ne-am uitat pe hartă şi am descoperit că Adi Wari era la numai vreo opt kilometri distanţă. O'Rourke mi-a oferit un somnifer, dar l-am refuzat pentru că doream să-mi păstrez mintea limpede. Şi totuşi, cred că mi-a pus ceva în apă, fiindcă ultimul lucru pe care mi-l amintesc înainte de a mă fi trezit în dimineaţa următoare a fost că stăteam înfăşurată în pătură, sprijinită de el, şi că braţul lui mă ţinea strâns lipită de el, chiar foarte strâns. Am simţit un amestec de emoţie, şoc, vinovăţie şi oroare, dar în acelaşi timp şi o formă stranie de euforie, doar pentru că mai eram în viaţă.

Capitolul XIV

M-am trezit odată cu prima rază de lumină cenuşie strecurată pe lângă prelata ce acoperea partea din spate a camionului. Când s-a întâmplat ceva îngrozitor, a doua clipă de după trezire e cea mai insuportabilă. Te deştepţi cu mintea curăţată de somn, dar apoi îţi aminteşti.

Muhammad era în stare de comă. La fel şi soldatul. O'Rourke nu era acolo. Am coborât din camion şi m-am dus într-un tufiş să fac pipi. Începeau să mă bântuie gânduri paranoice. Îmi spuneam că toate acestea erau din vina mea, că sunt o persoană malefică.

M-am întors la camion. O'Rourke era acolo, frecându-şi ceafa. Părul de pe o parte a capului îi stătea ridicat asemenea unei cozi de raţă şi avea nevoie să se bărbierească, dar îmbrăcase o cămaşă curată. Înfăţişarea lui arăta că ţine situaţia sub control, că civilizaţia nu dispăruse încă.

Când am urcat, m-a luat în braţe şi m-a legănat puţin cu mişcări blânde.

— Eşti în regulă, soldat?

Nu i-am răspuns. M-a dus în cabina Toyotei şi mi-a vorbit. A fost foarte bun cu mine în dimineaţa aceea. Cred că nenorocul este cel mai greu de suportat atunci când simţi o doză de vinovăţie sau de ruşine faţă de el. Îţi anulează opţiunea

BIBLIOTECA METROPOLITANĂ BUCUREŞTI

reconfortantă de a te vedea pe tine însuţi ca pe un erou. Nu ştiu câţi oameni reuşesc să facă faţă unui accident petrecut categoric din vina lor. Dar ştiu că oamenii pot ieşi mai mult sau mai puţin intacţi din cele mai groaznice situaţii dacă învaţă să gândească despre ele la modul corect. Am avut mare noroc că O'Rourke se afla atunci cu mine. El mi-a amintit că fiecare dintre noi hotărâse singur să plece ; că analizaserăm cu toţii şansele şi hotărâserăm că scopul justifică mijloacele. Mi-a spus că noi toţi ştiam că se întâmplă mereu lucruri îngrozitoare şi că, atunci când ţi se întâmplă ţie sau cuiva apropiat de tine, nu trebuie să îngădui să ţi se clatine încrederea în lume, fiindcă lumea este în acelaşi loc. Iar tu nu făceai altceva decât să începi s-o înţelegi mai bine.

— Nu pot să dau cu ochii de Muhammad, i-am spus.

— Ba da, poţi. Ai să vezi. El o să se descurce mai bine decât noi. Va transforma întâmplarea asta într-o realizare personală.

S-a dovedit că O'Rourke avusese dreptate. Aici, atitudinea faţă de pierderea unui membru era total diferită de cea din Occident. Am auzit odată un specialist în protetică de la Crucea Roşie descriind cum, în Elveţia, pacienţii lui îşi doreau cu disperare ca piciorul lor să arate foarte real, încât pe sub pantaloni nimeni să nu-şi dea seama, în timp ce unui keftian putea să-i pună cea mai rudimentară proteză din lemn şi-apoi să nu-l mai vadă niciodată. Atâta vreme cât se puteau folosi de membrul artificial, nu doreau decât să-şi vadă de existenţa lor. Nu era un lucru pe care să se străduiască să-l ascundă. Poate din cauza războiului şi a proliferării minelor. Dar eu bănuiam

că era legat mai degrabă de ceea ce ei apreciau ca valoros unii la ceilalţi.

Când m-am urcat în partea din spate a camionului, Muhammad era conştient şi se ridicase în şezut. A fost un şoc să-i văd la lumină *djellaba* murdară. Era cenuşie de la fum şi plină de pete mari de sânge închegat.

— Rosie, a spus el întinzând mâna spre mine. Am devenit unul din răniţii în război. Mă vei iubi mai mult pentru asta?

I-am luat mâna, dar n-am putut vorbi.

— Nu fi supărată. Te rog, nu fi aşa. Ar fi mai bine să te bucuri, pentru că mai sunt aici. Vezi tu, *eu* sunt tot aici, chiar dacă acum nu am un picior.

— Tăceţi din gură! Linişte!

Mi-am spus că e cam nepoliticos din partea lui O'Rourke să intervină într-un moment emoţionant ca acela, până când am auzit şi eu avionul. Era un zumzăit îndepărtat, care venea dinspre est. În câteva secunde s-a transformat în muget, crescând până când intensitatea sunetului a devenit incredibilă, ca şi cum avionul s-ar fi aflat cu noi în camion. Mă gândeam: fireşte, asta are să se întâmple, vom fi bombardaţi şi vom muri acum. Soldatul, care zăcea în comă, a tresărit şi a început să urle din pricina durerii provocate de bucata de metal. O'Rourke s-a aplecat deasupra lui şi l-a ţinut nemişcat. Muhammad stătea cu ochii închişi şi mâinile încrucişate pe stomac. Eram încordaţi cu toţii, aşteptând explozia. Dar zgomotul a trecut de apogeu, avionul a părut că se îndepărtează, iar sunetul a tot scăzut până s-a făcut linişte.

— Credeam că n-ar fi trebuit să vină atât de aproape de graniţă, a spus O'Rourke cu un calm ridicol.

— Probabil ştiu că suntem aici, a spus Muhammad.

— Exact. O luăm din loc, a spus O'Rourke.

— Dar cum... ce facem cu soldatul? am întrebat.

Acesta stătea liniştit, dar ochii îi erau înnebuniţi de spaimă.

— Lăsaţi-l, lăsaţi-l, o să moară, a spus Muhammad.

Soldatul nu înţelegea engleza, dar privirea din ochii lui era sfâşietoare.

— Nu-l putem lăsa în starea asta, e inuman, a spus O'Rourke.

— Voi nu înţelegeţi moartea în Africa, a spus Muhammad. E război, iar el este soldat.

— Dar suferă atât de tare! am spus.

— Puteţi să puneţi capăt suferinţei lui, a spus Muhammad.

O'Rourke a rămas tăcut. Avea, firește, cele necesare.

— Nu-l poţi omorî, am spus.

— Nu facem decât să accelerăm un proces natural, a spus Muhammad.

— Aşteptăm, a spus O'Rourke.

— Doctore, fără îngrijirile tale omul ăsta ar fi fost mort deja. Te afli în inima Africii, nu poţi aplica aici standardele profesionale occidentale.

— Dacă aş fi adoptat atitudinea asta, şi tu ai fi mort.

— Asta e absolut nerelevant pentru discuţia noastră.

— Cum poţi spune aşa ceva? a izbucnit O'Rourke furios. Este total lipsit de logică.

— Îndrăznesc să te contrazic.

— Mama mă-sii, Muhammad! a strigat O'Rourke. Modelezi argumentele ca să se potrivească intereselor tale. Nu-i deloc inteligent.

— Problema în discuţie e viaţa acestui bărbat. Punctul meu de vedere se referă la el. Cazul meu este irelevant pentru discuţia de faţă, la fel ca orice altă urgenţă de ordin medical.

— Eludezi în întregime orice argument logic.

— Căci, firește, ar trebui să ne concentrăm asupra propriei noastre logici, nu?

— Pentru numele lui Dumnezeu! am urlat la ei. Nu faceţi decât să vă învârtiţi în jurul problemei. *Haideţi* odată!

Am decis să-l transportăm pe Muhammad o mică bucată de drum, apoi să ne întoarcem după soldat. O'Rourke i-a administrat un sedativ înainte să-l părăsim şi am pornit cu Muhammad între noi, el petrecându-şi câte un braţ în jurul umerilor noştri. N-a mers. Rămăşiţa de picior îl durea prea tare ca să îi susţină greutatea. Aşa că O'Rourke s-a întors după o targă şi l-am purtat aşa. Era uimitor de uşor.

Ne aflam într-o zonă de pădure, cu copaci scunzi şi strâmbi. Soarele strălucea blând printre ei şi presăra pe iarbă pete de lumină. Părea ireal. Nici nu te-ai fi putut gândi că e război. După vreun kilometru parcurs, am ajuns la un copac înalt, cu coroană rotundă, ce semăna cu un dud şi dădea multă umbră. L-am lăsat pe Muhammad acolo cu nişte apă şi ne-am întors.

Simţeam că e împotriva tuturor instinctelor noastre să ne întoarcem la maşini. Părea mai periculos decât orice altceva. Eram foarte, foarte înspăimântată. Nu scoteam un cuvînt. Când ajunseserăm pe la jumătatea drumului, am auzit din nou bâzâitul avioanelor. Ne-am lipit de pământ, sub nişte tufişuri. Zgomotul a crescut în intensitate – erau două avioane care zburau foarte jos. Au ajuns exact deasupra noastră, cu motoarele

urlând. Întreaga zonă se cutremura de zgomot şi de vibraţii. L-am apucat pe O'Rourke de umăr, săpând în carnea lui cu unghiile. M-am uitat în sus şi am văzut pântecul cenuşiu al unui avion, umplând cerul. Apoi a urmat o explozie şi noi ne-am îngropat capetele în iarbă, simţind că toată lumea se prăbuşeşte, se cutremură, se scutură şi saltă.

*

Eram teferi. Eram tot acolo. Din vehicule nu mai rămăsese nimic, cu excepţia unor bucăţele de metal răsucit într-un crater la cincizeci de metri distanţă. E ciudat cum îţi vin în minte gândurile egoiste! M-am gândit că voi avea necazuri pentru că adusesem în Kefti o Toyota aparţinând organizaţiei SUSTAIN şi o lăsasem să fie bombardată.

— Ei bine, asta a rezolvat mica noastră problemă morală, a spus O'Rourke.

Nu mai rămăsese nimic din soldat. Am căutat în jur urme ale corpului său, dar n-am găsit nimic. După cum am aflat, O'Rourke îi îngropase dimineaţă devreme pe ceilalţi doi soldaţi în pădure, în nişte gropi nu foarte adânci. Mormintele erau intacte.

Nu l-am văzut niciodată pe Muhammad zâmbind atâta ca atunci când ne-a văzut întorcându-ne. Faţa lui dădea impresia că va crăpa curând de atâtea zâmbete. Ne-a îmbrăţişat pe amândoi şi chiar şi-a şters nişte lacrimi de pe obraz.

— Cred că Allah a vrut, poate, să ne dea o mică învăţătură, a spus el.

— Da, sunt convins. Şi care anume? a întrebat O'Rourke.

— Că eu am avut logica de partea mea.

Rămăseserăm aproape fără nimic, aveam doar apă, geanta lui O'Rourke şi o bucată de brânză. Era ora nouă. Ştiam că trebuie să ne continuăm drumul cât soarele era încă jos. Nu mă simţeam deloc bine la gândul că trebuie să plec. Mă gândeam că ar trebui să fac ceva pentru a marca moartea soldaţilor acelora. Muhammad şi O'Rourke au zis că mi-am pierdut minţile. I-am făcut să spună împreună cu mine *Tatăl nostru*, apoi am căutat în memorie amintirea vagă a vorbelor şi am spus:

— Doamne, lasă-i pe robii Tăi să plece în pace.

Am mers până am văzut ţinutul muntos din Kefti, negru-albăstrui şi masiv, ridicându-se în faţa noastră. Străbăteam un luminiş înfrunzit, soarele era cald, păsările ciripeau şi dintr-odată ni s-a părut că facem o plimbare lejeră de duminică după-amiază. Cred că am simţit cu toţii acelaşi sentiment de uşurinţă, ca şi cum n-ar mai fi existat gravitaţie şi ar fi urmat să plutim spre cer.

Apoi O'Rourke a început să se cutremure de râs.

— Ritualul ăla de sfârşit, a spus el. „Doamne, lasă-i pe robii Tăi să plece în pace!" N-ai spus corect, pentru că de fapt ei soseau. Doamne, lasă-i pe robii Tăi să sosească în pace!

Ne-a sunat brusc ca cel mai caraghios lucru pe care-l auziserăm vreodată şi-apoi Muhammad şi cu mine am început să râdem şi noi, isteric, şi să spunem:

— Doamne, lasă-i pe robii Tăi să sosească în pace!

Ne clătinam pe picioare, complet neajutoraţi, aşa că O'Rourke şi cu mine a trebuit să lăsăm

targa jos şi să ne îndoim din mijloc, râzând cu lacrimi. Şi apoi, la o sută de metri distanţă, a răsunat o rafală de mitralieră.

Erau soldaţii keftieni de la Adi Wari, care ne căutau, opt la număr. Ne-au dus pe o cărare bună şi au purtat targa cu Muhammad, care începuse să arate foarte bolnav şi obosit. Terenul era mai abrupt acum şi am avut de mers două ore până să ajungem din nou la drumul principal, cel pe care venisem cu maşinile. Drumul cotea ocolind un deal cu bolovani netezi şi rotunzi ivindu-se printre copaci şi pentru prima oară am putut vedea peisajul din faţa noastră: ondulat, împădurit, întunecat şi străbătut de o trecătoare adâncă, roşiatică, având munţii în fundal. La capătul trecătorii se vedea un mic grup de acoperişuri ce alcătuiau Adi Wari, punctat de străluciri puternice acolo unde acoperişurile de tablă reflectau lumina soarelui.

Ne-a ieşit în întâmpinare un camion al FEPK, care ne-a dus direct la spital. Spitalul era mai curat şi mai bine organizat decât cele din Nambula, construit în jurul unei curţi pătrate şi largi, acoperite de iarbă. Keftienii erau organizaţi şi bine educaţi. O'Rourke a discutat cu medicii lor despre Muhammad. După ce l-am ştiut pe mâini bune, i-am spus lui O'Rourke că vreau să merg să discut despre lăcuste cu soldaţii FEPK. M-a întrebat dacă sunt sigură că nu vreau să mă odihnesc puţin, dar i-am spus că mă simt bine. M-am bucurat că m-a lăsat să plec şi că nu s-a agitat din pricina mea.

Pe când plecam, una dintre asistente a venit după mine şi mi-a spus că Muhammad vrea să-mi spună ceva. Era singur în salon, întins pe spate pe o saltea. Într-unul din pereţi erau urme de

gloanţe şi o gaură pătrată care dădea afară şi din care atârna pe jumătate un grătar.

— Trebuie să vorbesc cu tine, a spus el ca şi cum ar fi fost un secret.

M-am aşezat pe pat.

— Este o femeie, a şoptit el. Numele ei este Huda Letay. Ai să ţii minte? Huda Letay. M-am gândit că... poate...

Părea că are febră.

— Ce?

— Vreau să întrebi de ea şi să o cauţi când ajungeţi în munţi.

— Sigur că da. Cine este Huda?

— E o femeie...

— Da?

Şi-a închis ochii.

— Nu-ţi face griji, voi întreba de ea.

— O cheamă Huda Letay. Şi este doctor în economie.

— Unde aş putea s-o găsesc?

— M-am gândit că s-ar putea afla printre refugiaţii din munţi. M-am gândit că am s-o găsesc.

— Nu-ţi face griji, am s-o caut.

— A fost colegă cu mine, la Universitatea din Esareb.

— Şi de ce vrei s-o găsesc?

Şi-a ferit privirea, ca şi cum i-ar fi fost ruşine.

— Ea e femeia cu care mi-am dorit să mă căsătoresc.

Îşi dorise să se căsătorească! Ştiam cât de mult urăşte să-şi piardă reputaţia.

— Ce s-a întâmplat?

— Părinţii ei au aranjat să se mărite în altă parte. Cu un bărbat care era bogat. Iar ea nu a putut să se împotrivească dorinţei lor.

— Şi cum am s-o găsesc?

— E foarte frumoasă.

— Ai putea să-mi spui puţin mai mult?

— Numele ei de fată este Letay, iar numele după căsătorie e Imlahi. Dacă o găseşti, nu vreau decât să ştiu că e în siguranţă. E din Esareb. Are păr lung şi negru, neobişnuit de lucios şi râde tot timpul. Dacă o găseşti, poate, dacă e bolnavă sau dacă e singură... ai putea...

— Am s-o iau cu mine, am spus, eu, care ştiam totul despre visatul cu ochii deschişi.

— Mulţumesc.

Era atât de diferit de cel pe care-l cunoşteam! Tot spiritul lui dispăruse. Trebuia să-şi amintească propria personalitate, altfel risca să se prăbuşească.

— Nu vrei să-i trimiţi o poezie? am spus.

Am observat o licărire promiţătoare în ochii lui.

— Lăcuste în dreapta noastră, lăcuste în stânga noastră, am început jocul nostru preferat.

— Pe când mă plimbam într-o seară, în jos pe Bristol Street, a spus el încântat de sine, mulţimile de pe trotuar erau câmpuri de...

— Lăcuste, am încheiat.

A început să zâmbească.

— Să te compar cu o...

— Lăcustă. Tu, încă nepieritor de frumoasă...

— Lăcustă. Am rătăcit singuratic, ca o...

— Lăcustă.

Nu era chiar râsul lui gutural, dar semăna.

— Octombrie e luna cea mai crudă, a început. Hrăneşte...

— Lăcustele din pământul mort, am încheiat eu.

Nu mai era amuzant. I-am ţinut mâna strâns o vreme, apoi l-am lăsat acolo şi m-am dus la soldaţii din birourile FEPK.

*

Stăteam în faţa comandantului militar al regiunii, care nu putea să aibă mai mult de douăzeci şi şase de ani. Venise în oraş special ca să ne primească. Încăperea era lungă, îngustă şi goală – cu excepţia unei mese de lucru la care comandantul stătea aşezat de o parte, iar eu de cealaltă, a unui raft plin cu broşuri subţiri şi zdrenţuite şi a unei mese în celălalt capăt. În cameră erau şase soldaţi, doi în spatele comandantului, restul pierzându-şi vremea în jurul mesei. M-am simţit puţin ridicolă şi neaşteptat de vulnerabilă din punct de vedere fizic într-o încăpere plină cu bărbaţi solizi, îmbrăcaţi în uniforme. Comandantul avea o faţă îngustă, inteligentă, purta barbă şi avea modul concis de a vorbi al lui Muhammad.

Şi-a cerut scuze îndelung pentru mină şi pentru atacul aerian. A subliniat cât de minuţioase fuseseră operaţiunile de îndepărtare a minelor de pe drum; că nu mai existase de şase luni un incident cu mine între Nambula şi ţinutul muntos; şi că accidentul nostru a fost ghinionul cel mai nenorocit. Probabil că avioanele din Abouti fuseseră alertate de fum, căci de regulă nu se apropiau de regiunea de la graniţa cu Nambula. Ştia totul despre misiunea noastră şi îşi dorea din tot sufletul să o putem continua.

I-am explicat că nu putem risca să mergem mai departe, dar mi-a răspuns că ne va da două vehicule care să călătorească în faţa noastră şi un camion pentru noi, cu escortă completă înarmată, şi că ne vom deplasa numai noaptea. Vehiculele lor circulau constant pe ruta aceea, pe când drumul pe care explodase mina era puţin

folosit. Zona unde se adunaseră roiurile de lăcuste se afla la doar patru ore distanţă. Dacă mergeam puţin mai departe, la Tessalay, puteam vedea cum încep să coboare din munţi refugiaţii. Era doar o chestiune de o noapte de mers cu maşina. Dacă tot ajungeam atât de departe, merita cu siguranţă să îndeplinim scopul misiunii. I-am spus că trebuie să mă întorc la spital şi să discut situaţia cu O'Rourke. Comandantul şi-a cerut scuze şi a ieşit din cameră.

După ce a plecat, mi-am dat seama că aveam să merg mai departe, chiar dacă O'Rourke nu voia. Părea prea inutil să ne întoarcem, după atâtea pierderi, fără nici o realizare. Comandantul s-a întors cu o fată soldat, Belay Abrehet, care urma să fie ghidul meu în Adi Wari. Părea puţin plictisită şi nu mi-a zâmbit.

I-am pus întrebări suplimentare despre rută şi despre riscurile la care ne-am fi expus. Toate podurile peste trecătoare fuseseră distruse, aşa că aveam să mergem spre nord, la un punct de trecere prin vad, apoi să coborâm din nou în trecătoare, să urcăm pe partea cealaltă şi să continuăm spre nord, spre o altă albie de râu, de data aceasta una secată, unde lăcustele făceau ravagii. Apoi, dacă voiam să continuăm, puteam s-o luăm spre est şi să urcăm în munţi. Am început să întreb despre extinderea lăcustelor şi a recoltelor distruse şi despre cazurile de holeră, dar comandantul mi-a spus că ar trebui să mă interesez la RESOK, organizaţia umanitară din Kefti. I-am spus că vom merge cu ei, că mă voi întoarce la spital după ce vorbesc cu cei de la RESOK şi că ne vom întâlni din nou acolo, între orele patru şi cinci. În acel moment era ora două.

Afară am descoperit o căldură de amiază cu totul diferită de cea din Nambula. Soarele continua să ardă pielea, dar aerul era răcoros şi la umbră era chiar rece. O şosea lată, pavată cu piatră, cobora dealul pe post de stradă principală, iar clădirile erau construite din piatră neşlefuită şi beton, cu acoperişuri de tablă. Pe şosea erau oameni, câini, capre şi soldaţi care pierdeau vremea în grupuri mici. Imaginea era foarte diferită de cea a unui oraş din Nambula, pentru că nimeni nu purta *djellaba*. Civilii purtau haine occidentale ieftine sau robe lungi de culoare închisă. În Adi Wari nu exista garnizoană, căci ar fi constituit o ţintă prea evidentă. Keftienii îşi instalaseră sub pământ toate unităţile militare şi spitalele.

Am coborât dealul şi ne-am oprit la o clădire înnegrită de fum pe dinăuntru, în care ardea focul. Bărbatul de la intrare s-a aplecat asupra unei vetre şi a scos patru pâini rotunde, pe jumătate carbonizate. Nu mai mâncasem de multă vreme şi era exact alimentul potrivit: cald, liniştitor, care nu producea îngrijorare. Mă simţeam foarte bine, aproape mai bine decât era normal, într-o stare de energie avântată. Presupun că era un soi de reacţie de apărare la şoc.

Belay s-a înveselit puţin în timp ce ne duceam la RESOK. I-am oferit nişte pâine arsă şi a râs. Avea douăzeci şi patru de ani şi vorbea puţin engleza. Şi-a ridicat mâna la faţa mea, mi-a atins unul dintre cercei şi m-a întrebat dacă poate să-i capete, iar eu, obişnuită cu aşa ceva, i-am dat. Am întrebat-o dacă a luat parte la lupte, iar ea mi-a răspuns „Puţin" şi a privit drept înainte, ca şi cum n-ar fi vrut să vorbească despre asta.

Erau mulţi soldaţi prin preajmă şi o salutau când treceam pe lângă ei, ca şi cum ar fi fost colegi de şcoală.

Nu era aşa cum mă aşteptasem să arate o zonă în care se desfăşura un război. Acasă îmi imaginasem vag, fără să mă gândesc prea mult, că războiul înseamnă lupte tot timpul, ca în tranşeele din Primul Război Mondial, şi că, dacă te duci într-o zonă de război, vei fi o ţintă continuă pentru gloanţe. Asta probabil din cauză că puţinele imagini pe care le vedeai de obicei la ştiri erau schimburile de focuri. Aici se părea că viaţa se desfăşoară mai mult sau mai puţin normal, cu excepţia zonelor periculoase, a locurilor unde nu te duceai, a lucrurilor pe care nu le făceai – de exemplu, să te joci pe şosele. Firește că existau neaşteptatul, explozia venită de nicăieri care făcea din el ceva letal. Între timp însă, te purtai cât mai normal cu putinţă şi cumpărai pâine.

Am urmat strada principală până la marginea trecătorii şi acolo am văzut rămăşiţele podului distrus de bombe – o coloană groasă de beton fixată în stâncile de dedesubt, din care ieşea o încâlceală de tije metalice ruginite. Peretele stâncos nu cădea chiar perpendicular – am văzut o cărare ce cobora în zig-zag în vale, la două sute de metri mai jos, printre stâncile roşiatice, ca o şosea transmontană în miniatură. Râul era o panglică înspumată ce şerpuia printre malurile acoperite cu pietriş sau cu petice late de iarbă. M-am gândit, pentru o fracţiune de secundă, că arăta ca un loc minunat pentru camping.

Am luat-o spre stânga de-a lungul peretelui, apoi am urcat panta până am ajuns la o clădire pe care am văzut semnul RESOK şi câteva autoturisme de teren Land Rover parcate în faţa ei.

Înăuntru, pereţii erau acoperiţi cu artă populară keftiană, desene primitive înfăţişând scene de război. Uneori se organizau expoziţii de artă keftiană într-un centru comunitar din Sidra, construit de japonezi în anii şaizeci.

Cel pe care aveam nevoie să-l întâlnesc era preşedintele RESOK pentru regiunea Adi Wari, Hagose Woldu, al cărui nume deseori era pomenit în discuţiile purtate în tabără. S-a dovedit că tocmai plecase spre sediul FEPK, aşa că ne-am întors acolo şi am descoperit că tocmai se întorsese ca să se întâlnească cu noi la RESOK. Când am ajuns înapoi la RESOK, mi-a oferit cea mai caldă şi mai plăcută primire.

— Domnişoară Rosie, e o mare onoare pentru mine să vă cunosc. Vă suntem mai mult decât recunoscători pentru activitatea pe care o desfăşuraţi pentru oamenii noştri la Safila.

Hagose era un bărbat foarte înalt, îmbrăcat în pantaloni maro din poliester, mult prea scurţi pentru el, şi cu o cămaşă foarte veche, imitaţie de denim, cu manşete şi guler din material înflorat.

M-a condus într-o cameră în care se afla, aşezată pe o masă mare, o machetă a regiunii Kefti, cu munţii a căror formă amintea de o gogoaşă, cu deşertul în mijloc şi câmpiile străbătute de albii de râuri la exterior. Se vedea şi trecătoarea Adi Wari, unde ne aflam noi. Munţii din depărtare erau străbătuţi de fisuri adânci. Un platou neobişnuit de oval era înconjurat de culmi muntoase pe toate părţile.

Hagose aşezase colibe în miniatură, asemănătoare caselor din jocul Monopoly, pe toată zona muntoasă şi pe cea de câmpie, pentru a arăta distribuţia populaţiei, steguleţe ce marcau actualele zone de conflict şi steguleţe verzi în zonele unde

făceau prăpăd lăcustele. Se vedeau steguleţe verzi pe întreaga zonă deşertică din centru şi pe câmpiile care înconjurau munţii; stăteau ciorchine la gurile râului şi îi urmau cursul prin câmpie, dincolo de trecătoare. L-am întrebat cum obţinuse toate aceste informaţii fără să beneficieze de supraveghere aeriană. Hagose a susţinut că fuseseră transmise din gură în gură. A spus că lăcustele din centrul deşertului roiau şi se deplasau spre vest şi că recoltele dispăreau deja în zonele muntoase din vest. A spus că populaţia începuse să se deplaseze de-a lungul ţării.

Era greu de ştiut cât anume să cred, fiindcă el avea totul de câştigat dacă mă trimitea înapoi într-un suflet, gata să declar stare de urgenţă. M-am gândit la cele spuse de Gunter la petrecerea de la ambasadă şi m-am îndoit. Dar tot ce aveam nevoie să aflu era zona din care oamenii se refugiau la Safila. Dacă aş fi văzut refugiaţi deplasându-se pe drumurile ce duceau la noi, aş fi ştiut cu ce mă confrunt.

Chiar la est de Safila era o deschidere în primul lanţ muntos, pasul Tessalay. Acolo fuseseră filmate pentru televiziune unele dintre cele mai dramatice scene ale exodului petrecut la mijlocul anilor optzeci.

Hagose a făcut mare tapaj pe tema lipsei lor de miijloace materiale pentru combaterea invaziilor de insecte. Keftienii nu aveau deloc pesticide şi, chiar dacă aveau avioane, era prea riscant să zboare cu ele. În momentul acela încercau să le zăgăzuiască înaintarea bătându-le cu beţe, săpând între recolte şanţuri pe care le umpleau cu foc. Se părea că aboutienii bombardaseră două sate în care se luaseră astfel de măsuri. Hagose

dorea să se declare un armistiţiu şi ONU să vină şi să pulverizeze pesticide. M-am gândit că era târziu, prea târziu. Ar fi fost nevoie de trei luni pentru a se organiza o treabă ca aceasta.

Hagose avea să trimită cu noi în munţi un reprezentant al RESOK care să ne anunţe vizita în satele în care urma să ne oprim. A spus că se duce la FEPK, să discute cu cei de acolo despre traseul nostru.

Belay şi cu mine ne-am întors la spital. Mi s-a spus că Muhammad dormea şi că O'Rourke plecase în căutarea noastră. Se vădea că am parte de o după-amiază tipică de confuzii. I-am lăsat mesaj că voi fi la FEPK între patru şi cinci, gata de plecare, şi m-am dus la cumpărături.

Am cumpărat pâine, roşii, grepfrut şi cutii cu brânză. Se înnorase şi cerul era cenuşiu. O pală de vânt m-a prins şi m-a făcut să tremur. Am cumpărat şi nişte pături. Belay a plecat să-şi viziteze o rudă. În drum spre biroul FEPK, l-am văzut pe O'Rourke discutând cu un grup de soldaţi, uitându-se sub partea din spate a vehiculului şi verificând ceva.

— Deci crezi că am putea obţine un alt camion? l-am auzit întrebându-l pe un soldat pe când mă apropiam.

— Da, cred că e posibil.

— Şi cât va dura asta?

— Cred că vom găsi unul la Gof.

— Nu. Nu la Gof. Nu vreau să pornesc la drum în vehiculul ăsta. Axul din spate e praf. Aveţi un alt camion în Adi Wari?

— E posibil.

O'Rourke m-a văzut şi m-a salutat cu o înclinare a capului. Rezervele lui de răbdare păreau

să se fi împuţinat. Între keftieni s-a pornit o discuţie încinsă. Se aplecau cu toţii şi se uitau la axul din spate. Ne-am dat deoparte ca să putem vorbi fără să fim auziţi.

— Te-am căutat la spital, am spus. Ce părere ai, mergem mai departe? Ei spun că sunt doar patru ore de mers până la locul unde sunt lăcustele. Nu trebuie să vii dacă nu crezi...

— Nu, nu, nici o problemă. Am vorbit cu ei şi totul pare în regulă, dar treaba asta cu patru ore am s-o cred când am s-o văd. Ascultă, te simţi bine? m-a întrebat el luându-mi un braţ şi frecţionându-l. Eşti îngheţată! Uite, ia asta.

Şi-a scos puloverul şi mi l-a întins.

— Dar tu?

— Eu mă simt bine.

— Dar...

— Îmbracă-l, te rog, tremuri.

Era un pulovor moale, de lână gri. L-am îmbrăcat. Mirosea a el. Mi-a plăcut asta.

— Ce se întâmplă cu camionul?

— E o epavă. O să crape după primii cinci kilometri, aşa că va trebui să aşteptăm să găsească altul.

Se părea că Muhammad se simte bine. O'Rourke îi operase ciotul piciorului în după-amiaza aceea şi reuşise să salveze genunchiul. O clipă doar mi-am spus „Doamne, oare suntem nebuni că ne continuăm drumul? Ce-o să se întâmple cu mine?".

Până când ne-au adus alt camion se făcuse deja întuneric. O'Rourke l-a inspectat amănunţit la lumina unei torţe, i-a pus să schimbe un cauciuc şi să ia cu ei o roată de rezervă. S-a descurcat grozav.

*

N-au fost patru ore până să ajungem la lăcuste, firește. Înaintam în pas de melc, cu farurile camuflate astfel încât puteam vedea doar o lumină slabă direct în față și două luminițe roșii de la farurile din spate ale camionului care ne-o luase înainte. Era foarte, foarte frig. O'Rourke și cu mine ne aflam în cabina celui de-al treilea camion. Eu stăteam la mijloc, între el și șofer. Ne-am înfășurat în pături și am încercat să dorm sprijinindu-mi capul de spătarul scaunului.

— Poți să te sprijini de mine, mi-a spus el.

Am încercat să-mi las capul pe umărul lui, dar era incomod, așa că s-a ridicat, m-a prins în brațe și atunci am adormit.

M-am trezit când am ajuns la punctul de trecere prin vad. Drumul cobora șerpuind în curbe imposibile, solicitând din plin motorul. Când am ajuns jos, ne-am oprit și am ieșit din camion. Nu era lună. Era frig și umezeală acolo jos, cu stâncile ridicându-se amenințător deasupra noastră. Din dreapta se auzea râul. După sunet părea puțin adânc, mai degrabă un pârâu. Mă furnica rău prin tot corpul și abia puteam să-mi mișc picioarele. Eram grozav de înțepenită. Mă durea ceafa și aveam un gust oribil în gură. M-am întors la camion, am mâncat niște grepfrut și pâine, am băut apă și am tremurat. Am pornit iarăși la drum în convoi, am trecut râul prin vad și apoi am urcat pe cealaltă parte a trecătorii. După ce s-a terminat urcușul am ațipit din nou.

La ora patru dimineața am ajuns la albia secată unde ar fi trebuit să fie roiurile de insecte. Încă era întuneric beznă. Am parcat și am așteptat. Eu mi-am pregătit aparatul de fotografiat.

Întunericul se subţia. În faţa noastră, la orizont, a apărut un petic cenuşiu. Camioanele opriseră la poalele unei coline. În faţa noastră se afla o albie de pârâu şi, la aproximativ un kilometru mai departe, un povârniş lat, înalt de vreo cincizeci de metri.

Detaliile peisajului au început să apară treptat din întuneric, stoarse de culoare. Mi-am încordat privirile să văd ce se află în faţă şi am tresărit uluită. Întreaga albie a râului părea că este vie şi se mişcă în valuri. La mai puţin de un kilometru distanţă se întindea un covor de insecte ce acoperea pământul şi şoseaua, ca într-un film de groază, lucind în lumina ce creştea în intensitate.

La orizont a apărut un arc îngust şi portocaliu. Pe măsură ce se ridica, norii s-au împrăştiat lăsând culorile să inunde scena. Când primele raze de soare au atins covorul, insectele de deasupra au ţâşnit în sus, jucând în lumină ca fulgii de zăpadă pe viscol.

Capitolul XV

Am mers în ambele sensuri de-a lungul muchiei povârnişului, privind în jos spre covorul de insecte care se întindea pe cinci kilometri. La un moment dat, am coborât până la el. Cel mai enervant era faptul că lăcustele nu reacţionau deloc la prezenţa noastră. Stăteau nemişcate, agăţându-se cu tenacitate de pământ, chiar dacă treceam peste ele. Erau nişte vietăţi străine, cu un ţel secret comun. Din când în când, pe măsură ce soarele se ridica mai sus, câte o întreagă zonă forfotea şi se mişca fără motiv evident. Reprezentantul RESOK a luat câteva de pe jos şi ne-a arătat aripile lor. Erau pregătite să zboare.

Începeam să-mi fac griji pentru felul în care voi putea traduce toate acestea în dovezi incontestabile. M-am întrebat dacă descrierea noastră şi câteva fotografii ciudate vor fi îndeajuns – un covor de insecte nu constituie subiectul ideal pentru o fotografie. Am pus câteva insecte într-o pungă de polietilenă, ca să le luăm cu noi. Am decis să obţin şi câteva confirmări în scris. Ar fi fost ideal să le obţin din partea unor persoane neinteresate, dar problema era că în situaţia de faţă nu existau părţi neinteresate.

Soldaţii începuseră să se agite de teama raidurilor aeriene, aşa că ne-am deplasat cinci kilometri

spre vest, până la un sat unde exista un adăpost subteran. Satul era destul de mare: o îngrămădire de aproximativ două sute de colibe construite într-o vale micuță, mai jos de locul unde ne aflam noi, cu tije galbene și uscate de cereale înălțându-se în terase de jur-împrejur. Oamenii începuseră să secere, deși recolta nu era coaptă încă, fiindcă imediat ce valurile de lăcuste se puneau în mișcare, vântul avea să le poarte în direcția lor.

Era o activitate frenetică, întreg satul ieșise pe câmp. De la distanță, spinările aplecate ce se mișcau în sus și-n jos prin holde semănau cu niște viermi. În fiecare câmp existau fâșii deja secerate, iar oamenii începuseră să sape șanțuri de-a lungul lor și să le umple cu paie, în așa fel încât, dacă veneau lăcustele, să poată aprinde focuri ca să protejeze restul recoltei. Pe măsură ce ne apropiam, zgomotele satului se ridicau până la noi: un amestec disonant de glasuri, sunete de animale, țipete ascuțite de copii și cârâituri. Toate astea păreau anemice și lipsite de speranță când te gândeai cu ce vor trebui să se confrunte. Cu un avion ușor și niște pesticide, problema lor s-ar fi rezolvat în câteva ore.

Ne aflam în sediul FEPK și beam ceai la umbră când un nor a acoperit soarele. În aceeași clipă, de-afară s-a auzit un urlet grozav, țipătul ascuțit și convulsiv pe care-l scot keftienii când moare cineva, și am știut că sunt lăcustele. Am ieșit afară, ne-am apropiat de gard și am văzut o umbră care se întindea deasupra întregii zone.

Toată lumea alerga spre lanuri. Când am ajuns acolo, norul ne-a învăluit. Lăcustele ți se izbeau de față și de oricare altă parte expusă a corpului dându-ți senzația unor așchii de lemn. Din șanțurile

aflate direct în faţa noastră s-au ridicat flăcări, urmate de un fum dens, când cineva a aruncat paie umede peste foc. Se făcuse aproape întuneric. Am renunţat la fotografii deocamdată, mi-am tras şalul albastru pe cap şi am fugit în lan. Peste tot se vedeau siluete care fluturau prin aer instrumente făcute din beţe lungi cu un mănunchi de rămurele legat la capăt. Cineva mi-a aruncat şi mie un băţ. M-am oprit şi am privit atent o plantă din faţa mea. Pe fiecare dintre frunzele înguste şi galbene şi pe spicul cu boabe din vârf mişunau câte şapte sau opt insecte. Am urmărit cum dispare o frunză şi lăcustele cad pe cea de sub ea sau sar în aer după ce o devorează. Am prins să lovesc planta cu băţul, iarăşi şi iarăşi, făcând-o să se scuture. Insectele se agăţau de ea şi nu reuşeam să le desprind. În jurul meu era multă mişcare şi zarvă. Chiar în faţa mea, prin fum, flăcări şi întuneric, o femeie bătrână şi firavă lovea plantele. Pânza cafenie în care era înfăşurată alunecase de pe ea şi sânii căzuţi i se scuturau în ritmul loviturilor. În timp ce-o priveam a lăsat băţul să-i cadă, a ridicat o mână, şi-a strâns pumnul firav şi l-a ridicat spre cer. Picioarele i s-au îndoit sub ea ca pentru o reverenţă, s-a lăsat să cadă pe pământ şi şi-a rostogolit capul în ţărână.

Patru ore mai târziu, nu mai rămăsese nimic din recoltă. Oamenii erau toţi pe câmp urlând, bocind, smulgându-şi părul, lovindu-se peste cap, ridicându-şi braţele şi prăbuşindu-se la pământ în tradiţionala jelanie publică, histrionică, a negrilor. Şi, în timp ce soarele se revărsa în fierbinţeala albă a amiezii scorojind pământul uscat şi tremurând la orizont în mirajul crud al apei, le puteai înţelege suferinţa crâncenă. Pământul

nu mai avea nimic de dat pentru şase luni de-atunci încolo. Nu mai exista mâncare.

Noi ar fi trebuit să dăm ajutor umanitar, dar eram neajutoraţi. Iată-ne acolo, târându-ne pe suprafaţa acelor întinderi ale uscăciunii, privind cum dispare hrana unei întregi naţiuni. Ce puteam face? O'Rourke a tratat câteva cazuri de arsuri şi de epuizare cauzate de caniculă. Eu am mai făcut câteva fotografii, simţindu-mă ca un voaieur. Nu puteam decât să avertizăm că la Safila este foarte puţină mâncare în plus.

Am dormit în adăpostul subteran şi ne-am continuat drumul când s-a întunecat. Acum uram întunericul. După ce am trecut de poalele colinelor, drumul a început să urce într-o pantă abruptă. Peste tot în jurul nostru erau culmi muntoase înalte. Se simţea izul aerului alpin. Am urcat multă vreme, apoi am ocolit o culme şi am coborât din nou într-o vale îngustă care se întindea în unghiuri drepte faţă de şosea. Acum, că ne aflam în munţi, aveam farurile aprinse. Aboutienii nu riscau să zboare pe-aici noaptea, mai ales când nu era lună.

Şoferul nostru şi-a ridicat pe neaşteptate o mână şi a spus melodramatic:

— Tessalay.

În faţa noastră era un perete de stâncă mai înalt decât tot ce întâlnisem până atunci. Un povârniş din primul şir de stânci forma deschiderea spre pasul Tessalay – un coridor lung de aproape opt kilometri ce străbate zona cea mai înaltă a munţilor din vest. La capătul acesta, coridorul stâncos era închis de o creastă scundă ce alcătuia povârnişul. Drumul o urca şerpuind şi cobora de cealaltă parte a ei, continuând apoi de-a lungul coridorului.

Chiar înainte de a ne fi început urcuşul, am observat siluetele care se mişcau de-a lungul marginii drumului. Un mic grup a fost prins în lumina farurilor, iar unul dintre ei s-a aplecat spre mijlocul drumului, ridicând mâna, încercând să ne oprească. Nu arătau ca şi cum s-ar fi aşteptat să oprim, căci văzuseră cu toţii că erau camioane ale FEPK. Militarii nu aveau nimic să le dea. Pe măsură ce urcam curbele, numărul lor a început să crească, până când am ajuns să vedem câte un grup la fiecare cincizeci de metri, de ambele părţi ale drumului. Cu toţii făceau acelaşi lucru când treceam, îşi îndreptau spatele şi ridicau o mână într-un gest lipsit de convingere, ca să ne oprească.

Când am ajuns în punctul cel mai înalt al pasului, toate vehiculele s-au oprit. Îmi doream să fi fost lună, căci am fi avut o privelişte extraordinară a întregului pas întinzându-se sub noi şi-n plus doream să văd amploarea deplasării. Şoferii au încercat să orienteze farurile în aşa fel încât să putem vedea siluetele care urcau de la baza pasului. Starea celor pe lângă care trecusem nu era atât de gravă pe cât mă temusem. Erau slabi, dar nu malnutriţi, şi aveau bunuri cu ei. M-am gândit că poate trăseseră învăţăminte de la ultima foamete şi hotărâseră să se mute cât mai erau încă suficient de puternici ca să poată călători – dar până la Safila era drum lung. Pasul Tessalay era un loc periculos pentru ei, fiindcă aboutienii ştiau despre deplasarea refugiaţilor şi organizau raiduri aeriene aproape în fiecare zi. Drumul devenise impracticabil pentru vehicule acum, din pricina stricăciunilor produse de bombe. Refugiaţii călătoreau cât puteau de mult în timpul nopţii şi căutau să ajungă la

adăposturile subterane din văile pasului cu mult înainte să se lumineze de ziuă.

Nu mai era mult până să se arate zorii. Ne-am gândit că am putea să ne oprim la unul dintre adăposturi şi să facem o evaluare a situaţiei. Am găsit unul imediat după ce am trecut culmea. Era un adăpost ca o peşteră, destul de mare ca să încapă toate cele trei vehicule ale noastre. Pământul de la intrare era acoperit cu ulei negru de motor şi peste tot se vedeau piese disparate şi vehicule militare. Semăna mai mult cu un atelier mecanic decât cu un adăpost antiaerian. Oamenii fumau înăuntru, chiar şi cu atâta ulei împrăştiat pe jos. Mi-am zis că e o capcană a morţii şi n-am vrut să rămân. I-am spus asta lui O'Rourke şi el a fost de acord.

Până la urmă am mers cât de departe am putut coborând de cealaltă parte a culmii, până am ajuns la un crater. Acolo ne-am dat jos şi i-am lăsat pe şoferi să ducă vehiculele undeva unde să fie bine ascunse şi în siguranţă. N-a fost prea înţelept din partea noastră să o luăm pe jos pentru că, imediat ce oamenii au văzut că suntem străini care ar putea să aibă bani sau mâncare, am fost înconjuraţi. Mulţimea s-a adunat imediat în jurul nostru: mâini scheletice îmi apucau carnea şi oamenii îşi repezeau degetele spre gură cu gesturi agresive. Nu mi-a fost teamă pentru că mai văzusem aşa ceva şi ştiam că nimeni nu vrea să ne facă vreun rău, ci era doar un soi de pantomimă elaborată.

Soldaţii au început să lovească mulţimea cu beţe. Nu loveau tare, dar transmiteau totuşi mesajul că O'Rourke şi cu mine, îngeri păzitori veniţi din Occident, ne făceam drum prin mulţime ca să-i salvăm pe cei care mureau de foame,

iar soldaţii din escorta noastră ne croiau drum pocnind femei şi copii malnutriţi. După cincisprezece secunde, O'Rourke a încremenit pe loc şi a strigat cât îl ţineau plămânii:

— ÎNCETAŢI... SĂ-I... MAI... LOVIŢI!

A urmat o tăcere uluită şi mulţimea s-a îndepărtat imediat de el.

— Puneţi beţele alea jos, le-a făcut el semn soldaţilor. Puneţi beţele jos.

S-au uitat la el ca şi cum ar fi fost nebun şi au strâns beţele pe lângă corp.

— Acum deschideţi-ne o cărare, a cerut el făcând un gest către mulţimea din faţa lui. Aşa, a adăugat el, şi mulţimea s-a despărţit precum apele Mării Roşii, iar noi ne-am putut continua drumul.

În timp ce înaintam, m-am întors şi am văzut, aşa cum mă şi aşteptam, că soldaţii începuseră din nou să lovească în spatele nostru şi unii dintre refugiaţi râdeau.

Adăpostul la care ne-au condus era ca un tunel larg săpat în coasta dealului, în care oamenii dormeau pe saltele sau paturi scunde din lemn înşirate ordonat. În centru era o zonă deschisă pe unde rătăceau cei care nu dormeau. Ne-am aranjat o masă de lucru, am măsurat şi cântărit copiii, am pus întrebări. Raportul înălţime-greutate era de aproximativ optzeci şi cinci la sută din cel mediu, ceea ce nu era rău; punctul periculos era de optzeci la sută. Asta însemna că oamenii vor fi în stare proastă când ajungeau la noi, dar nu atât de gravă ca data trecută.

Refugiaţii proveneau dintr-o zonă destul de restrânsă a regiunii muntoase vestice, cuprinsă într-o fâşie de câte aproape şaptezeci de kilometri de ambele părţi faţă de locul din pasul

Tessalay unde ne aflam în acel moment. Deocamdată, toate recoltele distruse se părea că erau concentrate în acea fâşie. Acest lucru confirma ceea ce-mi spusese Gunter la petrecerea de la ambasadă. Pe de altă parte însă, era doar începutul perioadei de invazie şi era greu de ştiut în care zonă din Kefti avea să se mai întindă. Din imaginea pe care ne-am făcut-o, am estimat că spre Safila se îndrepta o mulţime de cinci până la şapte mii de refugiaţi.

Am întrebat pe toată lumea despre Huda Letay, dar mi-au spus că nu era nimeni din Esareb acolo, fiindcă era un oraş mare şi criza nu afectase încă oraşele.

O'Rourke se instalase într-un colţ şi examina bolnavii. Erau toate bolile uzuale care însoţesc foamea: diaree, dizenterie, probleme respiratorii, câteva cazuri de rubeolă, dar nimic neaşteptat şi nici un caz de meningită. Chiar şi aşa, dacă nu aveam medicamentele necesare, n-ar fi durat mult până când oamenii aceştia să transforme din nou Safila într-o tabără a morţii.

L-am rugat pe reprezentantul RESOK să facă un anunţ şi să avertizeze refugiaţii cu privire la situaţia alimentelor în Nambula şi să le spună că ar fi mai bine pentru ei să rămână pe loc, dar aceştia n-au făcut decât să ridice din umeri şi să râdă. Pentru ei era evident că aveau mai multe şanse să obţină mâncare acolo unde existau organizaţii occidentale şi ONU, decât aici. Îmi amintesc că mă uitam la oamenii din jur în timp ce reprezentantul RESOK făcea anunţul şi că mă gândeam: „Da, vă voi vedea din nou, iar atunci pielea vă va fi atât de întinsă pe faţă, încât gurile vă vor fi întinse într-un rânjet neîncetat, părul vi se va rări şi nu veţi fi în stare să mergeţi,

copiii voştri vor muri şi nici unul dintre noi nu e capabil să facă ceva ca să preîntâmpine toate astea". E cumplit să te simţi răspunzător şi să nu ai nici o putere! La sfârşitul acelei zile, când s-a întunecat, am pornit înapoi spre Adi Wari.

Când am ajuns, am aflat că Muhammad fusese deja transportat înapoi la Safila. O'Rourke a rămas să vadă câţiva bolnavi şi eu m-am dus la birourile RESOK. I-am explicat lui Hagose despre rezervele mici de hrană din zona estică a Nambulei. I-am sugerat să încerce să disperseze refugiaţii prin satele din zonă care aveau mâncare, dar el mi-a aruncat o privire familiară care spunea: „Nu încerca să mă păcăleşti că Occidentul nu poate veni cu mâncare dacă vrea. Ştim totul despre lacurile de vin şi munţii lor de grâu". Pe când m-am întors la FEPK, O'Rourke găsise un Land Rover care ne putea duce la Safila şi aranjase să ne escorteze un camion până la graniţă. De acolo, aveam să ne continuăm drumul pe cont propriu.

Aerul devenea mai cald şi mirosul dulce, de pământ, al Nambulei pătrundea prin ferestrele deschise. Camionul din faţa noastră s-a oprit, iar O'Rourke i-a urmat exemplul. După puţin timp a oprit din nou, abătându-se de la drumul pe care-l urmam. Era clar că ne apropiem de graniţă. Soldaţii FEPK ştiau unde se află linia de demarcaţie. O jumătate de oră mai târziu camionul a oprit din nou şi de data asta soldaţii au coborât. Am coborât şi noi, ne-am luat un rămas-bun cam exagerat, strângându-ne mâinile şi schimbând îmbrăţişări pline de camaraderie, ca şi cum ne-am fi cunoscut în vacanţă şi acum venise vremea să ne ducem acasă.

— Îndată vom face schimb de adrese, mi-a şoptit O'Rourke în timp ce se extrăgea dintr-o a doua îmbrăţişare plină de efuziune cu acelaşi soldat. Dacă mai durează mult, o să ajung să-i port pe braţe copilul individului ăstuia şi să-i spăl şosetele.

Când sunetul motorului camionului lor s-a stins, am rămas o vreme nemişcaţi în pustietatea întinsă. Cerul era un arc uriaş presărat cu stele ce scânteiau orbitor.

— Te-ai descurcat grozav acolo, mi-a spus el făcând semn cu capul înspre Kefti.

— Nu aşa de bine ca tine.

Aerul era ameţitor. Stăteam în nisip, pe care-l simţeam rece sub tălpi. Eram foarte aproape unul de celălalt şi ne priveam.

— Mergem mai departe? m-a întrebat.

Avea dreptate să vrea să ne îndepărtăm de graniţă, pentru că nu prea ne aflam în siguranţă în zona aceea. În plus, se făcuse deja ora zece şi mai aveam cinci ore bune de mers până la Safila. Am condus eu o vreme, apoi am făcut schimb. Amândoi eram foarte obosiţi. Cred că uşurarea pe care o simţeam ştiindu-ne ieşiţi din Kefti a fost cea care a dat frâu liber oboselii. Abia îl puteam zări în lumina slabă a bordului maşinii. Îşi sufleca mânecile cămăşii şi braţele şi încheieturile lui erau puternice, mature. Până atunci nu dădusem atenţie încheieturilor mâinilor, dar dintr-odată acestea mi-au părut cele mai frumoase pe care le văzusem vreodată, atât de puternice, atât de masculine, atât de curajoase şi de minunate.

— Cât de departe crezi că ar trebui să mergem în noaptea asta? a spus el şi apoi a părut puţin stânjenit când şi-a dat seama ce-a spus.

— Tu conduci.

Ceva mai târziu a oprit maşina şi a scos cheia din contact.

Am aprins un foc şi ne-am aşezat pe o foaie de prelată. O'Rourke a scos o sticlă cu whisky.

— De unde ai asta? am întrebat uimită.

— De la FEPK.

Avea şi nişte iarbă. Am privit focul. Era un buştean mare şi negru, care devenea alb şi găurit pe dedesubt fărâmiţându-se în tăciuni. Când mi-a trecut jointul, mâinile noastre s-au atins. La început nu ne-am spus nimic, dar apoi m-am întins pe spate pe foaia de cort şi s-a întins şi el, la distanţă de mine, şi am vorbit.

Mi-a spus că tatăl lui fusese diplomat, că fusese purtat prin diferite locuri din Africa şi din Orientul Îndepărtat şi că se înrolase în Corpul Păcii după ce absolvise Facultatea de Medicină. Tatăl lui era mort acum şi mama lui locuia în Boston. Fusese deziluzionat de medicină şi lucrase multă vreme la New York, făcând filme de prezentare şi reclame pentru companii de medicamente şi câştigând o grămadă de bani.

— Apoi totul s-a prăbuşit.

— Cum?

N-a spus nimic o vreme, apoi a rostit încet:

— Nu vreau să vorbesc despre asta... dacă nu te superi.

— E în regulă.

— Spune-mi de ce ai venit aici, mi-a cerut.

I-am spus câte ceva, nu mare lucru, pentru că eram ameţită. Dar nu am pomenit de Oliver. Am rămas tăcuţi. Mi-a întins jointul şi mâinile noastre s-au atins din nou. Eram singuri şi el era atât de chinuitor de aproape! Mi-am spus că nu trebuie s-o facem. M-am gândit la Linda. M-am gândit la întoarcerea în Safila. Stăteam întinsă

cu faţa în sus pe foaia de cort şi simţeam cum plutesc din cauza jointului. Am tras încă un fum şi-am început să mă întreb dacă orice am fi făcut în noaptea aceea ar fi avut vreo importanţă.

— Uită-te acolo, am spus după o vreme. Uită-te la stelele alea! Te fac să te simţi atât de mărunt şi de neputincios! Mărunt sub stele, am adăugat umezindu-mi buzele. Care crezi că este scopul nostru pe acest pământ, O'Rourke?

— Pluteşti împreună cu zânele, nu-i aşa?

— Sunt o zână, i-am spus dându-i jointul.

După o vreme mi-a răspuns:

— Să trăim drept, cred eu.

Mai târziu s-a ridicat şi s-a dus la maşină. Uşa deschisă. El cotrobăind înăuntru. Uşa închisă. S-a întors cu nişte aşternut şi mi-a întins o legătură aplecându-se spre mine. M-a sărutat uşor, ca de noapte bună. M-a sărutat din nou. Când m-a sărutat a treia oară, a fost şi ultima.

— Voi dormi aici, mi-a spus. Dacă ai nevoie de ceva, fluieră.

M-am trezit la ora două şi am descoperit că mă mutasem cumva mai aproape de el. M-am ridicat în şezut şi-am privit în jur. Focul arsese aproape de tot, butucul era alb aproape în întregime, doar în mijloc mai era o bucată neagră pe deasupra şi roşie pe dedesubt. În lumina slabă pe care o dădea, se vedeau plante cu frunze mari şi rotunde, aşa cum aveam şi în Safila. O'Rourke dormea respirând adânc, cu un braţ peste faţă. M-am întins înapoi şi am privit stelele o vreme. Era cald încă, doar cea mai uşoară briză adia din când în când. Am tras pătura pe mine şi m-am întors pe-o parte, cu faţa spre spatele lui. Era îmbrăcat cu o cămasă subţire, kaki. Faţa mea era atât de aproape, că eram

gata să-l ating. S-a întors pe spate, schimbându-şi poziţia capului şi a braţelor. Când s-a aşezat comod, o schimbare în respiraţia lui mi-a spus că se trezise. Am rămas nemişcată, cu inima bubuind. Mi-am ridicat privirea şi i-am urmărit linia maxilarului. Apoi i-am văzut un ochi deschizându-se, uitându-se spre mine şi închizându-se la loc. S-a întors încet cu faţa spre mine. A întins o mână şi mi-a pus-o pe şale, atingându-mi talia cu degetele. Mi-am ţinut respiraţia. Gurile noastre erau atât de apropiate, că erau gata să se atingă. Apoi, m-a tras spre el cu mâna şi m-a lipit de el, de blugii în care l-am simţit întărit. Şi-a apropiat încă puţin gura şi buzele noastre s-au atins. De data asta era imposibil să-i rezist aşa, în lumina focului, singuri împreună, după atâtea spaime.

Capitolul XVI

Când m-am trezit, radiind euforică după noaptea aceea, O'Rourke se sculase deja şi fierbea apă într-un ceainic de campanie pus pe foc. Era încă foarte devreme, soarele abia începea să se arate la orizont. M-am uitat spre el, apoi mi-am închis ochii. N-ar fi trebuit s-o facem. Fusese minunat, dar n-ar fi trebuit s-o facem. Poate că Linda nu mai avea o relaţie cu el, dar îşi dorea cu siguranţă să aibă. Nu voiam s-o supăr, nu voiam să mă supăr nici pe mine şi nu-mi doream să-l văd pe O'Rourke într-o situaţie delicată, nu acum, când ne ameninţa o perioadă atât de tensionată. Problema era că sentimentele romantice începuseră să apară şi să bântuie prin jur fără nici un pic de respect faţă de amploarea crizei cu care ne confruntam.

N-a observat că mă trezisem. M-am uitat la el şi i-am amănunţit fiecare detaliu, aşa cum stătea privind ţintă în foc, cu cămaşa kaki întinsă pe muşchii spatelui, cu antebraţul sprijinit de genunchi, cu profilul gânditor şi calm şi am ştiut ce mi se întâmplă. De când mă aflam acolo, coexistenţa totală a contrariilor – tragedia şi comedia, seriozitatea şi superficialitatea – încetase de mult să mă mai surprindă. Chiar şi atunci când se petreceau cele mai tragice evenimente,

lucrurile anodine continuau să sâcâie, iar chestiunile sentimentale, departe de a deveni nesemnificative, păreau să se intensifice.

De la catastrofa cu Oliver avusesem parte de patru ani de pustiu sentimental, dar de liniște sufletească. Și acum, tocmai când aveam nevoie să fiu calmă și să mă pot concentra... se întâmpla asta! Nu voiam să mă întorc la tot acel uragan prin care trecusem cu Oliver. Nu era deloc momentul, chiar și fără complicațiile legate de Linda. O'Rourke și cu mine trebuia să ștergem pur și simplu ceea ce se întâmplase în noaptea asta, să adoptăm o atitudine matură în privința ei și să continuăm la fel ca până atunci.

M-am foit puțin ca să arăt că m-am trezit, am căscat și m-am întins.

S-a întors spre mine.

— Îmi cer iertare pentru azi-noapte, am spus. Nu-mi dau seama ce m-a apucat.

A părut ușurat.

— Vrei o cană de ceai?

— Imediat, am spus ridicându-mă în picioare și privind în jur. Nu se vede nici o tufă.

— Încearcă după Land Rover. O să strig dacă vine cineva, a spus el cu un zâmbet fugitiv, privind cercul cu contur vag de la orizont.

Ne-am purtat excepțional de matur pe drumul spre Sidra, *excepțional* de matur. Am vorbit despre fiecare aspect al crizei lăcustelor și am trecut în revistă toate opțiunile posibile pentru a-i putea face față. Era aproape ca și cum noaptea trecută nu ar fi existat. O'Rourke era surprinzător de relaxat. Mă așteptam să fie încordat și prost dispus. Presupusesem în mod automat că va regreta ceea ce am făcut și că va începe să mă împingă la o parte – moștenire de la Oliver.

În realitate însă, atitudinea lui era perfect normală. După vreo două ore de mers prin întinderea nisipoasă, am văzut un obiect la orizont. Când ne-am mai apropiat am văzut că erau două camioane care se ciocniseră frontal. Am început să râdem. Reuşiseră să intre direct unul în celălalt pe o porţiune de şosea fără nici o curbă, fără vreun obstacol, fără nimic deosebit pe o întindere de peste şaptezeci de kilometri.

— Cred că se iubesc unul pe celălalt, a spus O'Rourke. S-au întâlnit accidental.

Şi într-adevăr rămăseseră într-o atitudine foarte afectuoasă cum stăteau aşa lipite, nas în nas. Accidentul părea să se fi petrecut cu câteva zile în urmă. Încărcătura din ele fusese luată şi nu era nimeni prin preajma lor, cu excepţia unui englez pe bicicletă, echipat cu un costum safari, cască de plută şi cu un rucsac în spate.

— Pe *dosul* meu, a mugit individul când ne-am oprit în dreptul lui, cum s-a petrecut absurditatea asta? Ăsta e drumul spre Kefti?

— Din cauza asta, a murmurat O'Rourke scoţând cheia din contact, nu mă întorc niciodată acasă.

— Exact la asta mă gândeam şi eu.

Când am pornit la drum, încă mai râdeam şi mai spuneam „pe *dosul* meu...". Se pare că englezul se afla într-o cursă sponsorizată pe bicicletă, de o singură persoană, şi traversa Africa de la vest la est ca să strângă bani pentru înfiinţarea unui sanctuar pentru măgari în Norfolk. A fost surprins de vestea că în Kefti se desfăşura de două decenii un război, dar n-a putut fi convins să o ia pe o rută ocolitoare.

Ne aflam doar la o oră de Sidra şi curând am putut vedea forma stranie a munţilor roşiatici

înălţându-se la orizont. La suprafaţă arătam probabil la fel de relaxată pe cât îmi părea mie O'Rourke. Continuam să aleg mici momente din noaptea noastră de pasiune, ca pe nişte lucruri proaspăt cumpărate şi învelite în foiţă de mătase, şi să mi le amintesc. Simţeam cum mă copleşesc valuri de afecţiune şi de vulnerabilitate. Simţeam cum în adâncul meu se petrece ceva ridicol. Pe măsură ce ne apropiam de Sidra şi îmi dădeam seama că intimitatea din ultimele zile avea să fie distrusă, devenea din ce în ce mai rău. Nu avea nici un rost, nu mă puteam abţine. Începeam să-mi doresc să aflu încotro se îndreaptă relaţia noastră. Şi nici măcar nu întârziam undeva!

Sosirea la Sidra a constituit o distragere binevenită. Am sugerat să lăsăm fotografiile la developat, să găsim ceva de mâncare şi apoi să mergem la sediul ONU, să-i dăm raportul lui André. Ne-am aşezat într-o cafenea murdară din piaţa mare a oraşului şi am băut o Coca-Cola aşteptând să ni se aducă mâncarea. Tăceam amândoi. Am încercat să mă concentrez asupra scenei din faţa mea. Trecea un cal înhămat la o căruţă ce transporta cărbuni, arătând de parcă cineva ar fi turnat funingine peste cal şi căruţă. De peste drum, un băiat îmbrăcat într-un sac, cu faţa mânjită cu nisip, se îndrepta spre noi cerşind. Cu excepţia nisipului de pe faţă, nu era clar ce problemă are. Oamenii de care se apropia puneau cu toţii bani în castronul lui, ca şi cum ar fi fost obişnuiţi cu asta.

— Crezi că e nebun? l-am întrebat pe O'Rourke cu un ton foarte practic.

— Nu. Poate schizofrenic.

N-avea nici un rost. Simţeam că mă apucă din nou. Acum O'Rourke îmi părea atât de irezistibil! Un bărbat atât de bun, de sigur pe sine, atât de hotărât! Şi acum aveam să fim despărţiţi

de alţi oameni! Mă tot gândeam la ceea ce făcusem în noaptea trecută. Oare pentru el ce însemna? Ţinea la mine atât de mult pe cât dădea impresia? Ce avea să se întâmple cu noi acum? Eram pe punctul să izbucnesc. Doamne, cât îmi doream să fi fost bărbat! M-am aşezat pe propriile mâini şi mi-am încleştat buzele.

— Ăăă... Rosie... te simţi bine?

— Foarte bine. De ce? am spus cu voce încordată.

— Doar aşa, dar pari... cumva ciudată, asta-i tot.

— Mă simt bine.

S-a aplecat spre mine şi mi-a pus mâna pe frunte.

— Hmmm.

Asta a înrăutăţit şi mai mult lucrurile. Îmi venea să ţip: „Ce simţi pentru mine până la urmă? Ce se întâmplă?".

— Ies să mă plimb puţin.

M-a privit nedumerit.

M-am întors când mâncarea era deja pe masă, simţindu-mă destul de stăpână pe mine. Criza trecuse. Cu puţin noroc, aveam să fiu din nou femeia de fier.

*

O treime din fotografii n-a ieşit deloc. Unele, complet întunecate, alcătuiau o întreagă colecţie. Am convenit că ar trebui intitulate „Noapte". Apoi mai erau cele neclare.

— Ceaţă? a sugerat O'Rourke. Blană?

Altele erau însă bune. Şi destule erau suficient de bune.

Am comandat câte douăsprezece exemplare din cele mai bune şi am pornit să-l găsim pe

André la UNHCR. În timp ce ne îndreptam într-acolo, am început să mă gândesc la implicaţiile pe care le va avea aici explozia. Nu aveam habar în ce necazuri urma să intrăm.

— Ce ţi-am spus eu? m-a întâmpinat André când am păşit în biroul lui. Să nu te duci acolo singură. Eşti teafără?

I-am întins fotografiile.

— Doaaaamne Dumnezeule!

— Aşadar, zece zile până vine vaporul?

— Aş vrea eu, mi-a răspuns el posomorât.

— Ce, vrei să spui că nu soseşte? a întrebat O'Rourke.

— Ba soseşte, dar nu în zece zile.

— Atunci, când?

— Măicuţa lui Dumnezeu, mi-aş dori să ştiu! Să zicem peste două sau trei săptămâni.

O'Rourke i-a întins lui André o ţigară şi şi-a aprins-o pe a lui. Întârzierea vaporului nu era problema cea mai gravă. Se înregistraseră nousosiţi şi în alte tabere de lângă graniţă, situate mai spre nord.

— Îmi pare rău, oameni buni. Pur şi simplu nu ştiu ce să spun.

Nu mai era acel André pe care-l ştiam, care te liniştea întotdeauna, omul cu atingerea magică. În faţa mea se afla un bărbat care purta pe umeri responsabilitatea unui sfert de milion de oameni aflaţi pe punctul de a rămâne fără mâncare.

— Ştiu că nu e vina ta, am spus. Dar pur şi simplu nu pot pricepe cum organizaţiile astea guvernamentale pot să treacă prin atâtea greutăţi, să fie umilite în public aşa cum s-a întâmplat în Etiopia şi totuşi s-o dea din nou în bară.

André s-a mulţumit să-şi ridice braţele în aer şi să-şi dea ochii peste cap.

Discuţia a trecut la forţele de securitate. Din câte se părea, Abdul Gerbil, şeful Securităţii din Sidra, era peste măsură de indignat de ceea ce făcusem. Era un individ bolnăvicios de dominator, care purta mereu ochelari de soare în stil Blues Brothers la *djellaba* şi afişa o pieptănătură gen clovnul Koko.

— Nu e vorba de călătorie în sine, ci de faptul că nu a aflat el primul despre ea, a spus André.

— Vor fi probleme dacă ajunge în presă. Asta o să-l enerveze peste măsură. Până acum a aflat cineva?

— Nu, cred că e în regulă. Le-am spus tuturor să-şi ţină gura.

— Şi Malcolm? am întrebat.

— Încă n-a auzit nimic.

— Cred că e doar o chestiune de timp, am zis.

Am hotărât că trebuie să mergem la sediul Securităţii. Dar soarta era de partea noastră şi Abdul Gerbil plecase în nord pentru toată ziua. Ne-am asigurat că toţi cei importanţi au luat la cunoştinţă că fusesem pe-acolo şi am lăsat pentru Gerbil o scrisoare oficială în care spuneam că am venit să discutăm cu el tragicele evenimente. După aceea, străduindu-ne să nu o luăm la goană, ne-am urcat în Land Rover şi-am şters-o naibii de-acolo.

L-am dus pe André până la biroul lui, iar el ne-a promis că va trimite un raport şi fotografiile direct la El Daman.

— O să văd dacă reuşesc să-i transmit un mesaj lui Malcolm, să-l mai calmez puţin înainte să facă prea mult tărăboi.

— Mulţumesc, am spus. Crezi că a aflat despre Toyota?

— Probabil că nu. Eu n-am ştiut.

— Foarte bine, atunci, nu-i spune.

— Oh, sigur că o să-i spun. Bine. Uite, dacă aveţi nevoie, puteţi lua una dintre camionetele noastre, avem câteva de rezervă. Bine? Vreţi?

Era de necrezut că aveau vehicule de rezervă, care stăteau degeaba aici.

— Da, te rog.

Era mult mai bine decât să ne plimbăm de colo-colo într-un Land Rover al FEPK, chiar dacă nu avea însemne. Ştiam unde îşi are FEPK sediul în Sidra, cu toate că era neoficial. Am dus Land Roverul la ei şi am pornit spre Safila în camioneta celor de la ONU.

*

— Cioc-cioc, e cineva acasă?

Betty mă ciocănea în joacă în creştetul capului. Surprinsă, mi-am ridicat privirea spre Henry, Linda, Sian, Debbie şi O'Rourke, care stăteau cu toţii în jurul mesei din cabană, cu rămăşiţele cinei în faţă.

— Scuze, scuze. Am avut un mic şoc de la obuz.

— La sensul propriu, biata şosetuţă veche, a spus Henry.

— Ar trebui să te culci devreme.

Era plăcut să mă întorc la căldura sporovăielii din cabană. Omul cu ciuperca pe piele era tot acolo, doar că acum hotărâse că vrea să i se taie piciorul. Henry se îmbătase şi vopsise unul din câini în violet, folosind iodină. Toate astea erau foarte amuzante, dar în adâncul nostru eram încordaţi şi nervoşi. În tabără, un copil din trei scăzuse sub procentul de optzeci şi cinci la sută faţă de media raportului greutate-înălţime. De la plecarea noastră, mai sosiseră încă trei sute de refugiaţi şi rata zilnică de decese era în creştere.

— Cred că n-o să vă supărați dacă merg la culcare devreme, am spus. Am nevoie de somn.

O'Rourke, care era așezat cel mai aproape de ușă, m-a prins de mână când treceam pe lângă el.

— Te simți bine? mi-a șoptit.

— Da, sunt bine, doar... obosită. Ne vedem mâine.

M-am întrebat dacă ceilalți au observat ceva ciudat.

*

Ziua următoare n-a fost bună deloc. Am dormit prea mult; era deja ora opt când m-am ridicat în cele din urmă din pat și-am făcut duș. Când am ieșit, cu părul ud și înfășurată în prosop, am descoperit capul uriaș, de cal, al lui Gunter Brand zgâindu-se la mine din cealaltă parte a cantonamentului. Gunter era hărțuit de omul cu ciuperca pe piele, care făcea mișcări ca de fierăstrău deasupra piciorului, își smucea bărbia în sus și țipa. Era evident că îl consideră pe Gunter omul potrivit pentru treaba asta. Între timp, Psycho, câinele pe care Henry îl vopsise în violet, lătra și alerga în jurul celor doi. Ce făcea Gunter acolo? Și unde erau toți ceilalți?

Am dispărut ca din pușcă în colibă. Dacă Gunter era aici, aveam o șansă să punem lucrurile în mișcare. M-am îmbrăcat în două secunde fix și am ieșit afară afișând un zâmbet încrezător.

— Gunter, mă bucur să te văd. Psycho, șezi! am spus cu glas autoritar ca și cum ar fi fost ceva absolut normal, o rutină de fiecare zi ca Psycho să se așeze la comandă. Pfui, tocmai intrasem să mă împrospătez puțin, a fost o dimineață lungă! Vrei ceva de băut? Poftește înăuntru.

L-am invitat cu un gest al mâinii în cabană, aşezându-mă între el şi omul cu ciuperca pe piele, care şi-a întins piciorul spre mine şi a mimat acţiunea tăierii.

— Taci din gură şi pleacă de-aici! i-am şuierat. Pleacă, du-te!

Psycho intrase după Gunter în cabană şi acum se repezea la gleznele lui şi lătra. Cu mâinile încleştate pe servietă, acesta executa un mic dans pentru a evita câinele.

— De ce e câinele ăsta violet?

— Ha-ha, am râs vesel. Acum, ce să-ţi aduc? Un suc rece? O cană cu ceai?

Kamal, bucătarul, nu era acolo şi ceainicul dispăruse.

— Mi-ar face plăcere o cană cu ceai, mulţumesc.

— Ah! De fapt, nu sunt sigură că ştiu unde este ceainicul. Vrei o Coca-Cola până îl caut?

Când am deschis frigiderul, mi-au căzut în mâini două pachete cu brânză Brie. Interiorul arăta de parcă ar fi fost umplut la *hypermarché* de mama bogată şi dependentă de alcool a doisprezece copii. Sticlele de Pouilly-Fuissé aduse de O'Rourke, vodcă de zmeură, cutii cu ciocolată Lindt, conserve cu pate şi sferturi de brânză Stilton erau înghesuite pe rafturi. Am îndesat repede brânza Brie înapoi, am închis uşa şi, când m-am întors, l-am găsit pe Gunter privind fix. Zgomotul unui vehicul venind de pe drum mi-a amintit de camioneta celor de la ONU, pe care mi-o împrumutase André. Gunter nu trebuia să afle despre ea sau despre Toyota distrusă de bombă. Era posibil să treacă peste faptul că fusesem în Kefti, dar nu şi dacă afla despre minele îngropate pe drum, căci atunci călătoria noastră s-ar fi putut transforma într-un incident diplomatic.

— Rahat!

Gunter privea furios în jos şi-şi scutura piciorul. Psycho hotărâse să-i ia piciorul drept partener sexual.

— Psycho! Încetează!

L-am apucat de zgardă şi am încercat să-l potolesc.

— Te deranjează dacă trecem în camera cealaltă? Se pare că i-ai căzut cu tronc. Scap acum de el.

L-am târât pe Psycho afară, l-am aruncat spre poalele colinei şi am fugit în drum ca să fac semn camionetei de la ONU. Dar nu era camioneta de la ONU, ci una dintre ale noastre, o Toyota condusă de Debbie.

— Gunter de la UNHCR e aici, i-am şuierat. Poţi să te duci în tabără şi să le spui să ascundă camioneta de la ONU?

— Sigur, a spus ea veselă. Trebuie doar să mă opresc pe la magazin în drum. Dar o să le spun.

Când m-am întors în cabană, l-am găsit pe Gunter plimbându-se enervat, cu paşi mari, prin zona amenajată cu canapele. Am întredeschis uşa frigiderului, am scos câteva sticle de Coca-Cola şi i le-am dus, aproape fără suflare.

— Îmi pare rău că n-a fost nimeni aici să te întâmpine când ai sosit.

— Am avut parte de o primire oarecum neobişnuită.

— Deci André nu e cu tine?

Rahat! Chiştocul unui joint şi un pachet cu foiţe de ţigară din care fusese rupt un pătrat stăteau într-o scrumieră pe masă.

— Nu, el s-a dus până în port.

Am acoperit chiştocul şi foiţa de ţigări cu palma şi am luat scrumiera de pe masă. Oare le văzuse? Nu dădea nici un semn.

— Oh, chiar aşa? Ce face acolo? De ce nu stai jos? Eu mă duc să mai trag o raită în căutarea ceainicului.

Ţigara cu iarbă şi accesoriile ei au dispărut în coşul de gunoi, dar ceainicul tot nu se întorsese. Fără să-mi dau seama ce fac, am luat un grepfrut şi i l-am dus lui Gunter, care se aşezase. M-a privit ciudat. Am purtat o discuţie destul de încordată. Din câte părea, se afla într-un tur inopinat cu scop de intimidare şi tras de urechi. Am început să-i spun despre problemă. Atunci s-a auzit din nou zgomotul unui vehicul. M-am rugat să fie O'Rourke sau, cel puţin, să nu fie Betty.

— Vezi, deci, îi spuneam eu lui Gunter, ne vom descurca foarte bine încă trei săptămâni cu ceea ce avem.

S-au auzit portiere trântite. O voce de femeie. O voce de bărbat, cea a lui O'Rourke. Foarte bine. Atâta doar că vocea femeii era furioasă. Se îndreptau spre cabană, răsunând din ce în ce mai tare. Mi-am dat seama că, dacă Debbie îi ratase cât se afla la magazin, nimeni nu ştia că mă aflu încă acolo.

— Te culci cu Rosie, ştiu că da!

Era Linda. Amândoi se aflau chiar în faţa cabanei. M-am uitat cu groază la Gunter, care îşi aţintise privirea drept înainte.

S-a auzit din nou vocea lui O'Rourke: temperată, rezonabilă; dar nu se înţelegea prea bine ce spune.

— Doar pentru că... Kefti cu Rosie... mă culc cu Rosie.

— Nu ştiu cum poţi spune asta! Nu ştiu cum îndrăzneşti! a ţipat Linda.

— Dar... ce... asta cu tine?

Tot nu puteam să-mi dau seama ce spune.

— Totul!

Cei doi intrau acum în cabană, iar eu încremenisem locului.

— Dar nu eşti iubita mea. Nu am o relaţie cu tine. N-am spus niciodată că vin aici ca să fiu cu tine. Nu e drept!

Mintea îmi alerga înnebunită. Cei doi au intrat în bucătărie.

— Te-ai culcat cu ea, nu-i aşa? Recunoaşte. Ai făcut-o.

— Linda, nu face asta.

— Toate instinctele îmi spun că ţi-ai pus-o cu domnişoara administrator în timpul călătoriei voastre de recunoaştere în Kefti şi, ţinând cont de relaţiile mele cu tine din trecut, ţinând cont că trebuie să lucrez cu voi, amândoi, am dreptul să ştiu dacă este sau nu adevărat.

— Nu ai nici un drept.

Se îndreptau spre zona cu canapele, unde ne aflam şi noi.

— Te-ai culcat cu Rosie! Ştiu că ai făcut-o. Când s-a întâmplat? Unde?

— Foarte bine, dacă aşa vrei. Da, m-am culcat cu Rosie. M-am culcat cu ea acum două nopţi. În deşert. Pe o bucată de foaie de cort.

După aceste cuvinte au apărut amândoi în cadrul uşii şi ne-au găsit pe Gunter şi pe mine holbându-ne la ei cu gurile deschise.

O'Rourke a încercat să ne scoată din situaţia creată prefăcându-se că nu s-a întâmplat nimic. N-a fost deloc o încercare rea.

— Hei, avem un oaspete! Salut, mă bucur să te cunosc. Mă numesc Robert O'Rourke şi sunt în curs de a prelua funcţia de medic-şef în Safila. Aceasta este Linda Bryant, asistentă medicală şi nutriţionist.

— O'Rourke, Linda, el este Gunter Brand, am intrat şi eu în joc curajoasă, înaltul comisar pentru refugiaţi al ONU pentru Nambula.

Ochii lui O'Rourke i-au întâlnit înspăimântaţi pe ai mei.

— Gunter, el este Robert O'Rourke, noul nostru doctor, proaspăt venit din Statele Unite. Şi Linda Bryant, care lucrează cu noi în tabără de doi ani. A văzut careva ceainicul?

Încercam să-i determin fie pe Linda, fie pe O'Rourke să vină cu mine în bucătărie, ca să le pot spune să scape de camioneta de la ONU. Dar Linda părea gata să izbucnească în plâns şi încremenise locului, iar O'Rourke juca în faţa lui Gunter rolul unui puşti maniac. Nu l-am auzit niciodată vorbind aşa de mult. Ţinea în mână cheile maşinii şi le tot făcea să zornăie. Le-am adus sucuri, întrebându-mă dacă Gunter n-are s-o ia razna. M-am dus înapoi la bucătărie. Asta însemna că, până la urmă, nu era nimic între ei? Oare vom mai putea să lucrăm împreună? M-am întors în camera de zi. Pe neaşteptate, am auzit venind un alt vehicul. Henry a ieşit din el şi a intrat mugind în cabană, înainte să pot face ceva.

— Salut! Am adus camioneta de la ONU aşa cum mi s-a poruncit, *pronto*. Acesta este oaspetele nostru? Al naibii de frumos din partea dumitale să ne împrumuţi camioneta. Al naibii de amabil. Mulţam din suflet.

O'Rourke a fost cel care a preluat iniţiativa şi i-a spus lui Gunter despre Kefti. În mod destul de amuzant, a părut mai degrabă impresionat, decât furios. Ne-a ascultat, s-a uitat la fotografii şi la datele culese cu oarecare îngrijorare şi a pus o mulţime de întrebări. S-a cramponat de părerea că lăcustele se aflau în zone restrânse şi a pus sub semnul întrebării cifra de refugiaţi estimată de noi ca îndreptându-se spre Safila. Dar simplul fapt al prezenţei sale dovedea că recunoaşte existenţa unei probleme de oarecare amploare.

*

Turul lui Gunter prin tabără se desfăşura bine. Ne aflam în centrul de hrănire. Mamele şedeau în şiruri ordonate şi hrăneau copiii cu ceva din căni de plastic portocaliu. Stăteam mai în spate, acolo unde se aflau oalele cu mâncare, când am auzit îndărătul nostru o voce clară ca un clopoţel.

— Te culci cu Rosie?

Era Sian, de cealaltă parte a peretelui de papură împletită.

— Te culci? a repetat ea.

Eram înmărmurită. Ce naiba îi apucase pe toţi astăzi?

— Normal că nu mă culc naibii cu Rosie, femeie blestemată, s-a auzit vocea lui Henry. E bătrână ca afurisitele alea de coline.

— Pari să-ţi petreci tot timpul cu ea.

— Sian, fato, sunt asistentul lui Rosie.

— Atunci *de ce* nu mă pot muta în coliba ta?

— Nu e spaţiu, fetiţo.

— E din cauza a ceea ce se întâmplă cu Rosie, nu?

Gunter mă privea foarte aspru.

— Sian, nu mă culc cu Henry. Henry, nu sunt bătrână precum colinele, am spus prin perete şi apoi am zâmbit graţios ca o regină. Mergem mai departe, Gunter?

Şi, pentru ca finalul să fie apoteotic, în timp ce Gunter şi cu mine urmăream distribuirea raţiilor de hrană uscată, a apărut Abdul Gerbil, cu *djellaba* fluturând şi ochelarii de soare stând strâmb pe nas. Fierbând de mânie, a trecut prin toată istoria cu drumul nostru în Kefti: soldaţii morţi, Toyota distrusă, piciorul lui Muhammad şi iresponsabilitatea, nesăbuinţa, încăpăţânarea

şi lipsa mea totală de respect pentru autoritate, ca şi faptul că sunt total nepotrivită pentru postul pe care-l ocup.

Henry l-a dus pe Gunter înapoi la cantonament, iar eu am spus că-i voi urma în scurt timp, dar că mai aveam câte ceva de rezolvat. Pe când mă îndreptam spre maşină, Linda venea din partea opusă îndreptându-se spre spital.

— Sper că eşti mulţumită de tine, mi-a spus ea.

— Îmi pare sincer rău. N-am vrut să se întâmple. A fost o situaţie cu totul deosebită.

Şi-a ridicat privirea spre mine.

— Nu te învinovăţesc doar pe tine. E un tip irezistibil.

— Nu intenţionam s-o fac.

— Eu îl învinovăţesc pe el, mizerabilul!

— Chiar este un mizerabil? Tu chiar aveai o relaţie cu el?

Părea gata să plângă.

— Se pare că nu.

— Dar ai avut?

— Ei bine, am avut un soi de... relaţie, zic eu, în Ciad. S-a încheiat după câteva săptămâni, după care eu am plecat de-acolo şi m-am dus în Nigeria. Dar atunci când am auzit că vine aici... ştii cum e uneori. Îţi imaginezi că...

— Ştiu, crede-mă că ştiu.

— Chiar ştii?

Am încuviinţat cu o aplecare a capului, simţindu-mă ca naiba.

— Dar ce e cu voi doi? Ce se va întâmpla?

— A fost doar... Nu va continua, am spus cu fermitate.

— Bine. Mulţumesc.

Şi-apoi mi-am spus „o, fir-ar, chiar am vorbit serios?".

Când m-am întors la cantonament, Gunter m-a întrebat dacă poate vorbi cu mine între patru ochi.

Am intrat în coliba mea şi m-am pocnit zdravăn peste frunte. Totul era vraişte, iar Gunter nu avea să ne acorde ajutor special. Ba chiar putea să facă în aşa fel încât să fiu concediată!

— Fir-ar, fir-ar, fir-ar, fir-ar!

A răsunat o bătaie în uşă. Era Sian.

— Îmi pare foarte rău pentru ceea ce i-am spus lui Henry. Nu ştiu ce m-a apucat...

— Nu-i nimic. Îmi pare rău că nu pot... Trebuie să...

Sian s-a aşezat pe pat.

— Ştii, din cauza tuturor întâmplărilor ăstora, mă simt atât de nesigură pe mine şi...

— Înţeleg, atâta doar că... acum nu putem sta de vorbă. Dar cum Dumnezeu ţi-a putut trece prin cap că...

— Păi, voi doi sunteţi atât de apropiaţi, iar el e atât de ciudat câteodată!

— Dar e asistentul meu! Îmi pare rău, chiar trebuie să plec. Putem vorbi mai târziu?

— Voiam doar să-ţi spun că-mi pare rău. E din cauză că... totul e atât de îngrijorător în momentul ăsta!

— Ştiu. Şi eu simt la fel. Uite, acum trebuie să mă duc să mă tragă Gunter de urechi.

— O, nu! Ce rău îmi pare! Doar că...

— Nu te mai gândi la asta. Vorbim mai târziu.

Când am ieşit l-am găsit pe Gunter privindu-mi fix coliba şi pocnind nervos din degete. Speram că n-a auzit discuţia cu Sian.

— Mergem să ne aşezăm pe coama dealului şi să discutăm? am întrebat pe când mă apropiam de el. Acolo e linişte.

Am mers tăcuţi până am ajuns la locul cu pricina. Ştiam ce urmează. M-am oprit şi l-am privit drept în ochi.

— Am câteva lucruri să-ţi spun, a început el.

— Da?

— Am lucrat şi eu în tabere de refugiaţi, ştii bine, vreme de mulţi, mulţi ani. Odată, în Cambodgia, mă culcam cu trei asistente medicale şi nici una nu ştia de celelalte, a spus el smucindu-şi în spate capul mare, de cal, şi hohotind sonor. Uite, călătoria ta în Kefti a fost neinspirată şi ar putea să ne creeze probleme diplomatice serioase la El Daman, după cum sunt convins că ştii. Nu vei putea să ceri despăgubiri de la firma de asigurare pentru vehicul.

— Ştiu.

— Dar ai dovedit spirit de iniţiativă. Şi ai dovedit devotament. Şi ai fost curajoasă. Ai făcut fotografii şi ai adunat date?

— Da.

— Aşadar, acum vom merge şi vom analiza informaţiile astea, a spus el lăsându-şi mâna pe braţul meu. Modul în care funcţionează tabăra este extrem de inteligent şi eficient. Şi sunt deosebit de impresionat de... ăăă... de energia de care daţi dovadă tu şi personalul tău.

Şi-a smucit capul pe spate şi a hohotit din nou. De data asta mi-o făcuse şi era foarte conştient de asta.

Capitolul XCVII

Înainte să plece, Gunter a privit fotografiile făcute în Kefti şi a ascultat ce i-am spus cu gravitate ostentativă. Speram că l-am convins şi că-mi va promite că va lua măsuri. În loc de asta, ne-a asigurat că la sediul ONU din Abouti se cunoaşte întreaga situaţie şi că nu e considerată ceva serios. Nu era ceva cu care să nu ne putem descurca în Nambula, căci vaporul trebuia să sosească dintr-o clipă într-alta. Am simţit că înnebunesc. I-am spus că, dacă nu ajunge vaporul, va fi un dezastru şi că oricum aveam nevoie de rezerve suplimentare. Gunter a promis că se va ocupa de asta. Henry şi cu mine ne-am petrecut după-amiaza reorganizând centrul de primire şi înfiinţând un nou cimitir.

La ora cinci a venit Sian după mine. Nu avea curajul să mă privească.

— Ar trebui să vii la spital. Hazawi şi Liben Alye sunt acolo.

M-am blestemat că nu le atrăsesem atenţia asupra lor şi că nu cerusem cuiva să se asigure că sunt bine cât timp am lipsit.

Hazawi era o grămăjoară de piele şi oase în braţele lui Liben. Avea diaree foarte gravă, voma şi avea febră. Liben îi ştergea fundul cu o cârpă. Două pârâiaşe de lacrimi i se scurgeau printre

încreţiturile feţei. Şi-a ridicat privirea şi m-a văzut şi, pentru o clipă, privirea lui a fost una acuzatoare. A fost destul.

Hazawi s-a stins la ora opt. Liben n-a acceptat că murise şi s-a izolat de tot ce era în jurul lui. A spălat micul trupşor şi l-a îmbrăcat în rochia lungă, verde pe care fetiţa o purtase întotdeauna. Apoi a aşezat-o cu capul pe umărul lui şi a ieşit foarte încet din spital, mângâindu-i un obraz aşa cum făcea mereu. Am mers alături de el, dar nu ştia că sunt acolo. Se făcuse întuneric şi din spital răzbăteau jelanii ascuţite. Pe neaşteptate, Liben s-a chircit pe marginea drumului şi a luat-o în braţe ca pe un bebeluş, netezindu-i rochia şi mângâind ce-i mai rămăsese din păr.

M-am aşezat lângă el şi i-am luat mâna, dar era ţeapănă şi rece. Am stat acolo multă vreme. În cele din urmă m-am dus s-o caut pe asistenta socială care se ocupa de cei din satul lui Liben şi care a venit însoţită de câţiva keftieni care-l cunoşteau. Aceştia l-au ajutat să se ridice în picioare şi l-au dus la coliba lor. Trebuia determinat s-o îngroape pe Hazawi dimineaţă.

În seara aceea, comunitatea noastră restrânsă nu ne-a oferit nici un fel de refugiu. Ne-am întors cu toţii din tabără la ore diferite, am pus mâna pe ce-am găsit în oalele din bucătărie şi ne-am dus direct la culcare. O'Rourke era tot la spital, iar ceilalţi erau în pat. Am zăcut cu faţa în jos, trează, chinuită, cu senzaţia că o lance mi-a străpuns spatele. Văzusem ce urmează să se întâmple şi n-am putut să fac nimic ca să previn. Aveam impresia că sunt înconjurată de ziduri înalte de cărămidă. A fost cea mai neagră noapte.

Când am adormit în cele din urmă, am visat că sunt înconjurată de munţi înalţi şi întunecaţi

şi că Jacob Stone proiecta spre ei o lumină puternică, aurie, aşa cum vezi prin filme, şi-am mai visat o scară de sticlă cu lumini pe balustrade. Apoi m-am trezit. Am aprins lanterna şi m-am uitat la ceas. Era ora patru. Şoarecii făceau gălăgie. Erau pe foaia de cort care-mi ţinea loc de tavan, dar suna ca şi cum ar fi fost pe podea. M-am ridicat şi-am aprins felinarul de vânt, m-am întins înapoi pe pat şi m-am gândit la vis. M-am gândit la ideea pe care mi-o dăduse Jacob Stone, după petrecerea lui Patterson de la ambasadă, în El Daman.

Am stat trează toată noaptea şi m-am gândit.

M-am dus în tabără imediat ce s-a luminat de ziuă. Deasupra râului, ceaţa mai stăruia încă. Cânta un cocoş. Oamenii abia începeau să iasă din colibe, femeile în cămăşi de noapte albe, cu părul în dezordine. Copilaşi li se agăţau de picioare, frecîndu-şi somnoroşi ochii.

Muhammad stătea întins pe pat şi citea.

— Aşa, putem sta în sfârşit de vorbă.

— Îmi pare rău. Eu...

— Nu, nu trebuie să-ţi ceri scuze, firește.

— Nu te ridica.

— Dar trebuie să fac ceai.

Deja se deplasa bine pe piciorul de lemn.

— Ai să constaţi că ceaiul durează acum mai mult ca de obicei, a spus el întorcându-se spre mine cu un zâmbet şiret. Dar, vezi tu, nu te poţi plânge, pentru că acum sunt o persoană cu dizabilitate fizică.

Ceaiul a fost chiar mai scârbos decât de obicei.

— Am venit să-ţi spun că mă întorc la Londra.

N-a reacţionat.

— Părăsesc tabăra în după-amiaza asta.

— Chiar? a întrebat el pe un ton indiferent, după o vreme.

— Da.

A urmat un alt răstimp de tăcere.

— Pot să întreb de ce?

I-am dezvăluit planul meu: a doua zi aveam avion din El Daman. Aveam să mă întorc acasă, să încerc să obţin publicarea poveştii în presă şi să conving câţiva oameni faimoşi să organizeze un apel umanitar. Scopul final era apariţia la televizor. În felul acesta, puteam să strâng destui bani sau să găsesc sponsorizare pentru o cursă aeriană care să aducă în cel mai scurt timp un transport de alimente în tabără.

— Şi chiar crezi că ar fi posibil, într-un interval de timp atât de scurt? Oamenii aceia faimoşi vor face ce le ceri?

— Of, nu ştiu, am răspuns privind abătută în cana cu ceai. Pe vremuri am cunoscut câţiva dintre oamenii ăştia. Uneori se poate întâmpla. Dar e singura modalitate la care mă pot gândi ca să obţin repede alimente. Ce am de pierdut?

— Iartă-mi insistenţa, dar e înţelept să părăseşti tabăra acum?

Aş fi fost terminată, firește, dacă procedam astfel. I-am răspuns deci că voi demisiona în loc să aştept să mă dea ei afară. Dacă planul dădea rezultatele dorite, poate că cei de la SUSTAIN m-ar fi acceptat înapoi. Aveam probabil la dispoziţie vreo trei săptămâni până la sosirea valului de refugiaţi. Tabăra era organizată şi consideram că Henry se putea descurca, dacă îl ajuta şi Muhammad. Dacă reuşeam să pun pe roate apelul la Londra, puteam să mă întorc la timp cu alimentele.

Muhammad a rămas pe gânduri, cu privirile aţintite asupra tăciunilor.

— La ce te gândeşti?

— Vaporul n-o să ajungă în zece zile, mi-a răspuns el.

— Nu.

S-a mai gândit o vreme. Era foarte tras la faţă.

— Cred că ai dreptate. Ar trebui să încerci.

M-am relaxat.

— Mulţumesc.

Dar Muhammad continua să privească ţintă focul şi mi-am amintit brusc de prietena lui, Huda Letay. Ar fi trebuit să-mi fac timp să stau cu el de vorbă pe îndelete!

— Îţi aminteşti că mi-ai cerut s-o caut pe Huda când erai bolnav?

— N-ai găsit-o.

— Nu.

S-a ridicat întristat şi a pus zahărul înapoi pe raft.

— Mi s-a spus că printre refugiaţi nu este nimeni din Esareb şi că lăcustele nu afectează încă oraşele. Îmi pare rău.

— Nu ai de ce. E bine aşa, a spus el întorcându-se spre mine cu calmul restabilit. Înseamnă că e în siguranţă. Iar tu trebuie să-i dai înainte cu planul tău.

— Vrei să-ţi aduc ceva de-acolo?

— Da, vreo cinci sute de tone de mâncare.

— Mă refeream la ceva pentru tine.

S-a gândit o vreme.

— Mi-ar plăcea un exemplar din *Hamlet*.

— Vrei să apari în piesa asta, la televizor?

Râsul gutural a răsunat pe dată:

— Probabil. Trebuie să mă gândesc la publicul meu!

*

Erau adunaţi cu toţii pentru micul dejun, arătând palizi şi dărâmaţi. Le-am spus ce intenţionez să fac.

— Cei de la ONU trebuie să rezolve treaba asta, a spus Debbie. E frumos din partea ta să încerci, dar n-o să realizezi prea multe cu câţiva saci de grâu şi câteva staruri îmbrăţişând bebeluşi.

— Dacă aducem repede nişte mâncare aici, vor muri mai puţini oameni.

— Nu ne trebuie celebrităţi care să bântuie prin toată tabăra într-o perioadă ca asta, a spus Debbie cu o strâmbătură. Imaginează-ţi numai, va fi un coşmar blestemat!

— Eu cred că ar merita încercat, a spus Linda.

— Ce am de pierdut?

— Avem nevoie de tine aici, a spus Sian.

— Cât timp vei fi plecată? m-a întrebat Linda nerăbdătoare.

— Poate trei săptămâni. Vă descurcaţi fără mine, nu-i aşa?

— Sigur că da, şosetuţă veche, a spus Henry. Nu-ţi bate capul cu asta. Ne vom asigura că mor toţi în mod organizat.

Era o atitudine neaşteptat de sumbră din partea lui Henry.

— Păi asta o să se întâmple dacă rămânem fără mâncare şi medicamente.

— Exact, am zis. Nu e mai bine să încerc măcar să obţin nişte rezerve?

— Ce-or să spună cei de la SUSTAIN? a întrebat Debbie. Ai să-ţi pierzi postul şi-apoi ce se întâmplă dacă celebrităţile astea nu te ascultă?

— Va trebui să risc.

O'Rourke era vădit tăcut şi privea fix în cana de ceai.

— Ei bine, şosetuţă veche, dacă reuşeşti, va fi fantabulos, a spus Henry. Dacă nu, o să cam fii Stan Păţitul.

— Eu cred că e o idee minunată, Rosie dragă, a intervenit Betty. Categoric excelentă. Când te îndoieşti, e mai bine să faci ceva decât să nu faci nimic, aşa am spus întotdeauna. Şi-n plus, îmi amintesc de Marjorie Kemp, în tabăra Wollo, în 1984. Au strigat vreme de şase luni că va fi foamete, şi ce-au căpătat? Nimic. Abia când a intervenit BBC-ul s-au pus în mişcare. Dacă au să vină aici celebrităţi, ei bine, sunt sigură că vom reuşi să le facem să se simtă bine-venite. Sunt convinsă c-or să ne aducă şi nouă niscai bunătăţi. Cere-le păstrăvi *à la* Bruxelles.

Vai, nu! Betty întâmpinând celebrităţile! Imaginea asta aproape m-a făcut să mă răzgândesc.

*

O'Rourke a venit la mine în colibă în timp ce împachetam.

— Eu cred că n-ar trebui să pleci, a spus.

— De ce? am întrebat ridicându-mi ochii spre el.

— Uite, nu e pentru că te-aş crede iresponsabilă. Ţi-am înţeles raţionamentul. Aici ai organizat totul foarte bine, aşa că se pot descurca vreo câteva săptămâni.

— Şi atunci?

Şi-a frecat ceafa, fără să-mi răspundă.

— Te gândeşti că asta ar însemna să-i scutim de necazuri pe cei de la ONU şi pe donatori? am spus.

— Nu. Dacă e să reacţioneze în vreun fel, va fi exact contrariul. Îi va face să se simtă stânjeniţi.

— Şi-atunci, pe *dosul* meu, care-i necazul?

Un zâmbet fugar i-a luminat chipul, apoi a redevenit serios.

— Nu cred că celebrităţile din industria spectacolului ar trebui implicate în treaba asta. Sunt convins că n-ar fi bine să avem staruri în Safila.

— De ce nu?

— Fiindcă eu cred că noţiunea de celebritate este complet absurdă. Nu dovedeşte decât că suntem cu toţii foarte uşor de păcălit.

— Nu e vina celebrităţilor.

— Chiar aşa. Lumea întreagă e cea nebună. Vrem cu toţii să ne imaginăm că e posibil să dobândim bogăţie şi putere în cantităţi cu totul disproporţionate faţă de ceea ce facem. Aşa că plătim să vedem şi să citim despre staruri care au reuşit să facă asta. Dar motivul pentru care vedetele astea au reuşit e acela că oamenii au acceptat să plătească pentru a-i vedea şi a citi despre ceea ce au realizat. E absolut fără sens!

— Nu e bine că vor şi ei să ajute?

— Haide acum! Cine ajută pe cine? În zilele noastre, implicarea este un accesoriu obligatoriu al propriei imagini, dacă eşti celebru.

Stăteam pe laturi opuse ale colibei şi aproape ne înfruntam. Sperasem să mă susţină!

— Nu crezi că m-am gândit la asta?

— Şi cum te-ai gândit?

— Cred că există o linie de demarcaţie foarte subţire. Într-o parte sunt celebrităţile care ajută cauza mai mult decât se ajută pe ele însele şi în cealaltă sunt cele care se ajută pe ele însele mai mult decât ajută cauza.

— Când e vorba de ajutor umanitar nu se pot face diferenţieri atât de simple. Uită-te doar la amestecul de motive pentru care ai ajuns aici. În orice caz, n-ai să poţi să alegi celebrităţile potrivite într-un interval de timp atât de scurt.

Aici probabil avea dreptate.

— S-ar putea să nu fie o soluţie ideală, dar ce rău poate să facă dacă reuşesc să aduc aici nişte mâncare?

— E o chestiune de demnitate umană, a spus el frecându-şi ceafa. Ştii şi tu şi ştiu şi eu că împărţirea nord-sud ar trebui să devină mai puţin evidentă, dar nu e aşa. Răspândirea unor imagini cu celebrităţi hoinărind pe câmpurile foametei este un simbol obscen al acestei împărţiri. E ca şi cum ai zice „Hei, situaţia este de fapt acceptabilă! Nu trebuie decât să dăm o mână de ajutor ici şi colo şi am făcut puţinul care ne stă în putinţă". Iar asta-i un edulcorant! O minciună!

— Dar nu e mai bine decât să nu facem nimic?

— Poate că da, poate că nu, mai ales dacă îi face pe oameni să creadă că se face ceva, când de fapt nu se *face* nimic.

— S-ar putea salva viaţa lui Liben Alye.

— Dar ce înseamnă viaţa lui fără Hazawi? Mi-a observat privirea şi s-a grăbit să adauge: Îmi pare rău. Dar campaniile susţinute de celebrităţi vin, prin natura lor, prea târziu. Ele constituie de fapt nişte reacţii, ştii bine.

— Nu de fiecare dată. Poate nu de data aceasta. Avem trei săptămâni la dispoziţie. Şi poate vom reuşi să facem public şi mesajul însemnătăţii întârzierilor.

A clătinat din cap, cu ochii la mine.

— Câteodată eşti tare naivă.

— Tu eşti cel naiv. Pur şi simplu aşa funcţionează lumea, n-o putem schimba. Publicul îi va asculta întotdeauna pe oamenii celebri.

— De ce nu încerci să obţii sponsorizare pentru un transport aerian? Nu trebuie să implici industria spectacolului.

— Pentru că nu doar Safila are nevoie de mâncare. Dar celelalte tabere? Dacă reuşim să concentrăm atenţia mass mediei asupra zonei, guvernele vor trebui să reacţioneze.

A clătinat din cap. Eu m-am întors spre pat şi am continuat cu împachetatul. O'Rourke mă nedumerea profund.

— Trebuie să merg mai departe.

— Foarte bine, a spus el şi a ieşit din colibă.

După plecarea lui, m-am aşezat pe pat şi am cumpănit. Ştiam că are logica de partea lui, dar era singura cale care-mi trecuse prin minte de a aduce alimente în tabără la timp şi asta-mi părea mai important. Şi totuşi, mă îngrijora faptul că el considera că n-ar trebui să plec.

Bătăi în uşă. Era O'Rourke din nou, îmi aducea fotografiile din Kefti şi notele pe care le luasem împreună.

— Nu pleca fără astea.

— Mulţumesc. O să-ţi las la Malcolm copii după ele.

— Dacă eşti hotărâtă să faci asta, atunci te voi susţine, a spus aşezându-se pe scaun.

— Mulţumesc.

— Ai nevoie de ceva bani?

— Nu.

— Gândeşte-te bine: biletele de avion, haine, taxiuri, Londra... Eşti sigură?

— Sunt sigură, dar îţi mulţumesc.

S-a uitat la mine. Ochii lui, de culoarea alunei, băteau acum în verde şi mă cercetau cu atenţie.

— Te simţi bine? m-a întrebat.

Nimic nu te face să-ţi vină să plângi mai mult decât atunci când cineva e bun cu tine. Mi-am dorit brusc să mă lipesc de el şi să-i simt braţele în jurul meu. Dar, de la noaptea aceea, n-a mai dat nici un semn că şi-ar fi dorit asta.

— Mă simt bine, am minţit.

— Am vrut doar să-ţi spun... noaptea aceea în deşert... discuţia absurdă cu Linda... Te simţi bine în privinţa asta? Nu te-a făcut furioasă sau nefericită?

„Nu te deschide", mi-am spus. „Nu risca, nu acum."

— E în regulă.

— Nu voiam să pleci la Londra cu sentimente...

— Ai o relaţie cu Lin...?

— Nu. A fost ceva, foarte scurt, cu trei ani în urmă. Dar de atunci nimic. Atâta doar...

— Nu contea...

— ... atâta doar că, de când am venit, se poartă de parcă ar fi luat-o valul. Nici măcar n-am ştiut că e aici când am luat postul ăsta, mi-a explicat el necăjit. Dar eu...

— Ascultă, totul e în regulă. Uită de asta.

Nu voiam să aud. Ştiam ce are de gând să spună: „Dar eu nici nu doresc să fiu implicat într-o relaţie cu altcineva". Adică cu mine. Simţeam că sunt gata să plâng. M-am ridicat din nou.

— Dacă nu te superi, chiar trebuie să împachetez, altfel nu mai reuşesc să plec.

M-am întors spre pat şi am început să împachetez haine, fiindcă nu voiam să-mi vadă faţa. A rămas acolo unde stătea, iar eu am continuat

cu împachetatul. După o vreme, a spus cu blândeţe:

— Pari foarte defensivă.

Nu i-am răspuns.

— Te-a rănit cineva?

Mi-am şters lacrimile cu dosul mâinii şi mi-am văzut de treabă.

— Trebuie să termin de împachetat. O să vin să-mi iau la revedere înainte să plec.

A ezitat câteva clipe şi apoi a ieşit, ridicând placa ruginită de fier şi aşezând-o la loc.

Capitolul XCVIII

— Geldenkrais, Arimacia, Beth-Luis, intraţi acum în spărtura aurei şi tămăduiţi-vă! Lăsaţi-vă călăuziţi de războinicul Jade... Priviţi... simţiţi... experienţa...

Bill Bonham plutea într-un acvariu slab luminat, aşezat dedesubtul unei piramide turcoaz mărginită cu alge marine.

— TRANSA ŞAMANULUI TANTRA! a bubuit glasul lui şi trupul său masiv, înfăşurat într-o robă albă din care picura apă, a ieşit din acvariu. UNDE? UNDE SUNT INDIENII HOPI?

Începusem deja să mă întreb ce-am făcut. Era prima reprezentaţie a unui one-man show intitulat *Tămăduirea chakrelor de energie*, caracterizat drept „Un experiment teatral unic pentru anii nouăzeci şi pentru curentul New Age. O explorare a potenţialului spiritual uman prin Arta Spectacolului". Mi-l aminteam pe Bill ca fiind prietenul cinic, îmbrăcat în geacă de piele, care făcea mare tapaj că nu suferă proştii şi dispărea mereu prin toalete ca să prizeze cocaină. Se părea că, între acordarea permisiunii de a-şi crea propriul one-man show şi a celei de a-şi scrie singur scenariul, înnebunise de-a binelea. Acum credea că se trage din azteci şi că destinul lui era să dezvăluie Calea către Extaz prin purtarea culorii turcoaz.

„Grozav, e un mod foarte bun de a-ţi folosi timpul", mi-am spus în gând. Clubul Celebru era prezent în toată splendoarea lui, iar căutarea indienilor Hopi le părea un preţ pe care merita să-l plătească. Cu patru fotolii mai încolo şedea Kate Fortune, exagerat împopoţonată, ca de obicei, privind fermecată scena. Buzele ei lucioase reflectau jocul luminilor violet şi, din când în când, îşi arunca părul în spate. Richard Jenner, regizorul ofilit, de-o şchioapă, stătea împreună cu prietena lui, Annalene. Nu-i mai văzusem de când mi se făcuse rău la petrecerea lor. Corinna Borghese, tânăra necruţătoare care prezenta *Soft Focus* împreună cu Oliver, se foia în fotoliu şi-şi rostogolea ochii, iar părul vopsit într-o nuanţă ţipătoare de roşcat îi era atât de scurt, că părea aproape ras. Purta ochelari de soare şi n-o puteam învinovăţi pentru asta. De cealaltă parte a intervalului, profilurile distinse ale lui Dinsdale Warburton şi Barry Rhys priveau impasibile înainte, ca şi cum ar fi urmărit o reprezentaţie cu *Regele Lear* a Royal Shakespeare Company. Lângă mine, într-o dispoziţie jalnică, Julian Alman îşi făcea de lucru cu agenda electronică.

Sosisem la Heathrow la primele ore ale dimineţii, trăsesem la Shirley şi-mi petrecusem aproape toată ziua dormind. După-amiază sunasem la Julian Alman. Julian şi Janey – ei îmi fuseseră cei mai apropiaţi dintre toţi prietenii lui Oliver. Julian, cel mai vesel actor comic al naţiunii, era acum într-o stare de mohoreală deplorabilă provocată de separarea de Janey şi mă invitase nerăbdător să ies în seara asta cu el. Era ocazia perfectă!

Sunete de valuri, de pescăruşi şi balene au umplut sala. Bill Bonham stătea în partea din faţă a scenei, într-o pasivitate totală.

— Spiritul Cal! a declamat el. Unde, unde este Spiritul Cal?

Şuviţe umede de păr îi încadrau peticul de chelie de deasupra feţei nedumerite.

— Caută, caută, caută, intona un cor aztec care se revărsa prin sistemul de amplificare al sălii.

S-a făcut tăcere. Apoi, un gong şi un ţiuit puternic şi insistent au străbătut aerul în jurul meu.

— Fir-ar! a şoptit Julian. Telefonul meu! Fir-ar!

A scotocit prin haină şi a scos telefonul ale cărui leduri clipeau verzui.

— Alo? Sunt Julian Alman.

— Şşşş! a şuierat Kate fără să-şi dezlipească privirea de pe scenă.

— *Închide* telefonul, i-am şoptit.

— Şşşşş! a făcut o voce în spatele nostru.

— Uite ce-i Janey, nu pot să tot... şoptea Julian în receptor.

— SPIRITUL CAL A SOSIT!

Kate Fortune s-a uitat la Julian cu sprâncenele ridicate, apoi s-a întors repede spre scenă aruncându-şi părul peste umăr.

— Uite, ţi-am spus, am nevoie să-mi întregesc personalitatea înainte de...

Am luat telefonul de la Julian.

— Janey, sunt Rosie. Julian este acum la teatru. Te sună el peste o jumătate de oră.

Am închis telefonul şi l-am pus la mine în poşetă. Julian m-a privit speriat.

Dar unde era Oliver? Se afla oare acolo?

Bill Bonham şi-a făcut din nou apariţia, îmbrăcat în blugi şi geacă de piele. Stătea pe o grămadă de oase, în partea din faţă a scenei, cu un reflector orientat asupra lui.

— Râdeţi, desigur – chakre, ala-bala-portocala, tâmpenii! Dar după aceea vă gândiţi: Iisuse, *cine*

râde? Eu *sunt* acela? Sau este copilul rănit din mine?

De partea cealaltă a intervalului, am văzut umerii lui Dinsdale zguduindu-se liniştitor.

S-a făcut întuneric.

— ELIBERAŢI BLOCAJELE!

Luminile scenei s-au schimbat în roz. Piramida şi platforma au început să vibreze, iar Bill Bonham a apărut brusc pe platformă, cu braţele larg deschise şi palmele orientate în sus.

— Deschideţi canalele!

În jurul acvariului s-a pornit o avalanşă de gheaţă uscată. Cei din primul rând au început să tuşească.

— Să fertilizăm Sămânţa Stelei!

Platforma se ridica, odată cu braţele lui Bill.

Peste public a fulgerat o lumină roşie şi, deasupra noastră, într-o lojă, chipul lui Oliver a fost luminat o clipă cum zâmbea larg înspre scenă înainte să dispară din nou în întuneric.

Când s-au aprins lămpile în sală, loja era goală.

*

Mulţimea se scurgea din teatru spre gălăgia năucitoare, goana, luminile şi frigul din Piccadily Circus. Dinsdale şi Barry, probabil cei mai faimoşi actori ai scenei britanice, stăteau în mijlocul trotuarului discutând absorbiţi, nepăsători la mulţimea care se aduna în jurul lor.

— O grămadă afurisită de aiureli, tuna Barry. Dezorientat, idiot, plin de prea mare îngăduinţă faţă de sine şi *prost declamat*. Absolut tâmpit!

— Nu, dragul meu, nu, a spus Dinsdale. Pur şi simplu nu *supooort* să te văd aşa. Băiatul arăta

divin şi tu ştii asta. Şi coapsele alea micuţe şi rrrobuste întrevăzute prrrin rrrobele acelea celeste şiroind de apă şi lipite de trup! Oh, uite, e tânărul ăla indian *divin*, amicul care scrie poezie, a spus Dinsdale zărindu-l pe Rajiv Sastry păşind apăsat spre ei cu umerii căzuţi în pardesiul lui de la Oxfam.

— Ce mai faci, băiete dragă? a strigat Dinsdale pe un ton îmbietor.

— Al dracului de furios, a spus Rajiv. Îmi trimite bilete la spectacol şi după aia nu mă invită la afurisita de petrecere. Un blestemat de element de clasă care manipulează inutil...

— Dar nu te agita, băiete dragă! Trebuie să vii ca însoţitor al meu. Ce ar putea fi mai fermecător în *lumea* asta?

Dinsdale a mimat surpriza când două doamne mai vârstnice i-au cerut un autograf.

— Autograful meu? Dar aş fi onorat, aş fi fericit, aş fi încântat. Fiţi binecuvântate, dragile mele. Dar sunt convins că doriţi unul şi de la distinsul meu prieten şi coleg, aici de faţă, nu? De la Barry Rhys?

— Of, pentru numele lui Dumnezeu, nebunul naibii, s-a răstit Barry furios. Îmi faci asta de patruzeci de ani afurisiţi! Nu a fost amuzant prima dată şi nici acum nu este. Mă duc la blestemata aia de petrecere!

— Bună, Dinsdale, ce mai faci? l-am abordat după plecarea doamnelor.

— Bună, draga mea, ce pot să fac pentru tine?

S-a întors spre mine, aşteptându-se să cer un autograf.

— Sunt Rosie Richardson.

M-a privit inexpresiv câteva clipe.

— Rosie Richardson. Mă... mă ocupam de publicitate pentru cartea ta, la firma Ginsberg and Fink.

Şi-a aruncat braţele în lături şi m-a cuprins într-o îmbrăţişare teatrală.

— Draga mea, ce minunaaat e să te văd! Arăţi grozav!

Tot nu-şi amintea.

— L-ai cunoscut pe cel mai extraordinar şi mai talentat băiat din întreaga lume? m-a întrebat făcând un gest vag spre Rajiv.

— Ce mai faci, Rajiv? am întrebat.

— Grozav. Da, merge excelent. Am făcut joi prima serie de corecturi.

— Ce părere ai despre spectacolul acesta minunaaat? N-a fost pur şi simplu cel mai divin, rafinat şi incitant lucrrru pe care l-ai văzut în viaţa ta? Sigur, dragile mele. Fiţi binecuvântate. Pentru cine să fie?

O altă doamnă vârstnică îi ceruse autograful.

— Mă bucur nespus că te-am văzut, scumpa mea, a spus el peste umăr, concediindu-mă cu tact. Fii binecuvântată!

— La revedere, am spus ascultătoare şi cu moralul dezumflat.

Dinsdale fusese una din marile mele speranţe. Mi-am croit drum spre Julian care continua să stea la intrarea teatrului, frecându-şi agitat de bărbie telefonul mobil. O tânără în pantaloni colanţi şi jachetă de aviator părea gata să-l încolţească, întinzând spre el un carneţel.

— Tu ne înveseleşti de-adevăratelea, da? Şi, ştii, când apari, parcă totul pare, parcă... distractiv de-adevăratelea, da? De parcă n-ar mai fi griji, da?

M-a zărit peste umăr apropiindu-mă.

— Janey tot nu înţelege că trebuie să mă întregesc pe mine însumi înainte de a putea forma o relaţie, s-a jeluit el. Dar stai aşa!

A început să formeze numărul din nou. I-am luat telefonul.

— Hai să mergem la petrecere, i-am spus.

— Hei, mulţam, da? i-a strigat fata, nedumerită.

*

— A fost copleşitor felul în care şi-a dezvăluit spiritualitatea nudă. Mă plec în faţa lui, cu adevărat.

— E total pierdut... sfârşitul carierei lui... ţin cu adevărat la omul ăsta.

— Foaaarte, foaaarte rar să vezi un asemenea curaj brut pe scenă.

— Ce jeg!

— Adică, ce-i transmiţi omului?

Pe lângă pereţii sălii de banchete de la Café Royal erau înşiruite standuri unde se vindeau obiecte New Age: cristaluri, rune, obiecte confecţionate din pene. O piramidă de sticlă acrilică era atârnată cu cabluri deasupra celei mai spectaculoase reuniuni a Clubului Celebru din câte văzusem vreodată.

— Nu ştiu de unde să încep, i-am spus lui Julian. Pe cine crezi că ar trebui să abordez?

— Chestia e că, atunci când suntem împreună, *există* ceva care ne hrăneşte, ne hrăneşte pe amândoi, a răspuns Julian. Dar apoi mă întreb: de ce am nevoie de acest sprijin în viaţa mea?

Vorbiserăm despre Janey încă de când Julian sunase la uşa mea, întrerupând discuţia numai în timpul *Tămăduirii chakrelor de energie*. Janey

avea acum un copil. Descoperise că e însărcinată imediat după ce se despărţiseră. Julian insistase să-l boteze pe copil Irony. Eforturile mele de a aduce în discuţie criza din Nambula au fost întâmpinate cu priviri distrate.

— Ah, îngerul meu!

Capetele s-au întors spre Kate Fortune, care s-a aruncat asupra unei tinere ce ţinea un bebeluş în braţe, şi-a azvârlit părul în spate, a înşfăcat bebeluşul şi l-a cuibărit în braţele ei. Au fulgerat bliţuri, s-au auzit clicurile aparatelor de fotografiat şi paparazzi s-au îngrămădit în jurul ei.

— E din România, mi-a explicat Julian şi chiar atunci i-a sunat telefonul. Scuză-mă puţin, ne revedem mai târziu, a spus şi s-a retras cu paşi grăbiţi într-un colţ.

Am zărit-o pe Corinna Borghese rânjind răutăcios în spatele Gloriei Hunniford şi trecându-şi mâna pe deasupra părului ţepos. Mi-am spus că o s-o văd pe Corinna încercându-şi pe mine numărul de ocrotitoare ad-hoc. Acum nu mai eram doar persoana insignifiantă de la braţul lui Oliver. Între timp realizasem lucruri importante!

Mi-am făcut loc prin mulţime până la ea.

— Bună, Corinna! Ce mai faci?

M-a privit nedumerită.

— Pardon? Ne-am cunoscut?

— Rosie Richardson.

— Ah, da. Da. Bună. Nu te-am mai văzut pe-aici în ultima vreme.

— Nu. De fapt, am fost în Nambula, am lucrat într-o tabără de refugiaţi, am spus diafan.

Corinna şi-a smucit capul în spate.

— Of, Doamne, nu mai vreau să aud de neocolonialism! Îţi dai seama că ne aflăm pe muchia unui al treilea război mondial din cauza acestor

atitudini fals protectoare pe care le adoptă statele occidentale faţă de ţările arabe?

— Scuză-mă! Dacă nu te superi...

Kate Fortune încerca să treacă pe lângă mine, cu bona în urma ei, ţinând bebeluşul în braţe.

— Bună. Ce mai faci?

— Pardon?

Şi-a aruncat părul spre spate şi mi-a aruncat o privire distrată.

— Rosie Richardson. Eram... cu Oliver Marchant, am sfârşit jalnic.

— Ah, ah! Da, desigur, a spus ea cu îndoială. Ştiu, nu-i aşa că-i minunată? Am adus-o aici din România, după cum bănuiesc că ai... nu-ţi pot spune cât mi-a schimbat viaţa! Ce mai faci? Scuză-mă, încerc să-mi găsesc...

— Mulţumesc, bine. Ascultă, ai un minut? Voiam să-ţi cer ajutor pentru un apel umanitar pe care încerc să-l organizez, în sprijinul Africii.

— Sigur că da, dacă vorbeşti cu agentul meu, o să-ţi trimită ceva. Acum scuză-mă, trebuie să-mi găsesc...

— Nu, chestia e că am lucrat într-o tabără de refugiaţi şi acum avem o problemă. Aş dori să adun pe toată lumea ca să facem un program televizat cu strângere de fonduri şi mă întrebam dacă...

— Ei bine, acum îmi dedic toată energia României, cu bebeluşul şi toate celelalte, dar dacă vorbeşti cu agentul meu...

— Dar este un caz de maximă urgenţă!

— Scumpo, sună-l pe agentul meu dimineaţă şi sunt sigură că ştii... Oricum, mă bucur că te-am văzut. Mă bucur *cu adevărat* că te-am văzut. Ciao!

M-am întors şi am văzut privirea Corinnei aţintită asupra mea. Avea să fie mai dificil decât crezusem.

— Mmmm, îmbrăţişează-mă, draga mea, îmbrăţişează-mă, a spus Richard Jenner aproape izbindu-şi de mine trupul scund şi subţirel. Cum spuneai că te cheamă? Spune-mi, aminteşte-mi!

— Rosie Richardson, ne-am cunoscut când eram cu Oliver.

— Ah! Sigur, sigur. Tu eşti fata care a vomat pe masă! Ha-ha-ha! Dă-mi voie să-ţi aduc ceva de băut, dar de data asta să nu verşi, bine? Ha-ha-ha! Ce părere ai de Bill? Nu e pur şi simplu un tragism de prost gust? Sunt aici Paul şi Linda. I-ai văzut? Acolo! Nu, uită-te într-acolo. Vai, Dumnezeule, uite-i pe Neil şi Glenys! Trebuie să-i salutăm. Vino cu mine!

M-a apucat de mână.

— Trebuie să-ţi spun ceva, am zis. În ultimii câţiva ani am lucrat într-o tabără de refugiaţi din Africa şi suntem ameninţaţi pe neaşteptate cu o foamete. Nimeni nu pare capabil să ne ajute.

Continua să mă târască spre Neil şi Glenys.

— Te ascult, te ascult, continuă.

— Nu, opreşte-te puţin!

Richard s-a oprit şi s-a întors spre mine.

— E urgent! De aceea m-am întors în Anglia. Am nevoie de ajutor din partea... ta şi a oamenilor de-aici pe care îi cunoşti, am încheiat jalnic, căci începusem să simt că mă cam fac de râs.

— Ce fel de ajutor? Cauţi bani sau cu ce altceva ai vrea să te ajut? m-a întrebat urmărindu-i cu privirea pe Neil şi Glenys, care se îndepărtau.

— Avem nevoie de bani, dar mai mult avem nevoie de publicitate. Vreau să organizez un apel umanitar la televiziune – poate chiar să duc câţiva dintre voi în Africa.

— Uită-te prin încăperea asta, mi-a cerut prinzându-mă de braţ. Nu, draga mea, uită-te. Uită-te de jur-împrejur.

M-am uitat.

— Acolo e Kate Fortune, cu bebeluşul ei.

Am încuviinţat cu o aplecare a capului.

— România. Dave şi Nikki Rufford? – pădurile tropicale. Hughie? – Trustul Terrence Higgins, spectacol de caritate vineri. Am să-ţi dau un cec, draga mea, am să-ţi dau un cec cu mare plăcere. Sună la biroul meu dimineaţă şi vor rezolva ei. Dar un apel umanitar? Nu, draga mea. Nu. Doar dacă ai luni şi luni de zile la dispoziţie, ca să fie organizat cum se cuvine. Nu. Ar fi un eşec. Un eşec total! Nu. Aneka! Vreau o îmbrăţişare, dulceaţă! Mmmm, mmmm! (Mi-a făcut cu ochiul peste umărul Anekăi.) Sună la biroul meu dimineaţă, draga mea. O să le dau de ştire.

A fost oribil. Am hotărât să mă îndrept spre standurile care mărgineau încăperea ca să mă prefac că am o ocupaţie, apoi să încerc să-l găsesc pe Julian. Eram aproape de capătul sălii când m-am trezit că mă uit direct la Oliver printr-un culoar ce despărţea marea de capete.

I s-a smucit capul spre spate ca şi cum s-ar fi oprit brusc. Ne uitam ţintă unul la altul ca doi iepuri prinşi în lumina farurilor. Apoi mulţimea s-a închis la loc şi a dispărut. Zguduită, m-am întors spre standul de lângă mine şi m-am prefăcut că privesc cristale, obiecte din pene şi pliante. „Amenajări interioare cu FENG SHUI", anunţa unul dintre ele. Am luat altul, care spunea „POSTUL CA O CALE DE DEZVOLTARE PERSONALĂ". Am simţit brusc că trebuie să ies din sală.

Mi-am croit drum prin îmbulzeală şi am ajuns în răcoarea şi liniştea din toaleta doamnelor. Am

găsit o cabină, am încuiat uşa, am lăsat jos capacul şi m-am aşezat. Apoi am auzit uşa de la intrare deschizându-se şi pe cineva intrând.

— Ai scăpat de fata aia?

Era vocea nazală, cu accent de oraş mare, a Corinnei.

— Ah, te referi la fata aia care era pe vremuri cu Oliver? s-a auzit tonul siropos al lui Kate Fortune. Biata de ea, nu-i aşa că-i penibilă?

— Groaznică! Ca şi cum, zău, ar fi singura care s-a dus să lucreze într-o tabără de refugiaţi.

— Of, e un adevărat coşmar. Sigur, vrei să ajuţi, dar, zău aşa... omul nu le poate face pe toate.

— Chiar aşa. Şi, zău, ai zice că-i Roberta Geldof! Adică, mă laşi?!

După plecarea lor, am rămas privind ţintă uşa cabinei, traumatizată. Îmi dădeam seama ce simt femeile alea. Te duci la petrecerea de după o premieră şi o nesuferită pe care abia ţi-o mai aminteşti apare, bronzată toată, şi se apucă să-ţi ceară să-ţi dai peste cap tot programul. Am avut brusc o viziune copleşitoare a taberei: sfaturile lui O'Rourke, refugiaţii aflaţi pe drum, Debbie, Henry, Betty şi Muhammad aşteptând să vadă ce pot să rezolv. Şi se părea că n-o să rezolv nimic!

Am ieşit simţindu-mă tristă şi stupidă, să-l caut pe Julian. Nu-l găseam. Mi-am spus că cel mai bun lucru era acum să merg acasă. Tocmai îmi pusesem haina şi mă îndreptam spre scări când Oliver a ieşit din toaleta bărbaţilor. Era neschimbat – faţa i se ridase puţin, părul era o idee mai lung, dar în rest era neschimbat.

— Rosie! Arăţi minunat!

Venea spre mine zâmbitor, stăpânit, fermecător; nici urmă de dezechilibrul din trecut. S-a aplecat să mă sărute şi parfumul lui familiar, ţepii întunecaţi şi abia vizibili din bărbie, buzele

abia atingându-le pe ale mele, toate au declanşat vechiul semnal de alarmă. Atomii şi particulele au început să se mişte haotic. ATENŢIE! ATENŢIE! Toate sistemele intră din nou în vibraţie!

„O, nu!" mi-am spus. „O, nu. Nu asta. Nu acum. Nu din nou. Te rog, nu!"

Am făcut un pas în spate.

— Bună.

Ce scâncet nefiresc! Mi-am dres glasul şi am spus din nou, cu voce clară de data asta:

— Bună, ce mai faci?

— Dovlecel, a spus şi m-a cuprins în braţe. Mi-a fost aşa de dor de tine! Cum a fost în Africa?

Era tot numai tandreţe. Ne-am pus la curent cu ultimele noutăţi şi i-am explicat pentru ce mă aflu acolo.

— ... aşa că am ajuns la concluzia că nu mai pot face nimic acolo. Încercasem deja tot ce mi-a putut trece prin minte. Asta a părut să fie unica opţiune care mi-a rămas.

Ochii lui mă priveau cu bunătate. Îşi muşca buza de jos şi îşi înclinase capul pe-o parte în semn de înţelegere şi simpatie.

— Ai dreptate, a spus simplu. Ar trebui să facem ceva.

L-am privit uluită, cu mintea roind de gânduri. Probabil că se schimbase. Dacă Oliver voia să ajute, atunci voi reuşi poate să organizez apelul. El era singura persoană pe care ştiam că trebuie s-o evit, dar se putea dovedi cea mai bună şansă a mea.

— De ce ai nevoie?

— De un transport aerian. Două, trei transporturi, dacă e posibil, poate mai multe.

— Cât timp ai la dispoziţie? m-a întrebat cu bunătate.

— Trei săptămâni.

Şi atunci starea lui s-a schimbat complet.

— Trei săptămâni? Trei *săptămâni*?

Iarăşi tonul acela! Arăta şi suna de parcă eu aş fi fost fiinţa cea mai dezgustătoare, jalnică şi demnă de dispreţ de pe faţa pământului. Uitasem cum e să te simţi aşa.

— Trebuie să spun că te cred absolut nebună, a continuat el autoritar, cu desconsiderare, ca şi cum ar fi fost într-o şedinţă de consiliu demolând opoziţia. E un lucru complet absurd să încerci să faci aşa ceva în trei săptămâni. Şi, sincer, am auzit că în seara asta te-ai făcut de tot râsul.

„Păstrează-ţi calmul", mi-am zis, „nu răspunde la provocare".

— Nu-ţi mai aminteşti regulile pe care ţi le-am explicat? Ei? Despre prietenii celor faimoşi? Trebuie să fii conştientă de limite. Trebuie să accepţi lipsa de egalitate fără să atragi atenţia asupra ei. Nu te purta ca un oarecare din public. Nu te holba, nu te uita prin încăpere după cei celebri şi nu te repezi de-a dreptul la ei, nu fi insistentă cu ei, nu cere favoruri de la celebrităţi, înveseleşte, nu ţine discursuri moralizatoare. Tu te-ai întors în club şi ai încălcat toate regulile. Te-am văzut eu, ai făcut-o cu fiecare în parte. Aveai toate avantajele pentru a-ţi relua locul printre noi, doar eşti o prietenă veche şi în felul ăsta îi făceai să se simtă loiali. Domeniul tău de activitate n-are nimic cu mass media, aşa că puteai să-i faci să se simtă profunzi. Dar tu ai călcat în strâchini! Ai uitat tot ce te-am învăţat, mi-a reproşat el cu privirile atrase de ceva din faţa lui. Dovlecel, a spus dulce, dar de data asta nu mie.

Era Vicky Spankie, actriţa care fusese căsătorită cu indianul din jungla amazoniană. Părul ei negru şi lucios era aranjat în aceeaşi tunsoare bob şi purta ceva ce putea fi foarte uşor luat drept ţinută tradiţională din jungla amazoniană.

— Putem pleca acum, Olly? a spus ea apropiindu-se de el şi atingându-i reverul hainei.

— Vicky, ţi-o aminteşti pe Rosie, nu-i aşa? a spus el luând-o de mână de parcă ar fi fost o fetiţă de cinci ani.

M-am întrebat ce se întâmplase cu indianul.

— Rosie s-a întors din Africa cu un mic plan, cu totul lipsit de realism, din nefericire, a spus el râzând. Tocmai îi explicam despre oribila lume reală în care trăim.

— Noapte bună, am spus şi am luat-o spre scări.

„Noapte bună" nu era potrivit. În timp ce taxiul străbătea Regent Street, clipeam din pricina luminilor puternice şi mă gândeam la ce ar fi trebuit să spun. „Noapte bună, gunoiule." Nu, „jegule" era un cuvânt mai potrivit. Cine rostise cuvântul în seara asta? „Noapte bună, jegule." „Dispari, broască râioasă neînsemnată!" „Deci, tot mai suferi de schimbări necontrolate ale dispoziţiei? Nu vrei numărul de telefon al unui psihiatru?" Nu. Ar fi trebuit să fiu mai impunătoare. Ar fi trebuit să-l întrerup după discursul despre prietenii celor faimoşi. „Cred că eşti cam nedrept cu prietenii tăi. Şi mai cred că oamenii ăştia sunt mai buni decât îi înfăţişezi tu, ce zici?" Pe măsură ce ne îndepărtam de luminile din West End şi ne îndreptam spre zona de nord a Londrei, m-am calmat. Poate era mai bine că nu mă implicasem într-o confruntare directă. Era preferabil să plec pur şi simplu şi să-l las în pace. De fapt, asta ar fi trebuit să fac de la bun început.

Capitolul XIX

Îmi cădeau toţi dinţii. Îi ţineam în mână pe unii dintre ei şi încercam să-mi păstrez gura închisă, pentru ca cei rămaşi să stea la locul lor şi lumea să nu observe. Am deschis ochii şi mi-am plimbat limba prin toată gura să verific dacă dinţii sunt tot acolo, dar apoi amintirea petrecerii a început să mi se strecoare în minte. Avusesem o noapte oribilă. Aţipisem, mă trezisem şi adormisem la loc, ca să am din nou coşmaruri. Shirley dormea în cealaltă parte de pat, cu părul lung răspândit pe toată perna. Am rămas nemişcată încercând să n-o trezesc şi am recapitulat ce se întâmplase. N-ar fi trebuit să plec niciodată din Safila! Refugiaţii se aflau pe drum şi în tabără nu-i aştepta nici un pic de mâncare. Îi abandonasem pentru un plan care nu ducea la nimic.

Petrecerea aceea mă zguduise mult mai puternic decât ar fi trebuit. Acolo, în Africa, credeam că am devenit o persoană nouă, puternică, şi că toate umilinţele la care mă supusese Oliver nu i se puteau întâmpla noii femei care eram. Dar după o şedere de douăzeci şi patru de ore la Londra am început să mă întreb dacă aveam dreptate. Poate că reacţia chimică dintre doi oameni este ceva ce nu poate fi schimbat. Nefericită, cu ochii aţintiţi în tavan, mi-am spus că Oliver şi Clubul

Celebru erau esenţiali pentru ceea ce încercam să fac şi că nu mă puteam descurca cu nici unul dintre ei. Totul era negativ. Capul îmi era asaltat de gânduri negre. Prin faţa ochilor mi se perindau momente ale petrecerii, imagini ale taberei şi, parcă încurajate de ele, amintirile călătoriei în Kefti au ieşit la iveală dansând grotesc în jurul meu. Îmi doream ca O'Rourke să fie cu mine. Deşi ar fi fost doar o complicaţie în plus, făcând să fim trei în acelaşi pat!

Shirley s-a trezit la unu fix.

— Te simţi bine? m-a întrebat.

— Oarecum.

— Nu-ţi face din nou de lucru cu nebunul ăla, astfel n-o să mai poţi dormi deloc!

— Promit, am spus nesigură.

Gândul că Oliver m-ar putea ajuta fusese aşa o rază de speranţă! Dar nu se schimbase deloc şi trebuia să mă ţin la distanţă de el. Dar ce aveam să mă fac? Stricasem totul, nu mai aveam nici o nădejde.

Am adormit, în sfârşit, pe la ora cinci. O oră mai târziu, mă trezea un zdrăngănit şi-un huruit înspăimântător, zgomot de metal sfâşiat, de cuţite zgâriind tablă, de motor străvechi şi ruginit. Îngrozită, am ţâşnit drept în picioare. Un ţiuit slab şi ascuţit s-a alăturat zdrăngănitului – ţiiiiu-ţiiiu-ţiiiu. Apoi tăcere. Apoi cea mai gălăgioasă sonerie din câte auzisem vreodată. Huruitul a încetat, apoi s-a pornit din nou, mai puternic şi mai aproape.

— Îmi pare rău, a spus Shirley somnoroasă. Ăştia au privatizat camioanele care colectează gunoiul. Au să mai treacă încă două până la ora opt. Fiecare magazin îşi are propria firmă de colectat gunoaiele, numai pe ale noastre nu le ia nimeni.

— Dar cu soneriile ce e?

— Alarme antifurt. Le declanşează camioanele. Cretinele de camioane, a spus ea râzând şi şi-a acoperit faţa cu braţul.

Când a adormit la loc, am încercat să mă cuibăresc lângă ea fără să bage de seamă.

Dimineaţa, firește, totul semăna a paranoia. Am hotărât să asigur proiectului meu o bază mai adecvată: să încep prin a publica povestea în presă pentru ca apoi să merg să discut cu cei de la SUSTAIN. Mă aflam la început şi mai aveam la dispoziţie trei săptămâni.

*

— Şi lucraţi cu UNHCR? m-a întrebat Peter Kerr de la secţia de externe a ziarului *The Times*.

— Da, în principal, dar şi cu SUSTAIN şi cu Comisariatul pentru Refugiaţi din Nambula, însă cei de la ONU ne furnizează alimente.

— Bine. Geraldine! a strigat el spre partea cealaltă a camerei. Vrei te rog să suni la arhivă, iubito? Şi la agenţia de presă, să vezi ce a apărut în ultimele şase luni... – m-a privit întrebător şi eu am încuviinţat din cap – ... în ultimele şase luni despre Nambula şi Kefti. Relatări despre refugiaţi. Încearcă şi ajutoare umanitare şi lăcuste.

A început să răsfoiască fotografiile.

— Ce fel de relaţie ai acum cu SUSTAIN?

— Vagă. Urmează să mă întâlnesc cu cei de-acolo astăzi, ceva mai târziu. Mi-am lăsat demisia la El Daman şi am plecat.

— Trebuie să-ţi spun că nu e un moment prea grozav pentru o poveste despre foamete.

— Cum adică? Şi când ar fi un moment grozav?

— Ei, haide. Ştii cum merg treburile astea. Acum toţi ochii sunt îndreptaţi spre Europa de Est şi spre Golf.

— Dar toată lumea crede că problema s-a rezolvat? Nu s-a rezolvat. Uitaţi-vă la astea!

Am luat o fotografie a lui Liben Alye aşezând-o pe Hazawi în mormânt.

— Acesta este prietenul meu, am spus emoţionată. S-a întâmplat săptămâna trecută. E revoltător să încadrezi aşa ceva în tiparul „ce se poartă luna asta"!

S-a uitat într-o parte, apoi a luat cu o mişcare nesigură fotografia şi a pus-o la loc.

— Uite, iubito, înţeleg ce spui. Eu nu fac altceva decât să-ţi explic cum merg lucrurile, bine? Iar acesta este un ziar, a încheiat el scărpinându-şi ceafa. Fireşte, ai putea să scrii tu despre asta, pentru pagina specială. Experienţa mea în tabăra de refugiaţi, misiunea mea, căutarea propriei identităţi... genul ăsta de chestii.

— Nu, trebuie să fie un articol.

— Ei bine, consider că noi suntem cei care decidem asta, nu crezi? a bombănit el, apoi a lovit cu pumnul în masa de lucru. Lasă asta pe seama mea, iubito! O să verific situaţia, dar în locul tău n-aş aştepta cu sufletul la gură un rezultat.

Am ieşit descurajată de la întâlnire şi am pătruns în lumea îngheţată a docurilor londoneze. O pală de vânt m-a lovit, continuându-şi vaierul prelung printre clădirile înalte din beton şi sticlă. Un bărbat îmbrăcat într-o salopetă impermeabilă urâtă, violet cu verde, s-a izbit de umărul meu şi m-a depăşit grăbit. Un camion a trecut huruind şi schimbând vitezele şi a împroşcat cu apă noroioasă paltonul pe care-l împrumutasem de la Shirley. Cerul erau greu şi cenuşiu. M-am

gândit la Safila în timpul apusului de soare, la pământul roşu, la vântul fierbinte care umplea cu şuierul lui întinderea goală. Poate că totul era prea diferit şi prea îndepărtat pentru imaginaţia oamenilor.

Întoarsă la Shirley, am curăţat paltonul de noroi, mi-am făcut o cană cu ceai şi m-am întrebat încotro s-o apuc. Îmi închipuisem articole apărute pe prima pagină a ziarelor, cu fotografia mea alături. Crezusem că-mi va fi uşor să vorbesc cu celebrităţile. Înainte vreme, în această lume a oamenilor faimoşi fusesem întotdeauna cealaltă jumătate a lui Oliver. Nu luasem în seamă cât de singură şi de lipsită de orice importanţă aveam să fiu. M-am uitat la telefon. Aş fi vrut să sun la SUSTAIN, dar aveam mare nevoie de ceva concret să le ofer pentru a le dovedi că planul meu cu celebrităţile putea să funcţioneze.

Ce puteam să fac? Cu siguranţă nu trebuia să mă întorc şi să cerşesc favoruri de la celebrităţi care nu-şi aduceau aminte de mine. Mă purtasem ca fetiţa lui Hassan din satul Safila, care se repezea întotdeauna la noi şi cerea cercei. Pe de altă parte, Muhammad îşi dăduse seama cum să abordeze rezidenţii străini şi ne-a determinat să lucrăm în favoarea lui. M-am concentrat profund. Ei bine, dacă Muhammad ar încerca să obţină ajutoare pentru Kefti la o serie de evenimente sociale ale rezidenţilor străini, cum ar proceda? Răspunsul nu era în nici un caz ceea ce făcusem eu cu o seară în urmă. El n-ar fi încercat să pună în scenă o farsă ca asta la un cocktail organizat de cei de la ONU, ar fi fost prea nepoliticos şi prea dificil. Trebuia să găsesc pe cineva sau ceva să mă ajute. Dar pe cine? Sau ce? Am decis să sun şi la alte ziare.

Beculeţul roşu al robotului telefonic clipea intermitent. Am apăsat butonul.

— Bună, Rosie, sunt Oliver. Ascultă, am primit numărul de telefon de la mama ta. Voiam doar să-ţi spun că îmi pare rău că am cam sărit calul seara trecută şi că îţi doresc noroc cu planul tău. Asta e. Dacă pot să fac ceva pentru tine, sună-mă.

Vreo patru minute am fost emoţionată, după care m-am calmat. Făcea doar parte din tiparul ştiut! Întâi era drăguţ. Apoi era îngrozitor. După aceea era din nou drăguţ. Iar apoi din nou îngrozitor. Era nebun de legat. Şi avea un efect negativ asupra mea. Şi totuşi... El era cu siguranţă cea mai bună şansă a mea. Seara trecută îmi spusese că lucra într-un post nou, de conducere, la una dintre companiile ITV[1], şi continua să prezinte *Soft Focus*, care se mutase la noua companie împreună cu el. Îi stătea în putinţă să obţină spaţiu de emisie pentru noi şi probabil că celebrităţile s-ar fi raliat cauzei noastre dacă le-o cerea el, căci aveau încredere în el – cel puţin din punct de vedere profesional.

Şi totuşi, de ce ar fi făcut asta? Era un om atât de cinic! Conştiinţă? Să spunem că nu era chiar lipsit. Atât pe plan social, cât şi profesional, Oliver adopta aproape tot timpul o faţadă convingătoare de băiat bun, puternic, moral şi ocrotitor. Probabil că undeva în adâncul lui *voia* să fie astfel sau îşi imagina că este. Poate că ăsta era un buton pe care puteam să apăs. Apoi era vorba şi de mine; m-am întrebat dacă mai am vreo influenţă asupra lui. Îl respinsesem o dată, iar cum el era un adept convins al controlului asupra celorlalţi, probabil că nu prea reuşise să

1. Importantă reţea de televiziune britanică, înfiinţată în 1955 (n.tr.).

se împace cu asta. Şi era oare un plan bun să obţin hrană pentru cei care mureau de foame încercând să manipulez un dement înzestrat cu putere? Nu, cu certitudine că nu era.

O jumătate de oră mai târziu, am luat cartea de telefoane şi am format numărul companiei.

— Cu Oliver Marchant, vă rog.

Mă confruntam cu o mulţime de obstacole, aşa că trebuia să joc fiecare carte pe care o aveam.

— Vă fac acum legătura.

Lumea era lipsită de echilibru, jumătate din ea era vulnerabilă şi, dacă asta însemna că vieţile oamenilor depindeau de lucruri pe care nu se poate pune bază – precum politica, finanţele, moda şi stările de spirit ale lui Oliver Marchant –, atunci lucrurile trebuiau luate ca atare.

— Biroul lui Oliver Marchant.

Of, Doamne, era Gwen! Îşi păstrase asistenta personală cea arogantă şi înţepată!

— Bună, sunt Rosie Richardson. Aş putea vorbi cu Oliver, te rog?

— Ah... ah. Bună. Păi, e foarte, foarte ocupat.

— Îmi dau seama. Dar m-a sunat şi mi-a cerut să-i telefonez.

— Înţeleg... mmm... ei bine, în momentul ăsta e într-o şedinţă. Să-i spun să te sune?

— De fapt, trebuia să fixeze o oră la care să trec pe la el după-amiaza asta.

O mică minciună, dar n-avea importanţă. O discuţie la telefon nu mi-era de-ajuns.

— Rămâi pe fir, te rog, mi-a cerut ea pe un ton rece, sceptic.

La naiba! Acum avea să-l întrebe! Am aşteptat. Nu era nevoie să implic aici şi relaţia noastră, puteam pur şi simplu să mă adresez lui ca de la un profesionist la altul şi să fac apel la tot ce avea mai bun.

— Are o fereastră la patru şi jumătate.
— La patru şi jumătate e excelent. Mulţumesc.

*

La patru şi douăzeci şi cinci de minute ajungeam la etajul al şaptelea al clădirii care găzduia Capital Daily Television. Gwen mă aştepta la uşa liftului.

— Bu-*nă*, Rosie. Măi, dar ce te-ai schimbat! Asta ce voia să însemne?

— Pe aici, te rog. N-o să poţi sta cu el prea mult. Eşti foarte norocoasă că a reuşit să te strecoare în programul lui. Te simţi bine în Africa?

— Nu cred că *a te simţi bine* este tocmai exprimarea adecvată.

— Ia loc. Te va primi imediat.

Am stat şi am privit-o pe Gwen cum dactilografiază, timp de douăzeci şi cinci de minute. Eram foarte agitată. Oliver se dovedea mai deştept decât mine. A deschis uşa pe neaşteptate, consultându-şi ceasul. Nici nu m-a băgat în seamă.

— Vrei te rog să-l suni pe Paul Jackson şi să-i spui că întârzii? Poftеşte înăuntru, a adăugat tot fără să se uite la mine. A sunat Sam Fletcher?

— Da. Ah, şi Greg Dyke, a spus Gwen.

— Vorbesc cu ei când termin cu Rosie, adică peste zece minute.

Zece minute? Atâta tot?

Biroul lui era o încăpere spaţioasă zugrăvită în alb, cu parchet lucios, canapele moi din piele neagră pe trei laturi şi cu un perete din sticlă, oferind o panoramă splendidă a oraşului, în spatele mesei de lucru. În centrul încăperii se afla o etajeră masivă dintr-un material negru mat, cu rafturi asimetrice, pe care fuseseră aşezate la diferite niveluri statuetele aurii ale unor premii.

Oliver se aşezase la masa de lucru, pe tăblia căreia nu se găseau decât un telefon negru şi plat, o scrumieră neagră şi plată şi o agendă cu coperţi groase şi negre, deschisă la o pagină imaculată. Peretele din dreapta lui era acoperit cu fotografii făcute alături de oameni celebri: Oliver cu Mick Jagger, Oliver cu Kenneth Branagh, Oliver între Margaret şi Denis Thatcher.

M-am aşezat pe scaunul cu spetează înaltă din faţa lui.

— Aşa, deci. Care-i problema? Îmi pare rău, nu am prea mult timp la dispoziţie.

Adoptase o atitudine absolut detaşată şi oficială. Îşi lipise de tăblia mesei palmele cu păr întunecat pe părţile laterale şi degetele lungi, familiare.

— Despre ce voiai să-mi vorbeşti? a întrebat el aruncând o privire la ceasul negru mat pe care-l aleseserăm împreună.

Mă simţeam de parcă aş fi fost o străină care încerca să-i bage pe gât ideea unei noi serii de emisiuni. Nu avea nici un rost!

— Ştii despre ce vreau să vorbesc cu tine.

A clipit nedumerit.

— M-ai sunat azi-dimineaţă. Sau ai uitat deja? Ai devenit senil sau ceva de genul ăsta?

A privit în jos, apoi a scos trei hohote scurte pufnind pe nas, s-a sprijinit de speteaza fotoliului şi şi-a încrucişat braţele după ceafă.

— Aşa deci. Nu te-ai schimbat deloc, nu-i aşa?

— Eu cred că m-am schimbat. A fost foarte frumos din partea ta să mă suni astăzi.

— Nici o problemă.

— Eşti singurul om din câţi cunosc care poate să facă treaba asta. Eu te consider un om bun şi aş vrea să mă ajuţi.

I-am scrutat chipul. Era flatat. Deci abordarea mea funcţiona!

— Ce sugerezi?

— Nimic complicat. Avem nevoie de câţiva oameni celebri, care să accepte să facă un program simplu. Ai avut dreptate, aseară am pus problema într-un mod cu totul greşit. Dar, dacă îi abordezi tu, vor spune da.

— Pentru ce să spună da?

— Pentru apelul umanitar la televiziune. Doar o emisiune scurtă.

— Dar spuneai că trebuie să faci asta în răstimpul a trei săptămâni.

— E suficient. Nu s-ar putea face în spaţiul de emisie al emisiunii *Soft Focus*?

S-a ridicat şi s-a plimbat gânditor până spre mijlocul încăperii. Apoi s-a întors spre mine clătinând din cap.

— Îmi pare rău, iubito. Mi-ar plăcea să te ajut, dar nu se poate face. Nu într-un răstimp atât de scurt.

M-am uitat la etajera cu premii, apoi m-am ridicat în picioare, m-am dus până acolo şi am luat în mână unul din ele.

— Îţi aminteşti când l-ai câştigat pe ăsta? Îţi aminteşti cât ţi-a luat ca să faci tot prgramul? Zece zile.

— Îmi amintesc, mi-a răspuns el şoptit.

Şi-a coborât privirea spre mine, aţintind-o în ochii mei şi păstrând-o prea mult timp acolo, aşa cum obişnuia înainte. Am întrerupt momentul întorcându-mă şi aşezându-mă pe scaun şi i-am văzut chipul schimbându-se.

— Nu se poate face. Ar trebui să obţii banii pentru primul transport de alimente. O să-ţi dau câteva miare. Dave Rufford are milioane şi nu ştie ce să facă cu ele. Dacă o faci puţin pe psihologul,

poţi scoate de la Julian tot ce are. Bill Bonham e nebun de legat. Probabil că o să obţii şi de la el o grămadă dacă-l convingi că asta o să-i tămăduiască aura. De câţi bani ai nevoie?

— Mâncarea n-are nici un rost fără un transport aerian de marfă. Şi nu pot obţine unul gratuit fără publicitate. Problema nu se limitează doar la tabăra noastră. E nevoie să facem presiuni asupra opiniei publice, trebuie să explicăm de ce s-a întâmplat asta. Nu vreau doar să ating coarda sensibilă a unor oameni.

— Ai încercat la ziare?

— Am încercat la *The Times* azi, dar se pare că foametea nu e un subiect de actualitate.

— Te-ai dus la ziarul *Today*?

— Nu, am zis că am încercat azi la *The Times*.

— Ai nevoie de publicitate în tabloide. O să-ţi dau numele cuiva de la *News*. Ăştia s-ar pricepe să dea lovitura cu un asemenea subiect. „Înger binefăcător îi forţează mâna fostului iubit ca să-i salveze pe cei ameninţaţi să moară de foame".

— Of, Doamne! am spus furioasă.

— Ar fi un articol grozav; şi-o fotografie grozavă. Doar să-ţi mai deschei un nasture, iubito.

I-am aruncat o privire furioasă.

— Scuze, scuze. Vorbeam şi eu să nu tac.

— Păi să n-o mai faci.

— Tu chiar te-ai *schimbat*, nu-i aşa? a întrebat el batjocoritor.

— Da.

— Uite, nu te pot ajuta. Ştiu că este o idee impresionantă, dar nu-i deloc realistă. Nu se poate să aduni pur şi simplu o gaşcă de actori în faţa camerei de luat vederi.

— Nici nu spun să procedăm astfel. Totul trebuie organizat aşa cum se cuvine. De aceea e nevoie de tine, de un birou şi de personal.

— N-o să meargă. Ce pot să spun?

Şi-a ridicat braţele şi le-a lăsat să cadă.

— Poţi spune că vei încerca. Eşti un om bun, nu-i aşa?

— Aici sunt într-o poziţie nouă, la o companie nouă. În situaţia asta nu pot să apar cu o idee care să se împotmolească la jumătatea drumului.

— Oliver, ştiu că e greu pentru tine, dar măcar încearcă. Încearcă doar să accepţi ideea că s-ar putea să existe lucruri mai importante decât cariera ta, am spus ridicându-mă în picioare. Nu pot să fac asta singură, dar, dacă tu nu mă ajuţi, cineva tot o s-o facă. Aşteaptă şi-ai să vezi.

Foarte bine, fără presiuni suplimentare, e momentul să pleci. Mi-am luat geanta şi m-am îndreptat spre uşă.

— Oricum, îţi mulţumesc că ai stat de vorbă cu mine. Ne vedem peste câţiva ani. La revedere.

*

Când am ajuns în apartamentul lui Shirley, luminiţa roşie de la robotul telefonic clipea, aşa cum mă aşteptam.

— Ah, Rosie, bună. Sunt Oliver. (Excelent! Excelent!) Ascultă, dacă vrei să mai discutăm despre ideea ta, voi fi la Grutcho la ora opt. Poate ne vedem acolo.

M-am aşezat suspinând adânc. Slavă Domnului!

Capitolul XX

—Barrryyyyy!

Dinsdale a ruinat începutul minunat al serii mugind ca o femelă elefant bătrână, din celălalt capăt al încăperii:

— Barry, fă bine şi spune-mi, tu vei fi preşedintele? Pentru că eu unul nu pot suporta aşa ceva. Îmi doresc cu disperare să fiu eu! Îmi doresc la nebunie.

— Of, tacă-ţi fleanca odată, nebun bătrân! Ştii foarte bine cine e afurisitul de preşedinte. Unde-s afurisitele de băuturi pe-aici? Asta vreau eu să ştiu. Nebunia naibii!

Când Oliver hotăra să treacă la acţiune, atunci acţiona într-adevăr. Trecuseră abia cinci zile de când mă întâlnisem cu el la clubul Grutcho şi iată că mai mult de o duzină de celebrităţi majore erau adunate într-o sală de conferinţe a postului Capital Daily Television pentru prima noastră şedinţă. Era vorba de secţiunea actori a Clubului Celebru, cu oarecare adăugiri de mare importanţă. Edwina Roper şi siluetele bărboase ale ofiţerilor de presă de la SUSTAIN alcătuiseră un mic grup împreună cu Oliver, Vicky Spankie şi Julian. Vicky purta un bluzon soldăţesc kaki şi o şapcă militară ţuguiată, cu secera şi ciocanul pe ea.

Oliver era în dispoziția lui cea mai fermecătoare și autoritară, străbătea încăperea în lung și-n lat și-i făcea pe toți cei prezenți să se relaxeze. Când vorbea cu Edwina Roper, îi atingea brațul și o privea de parcă ar fi fost cea mai interesantă persoană din lume. Fermecată, Edwina roșise ușor și își ducea mâna la gât.

Actorul irlandez Liam Doyle stătea într-un alt grup, cu trei actori donați de Royal Shakespeare Company. Bill Bonham se așezase deja la masă și mormăia ceva, probabil mantra lui. Rajiv Sastry și prietenii lui discutau cu voci scăzute, dar încărcate de resentiment și priveau prin încăpere. În spatele lor, Corinna Borghese dăscălea un grup de angajați de la *Soft Focus*. Iar bogatul Dave Rufford, fostă stea a muzicii rock, arăta tuturor fotografii cu fiul lui în vârstă de cinci ani, Max, călare pe un ponei de Shetland și îmbrăcat în costum complet de vânătoare de vulpi.

Eu discutam cu Nigel Hoggart, un tânăr foarte pedant, îmbrăcat în costum gri, care era reprezentantul liniei aeriene de marfă Circle Line Cargo. De-acolo mi se promisese mai mult sau mai puțin o cursă sponsorizată pentru primul transport de alimente, în cazul în care erau mulțumiți de publicitatea care li se făcea.

La ușă s-a iscat agitație și Kate Fortune și-a făcut apariția agitându-se, urmată de doică, bebeluș și de două ajutoare. A traversat val-vârtej încăperea și s-a aruncat pur și simplu asupra lui Oliver, apucându-și părul și azvârlindu-l îndărăt în ochii lui Barry care se apropia emoționat de ea cu intenția s-o salute.

Dinsdale m-a prins de braț.

— Știi, draga mea, îmi pare așa de rău! Sunt un bătrân așa de senil și de nebun! Mai serile

trecute, în faţa theah-trului, n-am avut nici cea mai vagă *idee* cine eşti. Nu mi-am amintit decât după ce dispăruseşi deja şi am fost disperat. Probabil mă consideri cel mai oribil mitocan şi prostovan de pe faţa pământului.

— Nici o problemă. Sunt foarte bucuroasă...

— Dar ai putea să mă ajuţi puţin, draga mea, ai putea? Ai fi capabilă să mă ajuţi? Pentru cine anume strângem noi bani? Tu ştii? Ai putea să fii în stare să-mi spui? Ai putea?

— Pentru Nambula.

— Ah, Nambuuuula! a exclamat cu ochii căprui concentraţi asupra mea. Ah, da, Nambula. Vecini despotici, tulburări la graniţe... Care-i problema acum? Refugiaţii? Keftienii? Iar ăştia? Trebuie să ne strângem laolaltă şi să-i sprijinim. Trebuie să-i ajutăm. Trebuie!

— Da, keftienii. Nu ştiam că ai atâtea cunoştinţe despre Africa, Dinsdale.

— Ei, citesc şi eu ziarele. În fiecare zi, draga mea, din scoarţă-n scoarţă, nu pierd nici unul. *Barry*!

— Ce mai e acum, bătrân ţicnit?

— E vorba de Nambuuula. Nambuuula.

— Da, bine, bine. Nu-i nevoie să faci un afurisit de cântec din asta şi să dansezi după el.

Edwina Ropper m-a bătut pe umăr.

— Rosie, e super, ce adunare selectă! Bravo! Nu-i aşa că Oliver Marchant este cel mai fermecător bărbat din lume?

— Acesta este Nigel Hoggart de la Circle Line Cargo, compania care ne va ajuta cu transportul – cel puţin aşa sperăm, am spus zâmbindu-i îngrozitor reprezentantului.

— Da, sigur. Doamna aceasta ne-a forţat mâna toată săptămâna, a zis Nigel. Exact aşa

s-a întâmplat, a adăugat el făcându-i cu ochiul Edwinei.

— Mai ai vreo veste de la guvern? am întrebat-o.

— Da, m-am interesat despre ODA[1] şi mă tem că nu e prea bine. Sunt la curent cu ceea ce se întâmplă în Kefti, dar în momentul ăsta nu au fonduri. Vor avea nevoie de o suplimentare de buget înainte să poată întreprinde ceva, mai ales dacă e vorba de transporturi aeriene, ca în cazul de faţă.

— Din Safila ai vreo veste?

— Mă tem că nici una recentă. Tot nu se poate stabili contactul prin radio, iar Malcolm a fost plecat. Dar la Wad Denazen şi Chaboulah s-au raportat nou-sosiţi.

— Cei de la ONU au hotărât ce atitudine să adopte?

— Cred că ceea ce se întâmplă în camera asta e cea mai bună şansă a noastră, mi-a răspuns clătinând din cap.

*

Oliver a condus excelent reuniunea – într-o manieră relaxată, dar autoritară.

— Bine, a spus el privind în jurul mesei. Artă dramatică? Actori? Africa? Cum ne vom numi?

— „Actori pentru Africa", a propus Vicky privindu-l cu speranţă.

— „Braţe în jurul lumii"? a spus Kate Fortune. Inimi? „Inimi pentru Africa"?

---

1. *Official Development Assistance* – termen folosit în mediul academic şi în presă, pentru a indica fluxul de ajutor umanitar internaţional (n.tr.).

— „Inimi însângerate pentru Africa"? a intervenit sec Corinna ridicându-şi ochelarii de soare pe frunte.

— „Criza din Africa", a spus Julian. Nu, pe toţi dracii! Dramă. Drama născută dintr-o criză. Trebuie să fie ceva în genul ăsta.

— „Ajutorul iubirii", a spus Kate Fortune. „Organizaţia umanitară iubiţi copiii"? „Braţe în jurul copiilor"?

— „Organizaţia umanitară a teatralilor"! s-a auzit glasul lui Rajiv.

— Nu-i rău, a spus Oliver. „Organizaţia umanitară a teatralilor"! Ce părere aveţi? E puţin cam deplasat?

— E absolut tâmpit.

— Reprezentaţii teatrale, actori, haideţi, a spus Oliver. Reprezentaţii pentru Africa, ajutor umanitar, foamete, caritate. „Teatru pentru caritate!" Ce părere aveţi?

Şi „Teatru pentru caritate" a rămas.

— Pot s-o transmit în intervalul de emisie al lui *Soft Focus* fie peste două, fie peste trei săptămâni, dar zece seara într-o zi de lucru nu e o oră ideală. Va fi nevoie de aprobarea lui Vernon Briggs şi, dacă dorim un alt interval de emisie, propunerea va trebui să vină de la el.

În jurul mesei s-au auzit mai multe sunete copilăreşti. Vernon Briggs era şeful lui Oliver şi aparţinea vechii şcoli a varietăţilor televizate. Nu era deloc popular în rândul tinerelor celebrităţi.

— Păi bine, dacă va trebui să lucrez cu Vernon, atunci, ştii, eu am şters-o de-aici, a spus Rajiv.

— Ei, haide acum, a spus Oliver.

— Eşti de părere că ar fi nimerit să folosim timpul de emisie al lui *Soft Focus*? a întrebat Corinna. Adică, nu e tocmai artă, nu crezi?

— Suntem artişti, nu-i aşa? Nu-i aşa? a spus Vicky. Teatrul nu e o artă? Adică, eu mă consider cu siguranţă artistă. Nu suntem şi noi artişti?

— Nebunia naibii! a răsunat vocea lui Barry. Stăm aici şi discutăm despre asta, aia şi ailaltă! Asta *este* artă? Aiureală totală. Ce interpretăm? Ce *anume* vom interpreta? Nici unul dintre noi n-are nici cea mai vagă idee despre replicile pe care trebuie să le înveţe. O nebunie întreagă!

— Nu-l băgaţi în seamă, dragii mei. Şi-a pierdut cu totul minţile. I-au dispărut în întregime, cu ani în urmă.

— Ei bine, este un aspect demn de luat în considerare, a spus Oliver. Care urmează să fie nucleul spectacolului? Va trebui să fie ceva scurt, nu vom avea la dispoziţie mai mult de două ore. Telespectatorii trebuie să simtă că primesc ceva valoros pentru banii lor, dacă îi vor trimite. Vor să vă vadă ceva ce nu aţi fi făcut în mod normal. Trebuie să fie ceva simplu şi care are valenţe teatrale...

— Pot să spun ceva? a intervenit Eamonn Salt cu tonul lui egal şi monoton. Fireşte, suntem foarte recunoscători pentru reuniunea din seara aceasta.

— Categoric, l-a secondat Edwina Roper. E extraordinar de generos din partea voastră să investiţi timp şi energie în scopul acestei cauze minunate. Vă mulţumesc.

— Da, am spus. Aş vrea să mulţumesc şi eu tuturor în numele taberei Safila.

— Scuzaţi-mă, a spus Corinna, scuzaţi-mă. Mi se pare cam ciudat că nişte membri de marcă ai unei organizaţii umanitare simt că trebuie să aducă mulţumiri înlăcrimate şi pline de recunoştinţă

unui grup de actori, pentru câteva zile de muncă. Eu cred că gratitudinea ar trebui manifestată exact de cealaltă parte.

— Ei bine, să zicem că suntem cu toţii recunoscători unii altora şi să încercăm să nu stricăm ce-am făcut până acum, a spus Oliver după un moment de stânjeneală. Acum, ce spuneai, Eamonn?

— Da, chiar aşa, şi-a reluat Eamonn bâzâitul adormitor. Cred că ar fi de mare ajutor dacă conţinutul programului ar putea să reflecte cumva motivul pentru care s-a organizat apelul. Banii strânşi vor fi de folos pe termen scurt, dar asta este o problemă esenţialmente politică. Există lucruri care sunt dificil de spus de către noi, ca organizaţie de caritate, dar pe care le puteţi spune voi în numele nostru.

— Pardon? a spus Corinna. Dacă ne ridicăm cu toţii în picioare în faţa camerei de luat vederi, ar trebui să spunem ce gândim *noi* sau ce gândiţi *voi*? Vreau să spun, ştiţi voi, toată lumea zice mereu că nu ar trebui să fim doar nişte microfoane prost informate. Aşadar, ni se permite să spunem ce gândim?

— Ei bine, să auzim mai întâi ce gândeşte SUSTAIN, a spus Oliver.

— Da, chiar aşa. În primul rând, mişcarea poporului keftian a luat naştere din cauza unui război, iar războiul a luat naştere din cauza autocraţiei corupte din Abouti. În al doilea rând, motivul pentru care nu s-au asigurat provizii pentru aceşti refugiaţi este o anumită încetineală în reacţii şi birocraţia greoaie a celor de la ONU, dar şi, în mod esenţial, reacţia întârziată a guvernelor. În fapt, motivul pentru care mâncarea nu se află acolo unde trebuie este acela că

guvernul nostru şi cel al Franţei nu au trimis ceea ce ar fi trebuit să trimită atunci când au spus că o vor face.

Kate Fortune îşi privea cu intensă preocupare unghia degetului arătător; se aplecase asupra ei şi începuse s-o ciupească cu cea de la degetul mare. Julian se apucase să se joace cu agenda electronică. Eamonn nu era deloc unul dintre marii oratori ai lumii.

— Dacă priviţi dincolo de asta, a continuat Eamonn, veţi vedea că, dacă Nambula n-ar fi împovărată de un credit uriaş în străinătate din cauza împrumutului făcut la Banca Mondială în timpul boomului petrolului din anii şaptezeci, atunci nu şi-ar folosi toate terenurile fertile ca să cultive plante destinate exportului şi ar avea hrană mai mult decât suficientă pentru a face faţă singură crizelor propriilor refugiaţi.

— Ei bine, ar trebui să fie destul de uşor să transpunem toate astea în format de varietăţi, într-o emisiune de jumătate de oră, a spus Rajid.

— Of, ascultaţi-mă puţin, cu toţii! Nu credeţi sincer că, în ciuda tuturor acestor lucruri, copiii sunt cei care ajung la inimile oamenilor? a spus Kate Fortune. Eu sunt de părere că n-ar trebui să ne lăsăm amestecaţi în politică, nu? La copii ar trebui să ne gândim în primul rând.

— Femeie neghioabă! a bombănit Barry.

— Iubitule, ce părere ai despre o piesă într-un act, în stil elisabetan? a strigat Vicky Spankie privindu-l pe Oliver cu ochi strălucitori. Rădăcinile foametei personificate – Războiul, Datoriile, Proasta Guvernare!

Asta l-a amuzat copios pe Barry.

— Salut! Eu sunt Proasta Guvernare! Mlădiţa unui despot grăsan şi lacom într-un Roller placat

cu aur..., a tunat el în maniera-i excesiv de nuanţată.

— Salut! Eu sunt Incompetenţa..., a început Dinsdale.

Kate Fortune s-a ridicat în picioare, clipind ca să-şi reţină lacrimile.

— Îmi cer scuze, dar cred că n-ar trebui să facem glume când... când mor copii!

— În regulă. Da, haideţi să ne potolim, a spus Oliver aruncându-i o privire lui Vicky, care era roşie la faţă şi furioasă.

Bill Bonham a luat atunci cuvântul:

— Ce-ar fi să facem ceva legat mai degrabă de ceea ce-i preocupă pe oameni în prezent, aducând totul pe planul căutării spirituale a karmei? Faci bine, ai sentimente pozitive faţă de tine însuţi. Ar putea fi prezentată ca un fel de călătorie.

— Da, Bill, mulţumesc, a spus Oliver, adăugând apoi printre dinţi: mai sunt şi alte sugestii complet ţicnite, dacă tot suntem la subiectul ăsta?

— Trebuie să spun că, de fapt, consider că n-ar trebui deloc să facem asta, a spus Corinna.

S-a lăsat tăcere.

— Cred sincer că este, zic, contraproductiv, a continuat ea. În definitiv, *tory*-i[1] au făcut mizeria asta, iar noi să venim şi să spunem: e-n regulă, băieţi, am umplut noi golurile, ştiţi, nu mai aveţi de ce să vă obosiţi. Adică, mă laşi?!

— Şi, desigur, noi dăm numai iluzia că am umplut golurile, nu-i aşa? a spus Oliver. Nu cumva încercăm să umplem oceanul cu linguriţa?

---

1. Partid politic britanic, desfiinţat la începutul secolului al XIX-lea. Aici, denumire generică peiorativă cu referire la partidul aflat la putere (n.tr.).

— Într-adevăr, suma totală adunată de *Live Aid* şi Band Aid a constituit mai puţin de cinci procente din bugetul guvernamental pentru ajutoare umanitare în anul acesta, a spus Eamonn Salt.

Toată lumea s-a holbat la el, digerând cele aflate.

— Dar *Live Aid* a făcut mult bine, nu-i aşa? a spus Julian părând rănit.

— Sigur, l-a susţinut Dave Rufford expansiv.

— Firește, *Live Aid* a fost un ajutor impresionant, a spus Edwina Roper. A schimbat în întregime imaginea gestului de a dărui. A fost incredibil de amuzant. A dus la apariţia unui nou sector, cel al tinerilor donatori, care nu exista înainte. A făcut lucruri cutremurătoare pentru toate agenţiile.

— Da. A fost ca o rebeliune. Le spunem *tory*-lor: uitaţi-vă, jegoşilor, nu înghiţim una ca asta! a zis Dave.

— Ei, da, şi-au avut momentul de glorie, a spus Corinna căscând pe nas, dar momentul a trecut. Acum fiecare model de doi bani din industrie se vântură prin lume făcând şedinţe foto cu victimele foametei. Purtare de neam prost! Adică, e imperialism cultural în tot ce are el mai rău! E ca şi cum, zic, noi, celebrităţile, ne-am duce să salvăm micile maimuţe. Rahaturi autoapreciative!

Deasupra mesei s-a lăsat un aer îngheţat.

— Da, de fapt, aşa şi este, a spus Rajiv. Eu sunt de partea Corinnei de data asta. Nu particip la aşa ceva.

— Adică, tu crezi că n-are rost? a spus Julian dezamăgit.

— Bine. E un aspect pe care trebuie să-l luăm în considerare, a spus Oliver. Toată chestia asta cu „Faceţi loc, am venit să ajut, sunt faimos!“ poate că este *într-adevăr* iresponsabilă...

Părea aproape uşurat. Nu-mi venea să cred! Avusesem totul în mâini şi acum îmi aluneca printre degete!

— Este, zău, o mizerie! E un soi de falsă liniştire a publicului, a spus Rajiv.

— Exact, l-a secondat Corinna plină de satisfacţie răutăcioasă. *De ce* n-a ajuns vaporul acela unde trebuia? *Cine* a zbârcit-o? Asta ar trebui să întrebăm, nu să cerem câte cinci lire de la pensionari.

— Exact. Îi jefuim pe săraci ca să-i scoatem din impas pe mizerabili, a spus Dave Rufford.

— Păi chiar aşa, l-a aprobat Corinna. Adică, mă laşi?!

— Nebunie totală! a izbucnit Barry, ridicându-se în picioare şi izbind cu palma în masă. V-aţi pierdut cu toţii ultima fărâmă de minte? a întrebat stând nemişcat şi privind în jurul lui cu o sprânceană ridicată. Aţi înnebunit? O tabără, a spus el ridicând o mână în aer şi privind fix înainte, o tabără din Africa întunecată, înţesată de oameni care mor de foame. Ei ne cer ajutorul – glasul i-a scăzut până la şoaptă – şi noi spunem nu? Dacă aţi sta în faţa unui copil aflat pe moarte, care şi-ar întinde mâna spre voi şi ar cere de mâncare, ceea ce voi aveţi, aţi spune *nu*?

A tăcut răsucindu-şi capul într-o parte şi-n cealaltă, aruncând priviri furioase.

— Atunci, haideţi să ne punem dracului pe treabă! a tunat el.

— Dar exact asta spun şi eu, a intervenit Kate Fortune. Copiii sunt cei...

— Da' mă laşi?! a bombănit Corinna. Adică, asta nu înseamnă altceva decât propagarea neocolonialismului...

Dinsdale a sărit în picioare.

— E prima vorbă de bun-simţ pe care o aud de la bătrânul ăsta nebun în cincizeci de ani, a mugit el. Desigur că trebuie să facem ce putem, dragii mei, cum vă şi gândiţi altfel? Trebuie să dăm o mână de ajutor! Trebuie să ne *avântăm* înainte!

— Da, sunt de acord cu tine în chestia asta, Dinsdale. N-are rost să ne împiedicăm de nişte afurisite de scrupule când bieţii nenorociţi mor de foame, a zis Dave Rufford.

— Da.

— Absolut!

— Sunt de acord, a spus Julian. Mi-ar plăcea să fac ceva. Of, fir-ar!

Telefonul lui începuse să sune din nou.

După aceea am navigat pe mare calmă. Oliver devenea din ce în ce mai ambiţios. Vorbea despre o transmisiune în direct, prin satelit, din tabără. Era absolut minunat! Până şi Corinna începuse să renunţe la atitudinea ei.

Kate Fortune s-a ridicat plină de sine în picioare.

— Ei bine, aş vrea să spun aici şi acum că aş fi mai mult decât fericită să plec în Nambula.

Barry şi-a izbit capul de tăblia mesei.

— Putem discuta mai târziu cine va merge, a spus Oliver. Ce facem cu spectacolul principal? Putem avea câteva intervenţii şi monologuri, dar avem nevoie de o reprezentaţie teatrală centrală.

— Shakespeare, a spus Barry. Trebuie să fie Bardul!

— Ce părere aveţi de o scenetă de Shakespeare? a spus Julian. Una comică.

— Îmi place ideea, a zis Oliver. Poate un Shakespeare condensat. Un *Hamlet* de cincisprezece minute? Fireşte, va fi nevoie şi de alte lucruri pe lângă el, dar ar putea constitui miezul.

— Mi-ar plăcea să-mi interpretez Ofelia, a spus Vicky.

— Oh, da! Şi mie la fel, a spus Kate.

— Tu eşti mai degrabă Gertrude, scumpo, a murmurat cineva.

Şi au ţinut-o aşa în continuare. Nu-mi păsa, pentru că acum totul urma să devină realitate şi numai asta avea importanţă. Şi mi-a trecut prin minte că, dacă Muhammad şi reprezentanţii RESOK s-ar afla în Clubul Celebru, ar fi la fel de răi. Lăsând la o parte caracteristicile situaţiei din Kefti, mecanismul politic era peste tot acelaşi. Keftienii voiau să nu fie flămânzi şi bolnavi ca să poată trăi, să-şi îmbunătăţească standardul de viaţă şi statutul social, să iasă în evidenţă şi să se bucure de măruntele vanităţi ale vieţii, ca oricine altcineva.

— Aşadar, a spus Oliver închizându-şi agenda voluminoasă, cu coperte negru-mat şi lovind cu palma în ea, vă mulţumesc tuturor. Ne întâlnim din nou, la aceeaşi oră, săptămâna viitoare, când vom avea ordinea aparıţiilor şi scenariile în curs de pregătire.

— Stai aşa! Cine face distribuţia? a întrebat Liam Doyle.

— Eu, i-a răspuns Oliver. Vă mulţumesc foarte mult tuturor, întrunirea s-a încheiat.

Oliver şi-a strecurat mâna pe sub masă şi a pus-o pe genunchiul meu. I-am ridicat-o şi i-am aşezat-o pe al lui. Imediat după aceea, şi-a dres glasul şi a spus:

— Apropo, înainte să ne înflăcărăm prea tare, toate astea trebuie aprobate de Vernon Briggs, altfel nu putem merge mai departe. Iar el este omul care crede că *Hamlet* trebuie să dureze cât o ţigară de foi şi că o scenetă comică înseamnă o soacră, o coajă de banană şi trei expresii stereotipe cu caracter rasial. Oricum, vă vom ţine la curent. Vă mulţumesc foarte mult tuturor.

De ce ne servise duşul ăsta rece, tocmai când eram mai înflăcăraţi cu toţii?

Capitolul XXI

La Capital Daily Television, lucrurile începuseră să se pună în mişcare. Oliver ne găsise un birou gol la patru uşi distanţă de al lui. O asistentă personală şi o membră a echipei de investigaţie de la *Soft Focus* veneau din când în când şi dădeau telefoane. Treaba mea era să rezolv sponsorizarea pentru transporturile aeriene, să ţin legătura cu SUSTAIN şi să concep note informative pentru celebrităţi. Mergeam acolo în fiecare zi şi observam cum camera se umple încet cu aparatură de televiziune, diagrame, dosare şi bucăţele de hârtie, dar biroul nostru avea încă un aer de provizorat. A doua zi după marea întrunire, Oliver a fost ciudat de ocupat. Şi-a băgat capul pe uşă o dată, dar a fost prea grăbit ca să stea de vorbă. Mai aveam la dispoziţie două săptămâni.

Zilele treceau destul de uşor, aşa cum erau aglomerate şi pline de tensiune din pricina îndatoririlor şi a oamenilor, dar îmi era groază de întuneric, atunci când stelele erau aceleaşi stele pe care le vedeau şi ei deasupra taberei. De la explozia din Kefti, ajunsesem să urăsc întunericul. De fiecare dată când mă gândeam la ea, era ca şi cum aş fi fost lovită din nou. Prin sângele meu circulau substanţe nocive şi dura mult

timp până să mă curăţ de ele. Noaptea zăceam trează şi vedeam Safila. Contactul cu tabăra nu se restabilise încă. Poate că îmi fuseseră trimise mesaje, care lâncezeau într-o mapă pe bancheta din spate a unui Land Rover sau înghesuite sub un maldăr de hârtii pe biroul lui Malcolm. Tăcerea nu însemna nimic. În locurile acelea inaccesibile, ororile puteau să se acumuleze în secret ca apoi să erupă în lume pe deplin formate, ca şi cum ar fi crescut peste noapte.

În fiecare dimineaţă dădeam fuga la chioşcurile de presă şi urmăream ziarele. De fiecare dată, nimic. Petrecusem două ore cu persoana de legătură a lui Oliver de la *News*. A părut doritoare să mă ajute. I-am spus despre criza din Kefti şi despre ceea ce speram să fac cu acţiunea de strângere de fonduri, iar ea mă sunase înapoi ceva mai târziu, în cursul zilei, dar după aceea nu apăruse nimic. Din Nambula nu sosea nici o veste şi asta mă descumpănea. Uneori mă făcea să mă întreb dacă nu cumva înnebunisem şi dacă nu-mi imaginasem totul.

A doua zi, a apărut un scurt articol la rubrica „Ştiri pe scurt" a unuia dintre tabloide.

CRIZA REFUGIAŢILOR DIN NAMBULA

Personalul umanitar din Nambula de Est raportează ameninţarea unui aflux de aproximativ 10 000 de refugiaţi dislocaţi din Kefti, o provincie rebelă a Republicii Abouti, de războiul civil şi de o invazie de lăcuste. Aceştia au declarat că resursele din tabere sunt insuficiente şi atrag atenţia asupra unui posibil dezastru de proporţiile celui provocat de foametea din 1985.

După încă o zi, în paginile cu ştiri externe ale ziarului *The Times* apărea un articol pe două coloane semnat de un corespondent din El Daman. Acesta urca cifra refugiaţilor la 20 000 şi cita „membri ai personalului umanitar" fără a-i specifica, spunând că rezervele de alimente din tabere aveau să se termine în două săptămâni. Articolul conţinea şi un citat cam nerelevant din declaraţia mea, urmat de faptul că demisionasem din SUSTAIN din pricină că eram frustrată de lipsa de reacţie. Urma un citat al unei oficialităţi din guvernul de la El Daman, care repeta declaraţia obişnuită cum că Nambula nu are mâncare suficientă pentru a-şi hrăni propriii locuitori, ca să nu se mai pomenească de cei din alte ţări. Apoi venea o declaraţie de la ONU.

> Rapoartele referitoare la deplasări de populaţie din ţinuturile muntoase ale regiunii Kefti spre graniţele cu Nambula sunt imposibil de verificat în acest moment, din cauza situaţiei instabile din regiune. O sursă din ONU vorbea astăzi despre atitudinea de struţ a oficialilor şi despre munca de mântuială a birocraţilor.

Poate că articolul ăsta avea să le dea un impuls! M-am grăbit să ajung în birou, însufleţită de o doză suplimentară de încredere. Dar nu era nimeni înăuntru. Am sunat la Oliver să-i dau de veste, însă Gwen m-a informat că este în şedinţă toată dimineaţa şi că vom discuta după-amiază.

A sunat telefonul. Era Eamonn Salt.

— Ai văzut *The Times*? l-am întrebat emoţionată.

— Da, sigur că da. Nu pune SUSTAIN într-o lumină prea bună, nu crezi?

— De ce? La ce te referi?

— Menţionează că ai demisionat din postul tău şi nu există nici o declaraţie din partea noastră.

— Dar ţi-am spus că am fost la *The Times* şi la *News* încă de când m-am întors. I-ai contactat?

Tăcere.

— Care-i necazul?

— Cred că ar trebui să rezolvăm cumva chestiunea privitoare la presă. Avem nevoie de o abordare adecvată. Putem discuta cu Oliver despre asta?

— Dimineaţa asta e ocupat. Să fixez o întrevedere?

— Da, sigur că da. Şi între timp cred că cel mai bine ar fi să suni la toate celebrităţile, să te asiguri că nici una nu-şi dă drumul la gură înainte ca noi să fi stabilit poziţia pe care s-o adoptăm.

Am sunat la toate numerele de telefon pe care le aveam, unele dintre ele ale agenţilor, altele la care mi-au răspuns roboţi telefonici, şi am cerut tuturor să nu discute cu presa, în aşa fel încât să nu strice efectul marii lansări.

Restul zilei mi l-am petrecut lucrând la notele informative şi discutând cu cei de la Circle Line despre acordul de sponsorizare a transportului aerian. Pe frontul acesta toate mergeau strună. Dacă le asiguram publicitatea şi obţineam alimentele, aveau o cursă pregătită pentru noi peste două săptămâni.

Şi totuşi, personalul de la *Soft Focus* intra şi ieşea ciudat de dezorientat şi nimeni nu părea la curent cu ce se petrece. Părea că totul bate pasul pe loc.

La ora cinci a sunat Oliver.

— Salut, poţi veni o clipă?

Stătea comod pe canapeaua de piele în formă de L, cu mâinile încrucişate sub cap. Îşi scosese sacoul.

— Intră şi ia loc.

M-am aşezat pe cealaltă latură a L-ului şi i-am întins articolul din *The Times*.

— Excelent, nu-i aşa? l-am întrebat în timp ce citea.

— Păi, pentru refugiaţi nu-i excelent, mi-a răspuns întinzându-mi-l înapoi.

S-a auzit o bătaie în uşă şi a apărut Gwen, cu două ceşti cu ceai.

— Poţi pleca, Gwen, a zis el. Nu în seara asta ai ora de conversaţie în limba franceză?

— Super, mulţumesc, a spus ea afectuos.

— Ai vreun program mâine seară? m-a întrebat el după plecarea lui Gwen.

— De ce?

— Bine. Atunci, luăm cina împreună.

— De ce?

— Vreau să discutăm ceva.

— Despre ce? Discutăm acum.

A suspinat, amestecând în ceaşca de ceai.

— M-a sunat Eamonn Salt al tău, vorbea despre lansarea în presă.

— Ştiu. Când crezi că ar trebui să fie?

S-a ridicat brusc în picioare şi s-a dus cu paşi mari până la etajeră.

— Tu eşti atentă la ce-ţi spun?

M-am uitat la el.

— Ţi-am spus că nimic nu e definitiv. Pur şi simplu am abordat proiectul ca să vedem cât de departe poate merge. Şi e prea puţin probabil să meargă. Ideea de a avea o lansare în presă în stadiul acesta e ridicolă! Nu ţi-am spus niciodată că treaba asta va continua, a rostit el cu colţurile gurii zvâcnind. Mă simt hărţuit. Simt că mi se forţează mâna.

Am simţit cum îmi ţâşneşte transpiraţia prin toţi porii. Dacă proiectul acesta cădea, era prea

târziu să mai încerc orice altceva. Nu-mi venea să cred! Ţinusem întrunirea aceea şi o duzină de celebrităţi majore acceptaseră să participe. Aveam un birou şi aveam personalul de la *Soft Focus* care să asigure buna desfăşurare a activităţii. Asistenta personală a lui Oliver făcea demersuri să se trimită de la Nairobi în Nambula o antenă satelit. Dar el avea puterea să oprească totul. N-am spus nimic. Aşa fusese întotdeauna: într-o zi spunea că vrea să-şi petreacă tot restul vieţii alături de mine, iar a doua zi nici măcar nu se deranja să-mi telefoneze.

— Deci mâine luăm cina şi discutăm, a spus el.

Se uita foarte ciudat la mine. Acum, ce mai era? N-am zis nimic.

— Îţi cer să iei cina cu mine mâine seară.

Mi-am lăsat capul în jos.

— ROSIE, ÎŢI CER SĂ IEI CINA CU MINE!

Era de necrezut că ne puteam întoarce iar aici, ca şi cum ar fi fost un dans sau un joc de şah pe computer. El făcea asta şi eu făceam ailaltă şi iată-ne luând-o de la început! Ştiam prea bine ce mă aşteaptă. Dar cu siguranţă nu putea să se poarte astfel, după ce adusese proiectul până la stadiul acesta!

— Care este exact problema cu programul? am întrebat.

S-a întors spre mine şi mi-a aruncat o privire lipsită de expresie.

— De ce este foarte puţin probabil să meargă?

— Ah, a spus el, Vernon Briggs.

— Vernon Briggs.

— Nu e tocmai domeniul lui – actori, artă, mesaje despre datorii. Nu prea avem disponibilităţi la buget şi principala noastră preocupare

sunt francizele. N-o să fie de acord cu asta, în nici un caz.

— Dar trebuie să fi ştiut ce se întâmplă! Probabil ai vorbit cu el. Ce-a spus?

— Nu e vorba de asta.

— Ai vorbit cu el?

N-a spus nimic, ceea ce a făcut să-mi răsară în minte o micuţă idee.

— Oliver, ai vorbit cu Vernon Briggs?

A rămas cu capul în jos.

— Oliver, te întreb ceva. Ai vorbit cu Vernon Briggs despre „Teatru pentru caritate"?

Tăcere.

— Ai vorbit?

Tot nimic.

Am ridicat receptorul şi am format centrala.

— Biroul lui Vernon Briggs, vă rog.

Oliver s-a uitat la mine uluit, dar ciudat de neputincios.

— Ah, aici biroul lui Oliver Marchant. Poate să vină Oliver pentru câteva minute?

— Un moment, vă rog.

Am aşteptat cu inima bubuind nebuneşte. Era oribil să cred că totul avea să se întâmple şi-apoi să văd cum se spulberă!

— Vernon îl poate primi în zece minute.

— Mulţumesc. Va veni şi Rosie Richardson.

M-am uitat la Oliver, cum stătea cu capul în jos.

— Să ştii că amândoi suntem nebuni de legat, am spus. Dacă ne-ar fi văzut careva, ne închidea la balamuc.

Şi-a ridicat privirea şi mi-a zâmbit timid.

— Ştiu. Acum vino şi stai pe genunchii mei.

— Of, las-o baltă, nebun cu apucături scandaloase ce eşti!

*

Vernon Briggs s-a strecurat din spatele mesei lui de lucru, neagră şi cu muchii aurii, şi ne-a ieşit în întâmpinare pocnindu-şi palmele şi frecându-le una de alta.

— Salut, camarazi de joacă, a spus cu accentul lui aspru de Yorkshire. Ne plictisim până la lacrimi pe-aici. Vreţi ceva de băut?

— Nu, mulţumim, a spus Oliver. Ţi-o aminteşti pe Rosie Richardson.

— Of, soartă nemiloasă! Femeia care ar fi putut să fie mama copilului meu dacă-şi juca cum trebuie cărţile. Ce privelişte pentru ochi îndureraţi! Voi doi sunteţi din nou împreună, nu-i aşa? Aţi venit să-i cereţi unchiului Vernon binecuvântarea? Ce mai faci, scumpa mea?

Înfăţişarea lui Vernon Briggs nu se îmbunătăţise cu timpul, cu excepţia unei adăugiri: o mustaţă impresionantă în stil bavarez.

— Îţi place? a întrebat coordonatorul de programe pipăindu-şi vârful mustăţii, întărit cu ceară. E un gâdilitor de păsărică!

Covorul pe care păşeam era gros şi negru, cu o imitaţie de piele de zebră în mijloc. Am aruncat o privire rapidă spre ea şi-am sperat că e imitaţie.

— Bună, fiule, a spus Vernon întinzând o mână şi bătându-l pe Oliver pe umăr. Mă bucur să te văd. Pentru...?

Oliver n-a spus nimic.

— Ei, ei, să nu-mi vii cu din astea, fiule. Fără mutre îmbufnate! Nu, până nu-ţi împlineşti stagiul, te evidenţiezi şi dovedeşti că nu ţi-ai tocit coatele degeaba prin şcoli publice! Deunăzi ai apărut cu o gaşcă de meseriaşi vechi. Ai văzut ratingul, nu-i aşa? Două virgulă patru milioane!

Le-ai pus jar sub fund, băiete! Jar sub fund. Asta vrem noi, nu aiurelile tale pseudo-intelectuale!

Pe pereţi erau litografii încadrate în rame aurite, în tonuri de roz şi violet, în stilul anilor şaptezeci. Ele înfăţişau fete cu păr lung şi picioare lungi şi obiecte roz: fete coborând din maşini sport roz, fete sorbind cocktailuri roz din pahare triunghiulare, fete aplecate peste tejghele de bar, cu fesele puse în evidenţă de rochii strâmte şi roz. Ce păcat că nu venise cu noi şi Corinna!

— Luaţi loc, luaţi loc!

Ne-am aşezat faţă în faţă cu el, pe scaune lăcuite, negre cu auriu, în stil chinezesc.

— Haideţi acum, sculele pe masă, care-i necazul?

— Am discutat amândoi despre problema francizelor, a început Oliver suspinând.

Se vedea că fusesem foarte fermă cu el în ultimele zece minute!

— Am discutat, fiule. Chiar aşa. Am discutat. Zece din zece, a spus Vernon făcându-mi cu ochiul. Băiatul acesta are o minte tăioasă ca briciul! Ştii ce, băiete, te scutesc în seara asta de lecţia de latină, pentru că te-ai dovedit promiţător!

Oliver şi-a îndreptat stânjenit cravata.

— Preocupat, după cum bine ştii, de problema francizelor, am căutat proiecte pe care să le punem cât mai repede în emisie, care să dovedească devotament faţă de publicul nostru şi, evident, să abordeze subiecte de mare interes.

Niciodată nu-l văzusem atât de puţin convingător!

— Hopa, hopa! Aşa mai vii de-acasă! În sfârşit, începi să înveţi să faci ce ţi se spune de atâta vreme.

Oliver şi-a schimbat poziţia picioarelor lungi, îmbrăcate în pantalonul croit impecabil.

— Am... ăăă... am definitivat un proiect care va îndeplini toate astea pentru noi.

— Să vezi şi să nu crezi! a zis Vernon adoptând un ton preţios. A definitivat un proiect care va îndeplini toate astea pentru noi! Dă-mi nume, fiule, nume!

— Barry Rhys, Dinsdale Warburton, Vicky Spankie...

— Vai, vai! Vicky-pisi. Rămânem în familie!

— Julian Alman, Liam Doyle...

— Nu-mi spune, lasă-mă să ghicesc! Va fi un program artistic intitulat *Tranca-fleanca şi-apoi fleoşc*!

— Kate Fortune...

— Acum mai vii de-acasă! Uuuf. Scuzaţi-mă, îmi aranjam nădragii. Şi unde-i subiectul de mare interes?

— Ăăă..., păi Rosie tocmai s-a întors din Nambula, unde a lucrat într-o tabără de refugiaţi. Şapte mii de refugiaţi malnutriţi sunt pe cale să coboare din munţi în tabăra lor şi nu au rezerve de hrană. Au nevoie de un transport aerian cât mai curând. Ideea e să facem un spectacol improvizat cu un *Hamlet* condensat, după un scenariu scris special şi folosind toate numele astea şi, pe de altă parte, să lansăm un apel de urgenţă. Ar putea să cam semene a plagiat, dar...

— Dă-i înainte, băiete, dă-i înainte.

Siderat, Oliver şi-a ridicat o clipă privirea spre el.

— Problema este că, dacă ajungem la concluzia că merită s-o facem, programul va trebui transmis într-un interval de timp imposibil, practic în următoarele două sau trei săptămâni.

— Ah! Sunt de aceeaşi părere cu tine. Cam nasoală treabă. Cam nasoală. Nu, las-o baltă. E prea scurt timpul...

— Dar *este* posibil s-o facem la timp, am spus. Ni s-a oferit o cursă aeriană sponsorizată pentru a duce alimentele în Nambula, iar Liniile Aeriene din Nambula ne vor asigura gratuitate dacă vrem să ducem acolo personal tehnic şi câţiva actori. Acţiunea noastră ar salva mii, poate zeci de mii de vieţi.

Oliver zăcea acolo ca un sac de cartofi. L-am călcat pe picior şi a tresărit.

— Mă întrebam dacă n-am putea să-l transmitem în intervalul de emisie al lui *Soft Focus*, a mormăit el. Avem şi o antenă satelit, care în momentul acesta se află la Nairobi.

— Dacă întârziem mai mult de atât, va fi prea târziu, am spus. Avem deja douăzeci de mii de oameni în tabără; încep să scadă sub limitele acceptabile ale greutăţii din cauză că nu este destulă mâncare, iar când vor sosi şi ceilalţi...

Pe faţa lătăreaţă a lui Vernon se citea îngrijorare.

— Ţâncii sunt în stare proastă, nu-i aşa?

— Mi-aş dori să-i poţi vedea.

Şi-a ferit ochii cu privirile împăienjenite. Gâdilitorul de păsărică tremura. A rămas o vreme pe gânduri, pipăindu-şi mustaţa.

— Copiii sunt întotdeauna primele victime şi asta-i cel mai rău dintre toate.

— O vom face, a spus el şi a sărit în picioare. O vom face! Trimiteţi antena acolo. Şi contactaţi-i telefonic. Chestia asta, Cum-se-cheamă Globală, e doar o rafală de vânturi puturoase răspândite cu ventilatorul!

Oliver arăta de parcă ar fi încercat să înghită o stridie cu tot cu cochilie.

— Cereţi să facă un banner pe care să scrie MULTUMESC, CAPITAL DAILY TELEVISION, o să-i punem pe prichindei să-l ţină ridicat.

Am deschis gura să spun ceva, dar am închis-o imediat.

— O ducem pe Kate Fortune acolo, într-un costum safari sumar. Dar Tarby? Dar Monkhouse? Băiete, avem nevoie de cineva care să pună suflet!

Oliver îşi freca ceafa.

— Uită de spaţiul de emisie al lui *Soft Focus*. Aia e doar o adunătură de fluieră-vânt! Aici e vorba de curentul principal de opinie. Îi arătăm pe copilaşii ăia la o oră de vârf, ca să-i poată vedea toată lumea. Nu mai rămâne un ochi uscat în casă! Dacă aveţi noroc, s-ar putea să fac chiar eu programul.

A mers cu paşi mari şi apăsaţi până în centrul pieii de zebră, unde a rămas deliberând şi pipăindu-şi gânditor un capăt al mustăţii.

— Ei bine, *asta* ar putea să fie o idee foarte bună. O să fac eu însumi programul. N-am mai fost în Africa din 1942, mi-ar surâde o călătorie. Aş putea chiar să spun câteva cuvinte, cât timp sunt pe-acolo.

S-a întors spre mine.

— Nu-ţi face griji, drăguţă. O să fac eu tot ce trebuie pentru ţânci. Bine, băiete, tu treci la telefon. Sună-l pe Ian Parker la OB Ops. Spune-i că Vernon Briggs ţi-a cerut să-l suni şi că vreau ca antena aia satelit să plece din Nairobi şi s-o pornească spre tabără împreună cu personalul tehnic aferent, mâine pe vremea asta. Lasă intervalul de emisie pe seama mea, fiule. Tu du-te şi îmbunătăţeşte-ţi distribuţia. Nu vreau pe nimeni

din brigada „Vai! Bietul Yorick!". Găseşte-mi nişte nume decente şi pornim imediat treaba.

„Haide, Oliver!" mi-am spus. „Ia atitudine. Spune-i ce încercăm să transmitem. Spune-i că programul nostru nu trebuie să fie o paradă lacrimogenă şi de prost gust." Dar el stătea ca mutul. Extraordinar!

— Ţi-a mâncat pisica limba, puştiule? Haide, dă-i drumul! a spus Vernon, a deschis uşa şi ne-a făcut semn să ieşim. Ne întâlnim mâine la aceeaşi oră, să vedem cum te descurci. Pune-ţi scula înapoi în pantaloni şi treci la treabă!

Oliver a ieşit poticnit din încăpere, urmat de mine.

— Nu-ţi face griji, scumpo, lasă totul în seama mea, a spus Vernon şi m-a plesnit peste fund.

Pe la jumătatea coridorului am izbucnit în râs.

— Ce ne facem? am întrebat neajutorată. E grozav că ne susţine, dar...

— Ştiu, a răspuns Oliver începând şi el să râdă. Nu putem să-l lăsăm să coordoneze partea din Africa.

— Nu prin gâdilitorul de păsărică!

— Nu-ţi bate capul, mă descurc eu cu el.

— Dar tocmai asta e distractiv, am zis. Că nu poţi, am adăugat gata să mă înăbuş de râs.

— Hai să mergem să bem ceva, a spus el cu o grimasă de om nebun.

Şi aşa am făcut. Am vorbit şi a fost plăcut. Prieteneşte. Egal.

*

Când am ajuns acasă, eram foarte fericită. Totul mergea strună. Vernon susţinea acum programul şi deocamdată Oliver revenise la normalitate. Sponsorizarea cursei aeriene era asigurată. Cei

de la SUSTAIN considerau că vor putea face rost de primul transport de alimente imediat ce noi strângeam banii. Scenariile începuseră să vină. Celebrităţile se arătau doritoare să ajute. Eram acasă de o oră, făcusem baie şi mâncasem pâine prăjită cu brânză în bucătărie. La ora nouă m-am dus să deschid televizorul şi am văzut pe comodă un mesaj de la Shriley:

A SUNAT CATHERINE KELLY,
DE LA *DAILY NEWS*.

Catherine Kelly era persoana de contact a lui Oliver de la ziar. Mă întâlnisem cu ea pentru un interviu a doua zi după ce mă dusesem prima oară la birou la Oliver, înainte de înfiinţarea grupului „Teatru pentru caritate". Îi relatasem toate detaliile călătoriei în Kefti şi fusese foarte interesată, dar nu apăruse nimic.

Am ridicat receptorul şi am format numărul de la *News*.

— Doriţi cu Catherine? Numai puţin, vă fac acum legătura. Îmi pare rău, a plecat acum cinci minute. Pot să-i transmit ceva?

— Spuneţi-i doar că a sunat-o Rosie Richardson, am spus şi am dat centralistei numărul de la birou.

A doua zi m-am dus în grabă la chioşcul de ziare, ca de obicei, şi am răsfoit emoţionată paginile ziarului *Daily News*. Nimic, nimic, nimic! Apoi am deschis la pagina din mijloc şi aproape că am scăpat ziarul din mână. Acolo se lăţea, pe întreaga foaie, un articol, o fotografie a mea în rochie de seară şi desenul unei insecte cu colţi uriaşi suprapus peste o fotografie cu copii africani malnutriţi. Titlul era:

„LE VOI FACE PE VEDETE SĂ AJUTE",
SPUNE EROINA RESPINSĂ A LĂCUSTELOR

— De fapt, mai daţi-mi şi un pachet de Rothman's, vă rog.

Sub lăcustă era o fotografie a lui Oliver cu un braţ pe după mijlocul lui Vicky Spankie, iar în partea de jos a paginii fotografii micuţe ale lui Julian, Liam, Dinsdale şi Barry.

M-am gândit imediat la toate telefoanele pe care le dădusem vedetelor în dimineaţa anterioară. Le-am spus să nu discute cu presa, să nu strice efectul înainte de lansare. Of, nu! De *unde* făcuseră rost de fotografia aceea cu mine? Purtam rochia neagră de domnişoară de onoare-ciobăniţă. Probabil fusese făcută la festivitatea de decernare a premiilor la care fusesem cu Oliver. Of, fir-ar! *Fir-ar*! Ce s-o fi întâmplat? Eu i-am spus despre Kefti, nu despre celebrităţi! În stadiul acela, nu era implicată nici o vedetă.

Fosta iubită a realizatorului emisiunii *Soft Focus*, Oliver Marchant, în vârstă de 38 de ani, a sosit săptămâna aceasta la Londra cu avionul într-o misiune umanitară urgentă şi dramatică, pentru a salva vieţile a mii de refugiaţi ameninţaţi de o cumplită invazie de lăcuste, de proporţii biblice. Rosie Richardson, în vârstă de 37 de ani [aveam 31 de ani, *nu* 37!] a fost distrusă acum 4 ani, când Marchant a refuzat să o ia de soţie şi a pus capăt relaţiei lor. [De unde aflaseră toate astea?] Jurând să nu se mai întoarcă niciodată în Anglia, a părăsit ţara pentru a lucra într-o tabără de refugiaţi din Nambula, Africa de Est, unde a rămas de atunci. Cu toate acestea, în ultimele săptămâni asupra taberei s-au încrâncenat roiuri înfricoşătoare de lăcuste ce se întind pe kilometri întregi, acoperind soarele şi cotropind refugiaţii şi recoltele lor. Frustrată de lipsa de reacţie a agenţiilor umanitare, Richardson a părăsit tabăra jurând

să se întoarcă în Anglia şi să obţină cu orice preţ o compensaţie de la iubitul care o respinsese. „Când m-am întors, mi-a fost groaznic de greu să încerc să mă adaptez la luxul de-aici în comparaţie cu sărăcia din care am venit", a spus Richardson.

(N-am zis niciodată asta. Of, Doamne, poate că am făcut-o, dar în ziar apărea doar jumătate din ceea ce spusesem şi mă refeream la prima dată când mă întorsesem din Africa, în optzeci şi cinci. De fapt, nu afirmasem asta în cadrul interviului, ci când schimbam câteva cuvinte de complezenţă înainte ca ea să plece. Ce altceva oi mai fi spus?)

Încă zguduită de şocul de a-şi fi văzut un prieten mai vârstnic, Libreen Aleen, pierzându-şi 26 de copii din cauza foametei, Richardson a spus: „Aceste vedete bogate au datoria să ajute".

(Poate spusesem că celebrităţile *simt că* au datoria să ajute.)

„Sunt răsplătite cu atâta bogăţie pentru talentul lor! Asta e şansa lor de a da ceva înapoi, iar eu am să-i determin s-o facă." [Nu spusesem niciodată asta!]
După ce a urmat la Basingstoke un curs destinat personalului umanitar, Richardson a fost angajată de SUSTAIN, conducând tabăra din Safila, în Estul Nambulei, tabără ce adăposteşte 20 000 de refugiaţi... refugiaţi provenind din Kefti... [minunat, minunat...] şi sfidând moartea într-o călătorie lungă şi periculoasă printr-un ţinut în care se desfăşoară războiul. „Cei de la ONU sunt complet incompetenţi", spune Richardson. [Of, *Doamne*!] ... furioasă pe

SUSTAIN că nu îi cred povestea şi că nu trimit mai multă mâncare, a demisionat în mod dramatic şi a luat primul avion spre Londra. „Nu ne-a mai rămas nimic pe care să ne putem baza, decât celebrităţile şi publicul britanic."

Era din ce în ce mai rău!

La început, Marchant, despre care prietenii spun că se plângea că este „hărţuit" de Richardson după încheierea relaţiei lor, a refuzat să o ajute, spunând că planul nu poate fi realizat într-un interval atât de scurt de timp. Dar actuala lui iubită, vedeta Vicky Spankie din *Ultimele frunze ale verii indiene*, în vârstă de 26 de ani [avea 30, nici mai mult, nici mai puţin!], a fost mişcată de apelul lui Richardson şi l-a convins pe Marchant să participe.

Vicky Spankie. Ea trebuie să fi fost! Cei de la ziar cunoşteau aproape toate numele celebrităţilor implicate în proiect, cu excepţia lui Kate Fortune şi a Corinnei. *Trebuie* că a fost mizerabila de Spankie! M-am uitat mai atentă la fotografia din Africa. Nu era făcută în Nambula sau Kefti, ci mai degrabă părea din Mozambic. După aceea, urma o declaraţie a cuiva de la ONU, care spunea că ei continuă să verifice rapoartele şi că se va face tot ce va fi posibil. După care urma o altă declaraţie:

Eamonn Salt, purtător de cuvânt al SUSTAIN, a confirmat ieri că Richardson nu mai este angajata agenţiei. „Personalului SUSTAIN îi este strict interzis să intre în Kefti, din motive de securitate şi de relaţii diplomatice. Orice sfidare de către un angajat a acestui edict este tratată cu cea mai mare seriozitate." Atât

SUSTAIN, cât şi CDT, unde binecunoscutul Marchant este coordonator de programe [lui Vernon o să-i placă asta !] au susţinut astăzi că nu au nici o cunoştinţă despre apelul grupului „Teatru pentru caritate".
Prietenii lui Marchant şi-au exprimat îngrijorarea că Richardson s-ar folosi de criză ca să-şi recâştige fostul iubit de la Vicky. „Desigur, toată lumea vrea să-i ajute pe africanii care mor de foame", a spus unul dintre ei, „dar uneori nu poţi avea încredere în motivele oamenilor". Cele două vedete se vor căsători probabil la începutul anului viitor.

Capitolul XXII

Am aprins o ţigară Rothman's şi aproape m-am înecat. M-am întors în apartament cu mintea înceţoşată.

Când am ajuns înăuntru, telefonul suna. M-am aşezat la masa din bucătărie şi l-am lăsat să sune. S-a oprit şi apoi a început din nou. Brr, brrr. Brr, brrr. Brr, brrr. Am ridicat receptorul din furcă. S-a pornit un sunet slab, ca al unei alarme de maşină, apoi s-a auzit o voce: „Vă rugăm să aşezaţi corect receptorul". Am aşezat corect receptorul. Telefonul a sunat imediat. M-am aplecat şi l-am scos din priză, am aprins altă ţigară, m-am înecat, am aruncat-o, mi-am sprijinit capul pe braţe şi am vrut să plâng.

„Adună-te", mi-am spus brusc. „Ai umerii înguşti, dar fundul lat." Mi-am şters faţa cu un şerveţel de hârtie, am făcut vânt ziarului *Daily News* în coşul de gunoi şi am plecat la muncă, străduindu-mă să arăt tare.

Când am ajuns la birou, telefonul suna deja.

— Vorbesc cu Eroina Respinsă a Lăcustelor? Bine ai venit în Clubul Celebru!

Era Oliver.

— Taci din gură, e oribil!

— Oribil? Nu fi ridicolă. Aşteaptă să vezi ce se întâmplă. Orice publicitate e bună, îţi aminteşti?

— Dar le-am spus tuturor actorilor să nu discute cu presa! Or să creadă că încerc să atrag toată atenţia asupra mea.

— Eu cred că vei descoperi că sunt prea inteligenţi ca să creadă una ca asta. Acum, calmează-te.

Telefonul a sunat din nou.

— Cu Rosie Richardson, vă rog.

— Cine o caută?

— Pat Wilson, de la *Express*.

— Vreţi să sunaţi la biroul de presă, vă rog?

— Tocmai am sunat şi mi-au spus să sun la numărul acesta.

— Aţi putea... aţi putea să-i sunaţi din nou şi să le spuneţi...

— Nu. Eu nu joc telefoane muzicale, iubito. Vrem un interviu cu Rosie Richardson astăzi. Şi o fotografie.

— Îmi pare rău, va trebui să sunaţi la biroul de presă, acesta este alt... acesta nu-i... nu vă pot ajuta.

Puah!

— Bine, dacă aşa vrea CDT să joace. O să ţin minte, la revedere.

Telefonul a sunat din nou.

— Bună ziua, sunt de la *Woman's Hour*. Aş putea...

Atunci mi-a picat fisa.

— Vă fac legătura la biroul de presă.

Dar iarăşi a sunat telefonul.

— Alo? Sunteţi Rosie Richardson?

— Trebuie să vorbiţi la biroul de presă. Vă fac acum legătura.

— Dar noi *suntem* biroul de presă.

— Ah!

În momentul acela. Oliver şi-a strecurat capul pe uşă.

— Of, Doamne... îmi pare rău. Da... da... of, Doamne... înţeleg... da, Melissa. Pot să întrerup o clipă... da, îmi pare rău... of, Doamne!

— Dă-mi-o mie, a spus Oliver luând telefonul. Sunt Oliver Marchant. Care-i problema? Da. Da. Da. Şi care-i problema? a întrebat el rostogolindu-şi ochii în orbite. Ceea ce este exact lucrul pe care, ca ofiţer de presă, eşti angajată să-l faci. Da. Mai e şi altceva? Bine. La revedere.

Telefonul a sunat din nou. A ridicat el.

— Salut! Da. Da. Of, haide, Corinna, pentru numele lui Dumnezeu! Ţi-s-a întâmplat şi ţie, destul de des. Fireşte că n-a făcut-o intenţionat. Da. Da, cred că poate să aibă oarecare legătură cu Vicky. Bine. O să-i spun. Excelent. Ne vedem mâine.

Mi-a spus apoi:

— Corinna îţi transmite toată simpatia ei, după ce-am depus puţină muncă de convingere. Acum, nu te mai gândi la asta!

A început iar să sune telefonul, dar de data asta l-am ridicat eu.

— Alo? „Teatru pentru caritate"?

— Cine întreabă, vă rog?

— Salut! Îmi pare bine să vorbesc cu tine. Mă numesc Mike de Skyes. O reprezint pe Nadia Simpson.

A urmat un moment neaşteptat de tăcere.

— Nadia Simpson? am articulat muteşte spre Oliver.

— Supermodel.

— Ce?

— Foarte faimoasă.

— Ah, bună, am rostit în receptor. Şi ce doriţi?

— De fapt, suntem foarte uimiţi că nu ne-aţi sunat voi.

— Poftim?

— Dă-mi-l mie, mi-a cerut Oliver.

Încerca să preia din nou controlul, dar am scuturat din cap şi l-am ţinut la distanţă.

— V-aţi dat seama că Nadia este din Nambula?

— E din Nambula, am articulat muteşte.

Oliver şi-a lăsat capul pe spate şi a izbucnit în râs.

— Da, născută în Huddersfield.

— Şşşş! Nu, de fapt nu ştiam.

— Uite, Nadia vrea să ajute. Nadia e foarte supărată pentru ceea ce se întâmplă cu poporul ei. Fata e distrusă. Acum, ascultă-mă bine, am ceva pentru voi! Nadia Simpson îmi spune că e gata să meargă în Nambula.

— Oh.

— Vrea să meargă în Nambula, i-am spus lui Oliver.

Oliver a făcut un gest sugestiv cu un deget, mimând tăierea capului în ambele sensuri.

— O voi aduce pe Nadia la voi în după-amiaza asta. Are o fereastră la trei. Bine?

— Mă tem că va trebui să fie la sfârşitul zilei.

— Atunci, să fie la Grutcho. La şase treizeci.

— Şase treizeci, clubul Grutcho. Foarte bine, voi fi acolo.

— Îţi pierzi vremea, mi-a spus Oliver clătinând din cap.

Când a sunat din nou telefonul, s-a aplecat şi a apăsat pe un buton.

— Gwen, vrei, te rog, să preiei tu apelurile lui Rosie un timp? Mulţumesc.

S-a aşezat pe o latură a mesei mele de lucru.

— Acum, micuţa mea Eroină Respinsă a Lăcustelor, dacă povestea a ieşit la iveală, o vom susţine. Aranjează o conferinţă de presă pentru joi, fie la ora zece, fie la trei, într-o sală de conferinţe

de-aici. O să vorbesc cu Melissa să te-ajute. Pe faimoşi îi informez eu, dacă-mi dai toate datele. Şi ar fi bine să ne ocupăm şi de distribuţia programului din Africa, să stabilim cine se duce. Kate Fortune m-a sunat deja de două ori în problema asta. Muierea asta e discretă ca un bocanc Timberland!

*

— A fost ideea *mea*, protesta ascuţit sonor un bărbat chel, cu ochelari cu rame din os, care stătea între mine şi bar.

Urmăream scena în oglindă, la ora când cele mai strălucitoare figuri din mass media londoneză se adunaseră la clubul Grutcho ca să-şi savureze băutura de la sfârşitul zilei, cufundându-se în fotoliile moi şi negre şi întrebându-se unii pe alţii ce mai fac.

— Credeam că a fost ideea lui Jeremy. Salut, Roland, ce mai faci?

— Salut, Roland. Ce mai faci? Jeremy s-a ocupat de proiectul iniţial, dar a fost ideea mea. Eram aici şi stăteam cu Rory acolo unde stau acum Jerome şi Simon. Şi eu i-am zis: „Ce spui de asistenţii sociali? O serie de douăsprezece emisiuni realizate în Inner London: proiecte urbanistice, copii bătuţi, deportări, abuz de solvenţi", iar Jeremy a reacţionat cam în genul „O, Doamne", căscat, căscat, „inteeeresant". – Salut, ce mai faci? – Apoi, următorul lucru pe care-l face Jeremy e să se ducă cu ideea la Jonathan şi, ei bine, să-i încredinţeze lui realizarea emisiunilor şi uite că se face! Adică, eu mă simt pe deplin justificat să-l sun de Jonathan şi să-i zic vreo două. Chestia e că ... – Salut, ce mai faci? – a fost *ideea mea*.

Mike de Skyes, un bărbat scund şi îndesat îmbrăcat în costum alb, a pus băuturile pe masă.

— *Voilá.* Nadia soseşte imediat. A trecut doar pe la toaletă să se împrospăteze puţin. Ah, iat-o, a anunţat el privind spre uşă. Fata în carne şi oase! O să-ţi placă de ea, Rosie.

Nadia era o fată foarte frumoasă, cu trăsături arabe sculpturale, însă era ceva ciudat în felul cum îşi aranjase părul, tras cu severitate de pe faţă şi apoi căzând liber în şuviţe inelate din două conciuri ciudate care o făceau să semene cu o oaie. Câteva minute mai târziu, eram cufundaţi în discuţie. Ei bine, cufundaţi e un fel de-a spune...

— Aşa că Mikey zice „Nadia, ar trebui să te duci în Nambula". Şi eu mă gândesc „De ce?". Şi mă-nfurii pe el. Ştii? După aia văd pozele. Şi Mikey zice „Nadia, acesta e poporul tău". Şi eu mă uit la pozele alea, la copiii ăia care mor şi mă gândesc: „Pare real, ştii? Pare aşa de real! Ei sunt poporul meu". Şi-atunci zic „Mikey, cred că mă duc în Nambula".

— Nadia e o fată foarte sufletistă, a spus Mike apucând un pumn de sticksuri şi îngrămădindu-şi-le în gură.

— Şi Mikey zice „Nadia, nu-i destul să jeleşti". Şi eu mă uit la pozele alea şi mă gândesc, chiar cred că mă gândesc, ştii? Mă duc în Nambula.

— Despre ce fotografii e vorba?

— Cele din *News*, scumpo, a spus Mike înşfăcând un alt pumn de sticksuri. Nadia a fost pur şi simplu distrusă când le-a văzut.

— Dacă e acelaşi articol la care mă gândesc eu, atunci a fost o singură fotografie şi n-a fost făcută în Nambula, ci mai degrabă în Mozambic, deşi nimeni nu ştie sigur.

— Nambula e o parte a Mozambicului, nu? a întrebat Nadia.

— Nu, nu. E o țară separată, mai la nord. De fapt, la aproximativ trei mii două sute de kilometri mai la nord.

— Deci au pus o poză a altora, nu a poporului meu?

— Nadia, nu te supăra.

— Sunt supărată, Mikey. Tu spui „nu te supăra", dar eu mă supăr. Pentru mine, e ceva real, știi? Au pus o poză a ăstora din Mozambic în locul poporului meu! De asta trebuie să merg în Nambula.

— Te-ai născut în Nambula? am întrebat-o.

— Asta-i tot spun lui Mikey. Eu nu m-am născut în Nambula. De ce mă duc în Nambula?

— Dar părinții tăi sunt din Nambula?

— Mikey, i-am zis, mama mea e englezoaică, tatăl meu e englez (iar accentul Nadiei amintea de coasta de est a Americii!), așa că de ce sunt eu, dintr-odată, din Nambula?

— Datorită tatălui tău, scumpo. Tatăl lui a fost din Nambula.

— Deci bunicul tău era din Nambula?

— Bunicul ei era din Nambula. Nadia se simte foarte legată de poporul țării ăsteia.

— Dar înțelegeți că oamenii pe care încercăm să-i ajutăm sunt keftieni?

— Hî? Mikey, nu pricep.

— Stai puțin, a spus Mike smucindu-și agresiv bărbia înainte. Îmi spui că oamenii ăștia, care mor de foame, nu sunt din Nambula?

O jumătate de oră mai târziu, Nadia începea să se dumirească despre infiltrarea keftienilor în poporul ei.

— Sunt foarte plictisită de viața mea, știi? spunea ea. Vreau cu adevărat să o schimb. Și asta îmi pare atât de real, știi? Și mă gândesc că dacă mă duc acolo și facem fotografii, o să iasă ceva bun din asta.

— Dar ce vrei tu de fapt să faci în Nambula? a întrebat o voce în spatele meu.

Era Oliver, cu un zâmbet răutăcios întipărit pe faţă. Ce căuta aici?

— Hei! Însuşi Oliver Marchant, domnule. Omul de bază. Daţi-mi voie să vă ofer ceva de băut, domnule, a spus Mike ţâşnind în picioare. Oliver Marchant, ea e Nadia Simpson.

— Îmi pare bine să te cunosc. Continuaţi, continuaţi, nu vreau să vă întrerup, a spus Oliver trăgându-şi un fotoliu şi făcând semn chelnerului. Un scotch mare, te rog, Hannes. Mai vrea cineva ceva? Continuă, Nadia.

— Nadia vrea ca oamenii să fie conştienţi de ce se întâmplă.

— Şi ce se întâmplă?

— Oamenii suferă, a spus Mike.

— De ce? a întrebat Oliver. Haide, e important. Asta e o problemă de natură politică.

— Hî? a făcut Nadia, dintr-odată agitată. Nu vreau să mă amestec în politică. Nu sunt o persoană politică.

— Nadia nu este o fată pe care o interesează politica.

— Nu sunt o persoană politică. Dar, ştii, îmi dau seama că nu-i destul doar să, ei bine, doar să te întristezi.

— Nu-i destul doar să jeleşti, a încurajat-o Mike.

— Ştiu, ea vrea să plângă în faţa camerei de filmare, a spus Oliver râzând. Ei bine, asta-i simpatic, dar mă tem că nu vom face genul acela de program.

Nadia a părut brusc rănită şi foarte tânără.

— Dar e grozav că vrei să ajuţi, m-am grăbit s-o asigur.

— Staţi puţin, nu pricep asta, a spus Mike. Nu pricep deloc. Nadia Simpson spune că renunţă la timpul ei şi merge în Nambula pentru voi, fără remuneraţie, doar să i se deconteze cheltuielile, iar voi ziceţi nu ne suna tu, te vom suna noi?

— Exact aşa, a spus Oliver sprijinindu-se de spătar cu paharul în mână. Avem o mulţime de artişti care vor să participe şi suntem foarte atenţi pe cine alegem. Dacă interpreţii vor apărea la televizor, transmiţând mesaje pentru public dintr-o tabără de refugiaţi, atunci e obligatoriu să fie informaţi şi să aibă ceva responsabil de spus.

— Vino, Nadia, a spus Mike ridicându-se în picioare.

— Dar Nadia vrea să afle despre ce este vorba, am spus.

— Vino, scumpo, nu accept să ţi se vorbească astfel!

— Hei, aşteaptă, Mikey, vreau să vorbesc cu doamna asta. Vreau să vorbesc cu doamna. Bine, Mikey? Vreau să vorbesc cu doamna.

Şi-a aranjat coafura şi a început:

— Ştii, oamenilor le place să fie negativişti. Oamenilor le place să fie negativişti faţă de ideea de a face bine. Nu ştiu de ce le place să fie negativişti, dacă oamenii fac bine. Le place să fie negativişti.

— Le place să fie circumspecţi, a spus Oliver.

— Vino, Nadia, ne pierdem timpul cu oamenii ăştia. Am şters-o de-aici!

Mike a ajutat-o să se ridice în picioare şi a condus-o spre uşă.

— Dar tu ai spus „du-te în Nambula".

— Te duci în Nambula, scumpo. Eşti deja în drum spre Nambula, a spus Mike deschizându-i

uşa şi făcându-i uşor vânt afară. Întreaga lume afurisită va şti că te duci în Nambula!

— Chiar trebuia să fii aşa de grosolan? l-am întrebat pe Oliver după plecarea celor doi.

— N-am fost grosolan, doar am pus punctul pe i. Haide acum, tu eşti o fată ocupată. N-ai timp de pierdut cu idioţii ăştia.

— Ai fi putut măcar să-i mulţumeşti.

— Pentru ce? De ce ar trebui ea să se aştepte la recunoştinţă necondiţionată? Ce are ea să ne ofere? Stai să-ţi spun eu ceva. Afacerea asta e un schimb cu două sensuri. Dacă organizaţiile de caritate ar deveni mai dure şi ar pune ceva mai multe întrebări înainte să lase vedetele să-şi împrăştie efuziunile peste tot, ar avea mai puţine probleme.

— Ai strivit un fluture sub o piatră de moară, sau cum o fi sunând expresia aia.

— Ei, haide, iubito, înveseleşte-te! Mai comandă-ţi ceva de băut. Am lucrat puţin la scenariul pentru Africa. Aş vrea să arunci o privire peste el.

Îl concepuse în două ore. Era extraordinar! M-am înveselit.

Lucrurile între mine şi Oliver nu erau simple. Îi cunoşteam partea întunecată şi nu aveam încredere în el. Dar farmecul unui om cu autoritate, al unui om mai capabil decât tine şi care te ajută, este foarte seducător. În următoarele câteva zile l-am văzut folosindu-şi creierul şi puterea ca să ducă proiectul mai departe şi, pe măsură ce totul se lega – lansarea în presă, sponsorizarea, alimentele, intervalul de emisie, scenariile – şi pe el îl găseam lângă mine de fiecare dată când mă aflam în dificultate, simţeam că Safila se află mai în siguranţă cu fiecare clipă ce trecea, dar că eu păşesc pe un teren din ce în ce mai nesigur.

Capitolul XXIII

Ne sărutam cu lăcomie în apartamentul lui Oliver. Mâna lui era la mine sub cămaşă. Era seara de după lansarea în presă. Amândoi stătusem toată ziua la telefon, vorbind cu sponsori, artişti, ingineri, cameramani, jurnalişti. În momentul acela nu-mi doream nimic mai mult decât să evadez într-un moment de relaxare senzuală cu el. Şi-a strecurat mâna spre spatele meu, mi-a desfăcut sutienul cu o mişcare uşoară şi mi-a ridicat cămaşa în sus cu cealaltă mână.

— Nu trebuie să facem asta, am spus cu ochii închişi şi respiraţia inegală.

— Eu cred că trebuie, a şoptit cu gura lipită de gâtul meu.

M-am răsucit şi m-am îndepărtat de el.

— De ce nu? a întrebat ţinându-mă de braţ.

— Ştii de ce, am răspuns trăgându-mă mai departe.

M-am aşezat frecându-mi fruntea în timp ce el s-a dus să aducă ceva de băut, mi-am îndreptat hainele, le-am încheiat şi m-am străduit să pricep cum de ajunseserăm aici. Mă invitase din nou să iau cina cu el. Ne împăcam aşa de bine, iar el era atât de bun şi făcuse atât de multe, încât un refuz ar fi părut necioplit şi îngâmfat.

A vrut să mergem la un film înainte de cină, ca să ne putem relaxa, spunea el, şi „să uităm de muncă" pentru o vreme. Singurul film la care am putut intra era unul despre războiul din Vietnam. M-am gândit că e în regulă, dar când a răsunat prima rafală de mitralieră şi primul pântec în uniformă kaki s-a înroşit, imaginile au lovit ca o măciucă în rănile mele psihice.

M-am ridicat, am străbătut rândul de scaune cerându-mi scuze, am ieşit din cinematograf, am coborât scările şi m-am oprit în atmosfera obişnuită şi zglobie din Leicester Square. M-am sprijinit de un zid încercând să amuţesc spiritele rele. Îl vedeam pe Oliver căutându-mă în faţa cinematografului. Nu aveam de gând să-i spun despre minele de teren, căci experienţele cumplite se transformă prea uşor în anecdotă. Întâmplări care, după cum ar fi spus Nadia Simpson, sunt reale pentru tine, reale şi dureroase, se transformă în relatări oarecare pentru oricine altcineva. Era o modalitate bună să apari mai interesant în ochii celor din jur, dar cam ieftină.

Până la urmă, i-am spus totuşi. A fost foarte înţelegător. Şi pentru că, a spus el, eram prea tulburată ca să mergem la un restaurant, m-a dus la apartamentul lui şi am comandat pizza. Şi cred că amândoi am simţit o înţepătură dureroasă în suflet amintindu-ne de toate glumele despre pizza ale vechilor Oliver şi Rosie. Dar apoi, când am ajuns în apartamentul lui şi uşa s-a închis în urma noastră, şi-a aruncat paltonul pe podea şi m-a luat în braţe. Şi, zguduită de şoc, singură, incitată de prea marea apropiere, de nevoia mea concretă de el, de alchimia care încă se mai făcea simţită între noi, nu m-am împotrivit.

S-a întors cu paharele şi a aprins o ţigară. Era furios.

— Îţi dai seama că nu pot face asta? a spus.

— Ştiu. Nu trebuie s-o facem.

— Nu mă refeream la *asta*, ci la „Teatru pentru caritate".

Am avut senzaţia că mă împrăştii.

— Ce tot spui? De ce nu poţi, acum?

— Totul e pus pe roate şi merge strună, Vernon poate să regizeze.

— Dar ştii că în cazul ăsta n-am avea nici o speranţă. E destul de incert şi acum, dar aşa s-ar prăbuşi totul. Ne bazăm pe bunăvoinţa oamenilor, şi toţi din echipă îl consideră îngrozitor.

— Va prelua comanda, fie că sunt acolo, fie că nu. Vine şi el în Africa. După cum ai spus tu însăţi, nu mă pot descurca cu el.

— De ce spui că nu poţi s-o faci?

— Dacă Vernon se implică, ceea ce s-a întâmplat deja, e mai bine pentru mine s-o las baltă. Oricum, nu am timp la dispoziţie.

— Dar o să te ocupi de spectacolul de la Londra? am spus încercând să-mi înving tremurul din glas.

— Nu.

— Dar de ce? De ce ai hotărât asta tocmai acum?

— După cum am spus, nu am timp.

M-am gândit o vreme la ce-mi spusese.

— Dacă aş fi spus da adineaori, am spus cântărindu-mi atentă vorbele, ţi-ai fi găsit timp?

— Habar nu ai, nu-i aşa? a spus el cu chipul înnegurat. Habar nu ai! Te întorci aici, plină de îndreptăţire de sine, cu oamenii tăi aflaţi pe moarte şi cu cauza ta! Am crezut că te-ai întors de dragul meu, dar n-ai făcut decât să mă joci pe

degete ca să obţii ce vrei. Te iubesc. Nu mi se poate cere să lucrez cu tine în situaţia asta. Nu pot să mă duc în Africa, dacă tu joci jocul ăsta stupid, cum că am fi doar colegi.

Minţea, nu-i aşa? Nu-l indusesem deloc în eroare. De fapt, când l-am indus eu vreodată în eroare? Nu mă iubea, voia doar să se asigure că mă mai poate avea dacă doreşte.

— Dar Vicky?

— Bleah! Cu Vicky am terminat-o.

— Şi dacă spun că mă culc cu tine?

Cu siguranţă nimeni, nici chiar el, nu putea să joace atât de murdar!

— Atunci mi-ar fi mai uşor.

Ba putea!

S-a dus val-vârtej în bucătărie. Era ora unsprezece. Ştiam că n-o să putem face programul fără el. Am rămas privind ţintă ploaia care izbea în geam. Tabăra era cufundată în beznă acum, cu excepţia spitalului şi a centrului de hrănire. Mai erau douăsprezece zile până la momentul transmisiei, iar ei aveau mâncare pentru zece zile. Nou-refugiaţii aveau să sosească de pe-o zi pe alta. Probabil că începuseră deja să traverseze deşertul Safila, revărsându-se din munţi către graniţă. Erau cinci, poate chiar zece mii de oameni şi nu aveau nimic de mâncare. Mi-a trecut prin minte că viaţa mea romantică nu avea cine ştie ce importanţă. Nici cea a lui Oliver sau a lui Vicky Spankie. Poate că ar fi trebuit s-o fac, totuşi.

Telefonul a sunat şi, după primele două apeluri, s-a activat robotul. Vocea lui Vicky Spankie a plutit deasupra parchetului lustruit.

— Olly, sunt Vicky. Ştiu unde eşti. Nu eşti cu Julian. Ai ieşit cu Rosie, nu-i aşa? Sau cu *Kirsty*.

(A urmat un sunet imposibil de determinat, care putea sau nu să fie un suspin.) Sună-mă când ajungi acasă. Te rog.

Oliver s-a întors grăbit de la bucătărie, s-a aplecat după telefon şi a apăsat butonul robotului.

— Salut, sunt aici. Despre ce tot vorbeşti?

S-a dus cu telefonul în baie trăgând firul lung după el şi a închis uşa.

În mod cu totul inexplicabil, glasul lui Vicky a răsunat din nou.

— Olly, te rog sună-mă când te întorci.

M-am apropiat încet de maşinărie. Apăsase pe „Redare mesaje" în loc să-l închidă. Eram pe punctul de-al opri când a început un alt mesaj.

— Salut, sunt Kirsty. Te-am sunat doar ca să văd... hmmm... te-am sunat pentru că ai zis că mă suni tu după... şi...

Apoi s-a auzit ţiuitul.

— Oliver, unde eşti? (Vicky, din nou!) Ai spus că... Am sunat la Julian şi mi-a zis că nu se vede cu tine în seara asta. De ce îmi tot faci chestii din astea? Mă simt atât de proastă, de groaznică, de minimalizată! Ce facem în weekendul ăsta? Nu suport să fie aşa!

Îmi aminteam sentimentul acesta atât, atât de bine!

— Oliver, aici mami. Te rog, dragule, dă-mi un telefon, cât de scurt. Eu îţi tot las mesaje şi nici măcar n-am mai vorbit, oricât de puţin, de peste două luni.

S-a auzit un ţiuit, apoi cineva a închis evident telefonul fără să lase mesaj, apoi un alt ţiuit şi glasul altei femei.

— Salut, perversule! Te-am sunat doar să-ţi spun că necazul a fost evitat. Porcul cel gras a înghiţit-o. Luni lucrez până târziu la birou, bine?

Sper să reuşeşti să ajungi. Nu mă suna acasă în seara asta, te sun eu mâine. Mmmm... un sărut murdar, ştii tu unde.

Am lăsat banda să meargă, mi-am îmbrăcat paltonul şi am ieşit. M-a ajuns din urmă cu maşina chiar pe când soseam la staţia de autobuz din King's Road.

— Urcă, mi-a spus.

— Aştept autobuzul.

— Te duc eu acasă.

— Nu, mulţumesc.

— Uite, îmi pare rău. Măcar lasă-mă să te duc acasă.

Ploua cu găleata. Am urcat în maşină. Am luat-o spre nord, într-o tăcere deosebit de murdară. Pe la jumătatea drumul prin Hyde Park, a cotit intrând în parcarea din faţa restaurantului Serpentine şi a oprit motorul. Un cuplu de japonezi se plimba pe marginea lacului, el cu braţul pe după umerii ei. O pereche de raţe făceau o pază vigilentă patrulând pe suprafaţa întunecată a apei.

Oliver părea trist, învins.

— Sunt foarte nefericit, mi-a spus.

După cum ştia prea bine, atunci când întâlnesc un bărbat cu inima zdrobită, multe femei simt o nevoie puternică să i-o repare. Dar eu nu venisem în Anglia ca să-mi pierd timpul cu el în felul ăsta.

Disperat, şi-a frecat creştetul cu antebraţul.

„Pe de altă parte", mi-am zis, „o să ne confruntăm cu un adevărat dezastru fără el".

— Mă urăsc pe mine însumi, a spus el.

Şi, de fapt, era cu totul ridicol să mă gândesc că făcuse toată munca asta numai pentru ca să mă culc cu el.

— Mă simt atât de dărâmat!

— Vrei te rog să porneşti încălzirea?

La urma urmei, suntem oameni cu toţii. Probabil că îşi pierduse cumpătul şi permisese impulsului dominator să-i ia mintea în stăpânire. Puteam măcar să-i ofer o portiţă de ieşire.

— Nu vorbeai serios atunci când ai spus că nu mai faci programul, nu-i aşa?

— Nu, a spus el nesigur.

Aerul din maşină începuse să se încălzească din nou.

— Ai fost minunat în ultimele două săptămâni. Ai rezolvat totul, ai adunat pe toată lumea şi ai coordonat totul. Programul acesta ia fiinţă numai datorită ţie. De fiecare dată când mă gândesc la tabără, îmi spun că ei toţi depind de tine şi că tu eşti atât de bun!

Se luminase ca un copil. Şi chestia stupidă era că tot ce spusesem era adevărat!

— Ştiu că îţi pasă de refugiaţii ăia. Ai lăsat deoparte tot restul activităţii tale ca să faci programul, ba chiar te-ai luat de gât cu Vernon. Nu vei abandona toate astea acum!

„Sper că nu", am adăugat în gând.

L-am privit cum cumpăneşte situaţia.

— Nu vrei cu adevărat s-o iei de la capăt cu mine din nou. Ne este bine aşa cum suntem.

Îşi privea ţintă mâinile.

— Îmi pasă cu adevărat.

Poate că se schimbase totuşi!

— Simt că... mi-a plăcut cu adevărat să fac asta, să ştii. E...

A tăcut brusc, şi-a lăsat privirea în jos şi a început să-şi frece degetul mare de arătător.

— E cu adevărat minunat să poţi face ceva ce aduce altora bine, a reluat el. Of, Doamne, sună

așa de melodramatic! Voiam să spun că mă face să mă simt bine.

— Deci vei continua?

— Da. Vreau să continui.

S-a aplecat spre mine și m-a sărutat ușor pe buze.

— Aș fi făcut-o oricum, a adăugat el liniștit. Mizerabilul!

Capitolul XXIV

Era duminică dimineaţă, cu şase zile înainte de a pleca în Africa. Grupul „Teatru pentru caritate“ şi echipa de producţie se adunaseră la reşedinţa somptuoasă a lui Dave Rufford pentru prima repetiţie completă. Cu toţii se plimbau fără ţintă prin studioul lui de înregistrări, aşteptând ca lucrurile să se pună în mişcare. Vernon ne găsise un interval de emisie excelent, o oră la mijlocul serii, de miercurea următoare într-o săptămână. Deci mai aveam zece zile până la emisiune. M-am uitat împrejur şi m-am întrebat dacă vom reuşi să punem totul la punct până atunci.

Actorii stăteau veseli pe canapele, ciugulind somon afumat şi covrigi fierţi cu brânză topită, bând cappuccino şi Buck's Fizz şi citind ziare. Un mic grup se adunase în jurul listei cu distribuţia pentru *Hamlet*-ul condensat, râzând şi chicotind. Corinna se holba furioasă la un şir de capete de cerbi împăiate, care purtau toţi ochelari de soare. Oliver umbla de colo-colo, îi admonesta pe cei prezenţi ca un director de şcoală, apoi se uita înnebunit în scenariu. Se părea că imaginea lui Oliver Marchant ca sfânt proteguitor i se cam urcase la cap. Dave Rufford se juca cu o telecomandă, făcând portretele de maeştri vechi, în rame aurite şi decorate cu mustăţi, să

se retragă în lăcaşurile lor din pereţi. Panouri de lemn se ridicau şi coborau când atingea butoanele. L-am urmărit pe Oliver cum îi strigă instrucţiuni unui asistent de regie şi se ciocneşte apoi de Max Rufford, puştiul în vârstă de cinci ani al lui Dave, care conducea un Aston Martin în miniatură, cu motor pe benzină, pe podeaua de lemn lustruit.

— Iisuse Hristoase! s-a răstit el. Ce-i asta? Şi noi încercăm să strângem bani pentru cei care mor de foame!

Una dintre asistentele de la *Soft Focus* mi-a întins un plic.

— Faxul acesta a venit pentru tine de la SUSTAIN.

Era o copie a unui telex trimis de Henry, prima veste pe care o primeam din Safila de când plecasem.

> SPER CĂ TOTUL MERGE BINE CU APELUL. AVEM NEVOIE DE EL, CREDE-MĂ. REFUGIAŢII CONTINUĂ SĂ SOSEASCĂ. NICI O MIŞCARE DE LA UNHCR. VAPORUL TOT N-A AJUNS. LIPSĂ MEDICAMENTE. REZERVE DE LA ANDRÉ. PANICĂ LA RESOK REF.: EXOD MASIV DIN CAUZA LĂCUSTELOR. CIFRA ZILNICĂ A DECESELOR DUBLATĂ. NE ŢINEM TARI. NU-I AŞTEAPTĂ NIMIC AICI CÂND SE VOR DESCHIDE ZĂGAZURILE. CONTĂM PE TINE, BĂTRÂNICO. HENRY.

Nu primisem niciodată un mesaj atât de concis de la Henry. M-am uitat la dată. Fusese transmis din El Daman cu cinci zile în urmă. Probabil era vechi de cel puţin o săptămână. Poate mai mult. Am încercat să-mi imaginez ce se petrecea

acolo în acest moment. M-am uitat înspăimântată prin încăpere.

— Dragă băiete! Avem un adevărat *dezastru* pe cap! a exclamat Dinsdale gesticulând cu lista cu distribuţia. O distribuţie excelentă. O adevărată per-*fecţiune*! Dar unde e? Unde e *fantoma*?

Oliver şi-a ridicat absent privirea. Sprâncenele lui Dinsdale s-au împreunat.

— Mă voi implica eu. Nu-ţi fie teamă, băiete dragă. Voi păşi în întâmpinarea momentului şi voi uuuumple golul! Eu, Dinsdale, voi fi fantoma! Va fi interpretarea carierei mele!

— Tu trebuie să-l joci pe Claudius, ţicnitule! Nu poţi să joci şi afurisita de fantomă, şi pe afurisitul de ucigaş al fantomei. Idioţenie totală! a mugit Barry.

— E grozav. Bună idee. Afinităţi de familie, a spus Oliver revenind la scenariu.

— Idioţenie totală, a spus Barry.

— Of, ţine-ţi fleanca, hârb bătrân şi scârbos! Asta-i doar din cauză că eu aş avea două roluri de interpretat, iar tu numai unul.

— Oliver, putem vorbi ceva? a spus Kate Fortune. Scuză-mă, dar *nu* mă încântă deloc să joc rolul unei femei de vârsta asta. Adică, eu una am şters-o, scumpule. Îmi pare rău, dar am şters-o şi gata.

— O clipă, Kate. Haideţi, toată lumea. Facem prima lectură, vă rog, aşezaţi nişte scaune în cerc.

Dar toată lumea continua să vorbească.

— Unde-i Julian? a întrebat Oliver aplecându-se spre mine şi privindu-şi ceasul.

— Trebuie să fie pe drum. Am încercat să-l sun pe telefonul din maşină, dar e ocupat.

— Dacă ar fi căpătat bani pentru asta, ar fi fost al naibii de punctual! Dar este caritate, drept care întârzie. Mai încearcă o dată.

— Uite ce-i, nu că vreau să fac fiţe, dar personajul meu nu va spune niciodată replica asta, a spus Liam Doyle grăbindu-se să-l ajungă. Nu-i corect!

— Taci, te rog, din gură, Liam.

— Tocmai am primit un telefon de la Jerry Jones, în legătură cu Natalie D'Arby, a spus Nikki, soţia lui Dave Rufford. A zis că a discutat cu tine şi i-ai spus că s-ar putea să ai un rol pentru ea în piesă.

— Am spus că am un rol *în* ea!

— Sunt *atât* de furioasă, mi-a spus Kate aruncând spre Oliver priviri încărcate de resentiment. Ăsta-i precis vreun plan diabolic al lui Vicky Spankie, să mă oblige să joc o femeie care are de două ori vârsta mea.

— Sunt convinsă că mama lui Hamlet era foarte tânără, am spus. În zilele alea, aveau copii înainte să intre la pubertate.

— Zău? Chiar aşa?

— Max! Afară! s-a răstit Nikki după ce fiul ei îi ratase cu câţiva centimetri piciorul.

— Lasă-l în pace pe micul afurisit, nu face nici un rău, a spus Dave.

— Vreţi, *vă rog*, să vă trageţi câte un scaun ca să putem începe? a strigat Oliver. E ca şi cum aş încerca să pun în scenă *Aida* cu o turmă de oi!

Mă rezemasem de pian şi citeam corespondenţa sosită de la lansarea în presă de joi. Apelul nostru apăruse în *Evening Standard*, la emisiunile de ştiri ale BBC şi ITN şi, a doua zi dimineaţă, în majoritatea ziarelor. Până sâmbătă, în birou se adunase un sac de scrisori. Reacţia era extraordinară: monede de o liră lipite cu bandă adezivă de desene făcute de copii în vârstă de opt ani, bancnote de douăzeci de lire de la pensionari.

De dimineaţă, Dinsdale, Barry, Julian, Oliver şi Nikki completaseră discret cecuri consistente. Probabil că aveam să adunăm bani aproape suficienţi pentru primul transport de alimente înainte de a porni spre Africa.

Procedura aşezării tuturor pe scaune, în cerc, nu se desfăşura prea rapid. Scenariile fuseseră încurcate în mod inexplicabil sau ajunseseră pe mâini greşite, ochelarii trebuiau recuperaţi de prin maşini, era nevoie să se aducă pahare cu apă, să se viziteze toaleta, să se telefoneze doicilor. Oliver stătea în mijlocul balamucului şi urla:

— HAIDEŢI, vă rog, toată lumea! *Unde* e Dinsdale?

Vocea lui Barry a reverberat în sala uriaşă, transformând panourile acustice în carne tocată.

— Îngerii şi sfinţii binecuvântaţi să ne păzească! a mugit el zgâindu-se uluit spre galeria menestrelilor, unde îşi făcuse apariţia Dinsdale echipat cu un cearşaf şi cu o pereche de ochelari bifocali. Eşti tu un spirit al binelui sau un moroi blestemat?

Stânjenit, Dinsdale a început să-şi scoată cearşaful şi ochelarii.

— Cum îndrăzneşti să-mi strici primul impact, căzătură bătrână şi dezgustătoare? E diabolic din partea ta să-mi strici prima apariţie! Absolut diabolic. N-o să ţi-o iert. Nu mai schimb *un cuvânt* cu tine cât oi trăi!

— Vai, lume! Şi mai ce? Vai, soartă! O, Doamne, Doamne, inima mea!

Barry îşi încleştase mâinile pe piept şi se clătina dramatic. Toată lumea râdea.

— Toată chestia asta se transformă într-o farsă, a ţipat Oliver. Încetaţi *acum*!

L-au privit uimiţi.

— Cred că ar trebui să avem mai multă minte şi să nu ne mai prostim ca nişte şcolari când atâtea vieţi depind de noi.

S-a făcut tăcere.

— Da. Vedeţi? Eu cred că ar trebui să ne amintim cu toţii de ce facem asta, a spus el sec.

Mă aşteptam să adauge „nu e amuzant, nu e inteligent, e doar tâmpit", dar s-a mulţumit să se ducă furios la scaunul lui şi să se aşeze, bătând darabana pe scenariu.

Mi-am frecat fruntea cu dosul antebraţului, îngrijorată. Am hotărât să mă întorc la sacul meu cu scrisori şi să încerc să nu-i judec prea aspru.

— Te simţi bine, draga mea? Pari extenuată. Ai mâncat ceva la micul dejun?

Nikki Rufford a venit şi s-a sprijinit de pian lângă mine. Eu răsfoiam tăieturile din ziare şi le sortam spre a fi fotocopiate pentru celebrităţi

— Of, Doamne, mi-aş dori ca Dave să nu mai facă aşa ceva, a spus ea ridicându-şi privirea spre barba şi mustăţile false ale portretului de Holbein de deasupra ei.

— Probabil că şi tu eşti epuizată, după acţiunea pentru pădurile tropicale. E foarte frumos din partea ta să ne primeşti pe toţi aici.

— Ah, e în regulă, lui Dave îi plac toate astea, a râs ea afectuos. E atât de emoţionat de ideea de a fi gropar!

Ne-am uitat la ei cum interpretează sceneta în capătul opus al încăperii. Era extraordinar cât de repede se lega totul după ce se puseseră pe treabă!

— „Vai, bietul Yorick! L-am cunoscut bine"! Nu vă întrerupeţi, camarazi de joacă. Nu vă întrerupeţi. Am venit doar să inspectez trupa. Daţi-i înainte. Am ratat „a fi sau a nu fi"?

Repetiţia s-a poticnit când Vernon Briggs a năvălit înăuntru strigând:

— Daţi-i înainte! Nu mă luaţi în seamă! Daţi-i înainte, puştilor.

Apoi a pornit spre noi legănându-se.

— Doamnelor! Doamnelor! Bună, dragile mele. Mă bucur să vă văd, să vă văd...

— Ne pare bine, am murmurat prosteşte când a ajuns.

— O adunătură blestemată de căzături bătrâne, nu-i aşa? a spus el prea tare, smucindu-şi capul îndărăt, în direcţia actorilor. Nu-ţi face griji, iubita mea, a adăugat întinzând o mână şi dându-mi o palmă uşoară peste fund. O să am eu grijă de ţâncii ăia. O să rezolv povestea cu câteva nume decente. Tarby, de el avem nevoie. De cineva cu puţin suflet. Şi n-o să-l luăm pe Michelangelo Marchant în Africa, să-şi dea aere de şef şi să dăscălească pe toată lumea despre asediul de la afurisitul de Omdurman! Ei bine, nu stau prea mult, vreau să fiu la Newbury la patru şi-un sfert. Vreau să se adune toată gaşca afurisită care va merge în Africa, ca să stăm niţel de vorbă. Anunţă-i să-şi facă timp, bine, iubito?

Corinna, Julian şi Kate aruncau priviri nervoase de la Oliver la Vernon. Aceasta era combinaţia de celebrităţi care urma să aterizeze pe continentul negru reprezentând „Teatru pentru caritate". Poate că nu era alegerea ideală, date fiind fervoarea anticolonialistă a Corinnei, situaţia emoţională a lui Julian şi convingerea lui Kate că îmbrăţişarea copiilor este calea infailibilă către pacea mondială, dar, ţinând cont de răstimpul scurt, de numai două săptămâni, a fost cea mai bună din câte puteam face. Măcar telefonul mobil al lui Julian nu va funcţiona în Safila!

— Aşadar, intenţia mea este să avem o introducere şi trei intervenţii principale, fiecare prezentată de câte unul dintre noi într-o zonă diferită a taberei – centrul de hrănire, spitalul şi în faţa unei colibe, spunea Oliver. Locurile astea pot fi toate conectate la antenă prin cabluri. Vorbim cu refugiaţii şi încercăm să explorăm simţămintele lor faţă de ajutorul umanitar al Occidentului, ca şi felul în care percep rădăcinile sărăciei şi diviziunea nord/sud şi...

— Da, aşa să faci, puştiule, dacă reuşeşti să te abţii să aţipeşti. Eu o să îndrept o cameră de luat vederi asupra lui Kate Fortune în timp ce ţine în braţe ţâncii ăia, cu un pic de muzică pe fundal şi cu numerele de telefon afişate în partea de jos a ecranului. Melodia *When a Child is Born*, de asta e nevoie!

Julian, Oliver şi Corinna au început să vorbească deodată.

— Dar...

— Eu chiar trebuie să...

— Categoric nu pot...

Doar Kate îl privea radioasă pe Vernon.

— Acum, puştiule, a continuat el, cine se ocupă de spectacolul din Londra cât suntem plecaţi?

— Păi, voi înregistra *Hamlet* şi monologurile speciale miercurea asta, iar Marcus Miles va coordona transmisiunile în direct.

— Ce? Crezi că adunătura asta de căzături bătrâne va fi în formă până miercuri? Poate tu crezi, dar eu nu, amice. Oricum, antena e pe drum. Ce se întâmplă cu zborul? Avem alimentele, nu-i aşa? Când pleacă avionul de marfă?

— Pleacă vineri dimineaţă cu alimentele şi cu echipa tehnică, am spus.

— Totul gratuit?

— Trebuie să restituim costul alimentelor din banii adunaţi în urma apelului, iar Circle Line ne oferă gratis prima cursă aeriană dacă îi menţionăm în generic.

— Iar noi plecăm sâmbătă?

— Da, la ora două după-amiază, de pe Heathrow.

— V-aţi echipat toţi cu cele necesare?

— Ah, Rosie, chiar voiam să te întreb, a spus Julian. Trebuie să luăm sticlele pentru apă pe care ni le-ai cumpărat? Pentru că, vezi, am găsit-o pe asta, cu un ham din piele pe care-l poţi ataşa la curea. Şi are aceeaşi capacitate.

— Ai făcut notele alea informative? a întrebat Corinna. Vreau să ştiu despre ce vorbesc.

— Le vei avea până la sfârşitul zilei de astăzi.

— Există vreun loc în tabără unde să-mi pot pune în priză uscătorul de păr? a spus Kate.

— Trebuia să luăm în fiecare zi pastilele din borcănelul alb?

— Cu ce linie aeriană călătorim? a întrebat Oliver.

— Nambulan Airways.

— E... vreau să spun... e de încredere? a spus Julian.

— „Hei-hop! Zboară sus cu mine, cu linia aeriană a nucilor de cocos", a cântat Vernon.

Mi-am muşcat partea laterală a degetului. Nu eram prea sigură că oamenii ăştia, ca şi Safila, de altfel, ştiau în ce se bagă.

Capitolul XXV

—Dacă ne prăbuşim, pot să te mănânc? m-a întrebat Oliver.

Era sâmbătă şi avionul liniei Nambulan Airways se ridicase greoi în aer cu numai cinci ore şi jumătate după ora prevăzută pentru decolare. O serie de zgomote de motor nefireşti împreună cu un ţiuit puternic şi ascuţit făceau cabina să se cutremure. Stewardesa ne-a anunţat că vor înceta după decolare, dar nimeni n-a rămas surprins de faptul că n-au dispărut.

Pe ecranul din faţă apăruse imaginea filmată a avionului nostru, care a dat impresia că plonjează spre partea de jos a ecranului, fiind urmată de o linie albă care clipea intermitent şi apoi de o altă imagine, a unui bărbat superb care făcea schi nautic cu părul negru fluturând în vânt şi îşi lua o mână de pe frânghie ca să facă un semn de salut şi să zâmbească în direcţia camerei de filmat. Imaginea s-a lăţit, arătându-l pe schiorul nautic cum alunecă printre bancurile noroioase ale râului ce traversează centrul El Damanului. Acum se balansa de pe un picior pe altul, având în fundal siluetele mărunte ale unor crocodili, ce abia puteau fi recunoscute. Am fost uimită de această viziune a Nambulei, ca destinaţie „fierbinte“ pentru *playboy*. Schiorul pe apă a avut

aceeaşi soartă ca avionul, fiind înlocuit de linia albă care clipea intermitent şi apoi de imaginea unui apus de soare în deşert. Muzică arăbească, silueta unui nomad călare pe cămilă şi munţii Sidra în fundal. Imaginea a stârnit în mine un val puternic de fericire. M-am uitat spre Kate Fortune şi m-am întrebat dacă îmi împărtăşeşte bucuria.

Probabil că nu. Kate arbora aceeaşi expresie palidă, şocată, încă de când intrase în avion şi descoperise că trebuie să stea lângă un bărbat sfrijit, îmbrăcat într-o *djellaba* foarte murdară, care ţinea în poală un cornet din hârtie de ziar, plin cu ouă. A început să joace cu el un joc psihologic foarte complicat, disputându-şi cotiera. Prindea gabardina de culoarea piersicii a mânecii ei şi o îndepărta de bumbacul, pe vremuri alb, al mânecii lui şi îşi ridica ochii spre el, privindu-l ţintă. Bărbatul s-a uitat la ea, s-a uitat în jos la propria mânecă, apoi din nou la ea, total nedumerit. Apoi, continuând s-o privească, a băgat mâna într-o cută a *djellabei*, a scos o mână de frunze şi le-a băgat în gură.

— Scuzaţi-mă!

Julian era făcut sandvici între două femei nambulane mai grase chiar decât el. Amândouă erau învelite în veşmintele tradiţionale colorate şi parfumate din belşug cu mosc, ale proaspăt căsătoritelor.

— Scuzaţi-mă!

Încerca să atragă atenţia stewardesei, care s-a uitat la el cu o expresie plictisită şi a rămas unde era.

Bărbatul în *djellaba* avea acum gura pătată cu roşu, iar printre buze îi ieşeau bucăţele de frunze. Şi-a băgat degetul mare şi arătătorul în

gură, a scos un cocoloş de frunze mestecate şi, cu un zâmbet cald, i l-a oferit lui Kate. Timp de o clipă, am observat apărând pe chipul lui Fortune primul zâmbet natural din câte văzusem la ea.

— Scuzaţi-mă!

Julian încerca să-şi strecoare trupul enorm pe lângă una dintre mirese. Printr-o combinaţie de escaladare şi turtire, a reuşit să se extragă şi să ajungă la stewardesă care, împreună cu toţi ceilalţi din cabină, îl privea bănuitoare.

— Scuzaţi-mă, este posibil să ne mutăm acum la clasa întâi? a întrebat el discret.

— Nu clasa întâi, i-a răspuns aceasta sonor.

— Şşşş! Ba da, este, se vede prin draperiile acelea, a spus Julian aruncând priviri pline de nervozitate prin cabină.

— Nu clasa întâi.

— Doamna cu care am vorbit la biroul de îmbarcări, doamna Karar, a spus că ne putem muta la clasa întâi după decolare, a spus el din colţul gurii.

— Tu stă jos.

— Noi suntem de la televiziune, a spus el ajutându-se de o mimică imposibil de înţeles. Eu foarte gras. Clasa întâi?

— Unde e biletul tău?

Julian a început să se scotocească prin buzunar.

— Fir-ar!

Un rulou de bancnote de douăzeci de dolari a căzut pe podea. Un bărbat slab, îmbrăcat într-o jachetă din poliester maro, cu o gaură în cot, s-a aplecat şi i l-a dat.

— Mulţumesc. Fir-ar!

În cele din urmă, a găsit biletul şi i l-a întins stewardesei.

— Televiziune. Strângem bani pentru refugiaţi, a spus el frecându-şi cu furie stomacul. Clasa întâi?

Stewardesa se holba la bilet.

— Doamna Karar... a început Julian din nou.

— Acesta bilet gratis, a spus stewardesa.

— Da, într-adevăr. Nambulan Airways mi-a dat un bilet gratuit, pentru că facem o transmisiune televizată ca să ajutăm Nambula şi din motivul ăsta doamna Karar a spus că putem merge la clasa întâi, a spus el, roşu aprins la faţă.

— Nu ai plătit pentru bilet acesta. Acum stă jos.

În cabină s-au auzit hohote de râs în timp ce Julian se chinuia să ajungă înapoi la locul lui, copleşit de umilinţă.

— Scuzaţi-mă!

Stewardesa şi-a întors bărbia spre Oliver.

— Îmi puteţi aduce un scotch cu sifon?

— Nu alcool.

— Poftim?

— Nambula este ţară musulmană. Alcoolul nu permis.

Oliver s-a întors spre mine, cu o lucire de panică pură în ochi.

— Am luat ceva scotch cu noi?

— Nu.

— CE?!

Tăcere.

— Mi-am uitat ochelarii de soare, a spus el.

— Of, Doamne! am răspuns.

Din nou tăcere.

— La naiba!

— Ce mai e acum? am întrebat cu un suspin.

— Crema de protecţie solară. Am uitat-o.

— Ai să porţi pălărie.

*

În cabină s-a înstăpânit un calm docil, aşa cum se întâmplă în ritmul misterios al călătoriilor pe calea aerului. Corinna Borghese dormea la adăpostul unei măşti pentru ochi unsă cu un gel verde pal. Vernon moţăia, cu o sticlă de whisky în poală, destupată şi pe jumătate plină. Îl văzusem mituind-o pe stewardesă. Oliver era covârşit de emoţii amestecate, căci voia nişte whisky, dar nu voia să recunoască faptul că Vernon fusese mai isteţ decât el şi continua să bombăne din cauza ochelarilor de soare.

Era o punte curioasă între cele două lumi – avionul acesta aparent modern, unde nimic nu mai funcţiona, unde mirosurile de capră şi de mosc pluteau în jurul costumelor de la Marks and Spencer's şi unde obiecte imposibil de identificat, împachetate în hârtie de ziar şi sfoară, cădeau din dulăpioarele de deasupra pasagerilor direct în capul acestora. Cam acesta era momentul când fiecare obiect din geanta ta devenea preţios şi de neînlocuit, când îţi aminteai că posibilitatea de a găsi orice şi oricând nu e universal valabilă şi începeai să intri puţin în panică. Era începutul alunecării pe panta opusă programului strict, goanei cu ochii pe ceas, ordinii, eficienţei şi logicii.

M-am sprijinit comod de spătar, savurând un sughiţ de libertate. Nici un apel telefonic nu mai avea cum să ajungă la noi. Zece ore în care puteam să mă odihnesc! Ziua anterioară fusese un coşmar afurisit, cu prea multe sarcini de rezolvat în fiecare minut. La cinci şi jumătate, înghesuită într-un taxi prins într-un blocaj în trafic, cu o listă cu optsprezece lucruri de cumpărat înainte

de ora şase, îmi făcusem cu propria mână o gaură în ciorapi.

Chiar pe când toată lumea reuşise să adoarmă, stewardesa a apărut cu o măsuţă pe rotile care emana un miros scârbos. Oliver a coborât măsuţa rabatabilă şi a bătut darabana pe ea, aşteptând. Când a ajuns la noi, stewardesa mi-a întins tava, iar pe a lui Oliver a trântit-o pe măsuţă.

— Scuzaţi-mă, i-a spus el trăgându-se înapoi şi ridicând capacul fără să se uite. Scuzaţi-mă.

Am văzut prea târziu ce se întâmplă. Măsuţa nu era dreaptă, iar tava începuse să alunece spre margine. M-am aruncat spre poala lui Oliver şi mâna mi-a fost acoperită de ceva ce nu pot descrie decât ca nişte fecale subţiri şi cafenii.

Companionii noştri de călătorie din Nambula gustau cu mare plăcere spectacolul. Oliver stătea pe interval tamponând furios pata maronie care se extindea de la jumătatea cămăşii lui albe şi apretate, până la pantalonul impecabil, bleumarin.

— Unde e stewardul-şef? o întreba el pe stewardesa care îi întindea impasibilă un şervet cam dubios. Unde este reprezentantul liniei aeriene? E complet absurd! Nu pot călători în halul ăsta! Trebuie să-mi schimb hainele!

— Clasa întâi, a spus Julian, care stătea în spatele lui, gata să-i vină în ajutor. Trebuie să-l mutaţi la clasa întâi.

— Hai, băiete, scoate nădragii, oferă-ne puţină distracţie, a intervenit Vernon zâmbind radios. Îmbracă una din cămăşile de noapte din Nambula!

În momentul acela, Corinna a apărut de după stewardesă şi m-a privit alarmată.

— Toaleta s-a blocat, a spus ea. Şi duhoarea e intolerabilă!

— Clasa întâi? a spus Julian, plin de speranţă.

*

A doua zi dimineaţă m-am trezit în hotelul Hilton din El Daman, la exact trei săptămâni după ce părăsisem Nambula. Era duminică. Emisiunea era programată pentru miercurea următoare, la ora patru. Intervenţiile de la Londra fuseseră înregistrate. Dacă totul mergea bine, Dinsdale şi Barry urmau să prezinte spectacolul în direct din Londra, cu intervenţiile transmise prin satelit din Safila.

Mă copleşea îngrijorarea. Prea multe depindeau de emisiunea asta. Coloana de refugiaţi putea să ajungă în orice moment, iar raţiile erau mai mult sau mai puţin pe sfârşite. Cu mâncarea pe care o aduseserăm cu noi puteam salva situaţia pentru, să zicem, o săptămână. După aceea, totul depindea de noi – asta dacă nu cumva mult promisul vapor apărea până la urmă. Circle Line avea un alt avion pregătit la Londra, iar mâncarea era gata să fie încărcată. Aveam nevoie doar de donaţii suficiente la emisiunea de miercuri seara şi după aceea transporturile aeriene urmau să se desfăşoare regulat, până trecea pericolul. Dacă emisiunea decurgea fără probleme, totul avea să fie bine.

Hotelul Hilton din El Daman ne dăduse camere la preţ redus, ca trataţie din partea mea. Holul lui era epicentrul comunităţii rezidenţilor străini înstăriţi din capitală. Echipajele liniilor aeriene, diplomaţi, oficialităţi din organizaţiile umanitare ale ONU şi ale Comunităţii Europene se întâlneau în acest mic rai occidental să joace tenis, să înoate, să bea punci de fructe şi să împrăştie bârfe. În rândul angajaţilor agenţiilor umanitare neguvernamentale, a-ţi petrece timpul

la Hilton însemna o trădare plină de păcat. Era considerat a fi mult mai adecvat dacă pierdeai vremea în dubiosul şi puturosul restaurant al hotelului El Souk. Dar dacă aveam o scuză respectabilă, ca de exemplu o întâlnire cu un jurnalist străin, ne repezeam cu toţii ca din puşcă spre piscina de la Hilton.

Am coborât în hol la ora opt, după ce folosisem din belşug articole de toaletă, inclusiv spumant de baie şi gel de duş, şi îi cerusem cameristei suplimente pe care le strecurasem în geantă, pentru duşurile de la Safila. Celebrităţile dormeau toate în camerele lor. Căutam echipa de filmare – un cameraman, un inginer de sunet şi un asistent – şi pe-un fotograf de la *News*. Aceştia, împreună cu Edwina Roper, supervizoarea noastră din partea SUSTAIN, trăseseră paiul cel scurt şi sfârşiseră obligaţi să călătorească în avionul de marfă. Ar fi trebuit să aterizeze ieri după-amiază, dar nici unul dintre ei nu se cazase în hotel. Am întrebat la recepţie dacă am mesaje. Erau două, primul dintre ele de la Malcolm.

SALUTĂRI ŢIE ŞI CIRCULUI ZBURĂTOR! ÎMI PARE RĂU, A TREBUIT SĂ PLEC URGENT LA PORT NAMBULA. N-AM AVUT TIMP SĂ REZOLV CU PERMISELE. MULT NOROC! MALCOLM

Grozav! Al doilea era de la Patterson, consulul britanic.

ECHIPA VOASTRĂ DE FILMARE ŞI UN FUNCŢIONAR UMANITAR PRINCIPAL AU FOST REŢINUŢI LA AEROPORT. ÎMI CER SCUZE CĂ NU POT SĂ VĂ ASIST AZI, SOŢIA MEA NU SE SIMTE BINE. AM REZOLVAT SĂ TE

ÎNTÂLNEŞTI CU GENERALUL FAROUK, DIRECTORUL SECURITĂŢII, LA BIROUL CENTRAL AL SECURITĂŢII, LA ORA 9.00 A.M.

M-am uitat la ceas. Opt şi un sfert. Mi-am spus că ar fi bine să mă pun în mişcare, dar încă nu organizasem vehiculele. Chiar atunci şi-a făcut apariţia, prin uşa rotativă, André de la UNHCR.

— Salut! Ce mai faaaaci? Mă bucurrrr să te *văd* din nou, bine?

Ne-am sărutat unul pe celălalt, pe amândoi obrajii.

— Şi ce mai face Eroina Respinsă a Lăcustelor?

— Of, Doamne! Deci ai văzut articolul acela.

— L-am *văzut*. Aici nu s-a vorbit despre nimic altceva, vreme de o săptămână, bine?

— Minciuni, numai minciuni!

— Nu-ţi bate capul. A prins foarte bine. În primul rând, l-a înfuriat cumplit pe Gunter.

— Am primit un mesaj de la Patterson şi trebuie să merg să-l văd pe Farouk.

— Ştiu. Am venit să te iau, e-n regulă? Farouk te aşteaptă la opt şi jumătate.

— Patterson a spus nouă.

— Patterson e o jigodie şi jumătate.

— Ce se întâmplă în Safila? A sosit vaporul?

— Bine, e-n regulă. Vaporul nu e aici, bine? Şi, din motive pe care ţi le voi explica mai târziu, este puţin probabil să mai vină şi altele, pentru o vreme. Bine, e-n regulă. Aşa cum ai prezis, refugiaţii sunt pe drum, nu doar spre Safila, ci şi spre celelalte tabere de lângă graniţă.

— Deci care e situaţia la Safila?

Nu mi-a răspuns nimic.

— Bine, e-n regulă. Hai s-o luăm aşa. Câte tone de alimente sunt în avionul acela de la Circle Line?

— Patruzeci.

— Vezi să fie descărcate şi trimise acolo astăzi.

Va să zică atât de rău era! Mi-am dat seama că clipesc foarte repede.

— Bună dimineaţa, iubito, s-a auzit glasul lui Oliver. Grozavă noapte, nu? Chemări la rugăciune, la fiecare jumătate de oră. Am deschis minibarul şi am descoperit că nu conţine decât nectar de caise. La patru şi jumătate m-au sunat de la recepţie să-mi spună că avionul meu nu are întârziere. Presimt că planul pe ziua de azi este vânătoarea de scotch.

O fracţiune de secundă l-am privit fără grai. Nu voiam deloc să fie aici.

— Oliver, el este André Michel de la UNHCR. André, el e Oliver Marchant, care este... care este...

— Realizatorul emisiunii. Sunt încântat să te cunosc, André. Ce se întâmplă?

— Nu vrei să iei micul dejun înainte să pornim? l-am întrebat pe Oliver arătând spre cafenea.

— Ai găsit echipa tehnică?

— Nu. Ăăă... Nu.

— S-au cazat?

— Nu.

— Ce?! Unde mă-sa sunt atunci?

— Bine. Asta e o altă problemă, a spus André.

— Spune-o, fără ocolişuri, am zis nervoasă.

— Echipa voastră şi şeful de personal de la agenţia umanitară sunt într-o cuşcă, la aeroport.

— O cuşcă? Iisuse Hristoase! a izbucnit Oliver. Ce soi de loc e ăsta?

— Nu e o cuşcă, am spus încercând să-l calmez. E o celulă.

— O celulă? Ei bine, atunci e-n regulă. Atâta vreme cât e doar o *celulă*, totul e bine. Dacă

echipa mea este închisă într-o celulă la aeroport, atunci este perfect. Minunat! O celulă – nici o problemă!

*

Treceam prin El Daman către birourile Securităţii, pe un drum prăfos, mărginit în ambele părţi de case dărăpănate, în stil colonial, cu un păienjeniş încâlcit de cabluri pe deasupra. Totul era jupuit, crăpat şi acoperit cu murdărie. Claxoanele urlau, căruţele trase de măgăruşi şi cămilele se fereau de goana nebună a camioanelor şi a taxiurilor.

— Bine. Patterson mă sună sâmbătă seara, la ora nouă, a spus André.

Oliver stătea pe bancheta din spate, privea pe fereastră şi dădea periodic drumul unor înjurături.

— Patterson îmi zice că trei reprezentanţi ai grupului „Teatru pentru caritate" şi un membru al personalului superior de la SUSTAIN sunt reţinuţi la aeroport, a continuat André. Bine, e-n regulă. „Patterson", îi zic, „de ce mă suni pe mine? Ce are asta de-a face cu mine?". Şi aflu că Malcolm e la Port Nambula şi că Patterson nu poate pleca de-acasă pentru că nevastă-sa e beată. Bine, e-n regulă. Mă duc la aeroport. Localizez echipa şi pe Edwina Roper, care sunt în cuşcă. Se făcuse deja ora unsprezece. Îl trezesc pe responsabilul cu securitatea. Nu era nici o problemă cu vizele. Bine, e-n regulă. Atunci, de ce sunt în cuşcă? Mi se spune că guvernul nu mai doreşte să intre în ţară personal umanitar ne-musulman.

Pe marginea drumului, câţiva copii intraseră în rigolă, se cufundau cu capul sub apă, stropeau şi înotau râzând şi ţipând.

— Iisuse Hristoase! a exclamat Oliver.

Un bărbat şedea cu picioarele încrucişate lângă o piramidă alcătuită din pachete de ţigări Benson and Hedges. *Djellaba* omului era ridicată până-n brâu, dând la iveală o pereche de testicule umflate grotesc, de mărimea unor mici mingi de fotbal.

— O, Doamne! Iisuse, e dezgustător!

Drept înainte, un afiş nou îl înfăţişa pe preşedintele Rashid, conducătorul militar al Nambulei, îmbrăţişându-l zâmbitor pe Saddam Hussein.

— Bănuiesc că asta le deranjează grozav pe guvernele donatoare, am spus făcând semn cu capul spre afiş.

— Foarte corect. E o adevărată poveste de dragoste, bine? Se ştie cu certitudine că Saddam şi Rashid se vor căsători şi vor aduce pe lume fiecare copilul celuilalt, cât de curând. Cea mai recentă obsesie a lui Rashid e că există prea mulţi albi în Nambula. Vrea ajutorul umanitar şi banii, dar nu şi pe noi.

— Aşa că donatorii spun că nu mai dau nimic?

— Te-ai prins. Mai ales americanii. Nu au anunţat încă oficial îngheţarea următoarelor transporturi, dar vapoarele nu părăsesc Statele Unite.

— Înţeleg.

— Rashid e împotriva presei occidentale acum, nu vrea jurnalişti aici. Din cauza asta gaşca voastră e încă la aeroport.

— O, Doamne, a spus Oliver. Ce mănâncă copilul ăla?

— Dar cum se face că nouă ni s-a permis accesul?

— Bună întrebare. Bine, s-ar putea să fie datorită faptului că vă consideră mai degrabă strângători de fonduri decât reprezentanţi ai mass mediei sau poate că echipa voastră tehnică o fi spus ceva nepotrivit. În orice caz însă, totul e destul de alunecos. Eu unul m-aş feri şi de Gunter. Nici el nu vrea gaşca voastră pe-aici. Cel puţin până îi ajunge vaporul. Aveţi o antenă satelit care vă aşteaptă, ştiai?

— Of, rahat! Uitasem de asta! Când a sosit?

— În dimineaţa asta. E la cantonamentul SUSTAIN. Cred că băieţii iau micul dejun acolo şi-apoi se vor duce la Hilton. În locul tău, aş sta cu ochii pe antena aia, bine? Lui Rashid i-ar plăcea la nebunie să aibă o antenă satelit, ca să oblige pe toată lumea să-i privească paradele militare scârboase.

Am cotit pe drumul care înconjura piaţa în aer liber. În centrul ei, pământul se adâncea într-o groapă în care se înghesuiau şiruri de standuri de lemn acoperite cu copertine jegoase. Muştele bâzâiau în jurul bucăţilor de carne negricioasă suspendate deasupra tejghelelor. Pe când treceam, un topor a căzut cu zgomot sec tăind capul unui pui viu de găină.

— O, nu! O, Doamne, te rog! a spus Oliver.

O mână murdară a apucat puiul de gât. Sângele i se prelingea printre degete în timp ce corpul păsării se zbătea şi ghearele băteau aerul cu furie.

— Oh, Iisuse!

— Au început să descarce avionul? am întrebat.

— Dimineaţa asta, la şapte şi jumătate, încă nu începuseră, a răspuns André.

— Dar Malcolm a trimis acolo camioanele, aşa cum am stabilit?

— Camioanele sunt acolo, dar nu știu cât de mult a făcut Malcolm în privința asta.

— Iar echipa e tot în cușcă?

— E tot în cușcă.

— Ești bun să oprești o secundă, te rog? Vreau doar să-mi cumpăr o pereche de ochelari de soare.

Oliver zărise un stand unde se vindeau ochelari de soare stil Michael Jackson, cu lentile oglindă. André a oprit brusc la marginea pieței.

— Oliver, nu avem timp...

— Nu durează decât o clipă, mi-a răspuns el pe jumătate ieșit din mașină.

— Dar ne grăbim foarte tare...

— Uite, am nevoie de o pereche de ochelari de soare, bine?

Privirea înspăimântătoare supraviețuise călătoriei. L-am urmărit speriată cum pornește prin căldura orbitoare spre furnicarul din piață. Purta o pălărie de vară, o pereche de pantaloni din bumbac crem și o cămașă din mătase verde pal. Din motive pe care doar el le știa, avea o borsetă sub braț.

— Ar fi mai bine să mă duc după el.

— Lasă-l, o să se descurce, a spus André și a adăugat cu o privire șireată: el e șeful.

Fiecare copil aflat pe o rază de două sute de metri alerga acum spre Oliver țipând *„Hawadga!"*. El se holba îngrozit la un cerșetor fără picioare care se deplasa cu ajutorul brațelor groase și musculoase. Oamenii se apropiau agresivi din toate direcțiile, întinzând spre el piei de șarpe, creozot, bășici uscate de oaie.

— Oliver, fii atent la bor... am început să strig prin fereastră, chiar în momentul când un băiat mărunțel i-a smuls borseta de sub braț și s-a făcut nevăzut.

Oliver s-a întors spre noi, cu o expresie de parcă tocmai i s-ar fi cerut să decapiteze un pui, în timp ce mulţimea îl înconjura.

— Haide, André, nu-ţi bate joc.

— Bine, a spus el morocănos şi a pornit motorul, conducând încet prin mulţime şi claxonând.

Oamenii ne-au făcut loc să trecem, dar Oliver dispăruse cu desăvârşire.

— Opreşte maşina, am spus şi am sărit afară.

În mijlocul mulţimii se formase un grup compact de oameni. Dar unde era el? Un băieţel m-a apucat de braţ şi a arătat spre pământ. Printre *djellaba* se zărea un pantof sport Gucci maro.

— Faceţi loc! am strigat.

Oliver zăcea întins pe o movilă de gunoaie. Oamenii se înghesuiau şi se înclinau spre el, îngrijoraţi. M-am aplecat asupra lui şi i-am văzut pleoapele fluturând.

— Ce s-a întâmplat? am şoptit. Te simţi bine? Te-ai lovit?

Şi-a deschis ochii.

— Cred că am... ăăă... am leşinat, a spus el stânjenit, apoi i s-a întipărit pe chip o expresie de oroare. Of, *Doamne sfinte*! a exclamat el consternat privindu-şi pantalonii crem din bumbac. Este vreo toaletă pe-aici?

L-am expediat pe Oliver cu un taxi la Hilton, dar până când să ajungem la birourile Securităţii se făcuse nouă şi jumătate şi nu l-am mai găsit pe generalul Farouk. Acesta plecase la aeroport, să întâmpine un important oaspete de stat. După două ore de alergat încolo şi-ncoace între cinci ministere diferite, am ieşit transpiraţi, cu o pradă uriaşă de hârtii ştampilate. Aveam permis ca să începem descărcarea avionului, permis ca să eliberăm echipa din cuşcă, permis să călătorim,

permis să facem fotografii, permis să schimbăm bani şi un permis formulat în termeni mai degrabă vagi, prin care se îngăduia tuturor membrilor grupului să emită semnale prin antena satelit.

La ora douăsprezece, cu toate acestea duse la bun sfârşit, ne-am îndreptat cu toată viteza spre aeroport şi ne-am dus la biroul responsabilului cu securitatea doar ca să aflăm că Edwina Roper fusese deja trimisă înapoi la Londra şi că permisul nostru de a elibera echipa nu era valid fiindcă nu fusese semnat de generalul Farouk. A durat câteva ceasuri până să rezolvăm şi asta, iar la ora când echipa furioasă a pornit spre Hilton bombănind despre despăgubiri pentru timpul pierdut, căldura se potolise, şoferii camioanelor dispăruseră şi nu era nimeni să ne deschidă avionul.

Se făcuse ora zece seara când André m-a adus înapoi la hotel. Când m-am întors să-i fac semn cu mâna, pe alee intra un convoi de limuzine albe, oficiale, cu steguleţe fluturând pe capotă. Înainte ca maşinile să se fi oprit, uşile s-au deschis şi din fiecare au sărit câte doi soldaţi care au alergat în formaţie ca să alcătuiască în faţa uşilor rotative o gardă de onoare, cu armele la umăr. După aceea, din a doua maşină a ieşit silueta înaltă, în uniformă, a generalului Farouk. Acesta s-a întors graţios şi a întins mâna unei femei înalte şi zvelte, îmbrăcată într-un veşmânt tradiţional kenyan viu colorat, cu un turban enorm pe cap. După ei s-a strecurat afară un bărbat scund şi gras, îmbrăcat într-un costum alb, strâmt şi şifonat. Semăna cu Mike de Skyes. Şi-a întors capul o clipă şi atunci i-am zărit faţa. Era Mike de Skyes. Mike de Skyes şi Nadia Simpson. Aşadar,

aceştia erau onoraţii oaspeţi de stat pe care îi întâmpinase la aeroport generalul Farouk.

Când am intrat în hol, portarul m-a privit cam ciudat.

— Pot să vă ajut cu ceva? m-a întrebat el neliniştit.

Mi-am dat seama că trebuie că arăt ca naiba. M-am curăţat grăbită în toaleta doamnelor şi-apoi m-am îndreptat spre bar, unde lâncezeau Vernon, Corinna şi Julian. În zona barului atârnau din plafon patru globuri gigantice, aurii. Grupuri de funcţionari superiori ai agenţiilor umanitare, elegant îmbrăcaţi, discutau cu glasuri şoptite dar imperative, iar piloţii şi inginerii unui avion uşor, lesne de recunoscut după feţele bronzate şi mustăţile blonde, priveau plictisiţi în jur. Printre ei erau răspândiţi bărbaţi înarmaţi, cu uniforme verde-închis, care beau punci de fructe din pahare înalte.

Am aruncat o privire spre Vernon şi era să mă înec. Între piciorul lui şi cel al scaunului se vedea o sticlă de scotch plină pe jumătate.

— Hmmm, Vernon, ştii că toţi indivizii ăia în uniformă sunt din forţele Securităţii? am întrebat cu o voce neaşteptat de puternică.

— Nu-ţi bate capul, draga mea, am destui dolari în buzunarul de la spate.

— *Te rog*, Vernon, ascunde scotch-ul. Te rog, te rog, hai să nu atragem atenţia asupra noastră din cauza alcoolului. Te rog, hai să evităm orice altă problemă cu Securitatea.

— Nuuuu!

A luat sticla şi a început să-i deşurubeze dopul.

— Vernon, scapă de scotch-ul ăla!

Tonul meu l-a făcut să-mi arunce o privire aspră.

— Acuşi capeţi o palmă, fata mea!

— Of, mă laşi?! s-a răstit Corinna.

— Pe unde ai umblat? a spus Julian plângăreţ. Oliver e în pat, are probleme cu stomacul. Iar Kate e foarte supărată pentru ce i-au făcut cu părul. I-am spus că arată bine, dar...

I-am explicat unde fusesem.

— Ai face bine să-ţi aduni actorii, fata mea, a spus Vernon. Încă o întâmplare ca asta de azi şi nu mai reuşim să facem emisiunea.

— Camioanele vor fi încărcate într-o oră, am spus. Au să treacă pe-aici, să confirme că totul a mers bine, după aceea pornesc direct spre Safila. Ar trebui să ajungă până în zori.

— Ce spui acolo? a întrebat Vernon.

Am repetat propoziţia.

— Ascultă, scumpo, camioanele alea nu pleacă nicăieri astă-seară.

— Ce vrei să zici cu asta?

— Poţi să spui că sunt demodat, dar eu credeam că am venit aici să facem o emisiune televizată despre foamete. Deci, când camioanele alea pornesc spre tabără, noi le vom filma pornind spre tabără. Şi când mâncarea ajunge în tabără, vom filma mâncarea ajungând în tabără. *Comprende*? Asta înţelegem noi, cei din branşă, prin a face o emisiune televizată.

— Ḍa' mă laşi?! a spus Corinna.

Am respirat adânc de câteva ori, apoi am luat-o de la capăt.

— Camioanele trebuie să plece în seara asta.

— Nu şi nu! Cu cât amânăm mai mult, cu atât mai bine. Îţi închipui imaginile cu cele şase camioane blestemate, în convoi, făcându-şi intrarea cu toată viteza în tabără? CDT vine în graba mare cu mâncarea ca să pună capăt foametei!

Era doar beat. Nu mai gândea normal.

— Camioanele pleacă în seara asta, am spus amenințător.

— Camioanele, draga mea, nu pleacă nicăieri fără noi.

— Atunci ar fi bine să ne apucăm de împachetat. Pornim într-o oră.

— Fir-ar! Corect, a spus Julian. Corect. Absolut corect.

— Stai jos, puștiule, a spus Vernon. Nu putem filma nimic pe întuneric.

Nu ajungeam nicăieri. Vernon nu ceda nici o iotă. Corinna a fost cea care a salvat situația.

— Vernon, te-ai gândit la copii? l-a întrebat aplecându-se spre el și punându-i o mână pe genunchi. La țânci? La țâncii mititei și flămânzi care mor din cauză că tu ești beat?

Cinci minute mai târziu, Vernon continua să-și șteargă ochii de lacrimi și am ajuns la un aranjament. Erau șase camioane. Trei aveau să plece în seara asta, încărcate. Celelalte trei urmau să plece a doua zi, la șapte dimineața, împreună cu noi toți.

Capitolul XXVI

— Vai, uită-te la asta! Fir-ar, am ratat-o. Oh, uite, încă una! a strigat Julian privind pe fereastră deşertul pe lângă care treceam.

— Încă una, ce?

— O cămilă. Uite, zic, bănuiesc că nu s-ar putea să cobor şi să fac o fotografie, nu-i aşa?

— Dar ai făcut deja douăsprezece fotografii cu cămile.

— Dar, vezi tu, soarele e acum în spatele meu, ceea ce e cu mult mai bine, pentru că...

— Aşteaptă până ne oprim din nou pentru Oliver.

Bietul Oliver, trebuia periodic să se târască prin nisip şi să se lase pe vine îndărătul unor tufe pline de ghimpi, cu o rolă de hârtie igienică în mână.

— Crezi că dacă le dau oamenilor din tabără nişte bani o să le fie de folos, sau vor doar mâncare? a întrebat Julian.

— Le vor prinde bine, dar va trebui s-o faci într-un mod potrivit.

— Pot să mai iau o bomboană, te rog?

— Sigur că da, poftim, am spus şi l-am lăsat să pună ambalajul în geanta mea.

Eram pe drum de la şapte dimineaţa. Aerul de deasupra asfaltului tremura din pricina căldurii

și deșertul se întindea până la orizont, de ambele părți ale șoselei. La stânga, un grup de colibe își reliefa cafeniul blând pe fundalul nisipului. La dreapta, la o distanță de vreo patru sute de metri, cămila care atrăsese atenția lui Julian păștea dintr-o tufă de scaieți. Un nomad îmbrăcat în albastru deschis și gri stătea nemișcat pe spinarea ei.

— Puah! Of, of, of! a țipat Kate Fortune.

Camionul din fața noastră a frânat ușor. Kate și-a dus o mână la piept și alta la frunte.

— Vai! Oh, îmi pare rău! Oh!

Fayed, șoferul, a săgetat-o cu privirea, pe sub turban.

— Îmi cer scuze. Dar eu chiar cred... știți că am acasă un copil care depinde de mine, și în mașina asta nu mă simt deloc în siguranță.

A întins mâna să-și apuce părul și să-l arunce pe spate, și chipul i-a reflectat o expresie de suferință. Kate hotărâse să-și facă o ondulație permanentă ușoară la coaforul hotelului. Această unică și aparent obișnuită decizie îi transformase podoaba capilară lungă, dreaptă și mătăsoasă într-un snop de cârlionți cu capetele arse, ce amintea de bătrânele din piețe care aveau alte griji decât să-și bată capul cu coaforul. Își pieptănase cârlionții cu balsam pe tot parcursul călătoriei, dar combinația dintre pasta lipicioasă și căldura uscată n-a făcut decât să coaguleze masa franjurată.

A scos un suspin adânc și a apucat o mână bună de cârlionți smucind-o înnebunită.

— Nu pot să cred că mi s-a întâmplat una ca asta! E prea groaznic! Nu pot să apar pe ecran așa. O să-i dau în judecată, îi dau în *judecată*!

S-a întors spre mine cu o atitudine imploratoare.

— Arată chiar aşa de groaznic?

— Poţi oricând să porţi o pălărie, a spus Julian.

Kate a izbucnit în vaiete, Fayed s-a întors spre ea privind-o furios.

— Sau o eşarfă, a încheiat Julian îndatoritor.

— E drăguţ, Kate, sincer, am minţit eu. E bine să-ţi schimbi înfăţişarea pentru un program ca acesta. Ţi se potriveşte.

— Chiar crezi asta? Cu adevărat?

A apucat oglinda retrovizoare şi a răsucit-o spre ea. Fayed a mormăit ceva neinteligibil, a înşfăcat oglinda şi a întors-o la loc. Apoi a tot aruncat priviri fugitive spre ea, ca şi cum ar fi fost un pacient periculos dintr-un spital de psihiatrie. Kate a izbucnit din nou în plâns.

De fapt, chiar îmi părea rău pentru ea. Problemele personale nu încetau să existe numai pentru că undeva era foamete.

— Nu contează cum arăţi, ci cum eşti pe dinăuntru, m-am aventurat confuză.

— Deci arată îngrozitor, s-a văitat ea.

Fayed a schimbat violent într-o viteză inferioară.

La scurt timp, am intrat într-un nor de nisip ce părea să fi fost stârnit de roţile convoiului. Am închis ferestrele şi am oprit aerul condiţionat, dar praful a umplut cabina, aşa că a trebuit să ne înfăşurăm capetele cu pânză ca să nu ne intre nisip în ochi şi să scăpăm de tuse. Kate încerca să-şi scoată lentilele de contact sub o bucată de bumbac alb.

— Ce-i asta? a întrebat Julian.

Camionul din faţa noastră s-a oprit cu un geamăt prelung şi-apoi a început să meargă cu

spatele, înspre noi. M-am uitat unde îmi arăta Julian şi am văzut un trup gol, ghemuit în poziţie fetală, zăcând la adăpostul unui bolovan. Vântul îl mişca uşor. Înţepenise deja şi printre coaste i se adunase un strat de nisip.

Întregul convoi s-a oprit. L-am rugat pe Julian să-mi facă loc să trec, dar a coborât înaintea mea. Şoferul camionului nostru şi al celui din faţă s-au apropiat de cadavru, în timp ce eu mă îndreptam spre celelalte vehicule. Ne aflam într-una din zonele cu aglomerări stâncoase răspândite de suprafaţa deşertului. De-o parte şi de cealaltă a drumului se vedea piatră de nisip modelată de vânt în sculpturi netede, cu bolovani şi pietre mai mici alcătuind avalanşe staţionare în văi. Praful plutea în jurul stâncilor ca o ceaţă. Vântul stârnea nisipul destul de tare, aşa că a trebuit să-mi trag şalul pe faţă. Vehiculul din spatele nostru era un Land Cruiser în care călătoreau Corinna şi inginerul de sunet. Corinna purta ochelari de soare cu lentile negre şi asculta muzică la walkman. L-am rugat pe inginerul de sunet să spună celorlalţi din convoi să rămână în maşini, pentru că n-ar fi fost bine să se îngrămădească toată lumea în jurul cadavrului.

Pe când m-am întors, şoferii înfăşurau corpul într-o bucată de pânză de sac. Le-am spus să se oprească şi să desfăşoare pânza. Era o femeie bătrână şi foarte slabă. Murise cu gura şi ochii larg deschişi. Nu mai avea dinţi, iar gingiile îi erau crestate, uscate şi pline de muşte. Şoferii au învelit-o din nou în pânza de sac şi au aşezat-o în lada primului camion din convoi.

— Ce crezi că s-a întâmplat? m-a întrebat Julian pe când ne întorceam la camionul nostru, cu faţa şiroind de transpiraţie.

— Nu ştiu. Oamenii ăştia nu-şi lasă morţii neîngropaţi. S-ar putea să fi fost o femeie nebună.

— De ce nebună?

— Uneori, sătenii îi alungă pe nebuni în deşert. Probabil din cauza asta a murit singură. Cel puţin aşa sper.

— De ce?

Nu i-am răspuns.

— De ce, Rosie? a repetat el.

— Pentru că, în caz contrar, ar însemna că e o refugiată din Kefti, iar refugiaţii din Kefti nu au obiceiul să-şi abandoneze morţii neîngropaţi.

— Şi-atunci, de ce ar fi abandonat-o?

„Of, taci din gură! Lasă-mă să mă gândesc!", am spus în sinea mea.

— Pentru că erau disperaţi, am zis.

Dar pentru a depăşi această barieră psihologică ar fi trebuit să fie cu adevărat disperaţi. Femeia nu avea nici măcar un giulgiu.

— Dar de ce ar...

— Te rog, taci acum. Uite, un şobolan de deşert! Acolo, unde-ţi arăt cu degetul.

Drumul făcea o curbă, după care ajungeam din nou în deşert deschis. Îmi era teamă de ceea ce vom vedea, pentru că, după asta, şoseaua mergea paralel cu graniţa keftiană, ceea ce însemna că ruta noastră era aceeaşi cu a refugiaţilor. Camionul din faţă dispăruse după curbă, iar acum era rândul nostru să cotim. Am simţit că mi se pune în stomac un nod care-mi taie respiraţia. Când am ieşit din curbă, am văzut deşertul întinzându-se în faţa noastră sub cerul dens şi gălbui, plat, neatins şi gol. Nu-mi venea să cred! Unde erau? Dacă nici măcar cei rătăciţi şi înceţi nu fuseseră lăsaţi pe porţiunea asta a şoselei, însemna că asupra Safilei să abătuse un dezastru cu totul neaşteptat.

După încă aproximativ o jumătate de oră de drum, am auzit bâzâitul unui avion aflat la distanţă destul de mare.

— Hei! Ce-i asta?

— Un avion, Julian.

— Al cui crezi că este?

— Probabil al celor de la ONU, am spus cu mai multă încredere decât simţeam.

Şoferul mi-a aruncat o privire. Apariţia avioanelor atât de aproape de graniţă ne-a speriat pe amândoi, căci constituiam o ţintă mai mult decât evidentă pentru aboutieni: nouă vehicule în deşertul deschis, transportând alimente pentru keftieni.

— Mă gândesc, a spus Julian întorcându-se spre mine cu ochii măriţi, mă gândesc că n-ar putea fi al luptătorilor ălora rebeli, nu-i aşa?

— O, nu! Nu-mi vine să cred! a exclamat Kate Fortune în culmea agitaţiei. Mi s-a spus că suntem în siguranţă. Nu-mi vine să cred! Am un copil acasă. Mi s-a spus că suntem în siguranţă!

— Dar suntem în siguranţă. Totul e în regulă, suntem în Nambula, am minţit cu glas vesel încercând să disting zgomotul motorului pe măsură ce avionul se apropia.

După sunet nu părea MiG. Nu era MiG. Era un avion mic şi zbura destul de jos. Ajunsese exact deasupra noastră. Ne-am uitat cu toţii în sus prin parbriz. Era un Cessena verde-închis, cu emblema forţelor Securităţii pictată pe laturi şi se îndrepta spre Safila. Asta ce mai putea să însemne? Nimic nu mai avea sens.

La o oră distanţă de Safila, ne-am oprit într-un sat unde exista un restaurant – sau, mai bine spus, într-un loc indescriptibil de murdar, cu ceaune clocotind pe foc şi lăzi cu apă minerală. Pământul era acoperit cu iarbă galbenă şi uscată,

presărată din loc în loc cu copaci strâmbi şi pipernicişi. Cerul era tot înnourat, iar briza slabă nu reuşea să îmblânzească fierbinţeala opresivă a aerului. Era ora trei. Voiam să ajungem la timp în Safila, ca să putem distribui alimentele înainte să se întunece. Oliver o luase deja la fugă peste iarba uscată, cu o rolă de hârtie igienică în mână. Toţi ceilalţi au început să coboare, ţinându-se de şale şi întinzându-şi braţele. Oameni îmbrăcaţi în *djellaba* au apărut de nicăieri şi s-au adunat în jurul camioanelor. Ne şi vedeam implicaţi în te miri ce incidente şi pierzând astfel timpul. Acum, că ne aflam atât de aproape, îmi doream cu disperare să ajung. L-am întrebat pe proprietarul restaurantului dacă are veşti despre ceea ce se petrece la Safila. Mi-a spus că a auzit că situaţia e foarte proastă acolo, dar nu ştia nimic altceva. Era greu de crezut că tabăra Safila ar putea redeveni ceea ce fusese în optzeci şi cinci, dar ştiam că e totuşi posibil. Nu dura foarte mult ca lucrurile să scape de sub control.

— Ăăă... se poate mânca mizeria asta? m-a întrebat Vernon făcând un gest spre ceaun.

— Depinde de cât eşti de flămând.

Corinna se aşezase pe un scaun din metal, sub umbrarul de papură, continuând să rămână complet detaşată datorită ochelarilor de soare şi walkmanului. Părea puţin cam ciudat, dar bănuiam că e destul de zguduită şi încerca să nu-şi piardă cumpătul. Kate poza pentru fotograful de la *News*, ghemuită într-un grup de copii cărora le cerea s-o îmbrăţişeze. Pe neaşteptate, şi-au întors cu toţii capul în aceeaşi direcţie şi au luat-o la goană. Se îndreptau spre Julian, care era înconjurat din toate părţile. Se apleca spre ei, zâmbind radios ca Moş Crăciun, apoi îşi ducea mâinile la urechi

şi scotea un răget ca de măgar, făcându-i să ţipe amuzaţi.

Mi-a aruncat o privire încântată.

— Nu-i aşa că-s grozavi? Fir-ar! Staţi aşa. Am rămas fără aer!

Şi a scos din nou un răget de măgar.

Oliver se sprijinise de un Land Cruiser. Arăta foarte rău, probabil pierduse vreo trei kilograme. M-am apropiat de el.

— Ai băut ceva?

— Nu.

— Trebuie. Mă duc să-ţi aduc nişte săruri pentru rehidratare.

— Nu, nu! Nu vreau săruri. Nu vreau nimic de băut.

— Dar trebuie, ai pierdut foarte mult lichid.

S-a uitat la mine cu o expresie de ucigaş cu toporul.

— Am spus... că... nu... vreau... nimic... de băut! Bine?

Localnicii l-au auzit şi au început să râdă. I-a săgetat cu o privire cumplită, dar au râs din nou. Proasta dispoziţie era tratată cu atâta seriozitate aici, încât rareori o vedeai manifestată, aşa că nu puteau să înţeleagă un temperament atât de violent, care să izbucnească din nimic.

— Iisuse Hristoase! a urlat la ei.

Nambulanii şi-au dat capetele pe spate şi au hohotit apreciativ.

— Pe toţi dracii din iad!

A izbit cu pumnul în Land Cruiser provocând o altă serie de hohote şi o rundă de aplauze pline de încântare. Câţiva dintre ei se adunaseră în jurul lui şi aşteptau cu nerăbdare să vadă ce va mai face. M-am uitat neliniştită la restul echipei noastre

şi m-am întrebat cum aveau să se descurce în Safila prinsă în cleştii foametei. Cineva mi-a atins mâneca. Era unul dintre bucătarii de la restaurant.

— Ăsta foarte rău om, a spus el. Foarte rău om.

Mi l-a arătat pe Vernon, care în momentul acela îşi întinsese mâna ca să bată peste fund o tânără localnică îmbrăcată în veşmântul tradiţional. Bucătarul, care era probabil soţul femeii, a luat-o grăbit spre Vernon. Kate intrase în maşină şi gesticula către un grup adunat în dreptul geamului.

— Încetaţi să vă mai holbaţi, a spus ea arătându-şi ochii. Încetaţi să vă mai holbaţi, e urât să te holbezi.

— Urââsăholbeee, a repetat mulţimea.

— Încetaţi! a strigat aproape plângând. Nu vă mai holbaţi la mine!

Din direcţia puştilor îngrămădiţi în jurul lui Julian au răsunat strigăte puternice şi lumea a început să alerge într-acolo. Împărţea bancnote de un dolar. Am pornit repede spre el.

— Nu le mai da bani! i-am strigat.

— De ce?

Simţeam că o izbucnesc dacă mai spunea o dată „de ce?".

— Pentru că atunci vor începe să cerşească de fiecare dată când va apărea un occidental. Dă-i bani căpeteniei satului, dar discret.

I s-a schimonosit tot chipul, făcându-mă să mă simt ca o zgripţuroaică autoritară. Acum îi apucase pe toţi. Echipa tehnică împărţea monede de o liră şi dulciuri. Fotograful de la *News* făcea tuturor poze cu Polaroidul şi le împărţea.

— Pe toţi dracii din iad, PLECAŢI ODATĂ NAIBII! a urlat Oliver provocând o nouă salvă de urale.

— Urâââsăholbeee, continuau cei strânşi în jurul lui Kate.

Proprietarul restaurantului stătea deoparte, zâmbind radios şi mulţumit.

— Ei sunt oameni foarte distractiv, mi-a strigat el. Fac foarte mult râs.

Nu ştiam ce să fac. Nu avea rost să-i rog pe săteni să-i lase în pace, căci se distrau prea bine. M-am întors la Oliver care stătea sprijinit de Land Cruiser, tăcut, cu capul în mâini, înconjurat de grupul care aştepta să vadă ce se mai întâmplă.

— Cred că ar trebui să adunăm toată echipa şi să stăm de vorbă înainte de a ajunge la Safila. Va fi mai uşor pentru toată lumea dacă le explic câteva lucruri.

— Ei bine, nu te uita la mine, a spus el. Eu vreau să mă duc acasă. Acum!

Am hotărât să-l abordez mai bine pe Vernon, care mânca dintr-o tavă din metal friptură cu o bucată de pâine. Sosul i se scurgea pe bărbie şi un bob de grăsime i se închegase în gâdilitorul de păsărică.

— Cred că ar trebui să-i adunăm pe toţi înainte de a ajunge la Safila, să le spun la ce să se aştepte.

— Al naibii de bine, a spus el împingând tava deoparte. Al naibii de bine. Uită-te la ei! Le trebuie naibii un duş. Uită-te şi la blestematul ăla de onanist de la Oxbridge, care zace pe Land Cruiser. Trebuie scuturaţi niţel, să-şi revină. Regula de bază cu Johnny Africanul este să-i arăţi cine-i şeful, să nu discuţi cu el decât dacă-i dai ordine şi să nu-i dai nici un afurisit de bănuţ. Nu-ţi face griji, iubito, îi dăscălesc eu cum se cuvine.

— Dacă mă gândesc mai bine, am spus uitându-mă la ceas, poate ar fi mai bine să pornim

acum şi s-o facem când ajungem acolo. Da, sunt sigură că aşa e mai bine. Foarte bine. Excelent. O să-i anunţ pe toţi că plecăm.

M-am urcat în cabina primului camion. Când a apărut la orizont satul Safila, am oprit convoiul, le-am cerut tuturor să coboare şi mi-am început discursul înainte ca Vernon să-şi dea seama ce se întâmplă.

— Să recapitulăm deci, am spus echipei care mă privea cu resentiment, curând ne vom afla într-o situaţie cu totul extremă şi trebuie să fim pregătiţi să vedem lucruri foarte impresionante. E posibil ca în tabără să fie cinci, poate zece mii de oameni care mor de foame. Nu au altă mâncare decât cea pe care le-o aducem noi, aşa că la distribuire s-ar putea să se iţte bătăi, dar încercaţi să înţelegeţi de ce se întâmplă aşa. Oamenii aceia depind în totalitate de succesul emisiunii noastre. Dar trebuie să ne amintim că sunt fiinţe umane, persoane care merită să-şi păstreze demnitatea. Se vor aştepta să-i trataţi cu acelaşi respect ca acela manifestat de personalul SUSTAIN de atâţia ani. Echipa SUSTAIN e deosebit de sensibilă şi extrem de extenuată, aşa că vă rog să vă străduiţi să-i trataţi cu delicateţe şi pe ei. Vă mulţumesc.

— Abia aştept să-ţi cunosc echipa de neocolonialişti sensibili şi extenuaţi, mi-a şoptit zâmbind Corinna după ce toată lumea se împrăştiase. Poate mă vor face să-mi schimb opiniile.

*

— Rosie, bătrânico! a urlat Henry traversând în goană cantonamentul, cu un zâmbet ce se întindea de la o ureche la alta.

Corinna, Kate şi cu mine o luaserăm înaintea convoiului.

— E al naibii de minunat să te văd, a continuat el. Locul ăsta blestemat a rămas fără zeiţă în lipsa ta. Totul a ajuns la ruină şi distrugere în bătrâna gaură neagră a Calcuttei. Salut! a spus văzându-le pe Kate şi Corinna. Dind-dong! Alte zeiţe! Bine aţi venit la Safila.

Corinna se oprise şi îl privea înmărmurită pe Henry.

— Kamal! a mugit el în direcţia cabanei, unde Kamal al nostru stătea aplecat deasupra sobei. Pregăteşte te rog o gustare, băiete.

Kamal a zâmbit radios şi a făcut cu mâna.

— Foarte bine, a strigat el. Vă fac o gustare. Cu plăcere, cu plăcere.

Corinna şi-a scos ochelarii de soare, s-a uitat la mine, apoi la Kamal, apoi din nou la mine.

— Henry, am spus grăbită, ele sunt Corinna Borghese şi Kate Fortune. Kate, Corinna, Henry este asistentul nostru de administrator. El conduce tabăra acum, am adăugat amintindu-mi că are o slujbă nouă.

— Sunt absolut încântat de cunoştinţă, fermecat, fermecat, a spus el întinzându-i mâna lui Kate care părea că n-a observat şi se uita absentă spre colibe, fluturându-şi mâinile în toate părţile.

Voiam să merg direct în tabără, nu aveam răbdare să pierd vremea la cantonament. Nici nu-mi venea să-l întreb pe Henry cât de gravă e situaţia. Abordase el vechea mască uşuratică şi curajoasă, dar îmi dădeam seama că se luptă s-o păstreze. Avea pungi sub ochi, era palid şi tras la faţă.

— Cum e acolo? am spus în şoaptă.

— De fapt, al naibii de bine, mi-a răspuns el luminându-se. Mai bine chiar decât era când ai plecat. Ai auzit că am primit nişte alimente de la Comunitatea Europeană?

M-am holbat la el, fără grai.

— Am avut o livrare consistentă acum cinci zile. Chiar când ale noastre erau pe terminate. Au găsit mâncarea într-un depozit de cereale din El Fayed, aşa că i-am trecut pe toţi la raţii suplimentare.

— De ce nu ne-ai dat de veste? Şi de ce nu se ştie despre asta la El Daman?

— Pentru că transportul a venit de undeva din nord şi staţia radio tot nu funcţionează. Am trimis un mesaj cu poşta, dar...

— N-au sosit nou-refugiaţii?

— Nu. De fapt, e al naibii de ciudat. Nu le-am văzut nici ochii, nici sprâncenele. Muhammad crede că e din cauză că aboutienii s-au pornit să-i bombardeze imediat ce au început să traverseze câmpia şi că probabil s-au refugiat în munţi. Apropo, aveţi pe careva de la Securitate cu voi?

— Avem vreo doi băgători de seamă. De ce?

Încercam să pricep ceva din spusele lui, dar nimic nu avea sens. Îi văzusem pe oamenii aceia şi erau prea mulţi ca să poată rămâne pur şi simplu în munţi. Poate că ajunsese la ei vreo agenţie umanitară străină, prin Abouti. Dar *cum*, dacă aboutienii îi atacau?

Henry continua să vorbească despre Securitate.

— Avionul lor a aterizat nu demult, în apropierea satului. Am crezut că au venit să se întâlnească cu voi.

— Ce am primit de la Comunitatea Europeană?

— Lapte praf, ulei, soia şi medicamente.

— Cât?

— Vom putea face faţă până soseşte vaporul.

— Cum de nu ni s-a spus înainte de existenţa rezervelor ăstora?

— N-au ştiut. Eroare în evidenţe sau cam aşa ceva.

Corinna a izbucnit în râs.

— Nu-mi vine să cred! Acum putem să ne întoarcem şi să mergem acasă?

Kamal s-a apropiat de noi zâmbind radios.

— Sunteţi bineveniţi, a spus el. Gustarea voastră e gata şi vă aşteaptă.

Corinna şi-a scos ochelarii şi mi-a aruncat o privire aspră.

— Omul acesta, a şuierat ea, este servitorul vostru?

Capitolul XXVII

Am oprit maşina pe culmea dealului care se înălţa lângă tabără. Câţiva copii alergau pe o cărare ce ducea la râu. Pe o ridicătură de pământ se vedeau răspândite câteva capre care păşteau frunzele unor tufe. Pe câmpie se mişcau alene siluete. Totul arăta la fel ca înainte de criză. Mă bucuram că totul e în ordine, dar mă simţeam ca o impostoare.

Îl lăsasem pe Henry încercând să găsească un loc unde să-şi poată pune Kate Fortune uscătorul de păr în priză, cu instrucţiuni ferme să-i ţină pe cei de la „Teatru pentru caritate" în cantonament când soseau şi să nu lase pe nimeni să coboare deocamdată în tabără. Am pornit motorul şi am coborât panta abruptă, derapând uşor pe nisip. Când am ajuns în vale, copiii au pornit să alerge spre camionetă strigând şi făcându-mi cu mâna.

Am parcat şi am pornit spre spital, înconjurată de ţâncii gălăgioşi. Încă nu-şi reveniseră pe deplin, încă erau prea slabi. Dar odată ce toată lumea mânca destul şi existau medicamentele necesare, era destul de uşor să recapeţi controlul asupra situaţiei. Henry făcuse o treabă excelentă. Poate că nu mai aveau nevoie de mine acum.

Betty a apărut la intrarea spitalului, agitându-se toată. Îmbrăcase cel mai bun costum al ei, roz, compus din pantalon şi tunică, confecţionat în tabără.

— Bună, draga mea! Te-ai simţit minunat? Ştii, nici nu-ţi pot spune cât de groaznic a fost pentru noi aici. De-a dreptul groaznic! Am muncit douăzeci şi patru de ore din douăzeci şi patru, *abia* dacă ne opream să mâncăm ceva. Arăţi splendid. Te-ai odihnit bine?

— Ei bine, nu chiar.

— Ai programat minunat emisiunea. Noi tocmai ce am reuşit să ieşim puţin din impas, aşa că acum putem s-o luăm mai uşurel. Ţi-a spus Henry despre alimentele de la Comunitatea Europeană? A fost minunat! A organizat cel mai minunat program de hrănire, imediat ce am avut livrarea. Şi-a rupt spinarea muncind băiatul ăla! Şi O'Rourke a fost minunat. Ce bărbat puternic şi capabil este! Ţi-ai adus prietenii celebri la noi în vizită?

— Da. Şi patruzeci de tone de alimente.

— Ei bine, sunt sigură că ne vor fi de folos, a spus ea fără prea multă convingere. Oricum, va fi super să-i cunoaştem pe amicii noştri faimoşi. Îi vom face să se simtă bineveniţi cum n-au fost niciodată – îi vom lăsa să guste puţin din viaţa în savană! Kamal o să ne pregătească cele necesare pentru un picnic pe malul râului, aşa, ca pe vremuri.

Mi-am alungat din minte cu forţa imaginea Corinnei participând la un asemenea eveniment.

— Cum merge spitalul? am întrebat îndreptându-mă spre intrare.

— Ah, *mult* mai bine acum.

Debbie şi Sian au ieşit în goană afară şi ne-am îmbrăţişat.

— Ai aflat despre mâncarea apărută din senin? m-a întrebat Debbie.

— Da, am aflat.

— Ai adus...?

— Am adus celebrităţile. Şi un avion încărcat cu mâncare.

— Legea lui Murphy, a spus Debbie. Ei bine... ştii... dacă n-am fi primit alimentele de la Comunitatea Europeană sau dacă ar fi sosit refugiaţii, atunci am fi avut nevoie disperată de transportul acesta.

— Dar cum am primit alimentele şi refugiaţii n-au sosit, se pare că nu avem nevoie, am spus stânjenită.

— Ei bine... a fost totuşi un gest minunat.

— Mulţumesc, am spus încercând să par recunoscătoare.

— Mâncarea primită se termină în două săptămâni, a spus Debbie. Ai făcut ceea ce trebuia.

Am făcut toate trei un tur pe la paturi. Criza trecuse probabil, dar oamenii erau încă în stare gravă: existau cazuri de diaree, pneumonie, malarie, meningită, trei bebeluşi suferind de marasm şi câteva cazuri de malnutriţie ce nu mai puteau fi rezolvate.

— Măcar pot să-şi facă filmul aici, a spus Debbie şi am schimbat o privire răutăcioasă.

— În secţia pentru holerici e mai rău, a spus Sian îndatoritoare.

— Mă duc să arunc o privire.

Acoperişul de papură al secţiei pentru holerici se vedea înălţându-se pe o ridicătură de pământ, la distanţă de colibe. Mergeam pe o cărare de pământ bătătorit şi atunci l-am văzut pe O'Rourke.

Inima mi-a tresăltat puternic şi am suspinat. Îmi venea s-o iau la fugă spre el.

Dar am continuat să merg liniştită pe cărare. O'Rourke îşi aprindea o ţigară, gânditor şi absorbit, privind spre râu, peste tabără şi apoi spre mine. M-a văzut şi a tresărit, şi-a stins ţigara cu piciorul şi a ridicat amândouă mâinile în aer. L-am văzut zâmbind şi arătând în direcţia râului. Apoi a pornit să coboare panta spre locul pe care mi-l arătase, şchiopătând uşor. În faţa mea, un drumeag ducea spre dreapta, în direcţia aceea. M-am grăbit într-acolo. Acum era ascuns de colibe. La stânga se înălţa o movilă mare de pământ, iar drumeagul pe care pornisem trecea pe la baza ei, apoi pe lângă nişte stânci înalte şi roşiatice, ducând până la râu. Am trecut de cotitură. El era acolo. Am luat-o la fugă unul spre celălalt, dar apoi ne-am oprit stânjeniţi.

— Deci ai făcut-o până la urmă, ai adus celebrităţile aici?

Am pornit-o înapoi, spre zona principală a taberei.

— Da. E destul de comic – chiar când nu mai aveaţi nevoie, am adus patru oameni faimoşi, patruzeci de tone de mâncare, un jurnalist, un fotograf, o echipă completă de televiziune care include cel puţin doi maniaci cu certificat şi o staţie de emisie prin satelit.

— Bra... bravo! Ai făcut o treabă grozavă.

Era frumos din partea lui, ţinând cont că fusese împotriva plecării mele.

— Unde sunt acum? Sper că nu aici.

— Nu, Henry se ocupă de ei la cantonament.

— Bine. Asta-i bine.

— Nu-ţi face griji. Sunt foarte implicaţi şi au fost foarte bine instruiţi. Nu cred că ne vor da

prea multă bătaie de cap, dar nu știu ce vom face cu ei acum, că nu mai avem probleme.

— Ei bine, e nevoie să se sape niște latrine noi, a spus cu zâmbetul lui fugitiv. Dar, firește, există totuși o problemă.

— Ei bine, trebuie să recunosc că mi-e greu să... am început.

— Tu și cu mine am văzut amândoi exodul din Tessalay, a spus el. Unde s-au dus? Nu se poate să fi dispărut pur și simplu. Sunt profund neliniștit de ceea ce se petrece acolo sus.

Chiar atunci am auzit niște voci ridicate, la mică distanță de noi.

— Nu mor de foame, Mikey. Tu îmi spui „Nadia, poporul tău moare de foame" și eu vin aici ca să fiu alături de poporul meu și să-mi văd poporul murind de foame, dar poporul meu nu moare de foame.

— Oamenii sunt slabi, Nadia. Oamenii sunt foarte slabi.

— Tu îmi spui că oamenii sunt slabi. Eu mă uit la mine și-mi spun: „Nadia, tu ești slabă. Ești foarte slabă. Dar nu mori de foame". Oamenii nu mor de foame, Mikey.

— Nu te supăra acum, iubito.

— Sunt supărată, Mikey. Sunt supărată. Poporul meu nu moare de foame. Sunt supărată.

Am ieșit într-un luminiș înconjurat de colibe. Picioarele Nadiei Simpson erau încălțate în sandale din piele moale, legate cu șireturi pe pulpe. Picioarele lungi, cafenii, erau goale. Purta un sarong foarte scurt, făcut din piei de animale. Părul îi era ridicat în creștet și prins cu un os foarte mare.

— *Asta* e una dintre celebrităţile tale? m-a întrebat O'Rourke uluit.

— Oamenii sunt flămânzi, iubito, îi spunea Mike pe un ton încurajator. Sunt foarte flămânzi.

— Îmi spui că oamenii sunt flămânzi. Eu sunt flămândă, Mikey. Sunt foarte flămândă. Nu am mâncat ceva cumsecade de când am plecat de-acasă. Mi-e foame, Mikey!

Nadia şi Mike stăteau cu spatele întors spre luminiş. De cealaltă parte a luminişului, un grup de keftieni se holbau la Nadia. O femeie scundă şi îndesată, cu ochelari enormi decoraţi cu paiete aurii şi un costum safari kaki de pânză topită, se ghemuise în faţa unui copil şi-l fotografia. Lângă ea era Abdul Gerbil, de la Securitatea din Sidra. Probabil că ei o aduseseră pe Nadia de la Sidra cu avionul. Abdul purta uniforma verde închis în locul *djellabei*, dar nu renunţase la ochelarii gen Blues Brothers şi nici la pieptănătura gen clovnul Koko. Îi împingea pe oameni îndărăt cu mişcări furioase, folosind patul pistolului. O fată albă cu mutră plictisită, îmbrăcată în colanţi şi cu un tricou foarte strâmt care-i scotea în evidenţă oasele diafragmei, stătea lângă o trusă de machiaj deschisă.

Femeia în costum de pânză topită kaki s-a ridicat şi s-a uitat la Mike şi Nadia cu un zâmbet sfios.

— Nadia? a spus ea. Nadia?

Nadia s-a întors spre ea bosumflată.

— Tu simţi ceva special pentru copii, nu-i aşa, Nadia? Ţi-ar plăcea să ţii în braţe unul dintre copii pentru mine, Nadia? Ai vrea? Ai vrea să le dai copiilor ursuleţii pe care i-am adus?

Mike de Skyes a scos un mic spray şi a început s-o pulverizeze pe Nadia, pregătind-o.

Atunci a gâlgâit un râs gutural. Am zărit cu colţul ochiului o siluetă familiară, cu *djellaba*

albă şi frizură verticală, care urmărea cele ce se petreceau cu un zâmbet larg, de la o ureche la cealaltă..

— Unde mergem acum, Mikey?

— La spital, iubito.

— La spital. Nu e nepoliticos?

Întregul grup – Nadia, Mike, Abdul Gerbil, specialista în machiaj, femeia fotograf de la revista *Hey!* şi privitorii keftieni – a pornit tropăind pe cărare. O'Rourke, Muhammad şi cu mine veneam în ariergardă.

— Am nevoie să merg la spital. Nu mă simt deloc bine, Mikey. Chiar cred că o să mi se facă rău.

— N-o să-ţi fie rău, iubito. N-ai să te îmbolnăveşti. N-am să te las eu să te îmbolnăveşti.

— Tu spui că n-o să-mi fie rău. Mi-e rău, Mikey. Dar stai puţin, a spus ea brusc înseninată. Dacă mă îmbolnăvesc, înseamnă că mult mai mulţi oameni vor auzi despre Nambula!

— Ai dreptate, iubito. Vor trebui să audă despre Nambula. Acum intri cu adevărat în atmosferă. Simt cum intri în atmosferă!

— Simt că e atât de real, Mikey, ştii? E mult mai real decât Londra. Pentru mine e real.

— Asta-i bine, iubito, e foarte bine.

Sarongul Nadiei se ridica atât de tare, încât semilunile ferme ale fundului ei deveneau vizibile când umbla. Muhammad mergea în urma ei şi privea. Nu-şi bătuse capul cu o proteză pentru piciorul lui, ci păşea săltat, dar eficient, sprijinindu-se în cârjă.

— Femeia aia nu intră în spitalul meu, a spus O'Rourke în timp ce mergeam în urma lor.

— Dar, doctore, tu însuţi ai spus că e spre binele pacienţilor să fie distraţi, a chicotit Muhammad.

— Nu în felul acesta, a spus O'Rourke privind ţintă înainte. E o insultă la adresa demnităţii refugiaţilor.

— Dar şi eu sunt refugiat şi simt că mi-am recăpătat ritmul tinereţii de când am dat cu ochii de femeia asta, mai ales de osul din părul ei, a spus Muhammad. Sunt un om cu totul nou.

— Oricum, nu cred că avem de ales, am zis. Dacă Securitatea spune că Nadia poate hoinări prin tabără, atunci poate hoinări prin tabără.

— Aici s-ar putea să ai dreptate, a spus O'Rourke mohorât.

— Eu sunt cu totul de partea ei, a declarat Muhammad zgâindu-se încântat la fundul ei.

— Eşti un libidinos scârbos, am spus. Îţi voi da exemplarul din *Hamlet*. Asta o să-ţi îndrepte mintea spre sfere mai înalte.

— Ţi-ai amintit, a spus el luându-mi mâna. Ţi-ai amintit. Câtă bunătate!

Aveam cartea în geantă. Era un exemplar legat în piele al operelor complete, dar nu intenţionam să i-l dau acolo. O keftiană m-a prins de braţ, mi-a aruncat o bucată de pânză împăturită în braţe, apoi a arătat spre Nadia, s-a bătut peste coapse şi a dus mâna la gură de mai multe ori ca să ilustreze foamea şi sărăcia. Femeia a arătat din nou spre Nadia, cu o expresie de îngrijorare şi a rostit câteva cuvinte în limba keftiană pe care nu le-am înţeles. Muhammad a izbucnit din nou în râs.

— Ea crede că Nadia e foarte săracă, dacă poartă piei de animale care nici măcar nu-i acoperă trupul, şi vrea să-i dea rochia ei. E cea mai bună rochie pe care o are şi spune că, dacă le va vizita casele, îi vor da de mâncare.

Muhammad i-a spus ceva femeii. Aceasta a ascultat atentă şi-apoi a început şi ea să râdă cu

hohote de gluma auzită, lovindu-se cu palma peste frunte, îndoindu-se în două şi încântându-şi suratele cu povestea până când au început şi ele să râdă.

— I-am spus că Nadia e bogată, că femeilor bogate din Occident le place să se îmbrace precum refugiatele şi că aşa crede ea că se îmbracă refugiatele, a spus Muhammad.

— Foarte amuzant, a spus O'Rourke, dar eu tot n-o vreau pe femeia aia în spitalul meu.

A grăbit pasul şi l-a ajuns pe Abdul Gerbil. Le-am auzit conversaţia furioasă în timp ce grupul mărşăluia înainte.

— *Birra belly bra. Wibbit.*

— *Dongola fnirra.*

— *Sinabat. Fnarraboot. Wop.*

Femeia de la revista *Hey!* se neliniştea din cauza luminii. Apusul de soare nu se putea vedea din cauza norilor, dar într-o oră avea să se facă întuneric. Când ne-am apropiat de spital, am văzut un alt Land Cruiser al grupului „Teatru pentru caritate" parcat alături de al meu. Am sperat să fie Henry şi am mai sperat ca ceilalţi să nu fi evadat din cantonament. O'Rourke şi Abdul Gerbil continuau să se certe în limba nambulană, în faţa intrării spitalului.

— Oameni buni, nu mai pot pierde vremea pe-aici, rămân fără lumină, a spus fotografa luând-o hotărâtă înainte. Sharee, haide, scumpo. Ocupă-te de pielea ei, scumpo. Ocupă-te de pielea ei.

Nadia, Mike, fotografa şi specialista în machiaj se îndreptau spre intrarea în spital. Absorbiţi de cearta lor, O'Rourke şi Abdul Gerbil nu i-au observat. Le-am luat-o înainte ca să încerc să-i opresc.

— Mikey, ce caută *ea* aici?!

Accentul american al Nadiei a dispărut brusc la vederea lui Kate Fortune.

Kate stătea pe un pat scund din lemn, chiar lângă intrare, cu părul acoperit de un turban de culoarea piersicii. Cei doi bebeluşi care sufereau de marasm stăteau adăpostiţi în îndoitura fiecăruia dintre braţele ei. Fotograful de la *News* se întinsese pe podea în faţa lor şi privea prin obiectiv. Mama celui de-al treilea bebeluş marasmic ţinea copilul într-o poziţie stângace, chiar deasupra poalei lui Kate.

— Poţi să te prefaci puţin, de dragul meu, scumpo? i-a spus fotograful mamei. Puţin mai încrezătoare. Nu, aşa e prea mult. Cam pe la jumătate.

— IEŞIŢI AFARĂ!

Nu s-a auzit nici un sunet. Bolnavii din spital, Jane, Linda, Sian, Kate Fortune, Nadia Simpson, ambii fotografi şi Sharee, specialista în machiaj, se holbau la O'Rourke cu gurile căscate.

— IEŞIŢI AFARĂ! CU TOŢII! ACUM!!

— Hei, ascultă, amice, noi avem exclusivitate... a început fotograful de la *News* încercând să se ridice de pe podea.

O'Rourke s-a aplecat, l-a apucat de cămaşă şi i-a făcut vânt spre intrare. Apoi s-a întors spre restul grupului.

— Aţi auzit, a spus el. Plecaţi.

— Dar... a început fotografa de la *Hey!*.

— Mikey... a început Nadia.

— NU ACCEPT, a urlat din nou O'Rourke, CA PACIENŢII MEI SĂ FIE FOLOSIŢI CA ACCESORII DE MODĂ! Acum plecaţi. Cu toţii.

În timp ce invadatorii o ştergeau cu coada între picioare, Kate Fortune a restituit bebeluşii mamelor îngrijorate şi s-a grăbit după ceilalţi aranjându-şi turbanul.

*

Asperităţile au fost netezite într-o oarecare măsură. Abdul Gerbil a fost convins că la Wad Denazen situaţia e mult mai gravă, iar Nadia, înveselită de ideea că poporul ei flămânzeşte mai rău în altă parte, a fost de acord să plece. Kate şi fotograful ei s-au întors la cantonament. Se întunecase, iar broaştele din râu începuseră să se facă auzite uimitor de puternic. Se mai vedeau câteva lămpi aprinse, dar refugiaţii intraseră deja în colibe.

— Ar fi mai bine să mă întorc la cantonament, i-am spus lui O'Rourke. E aproape şapte.

— Eşti foarte obosită. De ce nu mai rămâi aici o vreme? Stai cu Muhammad. Relaxează-te.

— Pentru că trebuie să organizez totul. Trebuie să le găsesc tuturor loc de dormit şi să-i instalez.

— Se poate ocupa Henry de aranjamentele pentru dormit. Sunt paturi suficiente.

— Dar trebuie să mă ocup de masă, de duşuri, de tot.

— Economiseşte-ţi energia ca să poţi păstra emisiunea aia în limitele decenţei. Mă duc eu acolo şi le spun că ai treburi de rezolvat aici.

Aşa că am stat cu Muhammad. În adăpostul lui era linişte. Pusese un vas cu apă să fiarbă pe tăciuni, arsese tămâie şi pusese peste tot lămpi aprinse. I-am dat volumul de Shakespeare şi a fost foarte încântat. Oameni pe care-i cunoşteam treceau pe-acolo şi stăteau cu noi o vreme.

A venit şi Liben Alye. A zâmbit, a dat din cap şi mi-a luat mâna, dar ochii lui erau morţi şi părea sfârşit. Lui îi adusesem o pereche de pantofi de sport. A părut încântat. Toţi refugiaţii îşi

doreau pantofi de sport. M-am simţit josnică dându-i darul, când singurul lucru care putea să dea un sens vieţii lui îi fusese luat.

Am stat tăcuţi o vreme, aşa cum trebuia. Apoi l-am rugat pe Muhammad să-i explice lui Liben despre emisiune şi să-i spună că o facem ca să amintim oamenilor din Occident că nu mai trebuia îngăduit ca foametea să lovească din nou. Ochii lui au prins viaţă o clipă, dar apoi a părut că se cufundă din nou în disperare.

După plecarea lui Liben, Muhammad i-a spus ceva unui băiat afară, apoi s-a întors şi mi-a spus:

— Gata. Acum odihneşte-te.

Dar nu mi-a lăsat răgaz să mă odihnesc. A şchiopătat până la peretele din papură împletită în care prinsese o hartă a regiunii Kefti.

— Aceşti concetăţeni ai mei, pentru care mi-am sacrificat piciorul... a început el melodramatic şi-apoi s-a întors să vadă dacă obţinea efectul dorit.

— Da-aaa... am spus

— Unde au dispărut? a şoptit el.

Chipul îi părea foarte negru la lumina lămpii. Pe o jumătate a feţei cădea o rază de lumină subliniindu-i umărul obrazului. A continuat:

— Forţele Securităţii ne spun că s-au împrăştiat din cauza bombardamentelor malefice ale autocraţilor marxişti.

— Bine, s-au împrăştiat, dar unde? am spus. Credeam că nu au rezerve de hrană acolo, în munţi.

— Dar asta este realitatea. Nu au mâncare.

— Atunci, ce se întâmplă?

— Eu cred că s-au împrăştiat pe o arie extinsă în zonele joase, dar continuă să călătorească

noaptea. Călătoria lor este încetinită când ajung la deşert deschis, din cauza necesităţii de a-şi construi un camuflaj pentru timpul zilei.

— Şi când vor sosi?

— Aştept să primesc veşti.

— Ai trimis oameni care să-i caute?

— Aştept să primesc veşti.

— Nu-ţi poţi deconspira sursele, nu?

— Poate că echipa ta îşi va avea până la urmă bebeluşii murind de foame, şi încă în număr mare, a spus el ignorându-mi întrebarea. Iar noi vom avea parte de mai multe suferinţe. Emisiunea e miercuri?

— Da, poimâine. Cred că ar fi mai bine să mă întorc la cantonament.

— Iar eu ar fi mai bine să încep să lucrez la replici. O să mă lăsaţi să vorbesc? O să lăsaţi poporul keftian să vorbească pentru el însuşi? Sau va trebui să le lăsăm pe femeile astea occidentale, cu oase şi turbane în păr, care nu pricep nimic?

— Nu e corect. Să ştii că s-au informat temeinic. Dar sigur că vei putea vorbi, am spus, dar m-am gândit la Vernon şi mi-am pierdut încrederea. Cel puţin aşa sper, dar nu sunt eu cea care ia hotărârile.

— Aş vrea să fie adevărat.

— Atunci, haide să facem să fie adevărat de data asta.

Capitolul XXVIII

Era foarte târziu când m-am întors la cantonament, dar luminile din cabană erau tot aprinse. O'Rourke şi Corinna stăteau afară, în penumbră, aproape unul de celălalt. Am simţit un junghi oribil de gelozie. Doar n-avea să se îndrăgostească de Corinna! Pentru Dumnezeu, femeia aia continua să poarte ochelari de soare!

— Da' mă laşi! spunea Corinna. Ăsta e imperialism cultural în cea mai neruşinată manifestare a lui. Conştiinţa nu-mi îngăduie cu nici un chip să stau aici.

— Înţeleg perfect. Poate ai dori să te duc cu maşina în sat? a spus O'Rourke politicos.

— Este vreun hotel acolo? a întrebat ea aspru.

— Există un loc micuţ, într-adevăr. E destul de străin de orice formă de colonialism, neo- sau de alt soi, şi nu-i deloc rasist. Ai o plasă împotriva ţânţarilor? Şi o lanternă? O să-ţi duc eu nişte apă. Şi, fireşte, ia-ţi propriul aşternut. Se doarme sub cerul liber, dar nu cred că trebuie să-ţi faci griji din pricina ploii. E un dormitor comun. Nu li se prea întâmplă să doarmă femei acolo, dar se practică politica şanselor egale – aşa că păstrează-ţi toate hainele pe tine.

N-a durat prea mult până s-o facă să înţeleagă.

— Salut, a spus O'Rourke când m-am apropiat de ei. Corinna vrea să stea în altă parte.

— Da, am auzit ce-ai spus. Deci vrei să mergi în sat?

Corinna a scuturat violent din cap.

— Mă tem că mi se pare complet dezgustător să fiu servită de slugi de culoare.

— Kamal nu este slugă, ci bucătar.

— Ah, da, e uşor să te ascunzi în spatele semanticii, nu-i aşa? Şi aici ajung donaţiile? Pentru asta am venit noi aici? Ca să cerem publicului să dea bani pentru ca gaşca voastră să fie servită de negri? Şi voi să nu trebuiască să ridicaţi un deget? Trebuie să spun că sunt uluită.

O'Rourke a dat să-şi aprindă o ţigară.

— Te rog să nu fumezi lângă mine.

S-a ridicat, a făcut câţiva paşi şi a aprins ţigara.

— Ţi-a explicat O'Rourke de ce avem angajaţi localnici?

— Nu, a venit glasul lui din întuneric.

— Oamenii din sat au nevoie să muncească.

— Of, lasă-mă, a spus Corinna. Am aflat cât câştigă oamenii ăştia. Muncesc pe mai nimic! Asta-i sclavie!

— Necazul e că nu-i putem plăti cu mult peste salariul obişnuit, altfel am ruina economia locală.

— Da' mă laşi?! De ce nu vă curăţaţi singuri mesele dacă nu vreţi să subminaţi economia locală?

— Ar fi stupid să punem asistentele medicale să se ocupe de bucătărie când sunt atât de solicitate în tabără, iar oamenii au nevoie de slujbe!

— Ei, haide, nu e nevoie de cine ştie ce efort ca să pregăteşti o mică cină.

— Bine, atunci poţi să prepari tu puiul mâine seară, a spus O'Rourke apărând din beznă. Va trebui să-l omori mai întâi. Bine?

— După cum ştiţi, eu sunt vegetariană, a şuierat Corinna.

— Ţi-a trecut vreodată prin minte, a spus el cu blândeţe, că s-ar putea să nu vezi pădurea din cauza copacilor? Ei bine, vrei să te duc în sat?

— Of, nu fi ridicol! E evident că nu pot să stau în locul acela!

Nu eram sigură dacă vreau ca duelul verbal dintre ei să continue. Era puţin cam prea provocator ca să-mi fie pe plac.

— Atunci, intrăm în cabană? am spus. A mai rămas ceva de mâncare?

— Eu merg la culcare, a spus Corinna. Cu Kate Fortune, din câte se pare.

— Noapte bună, atunci, a spus O'Rourke. Presupun că nu vei dori să ţi se aducă ceaiul la trezire.

— Depinde de cine îl aduce, a spus ea cu un glas gutural, aruncându-i o privire lungă şi elocventă.

După aceea a şters-o. Nu o văzusem niciodată până atunci manifestând un asemenea interes sexual faţă de cineva.

— Hmmm, a făcut O'Rourke după plecarea ei. Ai discutat cu Muhammad?

— Da.

Aş fi vrut să stau de vorbă cu el, dar parcă-mi era limba înţepenită.

— Trebuie să fii obosită.

— Da.

— Ei bine, să dormi pe săturate. Noapte bună, a adăugat el după o scurtă ezitare.

Apoi a dispărut în întuneric şi eu m-am întrebat încotro.

Cei mai mulţi din cantonament se duseseră la culcare. La capătul îndepărtat al cabanei, Betty,

îmbrăcată tot în costumul ei roz, se întreținea cu echipa de filmare. În fața lor se vedea o sticlă de gin. Fața ei era chiar mai roz decât îmbrăcămintea și gesticula mai mult decât de obicei. Julian găsise în Debbie o nouă victimă pentru poveștile lui despre Janey. Cei doi erau așezați la masa din bucătărie, aplecați unul spre celălalt.

— Vezi tu, cred că mi-a fost teamă când Janey l-a avut pe Irony – așa îl cheamă pe copilul nostru. Știi, astăzi, cu copiii aceia, am simțit pentru prima oară că era nevoie de mine pentru ceea ce sunt cu adevărat, că puștii aveau nevoie de mine, a spus el privindu-mă încântat și uitând evident de povestea cu dolarii.

— E minunat, am zis. A mai rămas tocană?

După ce am mâncat, mi-am căutat geanta, dar n-am găsit-o nicăieri. Nu era nici în Land Cruiser, nici în cabană. Era una din sâcâielile mărunte și stupide care te dărâmă atunci când ești obosit. Îmi venea să țip, să izbesc cu o cărămidă în toate ușile. Până una-alta, trebuia să mă duc la culcare fără să mă spăl pe dinți. Am pornit spre colibă încercând să mă stăpânesc. Am intrat fără să aprind lanterna și am început să bâjbâi prin cameră după un chibrit cu care să aprind felinarul de vânt. Când flacăra a prins viață, am auzit ceva în spatele meu. M-am răsucit brusc și am scos un țipăt.

Oliver stătea întins pe patul meu, gol pușcă.

— Bună, iubito, a spus el cu un zâmbet leneș.

— Ce cauți aici? am țipat la el.

Eram gata să izbucnesc în plâns și mă simțeam atât de obosită! Am luat un prosop de pe un scaun și i l-am aruncat.

— Acoperă-te.

Şi-a coborât picioarele pe podea, şi-a înfăşurat prosopul în jurul mijlocului şi s-a apropiat de mine.

— M-am gândit că s-ar putea să ai nevoie de puţină tandreţe. Ce zici?

— Am nevoie doar de somn.

Venea din ce în ce mai aproape, iar umbra pe care o proiecta lampa din spatele lui mă copleşea ameninţătoare. Nu puteam să-i văd faţa.

— M-am gândit că s-ar putea să-ţi fie frică, a spus. Toată tensiunea asta acumulată de când cu emisiunea... singură, într-o colibă de pământ... Nu ţi-ar plăcea să dorm cu tine?

— NU! Nu. Vreau doar să stau liniştită şi să mă odihnesc.

— Dar eşti singură şi peste tot mişună insecte, şoareci şi şerpi, a spus el cu un glas cam tremurat. Am auzit nişte tobe afară şi nişte urlete care... care păreau de hienă.

Am înţeles brusc şi m-am străduit să nu zâmbesc.

— Nu cumva îţi e *teamă* să dormi singur?

— Nu, nu, sigur că nu, a spus el puţin prea repede. Doar că mi se pare... ei bine... e cam...

Uşa ruginită din fier s-a deschis cu o bubuitură.

— A SPUS NU!!!

O'Rourke stătea în prag.

— Ai auzit-o. A spus nu.

Şi O'Rourke era gol, cu excepţia unui prosop înfăşurat în jurul mijlocului. Mă aşteptam ca Oliver să-şi iasă din sărite, să se răstească la O'Rourke, dar încremenise vlăguit în mijlocul camerei.

— Ce fel de bărbat eşti tu? a spus O'Rourke privindu-l uimit. Ce fel de purtare e asta?

Cei doi bărbaţi înfăşuraţi în prosoape s-au privit ţintă câteva clipe.

— Ieşi afară.

Se părea că expresia asta îi intrase în obişnuinţă.

Oliver şi-a luat hainele de pe masă şi, continuând să-şi ţină prosopul strâns pe lângă el, a şoptit în timp ce se strecura spre uşă:

— Nu am unde să dorm.

— Poţi dormi cu mine, i-a spus O'Rourke.

*

A doua zi am stabilit un tur organizat al taberei, împărţind grupul în două. Echipa tehnică a rămas la cantonament să se ocupe de echipament. A rămas şi Corinna, care spusese că nu vrea să se zgâiască la nişte fiinţe umane ca şi cum ar fi fost animale într-o grădină zoologică.

Norii dispăruseră de pe cer şi era foarte cald, chiar şi pentru Safila. Mergeam spre spital cu Julian şi Oliver. Acesta din urmă fusese toată dimineaţa într-o stare de tăcere traumatizată. Era palid şi ciudat şi evita contactul cu refugiaţii. La început m-am gândit că e morocănos din cauza celor petrecute în colibă noaptea trecută. Apoi însă mi-am amintit în timp ce-l priveam cum te simţi la primul contact cu toate astea: duhoarea, feţele acoperite de muşte, ochii sticloşi, membrele amputate.

Când am intrat în spital, fotograful de la *News* stătea exact în aceeaşi poziţie de o oră şi jumătate, cu obiectivul îndreptat spre capul unei paciente.

Sian a venit grăbită la mine, cu ochii măriţi de nelinişte.

— Cred că ar trebui să-i spunem omului ăstuia să plece, a spus ea.

— Dar ce face?

— Cred că aşteaptă să vadă cum moare.

— Iisuse Hristoase! a spus Oliver şi a ieşit la aer clătinându-se.

*

— Haide, dragă, mi-a spus fotograful în timp ce stăteam afară, în căldura care ameninţa să ne cojească pielea de pe feţe. Nu mă laşi să fac fotografii cu Kate şi copiii. Nu mă laşi să fac fotografii în spital. Atunci, ce mai caut eu aici? Avem de istorisit o poveste, scumpo. Trebuie s-o facem cumva.

Vernon Briggs urca cu greu cărarea spre noi, transpirând, gâfâind şi ştergându-şi fruntea cu o batistă roşie.

— Nu-i nici o blestemată de poveste de spus, ăsta-i afurisitul de adevăr-adevărat, a mugit el. Ăsta e blestematul de lucru care tocmai se întâmplă, un joc afurist cu soldaţi!

Kate şi cameramanul îl urmau, împreună cu Muhammad şi Henry. Betty asigura ariergarda, discutând cu inginerul de sunet.

— Nu putem face un afurisit de apel de urgenţă cu gaşca asta, a continuat Vernon. Nu-i nimic în neregulă cu ei.

— Ce tot vorbeşti? a spus Oliver. Uită-te la ei. Aşa nu se poate trăi. Doar uită-te la ei!

— Nu-mi veni mie cu romantisme, puştiule. Chestii de genul ăsta se văd zilnic în lungul şi în latul Africii. Criză? Nu-i nici o afurisită de criză! Iar în ce-i priveşte pe ăştia, trăiesc într-un afurisit de lux!

— Ei bine, trebuie să recunosc că sunt dezamăgită, a spus Kate.

— Dezamăgită? E o afurisită de catastrofă! Agenţiile astea n-au făcut niciodată altceva decât să strige că vine lupul, a spus Vernon.

— Nu strigăm că vine lupul, am spus. Încă e posibil să se declanşeze criza.

— Nu în următoarele două zile afurisite, ar fi imposibil. Ascultă, iubito, nu mă dau lebădă în lighean cu „poate", „dar" şi „e posibil". Aici se pierde un timp care costă mulţi bani. Am adus blestemata de antenă de la Nairobi. Avem o echipă tehnică, o echipă de filmare, îi avem pe Kate Fortune, Julian Alman şi Corinna Borghese, pe directorul şi directorul adjunct de programe de la CDT, porniţi cu toţii să vâneze o himeră, cu ochii presei din întreaga lume aţintiţi asupra lor, cu intervalul de emisie aranjat pentru miercuri seara, cu francizele şi credibilitatea mea puse în joc... şi n-avem deloc material! Dacă n-am fi blocaţi pe unde şi-a înţărcat mutu' iapa, aş suna acum la Londra şi aş anula totul. E un afurisit de dezastru!

— Un dezastru, spui? a intervenit Muhammad cu trupul foarte, foarte ţeapăn. E un dezastru că nu există nici un dezastru?

Vernon s-a întors încet spre el, iar restul grupului s-a oprit.

— Eşti dezamăgit. De ce? a întrebat Muhammad aruncând împrejur priviri nimicitoare. Aţi venit aici ca să vă clădiţi succesul pe suferinţa noastră?

*

După prânz, la propunerea lui Muhammad, ne-am adunat în adăpostul lui pentru o şedinţă. Prin uşa deschisă se vedea antena satelit aşezată pe coama dealului ce se ridica deasupra taberei.

— Întrebarea principală e următoarea: este nevoie de acest apel? Avem motive temeinice să-l facem? a întrebat Oliver.

— Da, i-a răspuns Muhammad.

— Eşti nebun? a spus O'Rourke. Nici nu se pune problema! Oare trebuie ca oamenii să fie la un pas de moarte ca să merite să fie ajutaţi?

— Şi ce să spună apelul nostru? a întrebat Vernon. Oamenii de-aici sunt bine, nu? Au primit un lot de alimente de la Comunitatea Europeană. Au mai primit unul de la noi. Mai urmează să sosească unul de la ONU. Nu mişcă un pai, ci stau doar pe fundurile lor şi aşteaptă să fie hrăniţi. Ce va spune apelul *ăsta*? Puteţi trimite nişte bani pentru ca gaşca asta să-şi plătească nişte mici plăceri de ghetou?

— E complet nejustificat, a spus Oliver.

— Ei, hai, nu-mi veni cu scălâmbăieli dintr-astea din afurisita de clasă de mijloc! Acum, sculele pe masă sau nimic, fiule. Te-ai dat mare şi-atât.

— Tu eşti cel care se dă mare, a spus Muhammad. Şi ai noroc că scula ta nu e pe masa mea acum!

— Hei, hei! Nu mă lua cu de-astea, Sambo!

— LINIŞTE! a urlat Muhammad. Sunteţi în casa mea şi veţi asculta. Aţi venit aici, n-aţi văzut nimic, n-aţi auzit nimic, n-aţi înţeles nimic, dar acum veţi asculta.

S-a mutat în centrul podelei de pământ bătătorit şi s-a sprijinit în baston.

— Credeţi că noi vrem să cerşim pentru mâncare? Credeţi că nu avem mândrie? Ce anume a provocat situaţia care ne-a redus la condiţia de cerşetori? Spune-mi, a zis el privindu-l pe Vernon.

— Seceta, războiul şi o lene generalizată care vă face să aşteptaţi să pice para din pom, i-a răspuns Vernon agresiv.

— Aţi murit cumva de foame în Anglia când a trebuit să luptaţi pentru libertatea voastră? Se moare de foame în Arizona când e secetă? Înţelegeţi ce înseamnă să-ţi duci viaţa în echilibru precar pe o muchie de cuţit?

Kate Fortune a tuşit stânjenită.

— Leneşi? *Leneşi*?! Nouă ne spui leneşi? Ştii ce înseamnă să umbli nouă kilometri ca să găseşti apă, s-o cari nouă kilometri până acasă într-un vas de lut prins în spinare? Munceşti toată ziua, de când se iveşte prima geană ceţoasă a zorilor şi până la ultimele raze roşiatice de soare...

„Nu exagera, Muhammad, nu exagera!" mi-am spus.

— ... săpând pământul uscat cu mâinile însângerate şi bătătorite ca să aduci copiilor tăi mâncare? Ai bătut potecile munţilor golaşi după lemne de foc ca să-ţi ţii familia în viaţă în nopţile îngheţate, ştiind că fiecare ramură tăiată, fiecare copac care moare, face ca pământul să moară odată cu el şi deşertul să se strecoare spre noi? Te-ai bucurat când au izbucnit din ţărână primele fire verzi, ştiind totuşi că dacă nu vine ploaia veţi răbda cu toţii de foame şi, dacă vine, ar putea veni şi insectele, şi-atunci tot veţi răbda de foame?

— Ei bine, puştiule, nu mai era nevoie să porniţi şi afurisitul de război, ca să adăugaţi şi asta necazurilor voastre, a spus Vernon.

— Puţinul pe care-l aveam ni se lua pentru taxe. Armata venea cu tancurile şi ne lua copiii să lupte pentru ei, ne viola femeile. Ne-au fost luate pământurile. Am fost persecutaţi pentru convingerile noastre. Într-o asemenea situaţie, voi nu aţi lupta? Şi, dacă aţi fi ajuns într-o stare ca a noastră, oare nu v-am fi ajutat, la rândul nostru?

Muhammad s-a oprit şi şi-a atins fruntea cu degetele.

— Dacă ni s-ar fi dat puţin ajutor, dacă ni s-ar fi dat seminţe, pesticide, unelte agricole, medicamente... atunci am fi putut rămâne în satele noastre şi am fi supravieţuit. Dar Occidentul nu vrea ca Abouti să se dezvolte, căci este duşmanul marxismului. Nu vrea ca marxiştii să se dezvolte. Dar şi noi am fost oprimaţi de marxişti. Şi totuşi, pentru occidentali suntem tot aboutieni.

— Dar acum sunteţi aici, nu-i aşa? Şi sunteţi în siguranţă.

— Pentru cât timp? Dacă vin refugiaţii şi se termină mâncarea, atunci vom muri în câteva săptămâni. Suntem ca nişte felinare în vânt – nu e nevoie decât de o suflare ca să fim stinşi.

— Dar aveţi un râu. De fapt, aveţi două râuri. Pe malurile lor cresc numai afurisite de buruieni. De ce nu vă puneţi fundurile în mişcare, să vă cultivaţi singuri hrana, în loc s-o cereţi altcuiva?

— Nu ni se permite.

— Cine nu vă permite?

— Guvernul Nambulei. Nu ne îngăduie să cultivăm pământul, de teamă că ne vom stabili aici.

— Păi atunci e vina lor, nu-i aşa?

— Oare este? Când ei nu-şi permit să-şi hrănească propriul popor?

— Nambula primeşte destul ajutor din Occident.

— Acum nu mai primeşte. Dar, chiar şi înainte de povestea cu Saddam, ce fel de ajutor a primit? O fabrică de tractoare cu contracte exclusive cu Germania, o fabrică de ciment construită de olandezi. Dar oamenii nu pot mânca ciment.

— Totul e bine şi frumos, puştiule, dar aici e vorba despre un post de televiziune publică. Pe

publicul nostru nu-l interesează să stăm aici şi să ascultăm o lecţie de economie. Doar nu e vreo afurisită de Universitate deschisă!

— Occidentul e bogat. Lumea a treia e săracă, a spus Muhammad. E evident şi e stupid. Ăsta-i adevărul evident şi stupid! E chiar aşa de greu de explicat?

— N-au să înghită aşa ceva, puştiule. Trebuie să vadă bebeluşi murind de foame ca să-şi scoată carnetul de cecuri. Programul nu se poate face, ne-ar face pe toţi să apărem ca nişte idioţi.

— Şi nu-i numai... a început Oliver.

Dar Muhammad privea peste el, ca şi cum ar fi fost singur. Părea disperat şi trist, mai trist decât îl văzusem vreodată.

— Înţeleg, a spus el cu ochii în lacrimi. Înţeleg. În ce-i priveşte pe occidentali, dacă nu ne pot vedea copiii murind, la televizoarele lor, în casele lor, dacă nu-i pot vedea încercând să se ridice pe picioruşele lor scheletice, fără să reuşească, dacă nu-i pot vedea întinzând mânuţele spre camera de luat vederi şi cerând milă, dacă nu-i văd zvârcolindu-se fiindcă sucul gastric le macină pereţii stomacului, atunci nu-i nici o problemă. În ce ne priveşte pe noi, când ne vedem copiii murind de foame în propriile case, atunci e prea târziu.

A aruncat tuturor o privire cumplită, s-a întors cu spatele şi a ieşit şchiopătând din adăpost lăsând în urmă-i o tăcere adâncă.

— Îmi doresc să fi avut acum o cameră care să înregistreze, a spus Oliver furios, ştergându-şi ochii.

Am ieşit după Muhammad. Stătea cu spatele la mine şi privea peste tabără. Nu ştiam ce i-aş fi putut spune. Nu ştiam cum să-i explic, cum

să-i spun că-mi pare rău. Am întins şovăitor mâna şi l-am atins.

S-a întors spre mine cu un zâmbet diabolic.

— Cum m-am descurcat?

*

Dimineaţa următoare, pe la ora nouă, cabluri groase se întindeau prin toată tabăra, de-a lungul cărării până la centrul de hrănire şi până la depozitul de alimente de pe deal. Unitatea mobilă tehnică de emisie era parcată în faţa spitalului, cu echipa tehnică intrând şi ieşind şi manevrând butoane. Antena funcţiona, dar, cu şapte ore înainte de transmisiune, grupul „Teatru pentru caritate" era încă în cabană şi se certa despre ceea ce urmează să facă. Mulţumită izbucnirii lui Muhammad, Vernon îşi punea acum toată forţa personalităţii în slujba emisiunii – ceea ce constituia categoric o problemă.

Oliver încerca să preia controlul.

— Fiecare dintre noi – Kate, Julian, Corinna şi eu – avem o intervenţie diferită dintr-un loc diferit: spitalul, secţia pentru holerici, centrul de hrănire, în care explicăm cum funcţionează totul şi de ce au oamenii nevoie de ajutor.

— Dar Muhammad? am spus. Trebuie să-l lăsăm să vorbească.

— Ei, staţi puţin, staţi puţin, a spus Vernon ridicându-se în picioare. Nu începeţi iarăşi cu tâmpenii! Am spus că o facem, dar asta nu înseamnă că o facem atât de idiot. Publicul vrea să vadă pe ecran oameni pe care îi cunosc şi în care au încredere. N-am de gând să-l las pe fiecare Abdul Doodah din tabăra asta să-şi recite poezia.

Şi nu coordonăm emisiunea asta printr-un blestemat de comitet! Eu conduc! Voi faceţi şi spuneţi ce vă zic eu.

— Ei bine? a spus Oliver după câteva clipe. Dă-i drumul.

— Instalăm camera de luat vederi în spital orientată pe copilaşii ăia şi rămâne acolo şi punem nişte muzică tristă în fundal şi n-o să mai rămână nici un ochi uscat în casă.

— Ce muzică? a întrebat Corinna.

— „Hello" cu Lionel Ritchie. O adevărată bombă! Frumos cântec. Fabulos.

Şi-a dres glasul şi a început să cânte.

— Iisuse Hristoase! a exclamat O'Rourke.

— Da' mă laşi?! a spus Corinna.

— Nu pomenim de alimentele de la Comunitatea Europeană, a continuat Vernon ignorându-ne. Apoi punem imagini cu camioanele noastre şi spunem că întreaga tabără murea de foame înainte să sosim noi. *Comprende*?

*

— Ascultă, bătrâne...

Era ora unsprezece, ne aflam în tabără şi Henry încerca să-l liniştească pe O'Rourke.

— Ne lăsăm puţin vrăjiţi de Păpuşica Prost Gust, nu avem de ales, dar totul e pentru o cauză bună, scopul justifică mijloacele etc. etc. N-are rost să te înfurii.

— NU ACCEPT AŞA CEVA!

O'Rourke era într-o dispoziţie care-l făcea să respingă categoric orice compromis. Îl respectam enorm când era astfel, dar mă şi făcea să râd.

— Nu mai există conceptul de a dărui? Bannere cu Capital Daily Television, emblemele Circle

Line, cu compania care ne-a pus la dispoziţie maşinile de teren! Asta nu mai înseamnă a dărui, ci a folosi suferinţa celor aflaţi în dezavantaj pentru a-ţi face publicitate.

— LINIŞTE!

Vernon ţipa la mulţimea de copii pe care o adunase şi bătea cu un băţ gros într-o tobă veche. Micuţii îl priveau tăcuţi, cu ochi miraţi.

— Acum ridicaţi-l, le-a spus el însoţindu-şi vorbele cu gesturi. Ridicaţi-l!

Din mijlocul grupului a apărut un sul de pânză roşie.

— Ţineţi-l cât mai sus! a strigat el ridicându-şi braţele deasupra capului şi dând la iveală două rotocoale uriaşe de transpiraţie.

Sulul roşu s-a desfăşurat transformându-se într-un banner pe care scria „MULŢUMIM, CAPITAL DAILY TELEVISION!"

— Vai, trăsni-m-ar să mă trăsnească! a înjurat O'Rourke.

— Acum, uralele! le-a strigat Vernon. Haideţi, hip, hip, ura! Hip, hip...

— Ura, au încheiat ţâncii, cam lipsit de convingere.

— Asta-i o mitocănie, a spus O'Rourke. E obscen!

— Potoleşte-te, bătrâne, zău aşa, a spus Henry. S-ar putea să fie puţin cam Oli-Ordinaru', dar nu-i *obscen*.

— Haideţi, hip, hip... continua Vernon.

— Ura, au îngăimat din nou copiii.

În momentul acela a apărut Muhammad.

— Am veşti, a anunţat el dramatic.

— Uuuf! Ce mai e acum? l-a întrebat Vernon, furios că micul lui tablou vivant fusese întrerupt.

— Dacă nu vrei să auzi veştile, nu este deloc necesar, a spus Muhammad cu dispreţ.

— Ei, haide, Muhammad, l-a îndemnat Henry.

— Scuipă tot, puştiule, a spus Vernon.

— Se pare că problemele voastre tocmai s-au încheiat, iar ale noastre abia încep. Mi s-a transmis că refugiaţii din Kefti s-au adunat în munţii Dowit.

Munţii Dowit se aflau la optsprezece kilometri de graniţa cu Kefti. Erau aceleaşi formaţiuni stâncoase de culoare roşie ca şi cele care se înălţau din deşert la Sidra şi de-a lungul drumului spre El Daman, dar la Dowit pereţii stâncoşi formau un inel în jurul platoului din mijloc. Uneori era folosit de triburile nomade în timpul furtunilor de nisip.

— De ce acolo? a întrebat O'Rourke.

— Aşa s-a hotărât. E o zonă ferită de raidurile aeriene, e ascunsă şi în munţi există izvoare. Refugiaţii sunt într-o stare foarte gravă, căci au trebuit să umble multe zile şi nopţi fără mâncare. Se adună la Dowit sperând să primească ajutor, dar nu au nici de unele. Starea lor este foarte gravă.

Prima mea reacţie a fost de furie faţă de ONU. Ce-au făcut oamenii aceia cât timp eu fusesem plecată? Doar îi avertizasem! Şi văzuseră fotografiile. De ce n-au monitorizat graniţa? Rezervele de hrană din Nambula erau foarte reduse, dar categoric nu se terminaseră. Nu exista nici o scuză pentru faptul că oamenii se aflau la optsprezece kilometri în interiorul ţării, fără pic de hrană.

— Aşadar, a continuat Muhammad pe un ton practic, se pare că până la urmă veţi avea bebeluşi care mor de foame.

Se stăpânea foarte bine, dar eu știam ce trebuie să fie în sufletul lui. După toate astea, după tot ce încercasem să facem, se întâmplase totuși ce putea fi mai rău.

— Mulțumesc lui Dumnezeu pentru asta, a spus Vernon agitat uitându-se la ceas. Cât ne ia să ajungem acolo?

— Două ore, a spus Muhammad.

— Și chiar mor de foame, așa, ca în Etiopia? Fantabulos! Bravo, puștiule. Bine, acum haideți să strângem bannerul ăla și să ne pregătim pentru filmarea de la Dowit. Vă imaginați cum o să fie? Îl expunem pe fundal, în timp ce se împarte mâncarea. Adunați cablurile și antena și trimiteți-le acolo. Toate mâinile pe pompe! Schimbare de plan! Fantabulos!

M-a copleșit brusc groaza. Programul acesta rămăsese ultima noastră șansă. Era deja unsprezece și un sfert. Cum puteau ei să transporte tot echipamentul până la Dowit și să-l pună în funcțiune înainte de ora patru? Fusese nevoie de două zile ca să-l instaleze aici.

— Ești sigur că avem timp să facem asta? am întrebat. N-o să trebuiască resetată antena dacă e mutată din loc?

— Ei, ei, nu începe! Acuși te alegi cu o palmă, fata mea, a spus Vernon.

În acest moment, O'Rourke s-a întors brusc și a pornit-o furios, cu pași mari, spre spital.

— Pornim imediat. Puneți să înfășoare cineva bannerul. Fetele să-și îmbrace costumele safari și camioanele cu alimente să fie pregătite. O putem pune pe Kate Fortune în capul convoiului, ca să ajungă prima cu mâncarea pentru cei flămânzi.

O'Rourke a reapărut cu trei sticle de bere americană.

— Cred că merită să sărbătorim, nu? a spus el.

— De unde ai luat astea? am întrebat.

— Nu te interesează pe tine, mi-a răspuns cu un zâmbet ciudat. De ce nu te duci la cantonament să le spui tuturor ce s-a întâmplat?

— Ce...?

— Du-te doar, a şuierat el.

Am făcut cum mi-a spus, lăsându-l acolo cu Henry, Muhammad şi Vernon. Îmi făceam griji. Presimţeam că o să se întâmple ceva, dar aveam încredere în O'Rourke. Cel puţin credeam că am încredere în el.

Am urcat cu maşina dealul spre cantonament încercând să-mi imaginez ce aveam să găsim la Dowit. Gândul că Vernon îşi va desfăşura bannerul peste foamea şi disperarea de-acolo mă încrâncena ca nici un altul. Prima persoană pe care am văzut-o în cantonament a fost Oliver. Fostul meu iubit dăduse mereu impresia că are în el doi oameni, dar aici se vedea mai clar ca niciodată. Umbla fără ţintă, palid şi stors, fără pic de vlagă şi apoi revenea brusc la vechiul lui fel de-a fi autoritar şi fermecător, de profesionist. Jumătatea lui autoritară a fost cea care a primit veştile despre Dowit.

— Crezi că am putea pune echipamentul în funcţie în timp util dacă ne ducem?

— Posibil, iubito. Vorbesc acum cu echipa tehnică, nu-ţi face griji pentru asta. Adună pe toată lumea în cabană, cât de repede poţi.

La unsprezece şi jumătate, încercam să adun tot grupul în jurul mesei. Am ieşit s-o caut pe Kate.

Am găsit-o la ea în colibă, întinsă pe pat cu faţa în jos, suspinând.

— E-n regulă, am spus așezându-mă lângă ea pe pat. Până la urmă s-ar putea să nu fie chiar atât de rău precum credem acum. E în regulă.

Trăiam de patru ani în Africa și văzusem foamete de multe ori până atunci și tot îmi era frică. Cum trebuie să se fi simțit ea?

— *Nu* e în regulă, a spus ridicându-se în șezut și privindu-mă furioasă. Nu e în regulă, a repetat trăgându-se de păr, răsfirându-l și apoi adunându-l la loc. Uită-te aici! Cum pot să apar pe ecran în halul acesta? Nu e deloc în regulă. E urât. Urât, urât, urât! a încheiat ea azvârlindu-se înapoi pe pat și suspinând.

M-am ridicat și m-am îndreptat spre ușă fără să rostesc un cuvânt.

— Rosie, a spus ea jalnic. Poți să-mi împrumuți pălăria pe care o porți acum? Doar să văd dacă arată...

Am deschis ușa, am ieșit afară, m-am oprit și am respirat adânc o vreme. Apoi m-am întors. Nu era vorba doar de vanitate. Întreaga ei identitate fusese spulberată de coafeza de la hotel.

Mi-am scos pălăria, i-am întins-o și m-am uitat la ea cum o încearcă.

— Arată excelent, am spus. Foarte bine.

— Chiar așa? Arată bine? Aveți pe undeva o oglindă mare, să mă pot vedea toată?

Când mă întorceam la cabană, Henry și O'Rourke descărcau un sac de grâu din partea din spate a camionetei. Când m-am uitat mai bine, am văzut că nu era un sac de grâu, ci Vernon.

— Ce s-a întâmplat? am întrebat alergând grăbită spre ei.

Amândoi se clătinau nesiguri pe picioare din cauza greutății. O'Rourke îl ținea de umeri, iar

Henry avea câte un picior scurt şi gros sub fiecare braţ.

— Cred că berea e de vină, a spus O'Rourke cu viclenie.

— Nu prea ţine la băutură, a adăugat Henry zâmbind plin de încântare.

— Ce i-ai pus în ea? am întrebat, simţindu-mă din ce în ce mai însufleţită. Haide, ce-ai făcut?

— Nu cred că o să ne mai dea vreo bătaie de cap în următoarele douăsprezece ore, a spus O'Rourke încercând să pară spăsit.

Se făcuse douăsprezece fără un sfert. Mai aveam puţin mai mult de patru ore până la transmisiune, iar noi stăteam toţi în cabană încercând să hotărâm dacă să mergem sau nu, acum că Vernon căzuse la datorie.

— Deci, dacă nu se sparge şi nu se desface nimic, nu mai trebuie să resetaţi echipamentul, doar parcaţi şi îl porniţi? a spus Oliver.

Stătea sprijinit de muchia mesei şi mă privea, detaşat şi stăpân pe sine. Imaginea lui Vernon făcut knockout şi sforăind cu gura deschisă făcuse minuni pentru încrederea lui în sine.

— Corect, i-a răspuns Clive, inginerul-şef al echipei care se ocupa de antenă şi care vorbea întotdeauna de parcă ar fi transmis prin staţia radio şi nu avea voie să spună da sau nu.

— Şi dacă se sparge ceva pe drum, suntem terminaţi? a spus Oliver.

— Dacă intervine o disfuncţionalitate sau o distrugere efectivă a vreunuia din componentele staţiei terestre în timpul transportului, atunci ar fi imposibil din punct de vedere tehnic să obţinem din nou legătura prin satelit.

— Şi e probabil să se întâmple aşa ceva?

— Ei bine, după cum am spus mai devreme, dată fiind natura neuniformă a terenului...

— Haide, Clive, l-a întrerupt Oliver nerăbdător. Care sunt şansele? Să riscăm sau să rămânem aici?

S-a lăsat o tăcere încărcată de aşteptări, cu toţi ochii aţintiţi asupra ochelarilor şi bărbii lui Clive. Numai de el depindea decizia noastră. Dar Clive nu dădea vreun semn că ar începe să vorbească.

— S-a stricat ceva când aţi venit de la Nairobi? am întrebat.

— Nu au existat asemenea vătămări sau disfuncţionalităţi severe în timpul călătoriei în cauză, a spus Clive.

— Nu credeţi că ar trebui să rămânem totuşi aici? a spus cameramanul. Dacă antena nu funcţionează după ce o mutăm, nu vom putea transmite nimic. Şi dacă ajungem la Dowit şi constatăm că nu este nimic acolo, nu vom avea nimic de transmis. Şi trebuie să transmitem ceva după-amiaza asta, altfel se iroseşte totul. De ce să nu rămânem aici şi să-i lăsăm pe refugiaţi să spună ce se întâmplă la Dowit?

— Uitaţi, a spus O'Rourke, mai avem patru ore şi zece minute până la transmisiune. Trebuie să luăm o hotărâre!

— Eu simt că ar trebui să mergem, a spus Oliver. Ştiu că seamănă a sport extrem, dar eu zic să riscăm.

*

Echipa tehnică organiza transportul antenei. Am decis să luăm cu noi două camioane cu alimente şi un al treilea încărcat cu apă şi medicamente.

O'Rourke, Henry şi Debbie aveau să vină cu noi. Betty trebuia să rămână, să se ocupe de spital, cu Sian şi Linda, dar planul nu a mulţumit-o deloc.

— Oliver, dragul meu, ştiu că tu conduci acţiunea şi că tot ce spui tu se face, l-a abordat ea fluturându-şi mâinile, dar consider că ar trebui să fiu şi eu acolo. Dacă există o urgenţă medicală serioasă, atunci va fi nevoie de toţi medicii pe care-i avem, nu crezi? În plus, ştii, deşi sunt doar o bătrână neghioabă, lucrez în Africa de mulţi, mulţi ani şi s-ar putea foarte bine să vă treziţi că aveţi nevoie de glasul temperat al experienţei undeva, pe parcurs.

— Eu cred că are dreptate, a spus Roy, inginerul de sunet.

Toată lumea l-a privit surprinsă. Era un omuleţ amuzant şi îndatoritor, care nu fusese auzit niciodată exprimându-şi vreo părere.

— Betty ştie ce vorbeşte, mai bine decât toţi puştii ăştia de-aici adunaţi laolaltă. Ar trebui să apară şi ea în program, a încheiat el.

— Ah, nu, sunt doar o bătrână neghioabă, a spus Betty rostogolindu-şi ochii în orbite.

— S-a făcut unu fără cinci minute, a spus Oliver. Nu-mi pasă nici cât de-un rahat de muscă cine vine sau nu, dar toţi cei care vin să urce în vehicule şi la drum!

Capitolul XXIX

Se înnorase din nou şi vântul se înteţea în deşertul deschis, stârnind o mulţime de praf. Kate şi Corinna stăteau una lângă alta pe bancheta din faţă a camionetei Land Cruiser. O'Rourke conducea, iar eu stăteam în spate cu Oliver. Restul convoiului venea în urma noastră.

— Rahat! a izbucnit O'Rourke frânând din pricina unei capre micuţe care fugea în faţa noastră. Asta de unde a mai apărut?

Ne era din ce în ce mai greu să vedem ceva, era ca şi cum am fi privit printr-o ceaţă galbenă.

— Vremea nu ne e prea favorabilă, nu-i aşa? a spus Oliver.

— Depinde. Uneori arată destul de şocant, când soarele străluceşte printr-un astfel de nor, a spus O'Rourke.

El şi Oliver păreau să se înţeleagă destul de bine uneori. Poate datorită faptului că dormeau împreună.

— Nu-mi place că ne ducem aşa, direct, cu camioanele astea cu mâncare, a continuat O'Rourke.

— Nici mie, am spus.

— De ce nu? a spus Corinna. Ce-i cu voi acum? Nu te poţi duce într-un loc unde e foamete fără să aduci cu tine ceva de mâncare.

— Stare înfricoşător de proastă, a murmurat O'Rourke.

— Depinde de câţi keftieni sunt, am spus. Nu vrem să deschidem o tabără acolo.

— N-ar fi mai bine decât să vină ei la Safila? a întrebat Oliver.

O'Rourke a ţâţâit enervat.

— Nu, am spus eu. Rezervele de apă sunt insuficiente şi e prea aproape de graniţă.

— Dar le puteţi da nişte mâncare, ca să se poată deplasa în continuare? a spus Oliver.

— Da, dar trebuie s-o facem cum trebuie. Nu vrem să se iţte vreo răzmeriţă, a spus O'Rourke.

— Oricum, haideţi să aşteptăm până vedem ce găsim, am spus. S-ar putea să fie doar câteva zeci. Poate că e o alarmă falsă.

— Iisuse! Ar fi mai bine să nu fie, a spus Oliver.

— Ce-i aia? a întrebat O'Rourke începând să încetinească.

— O, Doamne! a exclamat Kate Fortune îndreptându-şi spatele şi privind drept înainte. O, Doamne!

Ceea ce văzuse ea era un grup de cadavre zăcând pe marginea drumului.

Nu puteam să facem nimic, decât să le acoperim. Erau bărbaţi tineri care muriseră de foame, ceea ce ne-a făcut să bănuim că fuseseră trimişi înainte ca să ne avertizeze că vin refugiaţii. Locul unde ne aflam era cam la un sfert de oră de Dowit. Am lăsat acolo cele două camioane cu mâncare. Acum ştiam că vom găsi o situaţie foarte gravă şi aveam nevoie să o evaluăm mai întâi, să planificăm împărţirea hranei. În timp ce ne continuam drumul am aruncat o privire în spate şi imaginea camioanelor din Anglia parcate lângă nişte oameni care muriseră deja de foame m-a făcut să mă cutremur.

În faţa noastră se conturau formele roşiatice ale munţilor Dowit. M-am întrebat dacă, trecând pe lângă ele ca de obicei, aş fi fost capabilă să-mi dau seama că acolo se petrec lucruri cumplite sau dacă acum îmi păreau ostile numai pentru că ştiam ce se întâmplă. Praful devenea din ce în ce mai dens, ca şi cum ar fi fost furtună de nisip. Soarele încerca să pătrundă prin el, dar lumina lui era slabă, apoasă.

Din şosea se desprindea spre stânga un drumeag ce ducea către munte şi trecea printr-un coridor scurt de stâncă, deschizându-se apoi în câmpia din centru. Convoiul s-a oprit în locul de unde începea drumeagul. Dinspre munţi se auzea o bătaie de tobă – lentă, singuratică, cu reverberaţii ample.

Clive a spus că, după părerea lui, ar trebui ca antena şi echipamentul să rămână acolo, căci nu vor reuşi să prindă semnalul între munţi. Atunci am văzut siluetele apărând prin praf. Arătau de parcă ar fi fost filmate cu încetinitorul, pentru că încercau să alerge spre noi, dar picioarele lor, subţiri cât oasele acoperite numai cu piele, nu erau destul de puternice pentru a le susţine greutatea corpurilor.

Muhammad o pornise deja grăbit spre ei. Pielea de pe feţele lor era atât de întinsă, încât părea că zâmbesc – dar nu zâmbeau. O'Rourke şi cu mine am pornit la rându-ne spre ei. Expresia din ochii lor era cumplită, pentru că era atât de umană în nişte trupuri devenite inumane din pricina foamei.

Un băiat care părea să aibă vreo şaptesprezece ani a ajuns la Muhammad şi a început să-i vorbească. Rostea rar cuvintele, străduindu-se

să se concentreze ca şi cum ar fi fost ameţit. Dinţii lui păreau foarte mari în comparaţie cu gura şi partea de sus a capului îi părea nefiresc de lată pentru că nu mai avea păr pe scalp, cum nu mai avea nici grăsime sau muşchi pe oasele feţei, ci doar piele. Era înfăşurat într-o bucată de pânză de sac maro, deasupra căreia ieşeau scobiturile claviculelor.

— Vine din regiunea mea, a spus Muhammad. Şi spune că sunt multe mii de refugiaţi pe platoul dintre munţi.

Băiatul a început să vorbească din nou, atingându-şi uşor fruntea cu degetul mare şi cu următoarele două, ca şi cum ar fi încercat să-şi limpezească mintea.

— Spune că nu mai au hrană de multe zile. Întreabă dacă avem să-i dăm ceva de mâncare.

Muhammad nu mai vorbea engleza lui perfectă, aşa cum făcea de obicei. O'Rourke şi cu mine ne-am privit unul pe altul, trecând în revistă şirul de decizii pe care urma să le luăm.

— Ne ducem să vedem şi după aceea ne întoarcem după camioane? a spus O'Rourke.

— Da, cred că da, da.

Le-am dat celor care ne ieşiseră în întâmpinare nişte biscuiţi cu aport energetic sporit pe care îi aveam în lada camionetei.

Oliver a discutat cu echipa tehnică a antenei şi ne-a spus că intenţionau să parcheze între şosea şi munţi şi să încerce să prindă legătura.

În drumul nostru către munţi treceam pe lângă din ce în ce mai mulţi oameni, dar am continuat să mergem. Văzând că nu oprim, unii dintre ei s-au întors şi au urmat camioneta. Alţii au rămas pe loc, părând dezorientaţi.

Kate Fortune a început să respire anormal de rapid şi să scoată sunete ciudate. Şi-a pus mâna pe braţul lui O'Rourke, care conducea, şi i-a spus că se simte rău, dar el i-a răspuns:

— Uite ce-i, taci din gură.

Când am trecut prin deschizătura îngustă dintre munţi a fost foarte straniu, pentru că praful se învârtejea în jurul stâncilor şi oamenii continuau să vină spre noi, ducându-şi cu mişcări smucite degetele arătătoare spre gură. Am traversat un coridor foarte scurt, ca o fisură, printre pereţii stâncoşi ce se ridicau drept în sus pe ambele părţi, apoi drumul a cotit şi s-a deschis în câmpia din mijlocul munţilor. Fumul focurilor aprinse plutea aproape de pământ şi sub el întreaga câmpie era acoperită cu oameni aşezaţi pe jos, mii şi mii şi mii de oameni. Se vedea foarte puţină mişcare, dar sunetul era asurzitor: sunetul unui număr foarte mare de oameni care plângeau. Îmi amintesc că m-am uitat pe fereastra maşinii şi am văzut faţa unei tinere. Îmi amintesc că am fost şocată din cauză că lacrimile ei erau atât de mari şi ude, în timp ce restul corpului ei era atât de zbârcit, uscat şi epuizat, încât nu-ţi puteai imagina de unde venise umezeala lacrimilor.

Au început cu toţii să urce în direcţia maşinilor. Muhammad vorbea cu un grup de bărbaţi care îi ieşiseră în întâmpinare. Păreau să fie căpetenii ale satelor, deşi se putea foarte bine să fi fost de la RESOK. M-am uitat spre stânga mea, spre locul de unde venea bătaia tobei şi am început să merg foarte încet, printre oameni, într-acolo.

Într-un luminiş de pe partea stângă, situat pe o pantă care se ridica spre baza muntelui,

fuseseră aşezaţi morţii. Era un şir de vreo douăzeci sau treizeci de corpuri în jurul cărora jeleau oameni, iar ceva mai în spate se vedea un grup de bărbaţi care foloseau un par ca să sape o groapă. Oamenii veneau din direcţii diferite purtându-şi morţii pe braţe. Când am ajuns la locul unde stăteau înşirate cadavrele, un bărbat aşeza corpul unui copil lângă celelalte. Copilul era înfăşurat într-un sac şi trupul lui era atât de fragil, încât părea că bărbatul aşează jos doar greutatea unui prosop rulat. Unele dintre cadavre erau pe tărgi şi toate fuseseră acoperite cu ceva. Unul dintre ele fusese învelit într-un sac de hârtie pe care era imprimat „Cadou din partea locuitorilor statului Minnesota". Mai încolo era o pătură albastră de sub care ieşeau picioarele scheletice ale unei femei, între care se zăreau două picioruşe minuscule.

La capătul şirului şedea o femeie ghemuită lângă corpul fiului ei. Dăduse la o parte pânza care-l acoperea şi bătea din palme deasupra capului lui, ca şi cum ar fi vrut să-l trezească. Parcă încerca să facă tot ce-i putea trece prin minte ca să-şi potolească suferinţa. Îşi scutura mâinile de parcă ar fi avut apă pe ele, apoi îşi acoperea ochii, se prindea de cap, apoi lua în braţe capul fiului ei şi-i vorbea, după care încerca din nou să-l readucă la viaţă bătând din palme deasupra lui, dar nimic nu putea să schimbe cele întâmplate. Îmi amintesc că, atunci când am văzut cadavrul băiatului zăcând în faţa ei, inutil şi mort, mi-am spus că e stupid că băiatul acela murise de foame. Părea stupid ca toată această durere să existe nu din cauza vreunui accident neaşteptat sau a unei boli inevitabile, ci pentru că băiatul n-a avut mâncare – când în lume era atâta mâncare!

Cei mai mulţi dintre oameni se mulţumeau să şadă sau să stea întinşi pe pământ. Erau atât de ameţiţi şi de slăbiţi, că nu mai reacţionau la prezenţa noastră sau la orice altceva. Nu mai văzusem niciodată oameni într-o stare atât de avansată de malnutriţie şi totuşi vii. Mi-am croit drum încet printre ei până la locul unde Muhammad continua să discute cu căpeteniile satelor. Mi-am dat seama că plâng şi m-am forţat să încetez.

Când am trecut pe lângă Land Cruiser m-am oprit, pentru că am văzut-o pe Corinna sprijinită de lada maşinii. Avea amândoi pumnii încleştaţi foarte strâns şi umerii căzuţi. Plângea într-un mod care îi contorsiona înspăimântător trăsăturile feţei sub ochelari şi îi cutremura trupul. Am văzut-o plângând şi n-am încercat să o consolez. Am privit-o gemând şi frângându-se şi m-am bucurat, pentru că nu era făcută din beton, lycra sau din sticlă acrilică, aşa cum crezusem.

A observat că o privesc, şi-a apăsat capul de fereastra din spate a maşinii şi m-a întrebat:

— Poţi să-mi dai o ţigară?

I-am dat o ţigară şi i-am aprins-o. Kate stătea în Land Cruiser, cu capul în palme. Julian şi Oliver şedeau nemişcaţi şi păreau complet dezorientaţi. Nu-i vedeam pe Henry, Betty şi Debbie. O'Rourke era aplecat deasupra unui copil. Nu scotea un sunet şi arăta exact la fel ca de fiecare dată când trata copii, atâta doar că de data asta îi curgeau lacrimi pe obraji.

Nu ştiam ce să fac. Am rămas dezorientată la fel ca ceilalţi şi m-am uitat în jur. Era o oroare atât de covârşitoare, încât îţi spuneai că nimic nu avea să mai fie vreodată la fel şi că nimic nu va continua: nici unul dintre noi nu va mai vorbi

și nu va mai face vreo mișcare, soarele nu va mai călători pe cer, vântul nu va mai bate. Nu părea posibil ca un asemenea lucru să se întâmple fără ca lumea să trebuiască să se cutremure și să se oprească în loc – pentru un răgaz de gândire!

Capitolul XXX

Singura modalitate de a face faţă într-o astfel de situaţie era să nu te gândeşti prea mult, ci pur şi simplu să îndeplineşti o sarcină după alta, să faci un lucru şi după aceea să-l faci pe următorul.

O'Rourke, Henry, Muhammad, Betty şi eu ne-am adunat lângă vehicule. Pe câmpie se aflau între zece şi douăzeci de mii de oameni. Soarele pătrundea acum prin stratul de praf şi din loc în loc, peste oamenii întinşi pe jos, cădeau pete mari de lumină.

— Locul acesta ţipă pur şi simplu după epidemie, a spus O'Rourke.

Am hotărât ca Muhammad şi cu mine să începem să ne ocupăm de rehidratare şi hrănire, iar Henry să verifice dacă rezervele de apă erau curate şi să stabilească zonele destinate rezolvării necesităţilor fireşti. Betty avea să organizeze vaccinarea împotriva rubeolei, iar O'Rourke şi Debbie să organizeze o secţie medicală pentru urgenţele cele mai grave.

— Ce facem cu emisiunea? a întrebat Betty.

Era unu şi jumătate, iar noi trebuia să emitem la ora patru.

— Cele patruzeci de tone de mâncare n-au să ţină prea mult aici, a spus O'Rourke.

Oliver şi Julian continuau să stea nemişcaţi, cu ochii aţintiţi asupra mulţimii. Mi-am croit drum până la Oliver.

— Haide, i-am spus, haide. Trebuie să te duci şi să organizezi transmisiunea. Trebuie să te asiguri că merge. Du-te cu camioneta înapoi la antena satelit şi spune-le celorlalţi ce-ai văzut.

Mi-a aruncat o privire lipsită de expresie.

— Du-te, Oliver!

Corinna venea spre noi. Îşi ştergea ochii şi părea că încearcă să se adune. M-am uitat la Oliver, care continua să privească neajutorat în jur. Ni s-a alăturat şi Muhammad, care a pus o mână pe umărul lui Oliver, l-a tras deoparte şi a început să-i vorbească.

— Vă ajut, a spus Corinna. Spune-mi ce pot să fac.

I-am cerut să se ducă până la locul unde lăsasem camioanele cu mâncare şi să le aducă încoace.

— Spune-le să aştepte lângă coridorul stâncos până suntem gata. Te descurci să conduci o camionetă?

— Mă descurc.

— Aş putea să-i spun lui Henry să se ducă în locul tău.

— Nu, o să fie totul în regulă. Ai nevoie de el aici.

— Stai puţin, a spus Julian, vin cu tine.

— Rămâi aici, a spus ea. Nu e nevoie să mergem amândoi.

— Spune-mi ce pot să fac, a zis Julian.

— Acum trebuie să organizăm distribuirea alimentelor, i-am răspuns.

Oliver şi Muhammad s-au întors după o vreme. Oliver arăta mai bine şi a spus că se duce cu

maşina până la locul unde se afla antena satelit, ca să vadă ce se poate face.

Căpeteniile satelor s-au adunat în jurul lui Muhammad.

— Oamenii ăştia acceptă să organizeze distribuirea? l-am întrebat.

— Da, sigur că da.

Am privit în jur încercând să-mi dau seama de unde am fi putut să începem.

— Oamenii de-aici s-au grupat în vreun fel?

— Da, au încercat să rămână împreună cu cei din satul lor.

— Câte sate sunt reprezentate aici?

Muhammad s-a adresat din nou căpeteniilor.

— Probabil vreo cinci sute de sate.

— Vom începe cu copiii sub cinci ani. Şi cu cazurile cele mai grave. Vom organiza aici un centru de hrănire şi îi vom rehidrata în acelaşi timp. După aceea ne vom ocupa de mâncare pentru ceilalţi.

— Trebuie să hrănim şi mamele, a spus Muhammad.

— Da, vom hrăni persoana care vine cu copilul.

— Voi vorbi cu conducătorii. Vor organiza ei totul.

Încercam să nu-mi imaginez nimic, cu excepţia a ceea ce era în faţa noastră, să nu-mi imaginez că lucrurile s-ar putea înrăutăţi, ca să nu las totul baltă sau să intru în panică. L-am căutat pe Julian şi i-am spus că e nevoie să ridicăm trei împrejmuiri din bolovani.

— Da, sigur, foarte bine, a spus Julian şi s-a aplecat să ridice de jos un bolovan mare. Aici?

Părea că ar fi fost gata să facă totul singur, cu mâinile lui.

— Trebuie să aducem niște oameni, să te ajute.

Am început să cer ajutorul keftienilor din apropierea noastră, celor care mai erau suficient de puternici, dar îmi era greu să le explic ce vrem să facem.

— Pentru ce sunt împrejmuirile? a întrebat Julian.

I-am explicat că trebuie să separăm zonele: una destinată vaccinării, cealaltă distribuirii biscuiților cu aport energetic sporit și încă una hrănirii cazurilor foarte grave cu alimente lichide.

— E nevoie să fie înconjurate cu pereți din piatră, ca să putem ține lucrurile sub control, am spus.

Dar nu știam cum ar fi fost posibil, cu atât de multe ființe disperate. Atunci Julian a început să mimeze ce trebuia de făcut, lucru care i-a făcut pe oameni să râdă, în ciuda suferinței lor, dar au înțeles cu toții și au început să adune bolovani. A venit la noi un bărbat care știa puțină engleză și asta ne-a ajutat, fiindcă, după asta, keftienii au preluat singuri organizarea. Împrejmuirile se ridicau în zona aflată imediat la dreapta după intrarea în munți, în așa fel încât să ne fie ușor să descărcăm camioanele. În scurt timp, vreo trei sute de oameni adunau pietre și începeau să construiască pereții.

Mă tot uitam spre zona unde erau parcate vehiculele, la capătul coridorului stâncos. Echipa tehnică se mișca agitată de colo-acolo. De-a lungul drumeagului se întindea un cablu gros, la capătul căruia adăugau grăbiți alte și alte bucăți. Oliver circula cu mașina de la un capăt la celălalt al coridorului, până la antena satelit și înapoi. Semănau cu niște viespi care intră și ies din cuib.

La patru fără un sfert împrejmuirile erau gata şi în fiecare se adunaseră o mulţime de copii şi de oameni bolnavi care aşteptau înşiruiţi, fie stând în şezut, fie întinşi pe jos. Conducătorii satelor continuau să vină cu cazuri noi, susţinând bolnavii sau purtându-i pe braţe. Se întâmpla adesea ca un grup de oameni s-o ia brusc la fugă într-o direcţie, pentru că acolo se vărsase nişte mâncare şi se ghemuiau cu toţii la pământ adunând tot ce puteau găsi şi mâncând. În exteriorul zidurilor se adunase o mulţime de refugiaţi care se împingeau şi aruncau priviri înăuntru. Deasupra vaietelor se ridica acum rumoarea glasurilor agitate. Era greu să-ţi păstrezi calmul, fiindcă în afara pereţilor de piatră mulţimea era din ce în ce mai densă – oameni care îşi ridicau în sus bebeluşii ca să ne arate că sunt pe moarte şi ne implorau să-i lăsăm să intre. Se iscau bătăi, pentru că era cumplit de nedrept să te afli de partea nepotrivită a zidului.

Din când în când mă uitam la ceas, apoi la echipa tehnică, dar situaţia părea să rămână aceeaşi. Tehnicienii tot veneau până la capătul coridorului, apoi se întorceau. Nu înţelegeam ce se întâmplă. Mi-am spus că Corinna şi Julian ar fi trebuit să fie acolo, împreună cu ei, repetându-şi rolurile, dar se aflau în împrejmuirea alăturată şi ajutau la distribuirea biscuiţilor.

— Cred că ar fi mai bine să mă duc până acolo, să văd ce se întâmplă, i-am spus lui Muhammad.

Pe când urcam panta spre locul unde erau vehiculele, Oliver mi-a ieşit în întâmpinare.

— Nu merge, mi-a spus el imediat ce a fost suficient de aproape, cu faţa strâmbată într-o grimasă de autocompătimire.

— De ce? am întrebat înghiţind în sec.

— E o problemă cu antena.

— Ce?

— S-a îndoit.

— Îndoit? am repetat clipind repede. Ce s-a întâmplat?

— Nu ştiu. Oamenii bănuiesc că o fi lovit-o vreo piatră în timpul deplasării.

— Şi nu pot să facă nimic?

— Încearcă să o îndrepte cu un ciocan, dar e o treabă delicată. Trebuie să fie perfect netedă.

— Ce crezi, vor reuşi?

— Sincer să fiu, Rosie, nu prea au şanse.

Mi-am frecat disperată fruntea. Nu aveam destulă mâncare. La Stansted aştepta un alt avion al companiei Circle Line, care putea să fie încărcat şi să ajungă aici în douăzeci şi patru de ore. Se putea face câte un transport aerian la fiecare două zile, până ce ieşeam din criză, dar numai dacă se transmitea emisiunea. Vieţile tuturor acestor multe mii de oameni depindeau de un echipament de televiziune care era îndoit. Părea de necrezut că se poate întâmpla aşa ceva, dar tocmai se întâmpla. Şi mai aveam doar o jumătate de oră până la transmisiunea în direct!

— Ştii ce vor face cu programul dacă nu reuşim să transmitem de-aici?

— Da, asta măcar am reuşit s-o rezolv.

— N-ai nevoie de Corinna şi de Julian acolo? Unde e Kate?

— E în Land Cruiser. N-are rost să ne batem capul cu ea.

M-am uitat să văd ce face. Stătea acolo plângând şi trăgându-se de păr.

— Da, ai putea să-i trimiţi jos pe Corinna şi Julian. Dar trebuie distribuită hrana şi, sincer

să fiu, cred că vor fi mai utili aici. Îţi dăm de veste dacă se întâmplă ceva bun.

Am încercat să-mi văd de treabă, dar era greu să mă concentrez. Ştiam că avem doar o oră, între cinci şi şase, când puteam face să izbucnească spre lume oroarea care se petrecea aici şi că asta era singura noastră şansă. Din păcate, nu puteam să fac nimic.

La patru fără zece, din direcţia echipei tehnice a răsunat un strigăt. L-am văzut pe cameraman îndreptând camera de filmat spre Julian şi Corinna. Corinna se uita spre mine, făcând semnul victoriei. Mi-am ridicat pumnul în aer, m-am strecurat afară din împrejmuire şi am luat-o la fugă spre ei. Pe când mă apropiam, gâfâind şi împiedicându-mă de pietre, Oliver a ţâşnit din Land Cruiser:

— Nu reuşim să prindem afurisitul de semnal! a urlat el alergând cât îl ţineau picioarele. Antena funcţionează, dar nu prindem semnalul. Ne împiedică afurisitul de munte. Fir-ar! Fir-ar! Fir-ar! Să-l ia toţi dracii pe Vernon! Ar fi trebuit să rămânem acolo!

Îşi lovea un pumn de celălalt şi umbla fără ţintă. Era patru fără cinci. La ora asta începuse să se transmită partea de program de la Londra, fără să se fi stabilit legătura cu Nambula.

— Muhammad, a spus brusc Oliver, există vreo posibilitate să ducem o maşină undeva mai sus?

— Da, există un drumeag, dar e foarte abrupt. Dacă ieşiţi din coridor şi urmaţi baza muntelui pe partea stângă, daţi de el după vreo două sute de metri.

— Şi unde duce drumeagul acesta? Există vreun loc de unde să putem lăsa cablul în jos?

Mijindu-şi ochii din pricina soarelui, Muhammad a indicat cu mâna stâncile de deasupra împrejmuirilor, pereţi de stâncă roşie aproape drepţi.

— Drumul urcă până acolo pe partea exterioară a stâncilor, dar veţi vedea că există un loc din care se vede câmpia. Poate reuşiţi să aruncaţi cablul de acolo, până în locul unde sunt împrejmuirile.

— Bine, a spus Oliver alergând deja spre vehicule. Mă duc acolo sus cu câţiva dintre puşti. Aduceţi camera aici, în centrul de hrănire, şi o să vă aruncăm cablul.

La patru şi douăzeci, cu patruzeci de minute înainte de sfârşitul emisiunii, Julian şi Henry, înconjuraţi de o mulţime de keftieni, aşteptau la baza muntelui ţinând în mâini capătul unui cablu şi priveau plini de speranţă în sus. Restul ne aflam la o sută de metri distanţă, de cealaltă parte a peretelui, în împrejmuirea unde se distribuiau alimentele lichide. Încercam să stabilim unde să fie aşezată camera de filmat şi ce să facem noi. Mă tot uitam spre câmpie, la toţi oamenii aceia şi mă gândeam cât de mult ne doriserăm să nu se mai întâmple aşa ceva. Adusesem prea târziu camera de filmat şi, chiar şi aşa, nu reuşeam să transmitem programul. Un bărbat a venit şi i-a spus ceva lui Muhammad, care a părut că e gata să se prăbuşească.

— Huda e aici, mi-a spus el. Vrei să vii cu mine?

Era Huda Letay, femeia pe care mă rugase s-o găsesc în Kefti. Muhammad a îngenuncheat alături de ea, a prins-o de mână şi i-a tras mai sus pătura pe piept, până la oasele umerilor care-i străpungeau pielea. Din părul ei rămăseseră doar nişte smocuri roşiatice şi aspre, din

cauza marasmului. De cealaltă parte, mama Hudei îi ţinea în braţe pe cei doi bebeluşi gemeni ai ei. Micuţii plângeau şi pielea de pe picioarele lor era zbârcită toată din pricină că nu existau deloc muşchi sub ea. Aveau aproape un an, doi băieţei cu ochi mari. Când s-au oprit din plâns, aveau expresii bosumflate, care erau foarte atrăgătoare. Huda stătea cu ochii ieşiţi din orbite îndreptaţi spre cer şi cu capul, pe care-l mişca dintr-o parte în alta, lăsat mult pe spate. Cred că şi-a dat seama cine e Muhammad, căci a scos un sunet sugrumat când i-a vorbit.

M-am întors să văd ce se întâmplă pe munte. Julian şi Henry se căţărau pe bolovanii de la baza muntelui, ţinând în mână capătul cablului şi privind în sus. Deasupra lor, peretele de stâncă se ridica într-o pantă dreaptă şi netedă. După aceea urma o zonă cu bolovani şi grohotiş, iar apoi peretele se înălţa iarăşi, fără nici cea mai mică denivelare, până în vârf. Mult deasupra noastră, se vedeau Oliver şi un băiat din echipa tehnică, stând la marginea grohotişului. De după stâncă au apărut încă doi băieţi cărând un colac mare de cablu prins pe un cadru metalic.

Avea să le fie greu să trimită cablul jos aruncându-l de sus, doar dacă coborau cu el grohotişul şi-l aruncau de acolo. Şi asta părea dificil, fiindcă panta era abruptă şi terenul nesigur – bolovanii păreau gata s-o ia la vale imediat ce păşeai pe ei. Oliver s-a alăturat tinerilor care întindeau cablul şi i-am văzut cum încep să ridice ceva. Au ridicat obiectul de la pământ şi au început să-l legene. L-au legănat o dată, de două ori, de trei ori, apoi l-au aruncat. Era un bolovan într-o plasă, care a coborât săltând grohotişul trăgând cablul după el spre peretele drept de

stâncă. În cădere antrena bolovani din grohotiş, care cădeau odată cu el. La trei metri de margine, s-a înţepenit într-un colţ de stâncă. O avalanşă de pietre a început să cadă peste muchia stâncii, izbindu-se de bolovanii de dedesubt şi făcându-i pe oameni să se împrăştie.

Oliver a început să coboare cu mare atenţie grohotişul, până la locul unde se înţepenise cablul. Pe neaşteptate, o porţiune întreagă a început să se mişte sub el. Aluneca împreună cu bolovanii spre peretele drept de stâncă aflat mai jos. Corinna a ţipat.

Peste marginea stâncii cădeau din ce în ce mai multe pietre. Oliver se prindea de tot ce-i ieşea în cale căutând un punct stabil, apoi s-a aruncat în lateral şi s-a prins de colţul de stâncă. A rămas agăţat, în timp ce pietrele continuau să cadă pe lângă el peste margine, luând cu ele şi bolovanul care fusese legat de cablu.

Oliver continua să stea agăţat de colţul de stâncă. Nu puteam să văd ce se petrece la baza muntelui, pentru că refugiaţii se adunaseră acolo. Pe neaşteptate, în spatele nostru s-a stârnit agitaţie. M-am întors şi l-am văzut pe cameraman fluturându-şi mâinile în direcţia noastră şi arătând spre camera de filmat. Corinna venea în urma lui.

— Daţi-i drumul, daţi-i drumul! a strigat el, nimănui în particular. Daţi-i drumul! Avem legătura. Douăzeci de secunde. Toată lumea pregătită!

Inginerul de sunet ţinea în mână un microfon şi o pereche de căşti. Am înşfăcat microfonul, i l-am pus lui Muhammad în mână şi i-am băgat căştile în urechi. Cameramanul a îndreptat camera spre Muhammad, inginerul a reglat intensitatea sunetului.

— Ai fixat imaginea? l-a întrebat relaxat Muhammad pe cameraman. Dacă ridici mâna când trebuie să încep să vorbesc, voi vorbi.

M-am uitat la ceas. Cinci fără zece.

— Zece secunde până intrăm în direct, a anunţat cameramanul.

— Mai întâi un plan îndepărtat, ca telespectatorii să poată vedea toată câmpia, a ordonat Muhammad.

În căştile lui răsunau glasuri furioase.

— Dar eu sunt cel care coordonează transmisiunea, a spus el indignat. Daţi drumul la muzică în timp ce se transmit imaginile cu câmpia, apoi scădeţi intensitatea sunetului când camera se mută pe mine. Aveţi muzică acolo?

Au urmat alte strigăte furioase.

— Vor una dintre celebrităţi, a spus cameramanul. Corinna, vino încoace, scumpo, unde eşti?

— Lasă-l pe Muhammad s-o facă, a spus ea.

Cameramanul s-a uitat la ea nedumerit.

— Lasă-l pe Muhammad s-o facă, a repetat ea.

— Da, lasă-l pe el, a spus şi Julian.

M-am uitat spre munte. Oliver urca încet pe o frânghie spre locul unde se afla echipa.

Muhammad vorbea cu Huda şi cu mama ei, urmărind cu colţul ochiului camera de filmat. Acum se transmitau imagini din centrul de hrănire, aşa cum ordonase el. Huda era slăbită, dar asculta tot ce-i spunea el şi dădea încetişor din cap. Cameramanul a început să-şi ridice mâna, Muhammad s-a uitat la Huda preţ de două secunde, apoi s-a întors încet şi şi-a aţintit privirile în obiectiv.

— Cu aproape douăzeci de ani în urmă, a început el, doctorul Henry Kissinger a făcut o declaraţie în cadrul Programului Mondial pentru

Alimentaţie de la Roma. „Trebuie", a spus el, „să proclamăm un obiectiv îndrăzneţ: acela ca, peste un deceniu, nici un copil să nu mai moară de foame. Ca nici o familie să nu se mai teamă că nu va avea pâine a doua zi. Şi ca viitorul şi potenţialul nici unei fiinţe umane să nu mai fie ciuntite de malnutriţie".

S-a oprit şi a ajutat-o pe Huda să se ridice mai sus.

— Sunt şase săptămâni de când ONU, Comunitatea Europeană, agenţiile umanitare şi guvernele occidentale ştiu că zeci de mii de oameni din ţinuturile muntoase ale regiunii Kefti nu mai au mâncare. Au ştiut că au pornit să vină aici ca să caute ajutor, umblând zi şi noapte cu stomacul gol, văzându-şi copiii şi bătrânii cum mor pe drum. Poporul keftian murea de foame în timp ce mergea, dar îşi continua călătoria cu speranţa că va găsi ajutor aici, lângă graniţele Nambulei. Şi ce a făcut ONU în tot acest timp? Ce au trimis guvernele occidentale? Ce îi aşteaptă pe aceşti oameni aici? Nimic!

A făcut un gest spre câmpie şi camera de filmat i-a urmat mâna.

— An după an aţi văzut şi veţi vedea imagini ca acestea pe ecranele voastre. An după an guvernele voastre, organizaţiile voastre, cu munţii lor de grâu şi cu bugete imense, nu reuşesc să ne ajute la timp. An după an, vouă, oameni obişnuiţi ca şi noi, vi se cere să băgaţi mâna în buzunar şi să ne salvaţi, când este prea târziu! Şi acum vă cerem să ne salvaţi din nou. De ce?

S-a întors spre Huda.

— Aceasta este doctor Huda Letay, care mi-a fost colegă şi prietenă când urmam amândoi cursurile Facultăţii de Economie la Universitatea din Esareb.

A tăcut şi a aşteptat să o prindă camera în obiectiv. Capul Hudei se răsucea dintr-o parte în alta pe pământ. Avea gura larg deschisă, de parcă ar fi ţipat.

— Are douăzeci şi şapte de ani.

Muhammad s-a apropiat de ea şi şi-a strecurat braţul pe sub umerii ei. A aplecat microfonul mai aproape de ea. Mama Hudei a aşezat bebeluşii gemeni lângă ea. Şi Huda şi-a ridicat capul, ca să vorbească.

— Ei sunt copiii mei, a spus ea cu glas slab ca o şoaptă. Acum o săptămână, sora lor a murit de foame. Acum patru zile a murit şi fratele lor.

Inginerul de sunet se uita la cameraman şi încerca să coboare braţul microfonului mai jos, mai aproape de capul ei.

— Ieri a murit şi tatăl lor.

S-a aplecat mai aproape de camera de filmat, privind ţintă în obiectiv. Am surprins cu colţul ochiului o mişcare. Kate Fortune, gătită cu turbanul ei de culoarea piersicii, gesticula în spatele cameramanului.

— Jumătate din lume e bogată şi jumătate e săracă, a continuat Huda. Nu am resentimente faţă de voi, cei care trăiţi în jumătatea bogată, îmi doresc doar ca eu şi copiii mei să putem trăi acolo.

S-a întrerupt ca să tuşească. Bebeluşii au început să plângă, iar inginerul de sunet continua să încerce să coboare braţul microfonului mai aproape.

— M-am născut în partea greşită de lume, a reluat ea cu glas răguşit. Nu vreau să mor. Şi, dacă trebuie să mor, nu vreau să fie aşa, fără demnitate, zăcând ca un animal în ţărână.

A început să tuşească şi şi-a închis ochii, lăsându-şi capul pe braţul lui Muhammad. Acesta a ridicat-o puţin şi i-a şoptit ceva.

Huda şi-a deschis din nou ochii şi şi-a ridicat capul.

— Eu m-am născut de o parte a liniei, iar voi de cealaltă parte. Eu voi muri aici. Copiii mei şi poporul meu au nevoie de hrană, aşa că trebuie să mă înjosesc şi să cerşesc. Avem nevoie de ajutor de peste tot şi de la toată lumea. Avem *cu adevărat* nevoie de acest ajutor. Nu ca să putem dansa sau ca să ne simţim... bine, ci doar ca să trăim.

Ochii i s-au închis şi s-a prăbuşit din nou în braţele lui Muhammad, tuşind, apoi a rămas nemişcată în timp ce el o mângâia pe cap.

Capitolul XXXI

— Absolut fantastic! răsuna din cer deasupra noastră glasul regizorului aflat la Londra, la patru mii de kilometri distanţă. Cumplit de impresionant să transmitem o moarte în direct!

Trecuse de asfinţit şi deşertul era roşu. Oliver şi cu mine ne aflam în dubiţa care adăpostea unitatea tehnică parcată înainte de intrarea în munţi, la capătul drumeagului care urca spre locul unde fusese instalată antena satelit. Transmisiunea se încheiase de o oră şi jumătate. Se înregistra o avalanşă de donaţii făcute cu carduri bancare – şi o avalanşă de felicitări. Cămaşa lui Oliver era ruptă la spate şi antebraţele îi erau pline de tăieturi de la bolovani.

— Oliver, cred că ar trebui să-i spui că Huda e în comă. Practic, încă n-a murit, i-am şoptit.

— ... Vernon cu tine? a răsunat cu întreruperi vocea regizorului, prin sistemul de amplificare.

Oliver a apăsat un buton şi a vorbit în microfon:

— În momentul acesta, nu, a spus el. Vernon nu se simte tocmai bine.

— Spune-i că am primit un telefon de felicitare pentru CDT de la Comisia Televiziunilor Independente. Sună excelent, excelent!

A urmat o pauză, timp în care nu s-au auzit decât pârâituri.

— Tocmai am primit un telefon de la aeroportul Stansted. Avionul Circle Line a decolat acum cinci minute. Ar trebui să ajungă la voi... peste douăsprezece ore. Oh-oh! Stai așa! Noul total, două milioane trei sute nouăzeci și șapte de mii de lire șiiiii se tot adună...

S-a auzit pocnetul unui dop de șampanie.

— Oh-oh! Stai așa! Așteaptă puțin. Așteaptă....

Oliver a zâmbit larg.

— Două milioane trei sute nouăzeci și șapte de mii de lire, a anunțat el grupul care se adunase în fața ușii.

— Hei! Sunt la telefon cu cei de la *News*, s-a auzit din nou vocea regizorului. ... vor să trimiteți aici cu avionul gemenii. Gemenii femeii moarte.

Alte pârâituri.

Am apucat microfonul și am apăsat butonul.

— Puteți confirma că vor să evacuăm doi copii mici din mulțimea de douăzeci de mii de oameni?

Din nou pârâituri.

— Afirmativ, a spus regizorul.

— Și trebuie să fie cei doi?

— Afirmativ. Copiii femeii moarte.

— Dar dacă sunt deja morți și ei? Să luăm alți doi?

— Confirm că trebuie să fie copiii femeii care a murit în timpul emisiunii... gemenii...

Pârâituri.

— Dar femeia n-a murit încă.

— Bine. Tipul de la *Daily News* de la noi din studio vrea să discute cu fotograful lor... aveți fotograful cu voi?

Afară, undeva în depărtare, în deșert, s-a auzit urletul unui animal. Fotograful a apărut în cadrul ușii și a urcat scările. Oliver a apăsat butonul microfonului ca să poată vorbi.

— Aici Steve Mortimer, a spus fotograful răsucindu-se cu o mişcare bruscă şi lovindu-l pe Oliver peste faţă cu husa aparatului de fotografiat.

— Salut Steve, aici Rob, s-a auzit o altă voce după o pauză destul de lungă. Ce faci, amice? Ascultă, vrem copiii. Ai făcut fotografii? Ai prins moartea în direct?

— Sigur.

— Dar... a început Oliver.

— Bine, e destul. Pierdem legătura în câteva momente. Mulţumim din suflet tuturor. Absolut fantastic. Cu totul ieşit din comun! Oh-oh! Staţi aşa! Încă ceva. Tipul care a vorbit la sfârşit, cel care o ţinea în braţe pe femeia moartă. Vor să fie adus aici... (Pârâituri, legătură întreruptă.) Vrem să-l angajăm la CDT înainte de obţinerea francizelor. Aduceţi-l cu voi când veniţi sau trimiteţi-l cu copiii. Bine. Asta-i tot, Nambula, pierdem legătura. Felicitări din nou, tutu...

Şi-apoi nu s-a mai auzit nimic, doar ecoul înfundat al tobei şi liniştea sonoră a deşertului.

*

Munţii se profilau întunecaţi pe cerul roşiatic. S-a auzit zgomotul unei maşini de teren care oprea. Uşi deschise, apoi trântite ca să se închidă, voci răsunând în înserare. Julian, Muhammad, Betty şi Henry au dat năvală cu toţii.

— Rosie! a exclamat Julian apropiindu-se de mine cu chipul încreţit de îngrijorare. Rosie, ştiu ce vreau să fac!

— Şi ce vrei să faci?

— Păi, în primul rând vreau să donez toţi banii de care mă pot lipsi. Şi vreau să muncesc cu adevărat când mă întorc, să mă asigur că

campania merge înainte. Dar vreau să mai fac ceva: am de gând să adopt bebeluşii aceia. Micuţii gemeni, ştii, orfanii. Ai aflat că mama lor e moartă acum?

M-am uitat după Muhammad. Se îndepărta de vehicule, de unul singur, şchiopătând.

— Vreau să ajut familia, a continuat Julian. O să-i duc cu mine, să trăiască împreună cu Janey, Irony şi cu mine.

— Eu iau bebeluşii ăia! s-a răstit Kate Fortune.

— Dar tu ai deja un bebeluş din România, a spus Julian plin de indignare.

— Îmi pare rău, iubiţilor, dar i-au luat deja cei de la *News*, a spus fotograful.

— Ăăă... nu vreau să atrag atenţia asupra a ceea ce este atât de Eva-Evident, dar nu credeţi că sunt destui bebeluşi pe care aţi putea să-i luaţi cu voi? Vreau să spun, chiar dacă nu sunt orfanii pe care vi s-a pus tuturor pata, cu siguranţă mai există o mulţime. Nu există nici un motiv pentru care toată lumea să vrea exact aceiaşi bebeluşi, nu-i aşa? Sau eu m-am scrântit cu totul?...

Corinna stătea sprijinită de vehiculul care adăpostea unitatea mobilă şi fuma o ţigară. M-a văzut uitându-mă la ea şi mi-a zâmbit prieteneşte. Toată după-amiaza fusese o altă femeie – caldă, afectuoasă, înţelegătoare. S-a apropiat de mine, s-a aplecat, a îndepărtat cu degetele ceva ce aveam sub ochi şi m-a întrebat:

— Eşti obosită?

Am sperat că foametea n-a transformat-o în lesbiană.

Betty încerca să-i convingă pe toţi să parcheze camionetele într-un cerc strâns.

— Haideţi acum, a spus ea. Doar trebuie să mâncăm. Nimeni n-a mai pus nimic în gură de la micul dejun. O armată nu poate mărşălui cu stomacul gol. Refugiaţilor nu le ajută cu nimic dacă nu ne putem face treaba. Am avut grijă să ne pună Kamal nişte pâine şi friptură de vită înainte să plecăm. Cred că o să ne ajungă la toţi. Am luat chiar şi un tub de muştar. Vă daţi seama, e muştar englezesc! Eu una prefer muştarul nu prea iute.

— Ce femeie! Mulţumesc lui Dumnezeu că o avem pe Betty să aibă grijă de noi, toţi! a spus reverenţios Roy, inginerul de sunet.

În întunericul tot mai dens, la o sută de metri distanţă, Muhammad stătea sprijinit în cârja lui şi privea spre Kefti, unde se adunaseră nori negri pe cerul roşiatic. Mi-am croit drum prin tufişurile scunde până la el.

— Îmi pare rău, am spus când am ajuns în spatele lui.

— E foarte greu de suportat, mi-a răspuns după o vreme. Dar a fost minunată, nu-i aşa?

— Da, a fost minunată.

— Şi dacă există un moment în care să poţi spune cu adevărat că cineva nu a murit în zadar...

— ... atunci acesta a fost momentul.

— Şi totuşi, e foarte greu.

Stăteam în întuneric deplin, dar era un întuneric cald, primitor. Am urmărit o vreme farurile unei maşini care venea dinspre Safila, până când s-a oprit. În interiorul cercului făcut din vehicule la cererea lui Betty, chipurile erau luminate de lanterne şi de foc. Se adunase tot grupul, cu excepţia lui O'Rourke, care era tot printre refugiaţi. Uşa maşinii nou-sosite s-a deschis dând la

iveală trupul de Flămânzilă al lui Vernon, care a coborât cu fundul înainte. Îi auzeam glasul, dar nu înţelegeam ce spune. În orice caz, tonul lui era arogant şi defensiv în acelaşi timp.

— Ştii de ce mi-e teamă? a spus Muhammad.

— Spune-mi.

— Că şi după toate astea, în foarte scurt timp, pentru toţi ceilalţi va fi ca şi cum nu s-ar fi întâmplat niciodată.

— Ştiu.

Am stat tăcuţi o vreme.

— Cei de la televiziune vor să te duci cu ei, ai auzit?

— Nu.

— Ţi-ar plăcea?

— Şi să particip la existenţa unui sistem bolnav şi corupt?

— După cum ştim amândoi, sistemele bolnave şi corupte nu se găsesc doar în Occident.

— Mă refeream la corupţia celor puţini şi aleşi. Dacă dispreţuiesc împărţirea nedreaptă a lumii, distribuirea incorectă a bunurilor, atunci când am şansa să fiu smuls din anonimatul celor dezavantajaţi şi să fiu mutat în lumea bine delimitată a celor privilegiaţi, când darurile sunt pe cale să se reverse asupra mea, ar trebui să spun da sau ar trebui să spun nu?

— Ce ai dobândi spunând nu?

S-a gândit o vreme, apoi mi-a răspuns:

— Comori spirituale.

— Ei bine, cred că până la urmă la asta se reduce totul.

A clătinat din cap.

— Dacă te duci acum la Londra, am spus după o vreme, s-ar putea să reuşeşti să faci ceva. Eşti invitat să intri în Clubul Celebru. Mass media te

va înfăţişa ca pe un erou şi asta îţi va conferi putere. Dacă mobilizezi masa oamenilor obişnuiţi, atunci poţi uneori să schimbi puţin lucrurile.

— Chiar crezi asta? Chiar? De când trăiesc eu, asta e a treia foamete care ne-a secerat şi ne-a distrus şi mereu s-a întâmplat la fel. După ce apar camerele de filmat şi jurnaliştii, oficialităţile fac planuri şi promit că nu se va mai întâmpla niciodată. Apoi totul e bine o vreme până când se plictisesc şi-atunci se întâmplă din nou.

— Poate că trebuie să continuăm să ne străduim. Poate că devine ceva mai puţin rău de fiecare dată, poate că de fiecare dată se face un pas mic înainte şi devii ceva mai puţin vulnerabil. Poate că ar trebui să te duci la Londra şi să faci presiuni pentru accelerarea acestui proces.

— Şi să mă sacrific pe mine însumi?

— Nu e chiar un sacrificiu. Vei trăi destul de confortabil. Te vei îmbogăţi puţin. Vei şti că nu mai rişti să mori de foame.

— Ci de sete, de sete spirituală. Ar însemna să accept inegalitatea sistemului. Aş fi schilodul Marii Britanii, refugiatul african cu un picior, o noutate, un subiect de discuţie. Dar n-aş mai fi eu însumi.

Cineva din grup se apropia de noi. Era imposibil să văd cine este, dar îl puteam auzi cum se poticneşte printre tufe, căci ne aflam pe o bucată de teren cu denivelări.

— Salut!

Oliver a apărut din întuneric. Părea foarte slab.

— Bravo, prietene, a spus Muhammad. Ai fost un erou.

— Plecăm cu toţii, a spus Oliver. Ne întoarcem la El Daman.

— Acum? am întrebat.

— Da. Vor să călătorim în timpul nopţii şi să ajungem acolo până se luminează.

— Vă las acum, a spus Muhammad.

Oliver şi cu mine am rămas în întuneric privindu-ne unul pe altul.

— Ai făcut un lucru extraordinar, am spus.

— Am făcut un gest eroic. Oricine poate să facă, o dată în viaţă. Nu durează mult, toată lumea vede asta, dar te face să te simţi fantastic.

— Ai fi putut să mori.

— Ei bine, n-am murit. Doctorii O'Rourke din lumea asta sunt eroii, cei care scapă din toate neatinşi, înconjuraţi de diaree. E tot acolo, nu-i aşa?

— Toate astea nu s-ar fi întâmplat fără tine. Toată munca din lume n-ar fi contat dacă nu aveam mâncare.

— Nu fi ridicolă!

Apoi, după un moment de gândire, a spus:

— De fapt, ar fi contat, nu-i aşa?

— Nu. Tu ai dus totul la îndeplinire, pas cu pas.

— Mă simt... foarte... of, nu ştiu. În orice caz, mulţumesc. Mulţumesc pentru... vreau să spun... Doamne, vorbesc ca Julian! Cred că...

— Ce?

— Cred. Ba nu cred. Îmi pare rău, am fost... A fost o experienţă fantastică pentru mine. Simt... Iisuse, ce simt?! Mă simt... bine. Mă simt mai... bine decât m-am simţit vreodată. Poate că acum voi fi un alt om. Poate că totul va fi altfel.

A fost un moment de adevărată apropiere între noi. M-am gândit la cât de multe am învăţat amândoi.

— Rosie, vreau să-ţi cer ceva.

— Da?

— Vreau să-ţi cer să te întorci cu mine.

I-am aruncat o privire neliniştită.

— Ăăă... ştii că nu pot face asta.

— Îţi cer să te întorci cu mine.

— Nu pot. Trebuie să rămân aici.

— Rosie!

Începuse să ridice vocea. Prin tufişuri s-au auzit paşi care veneau spre noi.

— Îţi CER să te întorci cu mine!

— Nu vrei cu adevărat asta. Nu mă vrei pe mine cu adevărat. Ştii asta, nu?

— E din cauza lui O'Rourke, nu-i aşa ?

— Munca mea e aici.

— Rosie, îţi cer să te întorci cu mine.

— Nu.

— Am făcut treaba asta şi am rezolvat situaţia, aşa că acum ÎŢI CER!

— Nici nu mă gândesc să mă întorc dracului cu tine, am izbucnit. Ai văzut ce se petrece aici!

— Îl iubeşti pe O'Rourke, nu-i aşa?

— Of, mă *laşi*, Oliver?! s-a auzit glasul Corinnei din întuneric. Nu poţi vedea că fata asta are destule pe cap ca să-i mai stea mintea la afurisiţii de bărbaţi? Poftim, mititelule, ţi-am adus un sandvici.

— Mă întorc la foc, a spus Oliver.

— Oliver, am spus prinzându-l de braţ, îţi mulţumesc!

— Ştii, a spus Corinna după plecarea lui, cred că noi toţi am câştigat mai mult decât am dăruit aici. Cred că vom fi profund schimbaţi de cele petrecute.

N-am spus nimic.

— Tu nu crezi asta? N-ai fost complet schimbată după ce ai venit prima oară aici?

— În unele privinţe, am răspuns. Dar în alte privinţe, eu cred că oamenii rămân mereu aceiaşi.

*

Farurile convoiului care se îndepărta s-au văzut mult după ce n-am mai auzit zgomotul. Betty, Henry, Debbie şi cu mine am stat urmărindu-i cu privirea, neştiind prea bine ce să facem. Eu încercam să-mi imaginez cum avea să fie viaţa în Safila fără Muhammad, căci hotărâse să se ducă cu ei.

— Dragii mei, trebuie să vă dau cea mai minunată veste, a spus Betty.

A urmat un răstimp de tăcere, în care am încercat fiecare să ne trezim din gânduri.

— Ce este, Bets, bătrânico? a întrebat Henry după puţin prea mult timp. Nu-mi spune că ai şi tu de gând să adopţi gemenii!

— Nu, prostuţule, a spus Betty sfioasă. Păi, e vorba de Roy. Îl ştiţi pe Roy, inginerul de sunet, nu-i aşa?

— Care, acela cu care stăteai de vorbă după caravană înainte de plecarea lor? a spus Debbie.

— Fermecător individ, a spus Henry. Puţin cam Sfântu'-Simion-Sfiosu' câteodată, dar, în mare, un tip fermecător.

— M-a cerut de soţie!

— E minunat, am spus.

— Nu vreau să fiu eu acela cu duşul rece peste entuziasmul vostru, a spus Henry. E al naibii de minunat, sunt mai mult decât încântat, dar nu cumva eşti deja măritată, şosetuţă veche?

— Oh, da, desigur, ştiu. Dar când toate problemele astea cu foametea vor fi rezolvate şi doctorul O'Rourke va prelua funcţia, mă voi întoarce

la Londra, voi intenta divorţ şi voi începe o viaţă nouă cu Roy.

— Ce-i aia? a întrebat Henry.

În faţa noastră se contura abia vizibil o *djellaba* albă, care se apropia şchiopătând.

— Tu eşti, Muhammad? am spus.

— Nu, e o fantomă, s-a auzit glasul lui.

— Credeam că te duci la Londra, să vorbeşti în numele poporului tău.

S-a răsucit spre noi, sprijinindu-se în baston.

— Am hotărât că e mai bine să stau aici, cu poporul meu, a spus el respirând greoi. Trebuie să luptăm din interior, trebuie să insistăm să ni se dea dreptul de a cultiva, trebuie să cerem să se înfiinţeze depozite cu alimente în ţinuturile noastre muntoase, astfel ca atunci când dezastrul va lovi din nou să nu trebuiască să plecăm de-acasă.

— Pe toţi dracii, Muhammad! a spus Henry. Te-ai transformat într-un afurisit de sfânt. Renunţi la şansa de a dobândi faimă şi avere ca să insişti să ţi se dea dreptul să cultivi pătlăgele roşii!

— Natura găunoasă şi superficială a caracterului tău n-a încetat niciodată să mă uimească, a spus Muhammad venind lângă noi şi cuprinzând cu un braţ umerii lui Henry.

Ceilalţi au pornit spre tabără, iar eu am luat o camionetă şi m-am dus după O'Rourke. Când am traversat coridorul stâncos şi am ieşit în câmpie, am văzut luna ridicându-se deasupra munţilor şi răspândindu-şi lumina albă peste întreaga scenă. Pe panta din stânga mea, morţii erau pregătiţi pentru înmormântare, alte cadavre erau întinse în şir, alte gropi erau săpate. În

centrul medical improvizat al lui O'Rourke lampa ardea încă, iar el continua să lucreze.

— Mai ai mult până să termini?

— Să termin?

Abia mai reuşea să-şi ţină ochii deschişi.

— Vino, trebuie să dormi puţin. Mâine va trebui s-o iei de la capăt.

L-am lăsat să termine ce făcea şi m-am dus să verific centrele de hrănire. Când m-am întors, îşi strângea echipamentul în cutii. L-am ajutat să le ducă la camionetă.

După ce am trecut prin coridorul stâncos şi am ieşit în drumul principal, am văzut în depărtare farurile convoiului care se îndrepta spre El Daman.

— Mă simt precum cinci feluri diferite de rahat plecând de-aici şi lăsând asta în urmă, a spus O'Rourke.

— Măcar tu te întorci mâine dimineaţă.

— Deci a mers până la urmă transmisiunea voastră? a întrebat, cu veşnicu-i zâmbet fugitiv.

— Da, am spus. Cu puţină întârziere, dar a mers.

*

După emisiune au urmat pentru noi trei luni de muncă grea. Populaţia taberei s-a dublat şi veneau mereu jurnalişti şi echipe de filmare. Circulau frecvent zvonuri că Fergie ar veni într-o misiune umanitară fulger, să aducă în tabără lăptişor de matcă şi ginseng, că Elisabeth Taylor ar veni cu Michael Jackson şi cu un parc de distracţii de dimensiuni reduse sau că Ronnie şi Nancy Reagan plănuiesc să-şi petreacă Crăciunul cu noi. Mare parte din ele s-au dovedit alarme false,

dar erau neliniştitoare şi sâcâitoare, atât pentru personal, cât şi pentru refugiaţi.

Chiar dacă ne lua din timp, publicitatea însemna că se puneau întrebări în mod public. Guvernele europene, cel american şi ONU s-au aflat constant în atenţia presei. S-a dovedit că până şi noi am subestimat dimensiunile dezastrului din munţi: timp de două luni, oamenii au continuat să se reverse, în număr inimaginabil de mare. Scena căreia îi fuseserăm martori la Dowit se repeta din când în când de-a lungul întregii graniţe.

Safila stătea mai bine decât majoritatea taberelor, datorită mâncării de la „Teatru pentru caritate" şi pentru că am ieşit în evidenţă de la bun început. Jurnaliştii veneau întotdeauna mai întâi la noi. Ne aflam în centrul reflectoarelor mass mediei şi cei implicaţi nu-şi puteau permite să lase lucrurile să se înrăutăţească prea mult. În alte părţi era înfiorător.

Safila a fost gazdă pentru tot soiul de demnitari politici şi pentru discuţii despre cum poate fi împiedicat ca dezastrul să se petreacă din nou. Cel mai recent plan era să se organizeze de-a lungul graniţei depozite cu cereale care să fie pline tot timpul. S-a ajuns şi la un acord cu Abouti, prin care se permitea agenţiilor umanitare să ducă alimente în Kefti dacă s-ar mai întâmpla ca recoltele să fie ameninţate din nou. După cum a spus Muhammad, „Dacă acordul acesta va fi respectat, eu mă însor cu Kate Fortune şi devin coaforul ei". S-au auzit, desigur, lucruri şi mai ciudate.

Betty a mai rămas câteva luni să ne ajute până a trecut ce-a fost mai rău, apoi s-a întors

la Londra, pentru o slujbă la birou şi pentru Roy, inginerul de sunet. Pachete cu coajă de citrice trasă în ciocolată, smochine deshidratate şi prăjitură cu castane au început să sosească cu o regularitate înduioşătoare. Linda a cerut să fie trimisă în Ciad şi a plecat cu vreo şase săptămâni în urmă. Henry a devenit foarte serios şi responsabil timp de o lună, dar acum e din nou preocupat de ceea ce se află în Frida-Frigider şi în Solo-Sutienul lui Sian.

Iar O'Rourke? Doarme acum, de fapt, doarme în patul meu, sub plasa de ţânţari. Mă tot uit la el de la masa de lucru şi-i urmăresc somnul în lumina blândă a felinarului de vânt. Sforăie puţin, dar încep să mă obişnuiesc cu asta.

Colecția

CHIC

Celebritate pentru o cauză nobilă
este o satiră când amuzantă,
când tulburătoare, care aduce alături
fastul lumii artistice londoneze și ororile
unei crize a refugiaților din Africa.

„Helen Fielding creează în *Celebritate pentru o cauză nobilă* o versiune modernă a nebunului din *Regele Lear*: spune adevărul glumind neîncetat, iar comedia de moravuri desfășurată în Londra infestată de strălucirea vană a industriei spectacolului și în Africa foametei lasă în urmă aerul dulce-amărui al gloriei."

The Observer

„O povestire impresionantă... scenele din tabără sunt tulburătoare și amuzante precum cele din MASH."

Cosmopolitan Uk

EDITURA POLIROM

ISBN 978-973-46-2139-2

www.polirom.ro

Pe coperta: ilustrație de Radu Răileanu